

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2019-2023

ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Φάση Α': Στρατηγικός Σχεδιασμός

Κομοτηνή, 2021-2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1.1.	Αντικείμενο του επιχειρησιακού σχεδίου	6
1.2.	Θεσμικό πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος	6
1.3.	Δομή Επιχειρησιακού Προγράμματος	8
2.	Χρηματοδοτικά Εργαλεία και Προοπτικές σε εθνικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο	13
2.1.	Γενικό πλαίσιο αναπτυξιακού σχεδιασμού για την περίοδο 2021 – 2027	16
2.2.	Χρηματοδοτούμενα Προγράμματα & Κοινοτικές Πρωτοβουλίες περιόδου 2021-2027	20
2.3.	Χρηματοδοτούμενα Προγράμματα περιόδου 2014-2020	39
3.	Βασικά δημογραφικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού του Δήμου Κομοτηνής	52
3.1.	Χωροταξική ένταξη	52
3.2.	Ιστορική Αναδρομή	55
3.3.	Θέση και Ρόλος του Δήμου στο Νομό και την Περιφέρεια	57
3.4.	Πληθυσμιακά- Δημογραφικά στοιχεία	58
3.4.1.	Γενικά Δημογραφικά χαρακτηριστικά	58
3.4.2.	Πληθυσμιακή Σύνθεση	60
3.5.	Κοινωνικά Χαρακτηριστικά	64
3.5.1.	Οικογενειακή Κατάσταση	64
3.5.2.	Εκπαιδευτικό Επίπεδο	65
3.5.3.	Ευπαθείς Ομάδες πληθυσμού	66
3.6.	Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός	67
3.6.1.	Τομείς Οικονομικής Δραστηριότητας	67
4.	Περιβάλλον και Ποιότητα ζωής Δήμου Κομοτηνής	70
4.1.	Κλίμα	70
4.2.	Μορφολογία - Εδαφικοί πόροι	71
4.2.1.	Γεωλογικά στοιχεία	72
4.3.	Υδατικοί Πόροι	72
4.4.	Προστατευόμενες περιοχές	73

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

4.5.	Λοιποί φυσικοί πόροι – Υπερτοπικοί πόλοι έλξης του Δήμου.....	83
4.6.	Ρύποι.....	86
4.7.	Αστικά και Πολεοδομικά χαρακτηριστικά	87
4.7.1.	Υπερκεείμενος Χωροταξικός Σχεδιασμός.....	88
4.8.	Βασικά Δίκτυα Υποδομής	91
4.8.1.	Φυσικό αέριο.....	91
4.8.2.	Δίκτυο ύδρευσης	96
4.8.3.	Δίκτυο άρδευσης.....	100
4.8.4.	Αποχετευτικό δίκτυο	101
4.8.5.	Διαχείριση Απορριμμάτων	102
4.8.6.	Μεταφορές – Βιώσιμη Κινητικότητα.....	108
4.9.	Προσβασιμότητα	114
4.9.1.	Προσβάσιμες Υποδομές - Ολοκληρωμένες δράσεις και έργα του Δήμου Κομοτηνής	114
4.9.2.	Σχεδιασμός και νέα έργα του Δήμου Κομοτηνής.....	131
4.9.3.	Ευρωπαϊκό Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης 2021	132
5.	Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός.....	132
5.1.	Παιδεία – Σχολική Στέγη	133
5.2.	Πολιτισμός.....	136
5.2.1.	Μουσεία, Ιδρύματα και Πολιτιστικοί Χώροι	136
5.2.2.	Μνημεία.....	139
5.2.3.	Σύγχρονες Πολιτιστικές Υποδομές και Θεσμοί	148
5.2.4.	Πολιτιστικοί Σύλλογοι	149
5.2.5.	Πολιτιστικές δραστηριότητες	150
5.3.	Αθλητισμός.....	151
5.4.	Κοινωνική πολιτική.....	152
5.5.	Εθελοντισμός	163
5.6.	Υγεία	168
6.	Τουρισμός	172
7.	Ψηφιακή Σύγκλιση – Νέες τεχνολογίες	177

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

8.	Εσωτερικό Περιβάλλον Δήμου Κομοτηνής.....	182
8.1.	Οργανόγραμμα Δήμου.....	182
8.1.1.	Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στο Δήμαρχο.....	184
8.1.2.	Γενική Διεύθυνση.....	184
8.1.3.	Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών.....	186
8.1.4.	Περιγραφή Αρμοδιοτήτων.....	187
8.2.	Διάρθρωση - Στελέχωση Υπηρεσιών Δήμου.....	194
9.	Υλικοτεχνική υποδομή Δήμου.....	195
9.1.	Οχήματα.....	195
9.2.	Ακίνητη Περιουσία.....	201
9.3.	Μηχανοργάνωση και πληροφοριακά συστήματα.....	202
9.4.	Ιστοσελίδα.....	205
10.	Οικονομικά στοιχεία.....	205
10.1.	Ανάλυση εσόδων.....	205
10.2.	Ανάλυση εξόδων.....	208
10.3.	Οικονομική εξέλιξη του Δήμου Κομοτηνής με μια ματιά.....	210
11.	Νομικά πρόσωπα Δήμου Κομοτηνής.....	213
11.1.	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Κομοτηνής – ΔΕΥΑΚ.....	214
11.2.	Κ.ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε.....	214
11.3.	ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ «Ν.ΤΣΑΝΑΚΛΗΣ» Α.Ε.....	218
11.4.	ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ Α.Ε.....	219
11.5.	ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΚΕΜΕΑ.....	220
11.6.	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ- Δ.Κ.Ε.Π.Π.Α.Κ 222	
11.7.	Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κομοτηνής - ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ.....	223
11.8.	Σχολική Επιτροπή Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Κομοτηνής.....	223
11.9.	Σχολική Επιτροπή Μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Κομοτηνής.....	224
12.	SWOT ANALYSIS.....	225
13.	Στρατηγική του Ο.Τ.Α. και αναπτυξιακές προτεραιότητες.....	241

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

13.1.	Η στρατηγική του Δήμου Κομοτηνής για την περίοδο 2019-2023	241
13.2.	Οι στόχοι του Δήμου Κομοτηνής για την περίοδο 2019-2023.....	243
13.3.	Πολιτικές Κατάρτισης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	245
14.	Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες - Άξονες Επιχειρησιακού Προγράμματος	246
14.1.	Α΄ Άξονας: 1. Σύγχρονος Δήμος Κομοτηνής.....	247
14.2.	Β΄ Άξονας : 2. Πόλη για Όλους.....	249
14.3.	Γ΄ Άξονας: 3. Βιώσιμη και Ισόρροπη Ανάπτυξη	254
14.4.	Δ΄ Άξονας: 4. Τοπική Οικονομική Ανάπτυξη.....	257

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Με τα άρθρα 203 έως και 207 του Ν. 3463/2006: «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, στα οποία περιλαμβάνονται τόσο ο οικονομικός και αναπτυξιακός σχεδιασμός όσο και οι κοινωνικές δράσεις των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α.

Με το άρθρο 266 του Ν. 3852/2010: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού. Σήμερα, σύμφωνα και με την παρ. 1 του άρθρου 175, του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α΄ 133/19.07.2018), για το μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό των Δήμων, εκπονείται τετραετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, το οποίο εξειδικεύεται κατ' έτος σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης.

Το Επιχειρησιακά Προγράμματα συνιστούν ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού. Αφορούν τις υποδομές και τις τοπικές επενδύσεις, καθώς και τη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α., μεριμνώντας για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Καλύπτουν όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

Η κατάρτιση των επιχειρησιακών προγραμμάτων στηρίζεται αφενός στη θεωρία τοπικού αναπτυξιακού προγραμματισμού (επιστήμη της αστικής και τοπικής ανάπτυξης) και αφετέρου στη θεωρία προγραμματισμού της δράσης δημόσιων οργανισμών (επιστήμη της δημόσιας διοίκησης). Λαμβάνονται, επίσης, υπόψη οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, ο υφιστάμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός καθώς και οι προτεραιότητες που απορρέουν από θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα, αναδεικνύοντας την τοπική τους διάσταση.

1.2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η αναγκαιότητα της κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. επισημάνθηκε αρχικά στον κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και συγκεκριμένα με τις διατάξεις των άρθρων 203-207 (ΦΕΚ 114 Α/8-6-2006).

Το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αφορά τη τετραετία 2019-2023 και καταρτίζεται σε εκτέλεση των διατάξεων :

- των άρθρων 203 έως 207 του Ν. 3463/2006: «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 114 Α΄/2006)

- της υπ' αριθμ. 58939/ΕΓΚ.45/25-10-2006 Εγκυκλίου του ΥΠΕΣΔΔΑ: «Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.) Ο.Τ.Α.»
- του υπ' αριθμ. 185/2007 Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ Α΄ 221/2007): «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α΄ βαθμού», όπως τροποποιήθηκε με το υπ' αριθμ. 89/2011 Προεδρικό Διάταγμα.
- της υπ' αριθμ. 41179/2014 Υπουργικής Απόφασης: «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α΄ βαθμού».
- του άρθρου 266 του Ν. 3852/2010 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει από το άρθρο 172 του Ν. 4555/2018 (ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ)
- του άρθρου 7 του Ν. 4674/ 11-03-2020 (ΦΕΚ Α΄53/2020) «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».

Τα επιχειρησιακά προγράμματα συντελούν στον προγραμματισμό, την παρακολούθηση και τη μέτρηση των αποτελεσμάτων των δράσεων του Ο.Τ.Α. με σκοπό να αποτελέσουν μια σταθερή εσωτερική λειτουργία και διαδικασία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις το ανθρώπινο δυναμικό του. Η σύνταξη επιχειρησιακών προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α., αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση.

Ο σκοπός των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι η προώθηση της Δημοτικής και της εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και τις νέες αρμοδιότητες που ορίζει το Πρόγραμμα Καλλικράτης.

Διάγραμμα 1. Σκοποί του Επιχειρησιακού Προγράμματος

⇒ **Πρώθηση της τοπικής ανάπτυξης**

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με κάτωθι σκοπούς:

- την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής του, μέσω της κατασκευής τεχνικών έργων, της παροχής υπηρεσιών συντήρησης των τεχνικών υποδομών και της θέσπισης κανονιστικών όρων και ρυθμίσεων,
- τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, γεγονός που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών στους τομείς: Κοινωνικής πολιτικής, Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Οικονομικής Ανάπτυξης και Απασχόληση.

⇒ **Εσωτερική ανάπτυξη του ΟΤΑ ως οργανισμού**

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου ως δημόσιου οργανισμού (ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως θεσμού διασφάλισης της υλοποίησης πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών), με σκοπούς τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας της.

Πιο συγκεκριμένα, οι εν λόγω δράσεις αποσκοπούν: στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας/αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού προσλήψεων, της ανάπτυξης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού και της εξασφάλισης γης και κτιριακών εγκαταστάσεων, στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης.

⇒ **Ανάπτυξη των συνεργασιών του Δήμου και της επιρροής άλλων φορέων**

Ο ρόλος του Δήμου, πλέον των οριοθετημένων από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων, είναι να μεριμνά για τη συνολική ευημερία της περιοχής του. Η διοίκηση γίνεται αντιληπτή όχι μόνο ως διοίκηση για τη παροχή ορισμένων πάγιων υπηρεσιών του Δήμου, αλλά ως μέριμνα για το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

Στόχος είναι λοιπόν η αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα, για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή τοπικών υπηρεσιών.

1.3. ΔΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Επιχειρησιακό του Δήμου Κομοτηνής περιλαμβάνει δύο στάδια:

Στάδιο Α': Στρατηγικός Σχεδιασμός

Κατά το στάδιο Α' αναλύεται το εξωτερικό και το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου. Στο εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου αναλύονται τα χαρακτηριστικά Δήμου, δημογραφικά στοιχεία, παραγωγικά χαρακτηριστικά, πολεοδομικά δεδομένα, κλπ. και στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου αναλύεται η λειτουργία υπηρεσιών και η λειτουργία Νομικών Προσώπων. Ακόμη, εντοπίζονται τα πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες και οι προοπτικές ανάπτυξής τους. Πραγματοποιείται αξιολόγηση εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος και καθορίζονται οι Άξονες, τα Μέτρα, οι Στόχοι καθώς και το Όραμα, η Στρατηγική και οι προοπτικές ανάπτυξης του Δήμου.

Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου έχει ως στόχο να εντοπίσει τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης που αφορούν την περιοχή του Δήμου και να οδηγήσει στα απαραίτητα συμπεράσματα για την σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος. Για την εφαρμογή της θα εξεταστούν, τόσο τα εσωτερικά χαρακτηριστικά του δήμου, όσο και οι εξωγενείς παράγοντες που διαμορφώνουν το σημερινό οικονομικό, πολιτικό και αναπτυξιακό πλαίσιο, το οποίο στη σημερινή συγκυρία είναι συνεχώς μεταβαλλόμενο και δυναμικό. Ειδικότερα δε για το εξωτερικό περιβάλλον θα διερευνηθούν παράγοντες όπως:

- Γενικές εξελίξεις στο ευρύτερο περιβάλλον (πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές κ.α.).
- Γενικές εξελίξεις στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα της χώρας (Καλλικράτης).
- Οικονομικές εξελίξεις στη χώρα (μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα δημοσιονομικής στρατηγικής).
- Τάσεις εξέλιξης των χαρακτηριστικών (οικονομικών, πολιτικών, κοινωνικών κ.α.) στην περιοχή του δήμου.
- Θεσμικό πλαίσιο ανάπτυξης και αυτοδιοίκησης.
- Εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες.
- Πολιτικές και προγράμματα φορέων αναπτυξιακού προγραμματισμού (Ευρωπαϊκής ένωσης, διακρατικά, τομεακά επιχειρησιακά, περιφερειακά επιχειρησιακά κ.α.).
- Εθνικές, Ευρωπαϊκές και διεθνής εξελίξεις και προοπτικές.

Στάδιο Β': Επιχειρησιακός και Οικονομικός προγραμματισμός

Σε αυτή τη φάση εξειδικεύονται οι Άξονες, τα Μέτρα και οι Στόχοι που καθορίστηκαν στο στάδιο Α' σε ομαδοποιημένα έργα και παρεμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση του Δήμου τα επόμενα χρόνια. Παράλληλα, προβλέπεται ο ετήσιος καταμερισμός των έργων, ώστε να καταρτιστούν τα τεχνικά προγράμματα κατ' έτος. Περιλαμβάνει την κατάρτιση σχεδίων δράσης για τους γενικούς στόχους τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης (εξειδίκευση των στόχων και καθορισμός δράσεων), την ιεράρχηση

και τον προγραμματισμό των δράσεων και τον οικονομικός Προγραμματισμός εσόδων και δαπανών.

Τα παραπάνω στάδια αναλύονται σε επιμέρους βήματα :

Βήμα 1: Προετοιμασία και οργάνωση

Σκοπός του βήματος είναι η προετοιμασία και οργάνωση της όλης διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Το βήμα ολοκληρώνεται με τις εξής ενέργειες :

1. Οργάνωση του έργου από την Υπηρεσία Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και την δυνητική σύσταση ομάδας έργου ή επιμέρους θεματικών ομάδων εργασίας, μία ανά θεματική ενότητα («Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής», «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός», «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση» «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου»).
2. Διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων της Δημοτικής Αρχής.
3. Προγραμματισμό του έργου.
4. Ενημέρωση του προσωπικού των υπηρεσιών και των Ν.Π. του Δήμου για τη διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Βήμα 2: Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

Σκοπός του βήματος είναι η αποτύπωση και αξιολόγηση της γενικής εικόνας της περιοχής του Δήμου και του Δήμου ως Οργανισμού, της περιοχής του Δήμου και των κάθετων υπηρεσιών στο θεματικό τομέα «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής», της περιοχής του Δήμου και των κάθετων υπηρεσιών στο θεματικό τομέα «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός», της περιοχής του Δήμου και των κάθετων υπηρεσιών στο θεματικό τομέα «Τοπική οικονομία και απασχόληση» και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των οριζόντιων υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο αυτό γίνεται συνοπτική περιγραφή της γενικής, μακροσκοπικής εικόνας της περιοχής του Δήμου και αναφέρονται τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Δήμου καθώς και των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με την ευρύτερη περιοχή. Έπειτα, αξιολογείται η κατάσταση της περιοχής και γίνεται εντοπισμός των κρίσιμων θεμάτων ανάπτυξης σε κάθε τομέα. Ακόμη, γίνεται χρήση και ανάλυση στατιστικών στοιχείων και βιβλιογραφικών πηγών καθώς και πρωτογενών στοιχείων από την αξιολόγηση μέσω ερωτηματολογίων στελεχών του Δήμου που αφορούν σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία σχετικά με την ειδικότητα και τις αρμοδιότητές τους. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία γίνεται η ανάλυση και η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου και του εσωτερικού του περιβάλλοντος και αποτυπώνονται τα κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος, αξιοποιώντας τις δυνατότητές του και τις ευκαιρίες προκειμένου, να βελτιώσει τη λειτουργία των υπηρεσιών του και να πετύχει τους στόχους

τοπικής ανάπτυξης που θέτει.

Βήμα 3: Καθορισμός του Οράματος και της Στρατηγικής του Δήμου-Κατάρτιση Στρατηγικού Σχεδίου

Σκοποί του συγκεκριμένου βήματος ήταν η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος μέσω του καθορισμού στόχων και δράσεων της Δημοτικής Αρχής, η διατύπωση των κατευθυντηρίων πολιτικών επιλογών της Δημοτικής Αρχής για την επόμενη περίοδο, η διατύπωση του οράματος και τέλος ο προσδιορισμός των Μέτρων (Αναπτυξιακές Προτεραιότητες) και των Στόχων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές (τομεακές και περιφερειακές) αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Η στρατηγική του Δήμου οργανώθηκε σε τέσσερις άξονες:

- Α΄ Άξονας: 1.Σύγχρονος Δήμος Κομοτηνής
- Β΄ Άξονας: 2.Πόλη για Όλους
- Γ΄ Άξονας: 3.Βιώσιμη και Ισόρροπη Ανάπτυξη
- Δ΄ Άξονας: 4.Τοπική Οικονομική Ανάπτυξη

Οι Αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου αποτελούν γενικές κατευθύνσεις της Δημοτικής Αρχής που θα καθοδηγούν και θα προσανατολίζουν τις ειδικότερες αποφάσεις των υπηρεσιών κατά την επιλογή των δράσεων.

Κατόπιν της έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδίου ακολουθούν :

Βήμα 4: Συνεργασία με όμορους Δήμους και την Περιφέρεια

Σκοπός του βήματος είναι η διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων υπερτοπικής ανάπτυξης και η προώθηση τυχόν διαδημοτικών και διαβαθμιδικών συνεργασιών (Περιφέρειας-Δήμου). Αυτό το βήμα, εκτός των άλλων, στοχεύει επίσης στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με όμορους Δήμους για τη συντονισμένη προώθηση της υπερτοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών ή την υλοποίηση δράσεων και συμφωνιών.

Επιπρόσθετα, το βήμα στοχεύει στη συνεργασία του Δήμου με την Περιφέρεια, ώστε να συντονιστούν δράσεις που αφορούν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Βήμα 5: Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου και Διαδικασίες Διαβούλευσης

Το βήμα περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες :

- ✦ Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου
- ✦ Παρουσίαση του Στρατηγικού Σχεδίου στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης
- ✦ Δημοσιοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου μέσω των διαθέσιμων συστημάτων και διαδικασιών επικοινωνίας

- ✦ Σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση της Εκτελεστικής Επιτροπής και των αρμόδιων υπηρεσιών

Βήμα 6: Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου

Με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής του Δήμου, στο βήμα αυτό, καταρτίζεται το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την επίτευξη κάθε Στόχου του Στρατηγικού Σχεδίου. Η ανάλυση του Επιχειρησιακού Προγράμματος περιλαμβάνει Άξονες, Μέτρα, Στόχους, όπως έχουν καταρτιστεί στη φάση κατάρτισης του Στρατηγικού Σχεδίου, και δράσεις που εξειδικεύουν τη στρατηγική του Δήμου.

Για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Σχεδίου απαιτούνται οι εξής ενέργειες:

- Εξειδίκευση των Μέτρων και των Στόχων σε Δράσεις
- Συνοπτική περιγραφή του σχεδίου δράσης για κάθε αρμόδια υπηρεσία

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο αναφέρεται τόσο σε δράσεις τοπικής ανάπτυξης όσο και σε δράσεις εσωτερικής ανάπτυξης.

Βήμα 7: Τετραετής Προγραμματισμός των Δράσεων

Οικονομικός Προγραμματισμός του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Σκοποί του συγκεκριμένου βήματος είναι α) η ιεράρχηση & ο προγραμματισμός των δράσεων β) η εκτίμηση του προϋπολογισμού των δράσεων, η εκτίμηση των εσόδων και των πηγών χρηματοδότησης και η κατανομή των εσόδων στα έτη για την κάλυψη των δαπανών των δράσεων γ) η ομαδοποίηση των δράσεων. Συγκεκριμένα: α) η αρμόδια υπηρεσία συντάσσει πίνακες με τη διάρκεια και το χρονοδιάγραμμα των δράσεων, β) η αρμόδια υπηρεσία συντάσσει τον προϋπολογισμό των δράσεων και τους χρηματοδοτικούς πίνακες του Επιχειρησιακού Προγράμματος. γ) Προκειμένου να αποκτηθεί η συγκεντρωτική εικόνα των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, αλλά και η εικόνα για επιμέρους κατανομές, η ομάδα έργου δημιουργεί συγκεντρωτικούς πίνακες.

Βήμα 8: Προσδιορισμός Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης

Στο βήμα αυτό προσδιορίζονται οι δείκτες με βάση τους οποίους θα πραγματοποιείται η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Βήμα 9: Έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος & Τελικές Ενέργειες

Το τελευταίο βήμα για την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

- ✓ έγκριση από το Δ.Σ. του κάθε Νομικού Προσώπου του Δήμου, εντός μιας (1) εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών του, των στόχων και των δράσεων του Επιχειρησιακού που το αφορούν.
- ✓ ολοκλήρωση του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος.

- ✓ υποβολή του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος από την Εκτελεστική Επιτροπή στο Δημοτικό Συμβούλιο, επισυνάπτοντας τις σχετικές αποφάσεις των Νομικών Προσώπων του Δήμου για δράσεις/ σχέδια δράσης που τα αφορούν.
- ✓ έγκριση του σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο
- ✓ δημοσιοποίηση του προγράμματος από το Δήμο

2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η πανδημία έπληξε την ελληνική οικονομία – όπως και τις υπόλοιπες οικονομίες της Ευρωζώνης – με σφοδρότητα από τα τέλη του 1ου τριμήνου του 2020, διακόπτοντας απότομα την ανοδική πορεία της οικονομικής δραστηριότητας που διαφαινόταν στις αρχές του ίδιου έτους. Η αναζήτηση χρηματοδοτικών ευκαιριών από συγχρηματοδοτούμενα Εθνικά, Περιφερειακά και Διακρατικά Προγράμματα κρίνεται επιτακτική.

Τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία που είναι εφικτό να αξιοποιηθούν, υλοποιώντας την αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου, τους γενικούς, ειδικούς στόχους, τα μέτρα και τις δράσεις, έχουν ως βάση:

Α) το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 ή Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ), το οποίο υποστηρίζει δράσεις μέχρι και το 2023

Β) το υπό διαμόρφωση ΕΣΠΑ 2021-27 και το οποίο θα έχει τους εξής βασικούς πυλώνες που θα αποτελούν και τα νέα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα:

1. Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία.
2. Ανθρώπινο δυναμικό – Καταρτίσεις – Εκπαίδευση – Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Υπουργείο Εργασίας και Υπουργείο Παιδείας).
3. Ψηφιακός μετασχηματισμός (το σύνολο των ψηφιακών και ευρυζωνικών, πλην της επιχειρηματικότητας).
4. Ενιαίο σχέδιο δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης: Δημιουργία ειδικού ΕΠ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της απολιγνιτοποίησης: κοινωνικών, οικονομικών και άλλων.
5. Περιβάλλον – Ενέργεια – Κλιματική αλλαγή (συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής προστασίας): Ανεξαρτητοποίηση του περιβάλλοντος από τις υποδομές αλλά και παράλληλα η ένταξη της ενότητας της πολιτικής προστασίας σε αυτό και ανάγκες για έργα και δράσεις αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεων της (διάβρωση ακτών, ερημοποίηση/λειψυδρία, δασικές πυρκαγιές κλπ.)
6. Μεταφορές: έργα υποδομών – δημόσια έργα όπως οδοποιίες, σιδηροδρομικές και αεροπορικές μεταφορές, λιμάνια κλπ.

Τέλος, ακολουθούν τα 13 περιφερειακά προγράμματα της χώρας, δηλαδή τα Επιχειρησιακά Προγράμματα: Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων, Πελοποννήσου, Αττικής, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης. Με βάση τον αρχικό

σχεδιασμό τα 13 ΠΕΠ θα λάβουν περίπου στο 1/3 των συνολικών πόρων του ΕΣΠΑ, με βασικό ζητούμενο την αυτονομία των περιφερειών στο πλαίσιο της αποτελεσματικής πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Η νέα Προγραμματική Περίοδος με μία ματιά

Οι επενδύσεις της ΕΕ την περίοδο 2021-2027 θα καθοδηγούνται από πέντε κύριους στόχους:

- **μια εξυπνότερη Ευρώπη**, μέσω της καινοτομίας, της ψηφιοποίησης, του οικονομικού μετασχηματισμού και της στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων,
- **μια πιο πράσινη Ευρώπη** χωρίς ανθρακούχες εκπομπές, που εφαρμόζει τη συμφωνία του Παρισιού και επενδύει στην ενεργειακή μετάβαση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής,
- **μια πιο συνδεδεμένη Ευρώπη**, με στρατηγικά δίκτυα μεταφορών και ψηφιακά δίκτυα,
- **μια πιο κοινωνική Ευρώπη**, που υλοποιεί τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και στηρίζει την ποιοτική απασχόληση, την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, την κοινωνική ένταξη και την ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες με τη στήριξη των αναπτυξιακών στρατηγικών που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε όλη την ΕΕ.

Οι περιφερειακές αναπτυξιακές επενδύσεις θα εστιάσουν περισσότερο στους στόχους 1 και 2. Το 65 % έως το 85 % των πόρων του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής θα κατανεμηθεί σε αυτές τις προτεραιότητες, ανάλογα με τον σχετικό πλούτο των κρατών μελών.

Η νέα Προγραμματική Περίοδος θα έχει προσέγγιση πιο προσαρμοσμένη στην περιφερειακή ανάπτυξη

Η πολιτική συνοχής εξακολουθεί να επενδύει σε όλες τις περιφέρειες, λαμβάνοντας πάντα ως βάση τρεις κατηγορίες (λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες, Περιφέρειες σε μετάβαση, περισσότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες).

Η μέθοδος κατανομής των πόρων εξακολουθεί να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Προστίθενται νέα κριτήρια (ανεργία των νέων, χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, κλιματική αλλαγή καθώς και υποδοχή και ένταξη των μεταναστών) ώστε να αντικατοπτρίζεται καλύτερα η πραγματικότητα επί τόπου. Οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες θα εξακολουθήσουν να λαμβάνουν ειδική στήριξη της ΕΕ.

Η πολιτική συνοχής στηρίζει περαιτέρω τις αναπτυξιακές στρατηγικές που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και ενισχύει τον ρόλο των τοπικών αρχών στη διαχείριση των κονδυλίων. Ενισχύεται επίσης η αστική διάσταση της πολιτικής για τη συνοχή, καθώς το 6% των πόρων του ΕΤΠΑ διατίθεται για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, και καταρτίζεται ένα νέο πρόγραμμα δικτύωσης και ανάπτυξης ικανοτήτων για τις αστικές αρχές, η Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία.

Η νέα Προγραμματική Περίοδος θα στοχεύει στην απλούστευση: συντομότεροι, λιγότεροι και σαφέστεροι κανόνες

Το νέο πλαίσιο θα προσφέρει λιγότερη γραφειοκρατία και απλούστερους τρόπους αξίωσης πληρωμών με τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους. Για τη διευκόλυνση των συνεργειών, ένα ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων καλύπτει πλέον 7 ταμεία της ΕΕ τα οποία αποτελούν αντικείμενο από κοινού διαχείρισης με τα κράτη μέλη («επιμερισμένη διαχείριση»). Η Επιτροπή προτείνει επίσης λιγότερο επαχθείς διαδικασίες ελέγχου για τα προγράμματα με ιστορικό καλών επιδόσεων, καθώς και αυξημένη προσφυγή στα εθνικά συστήματα και επέκταση της αρχής του «ενιαίου ελέγχου», ώστε να αποφεύγονται οι διπλοί έλεγχοι.

Περισσότερες ευκαιρίες για συνέργειες στο πλαίσιο της δημοσιονομικής εργαλειοθήκης της ΕΕ

Το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων που καλύπτει τα κονδύλια της πολιτικής για τη συνοχή και του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης θα διευκολύνει τη χάραξη τοπικών στρατηγικών ένταξης των μεταναστών, οι οποίες θα υποστηρίζονται από πόρους της ΕΕ που θα χρησιμοποιούνται σε συνέργεια. Το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης θα επικεντρώνεται στις βραχυπρόθεσμες ανάγκες των μεταναστών κατά την άφιξή τους, ενώ η πολιτική συνοχής θα βοηθά την κοινωνική και επαγγελματική τους ένταξη. Εκτός του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων, θα διευκολυνθούν οι συνέργειες με άλλα μέσα της ΕΕ, όπως η Κοινή Γεωργική Πολιτική και τα προγράμματα Ορίζων Ευρώπη, LIFE και Erasmus+.

Interreg: εξάλειψη των διασυνοριακών εμποδίων και στήριξη διαπεριφερειακών έργων καινοτομίας

Θα διευκολυνθεί η διαπεριφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία χάρη στη νέα δυνατότητα των περιφερειών να χρησιμοποιούν μέρος του δικού τους μεριδίου κατανομής πόρων για τη χρηματοδότηση έργων οπουδήποτε στην Ευρώπη από κοινού με άλλες περιφέρειες.

Η νέα γενιά προγραμμάτων διαπεριφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας («Interreg») θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να εξαλείψουν τα διασυνοριακά εμπόδια και να αναπτύξουν κοινές υπηρεσίες. Η Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία ενός νέου μέσου για τις παραμεθόριες περιοχές και τα κράτη μέλη που επιθυμούν να εναρμονίσουν τα νομικά τους πλαίσια, τον Ευρωπαϊκό Διασυνοριακό Μηχανισμό.

Βασιζόμενη στην πιλοτική δράση την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία των διαπεριφερειακών καινοτόμων επενδύσεων. Περιφέρειες που διαθέτουν ισοδύναμες δυνατότητες «έξυπνης εξειδίκευσης» θα λαμβάνουν ενισχυμένη στήριξη για τη δημιουργία πανευρωπαϊκών ομάδων σε τομείς προτεραιότητας, όπως τα μαζικά δεδομένα, η κυκλική οικονομία, η προηγμένη μεταποίηση και η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

2.1. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021 – 2027

Ο σχεδιασμός του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων 2021-2027 υλοποιείται σταδιακά, τη τρέχουσα περίοδο, μέσα από την έκδοση εγκυκλίων και την υποβολή σχεδίων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία καταρτίζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ. Οι εγκύκλιοι απευθύνονται στους φορείς σχεδιασμού και τις αρμόδιες υπηρεσίες, παρουσιάζουν το προγραμματικό πλαίσιο (θεσμικό, κανονιστικό, οικονομικό) και δίνουν κατευθύνσεις για τη δομή και το περιεχόμενο των προγραμμάτων.

Τον Ιανουάριο του 2020 συγκροτήθηκε, με εντολή της Ελληνικής Κυβέρνησης, ανεξάρτητη Επιτροπή για την εκπόνηση του νέου Σχεδίου Ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία.

Σύμφωνα με την ενδιάμεση έκθεση που παρουσιάστηκε τον Ιούλιο του 2020, ο κεντρικός στόχος για την ελληνική οικονομία, κατά τα επόμενα χρόνια, είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας καθώς και η στενότερη διασύνδεση της παραγωγής με την έρευνα και την καινοτομία.

Ειδικότερα, οι οικονομικές και πολιτικές προτεραιότητες της χώρας είναι:

- ✦ Αύξηση των επενδύσεων και των εξαγωγών ως ποσοστό του ΑΕΠ
- ✦ Ενίσχυση της μισθωτής εργασίας και η μείωση της παραοικονομίας
- ✦ Επένδυση στην εκπαίδευση και τη γνώση
- ✦ Αύξηση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων
- ✦ Προώθηση της τεχνολογίας αιχμής, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης
- ✦ Επίτευξη φιλόδοξων περιβαλλοντικών στόχων
- ✦ Υποστήριξη των αδύναμων νοικοκυριών
- ✦ Ενίσχυση της βασικής έρευνας μέσω της άρσης αγκυλώσεων στα πανεπιστήμια
- ✦ Κίνητρα για ενίσχυση της καινοτομίας
- ✦ Ριζική αναβάθμιση του συστήματος κατάρτισης για ανέργους και εργαζόμενους
- ✦ Συνέχιση και εμπάθυνση της ψηφιακής μεταρρύθμισης στη δημόσια διοίκηση
- ✦ Εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες
- ✦ Αναδιάρθρωση του συστήματος υγείας με προτεραιότητα στην ψηφιοποίηση
- ✦ Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων
- ✦ Στροφή σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με άμβλυση του κόστους μετάβασης και στήριξη των τοπικών κοινωνιών κατά την απολιγνιτοποίηση.

Το Σχέδιο Ανάπτυξης αποτελεί βασικό κείμενο αναφοράς για τις στρατηγικές επιλογές του ΕΣΠΑ και κατ' επέκταση των Προγραμμάτων του.

Παράλληλα με τη συνεχιζόμενη επεξεργασία του Σχεδίου Ανάπτυξης για την Ελληνική οικονομία ολοκληρώθηκε και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την περίοδο 2021-2025. Το ΕΠΑ θεσπίζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα για το σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους

εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΕΠΑ 2021-2025 αναπτύσσονται σε πέντε πυλώνες:

Τα διαλαμβανόμενα στο ΕΠΑ επίσης επηρεάζουν το σχεδιασμό ΕΣΠΑ και Προγραμμάτων επιδιώκοντας την ανάπτυξη συνεργειών και συμπληρωματικότητας.

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και για την ώθηση της ευρωπαϊκής οικονομίας να ανακάμψει από την πανδημία, οι Αρχηγοί των Κρατών-Μελών και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφώνησαν με βάση τη σχετική πρόταση της Επιτροπής, σε ένα σημαντικότερο πακέτο ανάκαμψης για την περίοδο 2021-2027, το οποίο συνδυάζει το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) με το νέο μέσο ανάκαμψης "Next Generation EU". Η κεντρική ιδέα του Ευρωπαϊκού πακέτου ανάκαμψης βασίζεται σε τέσσερις στόχους πολιτικής:

- ⇒ Προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης
- ⇒ Ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας
- ⇒ Μετριασμός των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης
- ⇒ Υποστήριξη του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού

Η ΕΕ στο πλαίσιο του νέου εργαλείου "Next Generation EU" θα δανειστεί κεφάλαια για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις κεφαλαιαγορές, έτσι ώστε να χρηματοδοτηθεί η προσπάθεια ανάκαμψης και προκειμένου να παράσχει στην ΕΕ τα μέσα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχει δημιουργήσει η πανδημία COVID-19. Κάτι τέτοιο θα επιτρέψει τη μεταφορά νέων αυξημένων πόρων σε προγράμματα όπως ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το REACT-EU, το πρόγραμμα Horizon Ευρώπη, το InvestEU η Αγροτική Ανάπτυξη, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το RescEU κ.α.

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF) συστάθηκε για την αντιμετώπιση της COVID-19 κρίσης και τη στήριξη της μετάβασης σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία. Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με συνολικό προϋπολογισμό 672,5 δις ευρώ (εκ των οποίων 312,5 δις ευρώ επιχορηγήσεις και 360 δις ευρώ με τη μορφή δανείων) θα στηρίξει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ιδίως σε πράσινες και ψηφιακές τεχνολογίες, με διαρκή αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ένωσης.

Το 70% των πόρων του RRF πρέπει να δεσμευτεί τα έτη 2021 και 2022 και το 30% των πόρων το έτος 2023. Για την υλοποίηση, τα Κράτη-Μέλη καταρτίζουν εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναλύοντας τις προβλεπόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις και τα οποία εγκρίνονται από την Επιτροπή.

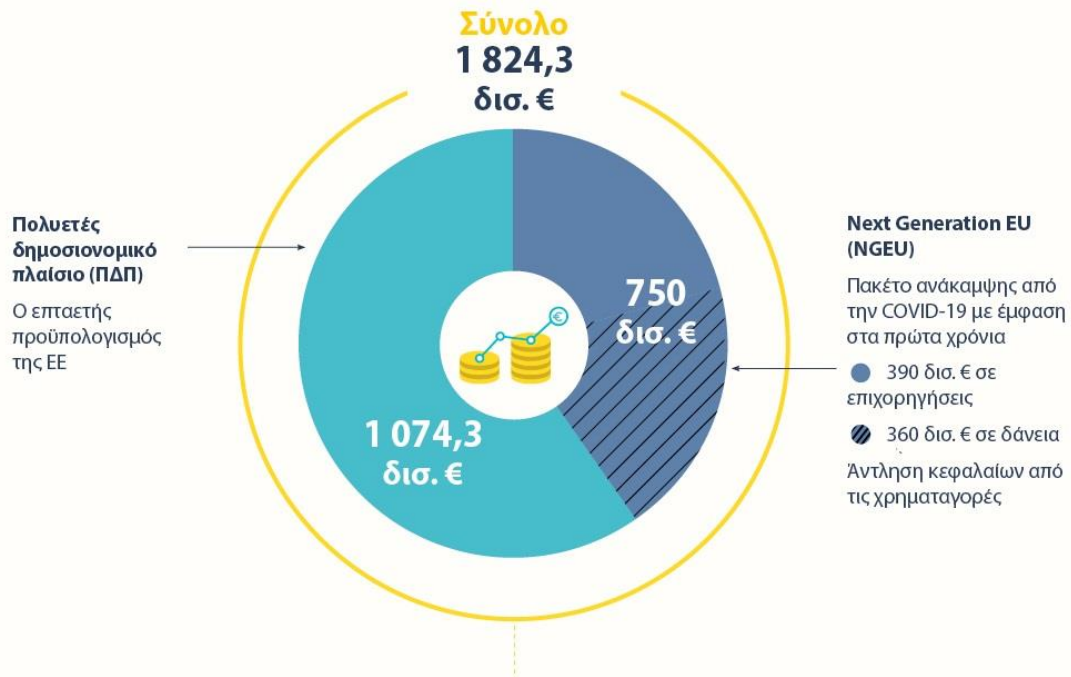
Συμπληρωματικά με το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το REACT-EU αφορά πιο βραχυπρόθεσμες δράσεις αντιμετώπισης της κρίσης σε τομείς που χαρακτηρίζονται καίριας σημασίας για να τεθούν οι βάσεις μιας υγιούς ανάκαμψης (δημιουργία θέσεων απασχόλησης, πράσινη συμφωνία, ψηφιακή μετάβαση).

Το REACT-EU περιλαμβάνει πρόσθετα κονδύλια ύψους 47,5 δις ευρώ σε επίπεδο ΕΕ, τα οποία θα διατεθούν στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΕΒΑ. Τα εν λόγω πρόσθετα κονδύλια θα χορηγηθούν από το Next Generation EU για την περίοδο 2021-2022. Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός της χώρας, συμπληρώνεται με την υλοποίηση παρεμβάσεων, των οποίων η χρηματοδοτική στήριξη εξασφαλίζεται μέσω των πόρων που θα διατεθούν στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ).

Οι 9 στόχοι της μελλοντικής Κοινής Γεωργικής Πολιτικής έχουν τεθεί σε επίπεδο ΕΕ και αφορούν την εξασφάλιση δίκαιου εισοδήματος για τους γεωργούς, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, την εξισορρόπηση της ισχύος στην αλυσίδα τροφίμων, τη δράση για την κλιματική αλλαγή, την προστασία του περιβάλλοντος, τη διατήρηση των τοπίων και της βιοποικιλότητας, την ενθάρρυνση της ανανέωσης των γενεών, την τόνωση των αγροτικών περιοχών και τέλος την προστασία της υγείας και της ποιότητας των τροφίμων. Μέσω ενιαίων στρατηγικών σχεδίων, το κάθε Κράτος Μέλος θα καθορίσει τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να επιτύχει τους 9 στόχους, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία της ΚΓΠ και ταυτόχρονα, αντιμετωπίζοντας τις ειδικές ανάγκες των γεωργών και των αγροτικών κοινοτήτων του.

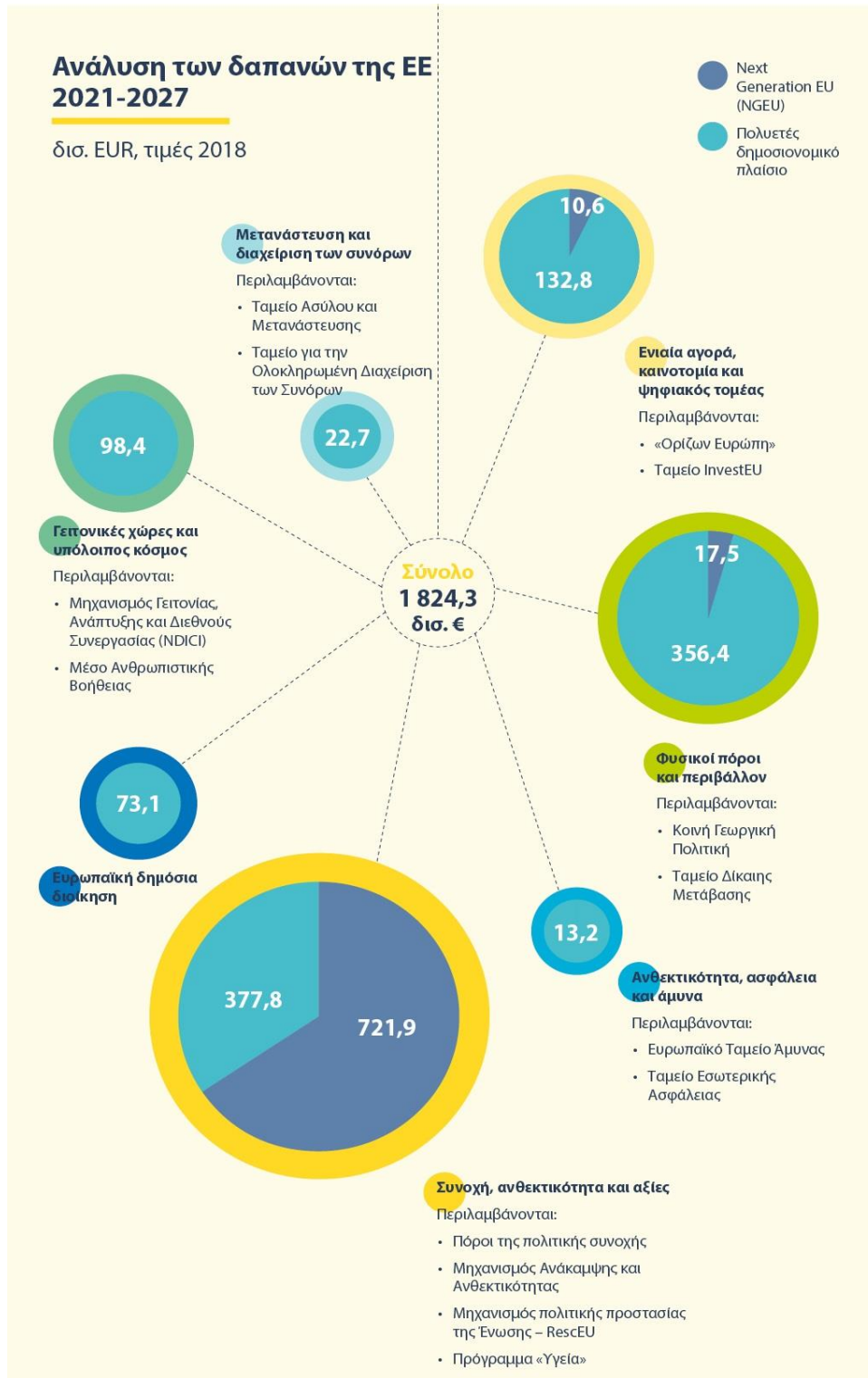
Ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι δαπάνες του σχεδιασμού για την περίοδο 2021-2027 αποτυπώνονται στα παρακάτω γραφήματα:

Δαπάνες της ΕΕ 2021-2027

Γράφημα 1. Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ενημερωτικό γράφημα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Γράφημα 2. Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ενημερωτικό γράφημα

2.2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027

ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2021–2027

Τα νέα Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 που υποβλήθηκαν προς έγκριση είναι:

- Ανταγωνιστικότητα (π/υ 3.885,09 εκατ. ευρώ)
- Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή (π/υ 4.161,59 εκατ. ευρώ)
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός (π/υ 943,00 εκατ. Ευρώ)
- Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή (π/υ 3.606,85 εκατ. ευρώ)
- Μεταφορές (π/υ 2.224,09 εκατ. ευρώ)
- Πολιτική Προστασία (π/υ 713,76 εκατ. ευρώ)
- Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (π/υ 1.629,19 εκατ. ευρώ)
- Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα (π/υ 519,64 εκατ. ευρώ)

Τα νέα Προγράμματα αποτυπώνουν τις κατευθύνσεις της Επιτροπής και τις νέες αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας. Ειδικότερα, οι συγχρηματοδοτούμενες δράσεις των νέων Προγραμμάτων αποσκοπούν στο να συμβάλουν αποφασιστικά:

- Στον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας μέσω της ψηφιακής και καινοτομικής αναβάθμισης κύρια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τις ερευνητικές υποδομές, τη Βιομηχανία 4.0, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων.
- Στη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την ενίσχυση της απασχολησιμότητας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους, την προώθηση ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, την κατάρτιση και δια βίου μάθηση, στην αντιμετώπιση της υλικής στέρησης, στην εξασφάλιση ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης.
- Στην αναβάθμιση δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, στην εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας και στην κάλυψη των αναγκών σε ψηφιακές δεξιότητες στο πλαίσιο της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας.
- Στην προώθηση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Αντιπλημμυρική προστασία, πρόληψη – μετριασμός και αντιμετώπιση επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, Εξοικονόμηση – Ενεργειακή αποδοτικότητα, Εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, Προώθηση παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.
- Στη μετάβαση σε μια οικονομία κλιματικά ουδέτερη, εστιάζοντας στην αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος, στην υποστήριξη του ανθρώπινου

δυναμικού και των κοινοτήτων που πλήττονται από την απολιγνιτοποίηση και στην άμβλυση των αρνητικών συνεπειών στο περιβάλλον από την εξόρυξη και την παραγωγή ενέργειας από τον λιγνίτη, την υγεία και την ασφάλεια, καθώς και την πρόληψη της δημιουργίας νέων παραγόντων ρύπανσης.

- Στην ανάπτυξη – αναβάθμιση των βιώσιμων αστικών μέσων μεταφοράς, την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών, την αναδιοργάνωση των αστικών οδικών μεταφορών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, την ολοκλήρωση των υποδομών του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου ΔΕΔ-Μ, την ανάπτυξη υπεραστικών και προαστιακών σιδηροδρομικών συνδέσεων, την ενίσχυση της συνδεσιμότητας των νησιών και τη βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών.
- Στη δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας που εστιάζει στην πρόληψη, την ετοιμότητα ανταπόκρισης και επέμβασης με στόχο την προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υποδομών, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος

www.espa.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ» 2021-2027

Ο σχεδιασμός της νέας Προγραμματικής Περιόδου (ΠΠ) βρίσκει τη χώρα & την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Π-ΑΜΘ), αντιμέτωπη με ανάγκες και προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά την οικονομική κρίση του 2009, ενισχύθηκαν κατά την υγειονομική κρίση του Covid-19 & έχουν πολλαπλές & σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, την απασχόληση, την κοινωνική συνοχή & την υγεία.

Η Π-ΑΜΘ σχεδιάζει το Πρόγραμμά της με στρατηγικούς στόχους τη στήριξη & επανεκκίνηση της οικονομίας, την προστασία & αξιοποίηση του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος & των πολιτιστικών πόρων, την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού & την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Με τον τρόπο αυτό επιχειρεί να βελτιώσει τους οικονομικούς, κοινωνικούς & περιβαλλοντικούς δείκτες μειώνοντας την απόσταση από τις επιδόσεις των υπολοίπων ελληνικών Περιφερειών, αλλά & το μέσο όρο της ΕΕ.

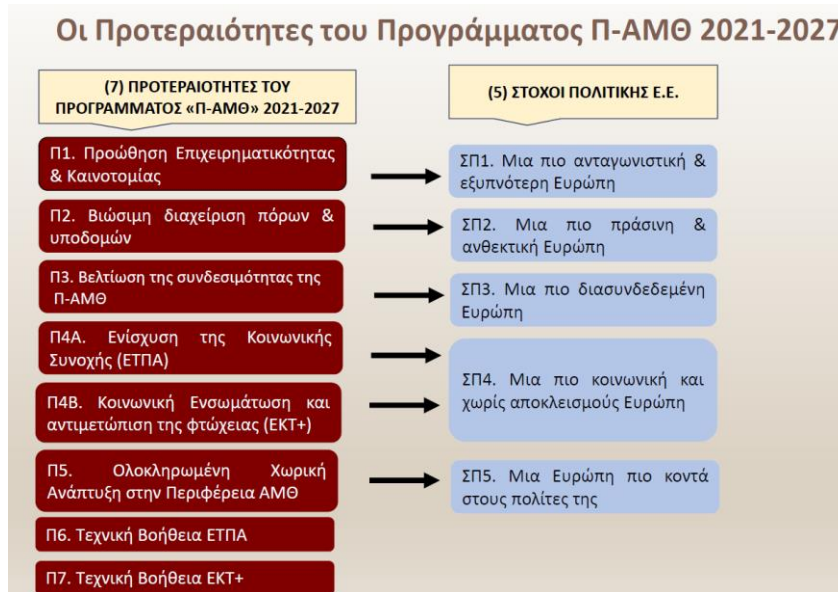
Ο σχεδιασμός της ΑΜΘ για το 2021-2027 λαμβάνει υπόψη όλες τις κατευθύνσεις & τα κείμενα της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ, τις αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, τις συστάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ & τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου & όλες τις συμπληρωματικές πολιτικές & εργαλεία εθνικής & περιφερειακής ανάπτυξης όπως το «Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων», το «Σχέδιο Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας», την έκθεση του ΟΟΣΑ για την περιφερειακή πολιτική

για την Ελλάδα μετά το 2020. Ακόμη λαμβάνει υπόψη τις εθνικές στρατηγικές για τη Βιώσιμη & Δίκαιη Ανάπτυξη 2030, την Κλιματική Αλλαγή, την Κυκλική Οικονομία, την Ψηφιακή Στρατηγική, την Έξυπνη Εξειδίκευση, την Κοινωνική Ένταξη & Μείωση της Φτώχειας, την Κοινωνική Ένταξη Προσφύγων-Μεταναστών, την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, την Αποϊδρυματοποίηση κ.α., αλλά & περιφερειακές στρατηγικές όπως τη RIS3 της Π-ΑΜΘ, την ΠεΣΚΕ, το ΣΔ για την Ένταξη των Ρομά & πληθυσμών που διαμένουν σε ιδιαίτερα υποβαθμισμένους οικισμούς της Π-ΑΜΘ, το ΠΕΣΔΑ και το ΠεΣΠΚΑ.

Στη βάση των αναπτυξιακών αναγκών & των προκλήσεων που καλείται να αντιμετωπίσει η Περιφέρεια, διαμορφώθηκε το όραμα για τη νέα ΠΠ, να καταστεί η Π-ΑΜΘ: Πύλη Ανάπτυξης, Πόλος Αξίας & Πρότυπο Κοινωνικής Παρέμβασης.

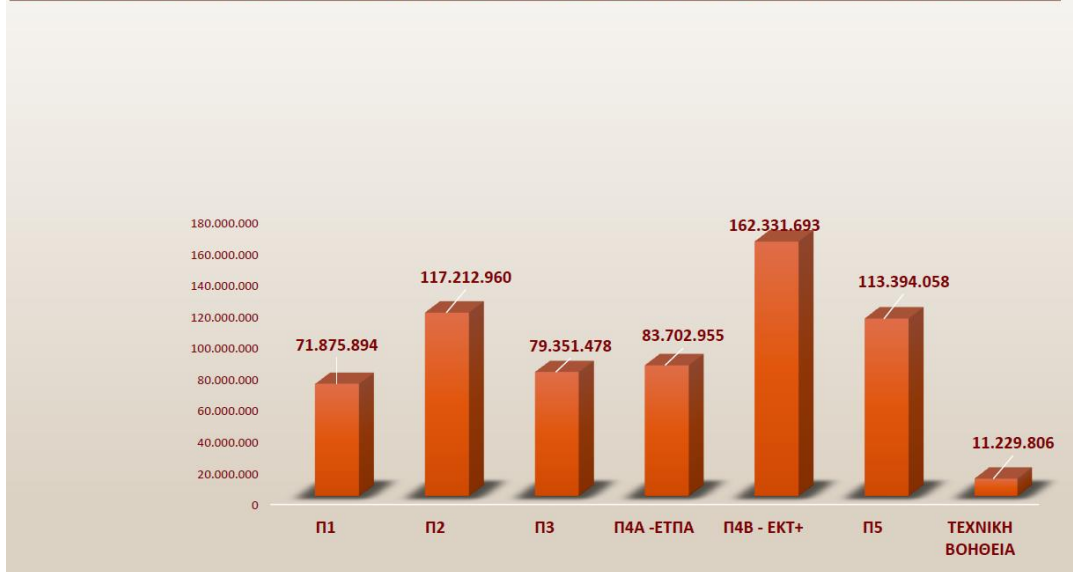
- Πύλη ανάπτυξης: μέσω της αξιοποίησης της γεωγραφικής θέσης και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε φυσικούς & πολιτιστικούς πόρους. Προτεραιότητα αποτελεί η ολοκλήρωση κρίσιμων υποδομών που συνδέουν την Π-ΑΜΘ με τα εθνικά και διεθνή δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών και ενισχύουν τη γεωστρατηγική της θέση.
- Πόλος αξίας: μέσω της ενίσχυσης και διεύρυνσης της παραγωγικής βάσης επενδύοντας στην έρευνα και την καινοτομία, κατά προτεραιότητα σε τομείς που υποδεικνύει η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3). Έμφαση δίνεται στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου παραγωγικού υποδείγματος το οποίο συγκροτούν, ο τουρισμός, ο πολιτισμός, το περιβάλλον και η αγροδιατροφή. Προτεραιότητες ακόμη αποτελούν οι καθαρές μορφές ενέργειας, η κυκλική οικονομία και η πράσινη επιχειρηματικότητα
- Πρότυπο κοινωνικής παρέμβασης: μέσω πρωτοβουλιών ενίσχυσης της απασχόλησης σε τομείς, περιοχές και πληθυσμό, που παρουσιάζουν ιδιαίτερη υστέρηση ή χαρακτηριστικά. Έμφαση δίνεται στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού σε τομείς έρευνας, τεχνολογίας, καινοτομίας και ψηφιακών δεξιοτήτων, στη διεύρυνση υφιστάμενων κοινωνικών δομών και υπηρεσιών ή και στη δημιουργία νέων, στην ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για περιοχές και πληθυσμούς με υστέρηση & ανισότητες, στην προώθηση ίσων ευκαιριών, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού & υγειονομικού συστήματος

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Γράφημα 3α . Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π.Αν. Μακεδονίας & Θράκης- Προτεραιότητες Π-ΑΜΘ 2021-2027

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΡΩΝ (ΔΔ) Π-ΑΜΘ 2021-2027 ΑΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Γράφημα 3β . Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π.Αν. Μακεδονίας & Θράκης- Κατομή πόρων Π-ΑΜΘ 2021-2027

[Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος](https://www.eydamth.gr)

<https://www.eydamth.gr>

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ) ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ – ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (ΕΣΦΙ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) παρέχει χρηματοδότηση σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στις περιφέρειες της ΕΕ για τη μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και περιφερειακών ανισορροπιών και την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027, το Ταμείο θα παράσχει επενδύσεις για να γίνουν οι ευρωπαϊκές περιφέρειες πιο ανταγωνιστικές και πιο έξυπνες (μέσω της καινοτομίας και της έρευνας, υποστήριξη ΜΜΕ και ψηφιακής συνδεσιμότητας), πιο πράσινες (χαμηλές εκπομπές άνθρακα και ανθεκτικές), πιο συνδεδεμένες (ενισχύοντας την κινητικότητα) , πιο κοινωνικά (υποστήριξη της απασχόλησης χωρίς αποκλεισμούς, της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων, της κοινωνικής ένταξης, της ίσης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού), πιο κοντά στους πολίτες, (υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε όλη την ΕΕ).

Το ΕΤΠΑ είναι ένα από τα 5 Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) σκοπός του οποίου είναι να επενδύσει στη δημιουργία θέσεων εργασίας και σε μια βιώσιμη ευρωπαϊκή οικονομία.

Οι επενδύσεις του ΕΤΠΑ επικεντρώνονται στη λεγόμενη «θεματική συγκέντρωση» (δηλαδή καινοτομία και έρευνα, ψηφιακή ατζέντα, στήριξη των ΜΜΕ και οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα), βάσει των οποίων οι περιφέρειες μπορούν να λάβουν διαφορετικά επίπεδα χρηματοδότησης με βάση την κατηγορία στην οποία ανήκουν.

Στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής του ΕΤΠΑ, οι επενδύσεις παρέχονται σε περιφέρειες με βάση 3 κατηγορίες, δηλαδή λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες σε μεταβατικό στάδιο και πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Η κατανομή των κεφαλαίων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Προστέθηκαν νέα κριτήρια όπως η ανεργία των νέων, το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, η κλιματική αλλαγή και η ένταξη των μεταναστών. Ορισμένοι πόροι του ΕΤΠΑ απαιτούνται επίσης να επικεντρωθούν σε έργα οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα (δηλαδή 20% σε πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες, 15% σε περιφέρειες μετάβασης και 12% σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες). Η αστική διάσταση της πολιτικής συνοχής έχει αύξηση 6% του προϋπολογισμού του ΕΤΠΑ για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και ένα νέο πρόγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων για τις αστικές αρχές.

Το Ταμείο Συνοχής παρέχει στήριξη σε κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα κάτω του 90% (μέσος όρος ΕΕ-27) για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της ΕΕ. Η Πολιτική Συνοχής υποστηρίζει τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές, δίνοντας προτεραιότητα στις περιβαλλοντικές υποδομές, τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, τις ανανεώσιμες και αποδοτικές πηγές ενέργειας και τη βιώσιμη αστική κινητικότητα. Σε πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τουλάχιστον το 80% των κονδυλίων πρέπει να επικεντρωθεί σε τουλάχιστον δύο από τις προτεραιότητες. στις περιφέρειες μετάβασης 60% και στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες τουλάχιστον 50%.

Η Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ETC) πιο γνωστή ως πρόγραμμα Interreg ανήκει στην πολιτική συνοχής. Παρέχει ένα πλαίσιο για την εφαρμογή κοινών δράσεων και ανταλλαγών πολιτικών μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών παραγόντων από διαφορετικά κράτη μέλη. Το Interreg βασίζεται σε τέσσερις άξονες συνεργασίας: τη διασυνοριακή

(Interreg A), διακρατικό (Interreg B), διαπεριφερειακό (Interreg C) και ενσωμάτωση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών στο γειτονικό τους περιβάλλον (Interreg D). Παρέχεται επίσης υποστήριξη για την προώθηση καλών πρακτικών και ικανοτήτων μέσω των προγραμμάτων Urbact, Interact και ESPON

Προϋπολογισμός 2021-2027

Τα δύο ταμεία θα επενδύσουν 274 δισ. ευρώ στις περιφέρειες της ΕΕ, δηλαδή 226 δισ. ευρώ είναι διαθέσιμα από το ΕΤΠΑ και 48 δισ. ευρώ από το Ταμείο Συνοχής. Η 6η γενιά του Interreg έχει προϋπολογισμό 8 δισ. ευρώ. Η χρηματοδότηση είναι διαθέσιμη με τη μορφή επιχορηγήσεων.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ) αποτελούν βασικό εργαλείο για την ενδυνάμωση των χωρικών συνεργασιών στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά και με τρίτες χώρες και συνιστούν μια από τις κύριες επιλογές για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία σε επίπεδο κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υλοποιείται μέσω προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Τα εν λόγω προγράμματα διακρίνονται σε διμερή και πολυμερή.

Τα διμερή προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας στοχεύουν στο να αντιμετωπίσουν κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι διασυνοριακές περιοχές, να αξιοποιήσουν τις προοπτικές ανάπτυξης και φυσικά να ενδυναμώσουν τη συνεργασία προς όφελος της αρμονικής πορείας της Ένωσης. Τα διμερή προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας της Ελλάδας με γειτνιάζουσες χώρες είναι:

- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα– Βουλγαρία
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Ιταλία
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Κύπρος
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Δημοκρατία Βόρειας Μακεδονίας
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Αλβανία

Τα πολυμερή Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας, στα οποία συμμετέχουν Περιφέρειες της χώρας, είναι τα εξής:

- Αδριατικής – Ιονίου (διακρατικό)
- MED (διακρατικό)
- MED ENI CBC (διασυνοριακό)
- Black Sea basin ENI CBC (διασυνοριακό)
- INERREG EUROPE (διαπεριφερειακό)
- Balkan Mediterranean (διακρατικό)

Στα προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας περιλαμβάνονται τα δίκτυα συνεργασιών URBACT & ESPON, καθώς και το INTERACT, το οποίο παρέχει τεχνική υποστήριξη σε όλα τα προγράμματα ΕΕΣ στον ευρωπαϊκό χώρο.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

<https://interreg.gr/>

<https://urbact.eu/>

<https://www.interact-eu.net/#programme-life-cycle>

<https://www.espon.eu/>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ «ΕΛΛΑΔΑ- ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ 2021-2027»

Ως πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας, ο σχεδιασμός του Προγράμματος «Interreg VI-A Ελλάδα-Βουλγαρία 2021-2027» κατεξοχήν αποτελεί αντικείμενο της ευρύτερης δυνατής συμμετοχής των τοπικών φορέων και γι' αυτό το λόγο ξεκινά η δημόσια διαβούλευση, με πρώτο βήμα την αποστολή του ερωτηματολογίου για να αποτυπωθούν οι απόψεις, εκτιμήσεις, κατευθύνσεις και γενικές προτάσεις των φορέων. Μετά την ολοκλήρωση του, σε δεύτερο βήμα, θα ζητηθεί από τους φορείς να εξειδικεύσουν τις προτάσεις τους.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών εκατέρωθεν των συνόρων Ελλάδας-Βουλγαρίας για την από κοινού προώθηση της ανάπτυξης της περιοχής. Η περιοχή περιλαμβάνει:

- Επτά Περιφερειακές Ενότητες στην ελληνική πλευρά: Έβρου, Ξάνθη, Ροδόπης, Δράμας, Καβάλας, Σερρών και Θεσσαλονίκης.
- Τέσσερις Περιφέρειες στη βουλγαρική πλευρά: Μπλαγκόεβγκραντ, Χάσκοβο, Σμόλιαν και Κάρτζαλι.

Κατοικείται από περισσότερους από 2,7 εκατομμύρια κατοίκους (1,9 στην ελληνική και 0,8 στη βουλγαρική πλευρά), με γήρανση όμως και μετανάστευση στα τελευταία χρόνια, με ένα από τα χαμηλότερα κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Ευρώπη (κάτω του 50% του μέσου όρου της Ένωσης), με έντονες εσωτερικές ανισότητες (ιδίως μεταξύ βουλγαρικών και ελληνικών εδαφών) και με οικονομική και παραγωγική ανισορροπία (ισχυρότερη παρουσία του αγροτικού τομέα στη βουλγαρική πλευρά, των υπηρεσιών στην ελληνική).

Κατά τα πέντε διαδοχικά προηγούμενα προγράμματα, από το 1990 ήδη, επιτεύχθηκαν αξιόλογα αποτελέσματα στην περιοχή, όσον αφορά τόσο στην υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων σύνδεσης των δύο πλευρών όσο και στην προώθηση της συνεργασίας των φορέων ένθεν και εκείθεν των συνόρων και στην απόκτηση μιας συναντίληψης για τις κοινές προκλήσεις, τα κοινά προβλήματα, τις κοινές προοπτικές και τις κοινές δυνατότητες.

Το νέο Πρόγραμμα, κεφαλαιοποιώντας την εμπειρία που αποκτήθηκε, στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση της αναπτυξιακής προσπάθειας στην περιοχή, μέσα στο πλαίσιο των στόχων πολιτικής που ισχύουν για όλα τα προγράμματα της περιόδου 2021-2027:

1. μια εξυπνότερη Ευρώπη (καινοτομία, ψηφιοποίηση, οικονομικός μετασχηματισμός και στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων)
2. μια πιο πράσινη Ευρώπη χωρίς ανθρακούχες εκπομπές (εφαρμογή, της συμφωνίας του Παρισιού, επένδυση στην ενεργειακή μετάβαση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής)
3. μια πιο συνδεδεμένη Ευρώπη (στρατηγικά δίκτυα μεταφορών και ψηφιακά δίκτυα)
4. μια πιο κοινωνική Ευρώπη (ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, ποιοτική απασχόληση, εκπαίδευση, δεξιότητες, κοινωνική ένταξη και ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη)
5. μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες (με αναπτυξιακές στρατηγικές που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και με βιώσιμη αστική ανάπτυξη σε όλη την ΕΕ), πάντοτε με έμφαση στις ιδιομορφίες της διασυνοριακής περιοχής.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

<http://www.greece-bulgaria.eu/>

INTERREG EUROPE

Το πρόγραμμα INTERREG EUROPE υποστηρίζει τη διαδικασία της μάθησης της πολιτικής μεταξύ των δημόσιων αρχών για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πολιτικών και των προγραμμάτων για την περιφερειακή ανάπτυξη. Επιτρέπει στις δημόσιες αρχές σε όλη την Ευρώπη να ανταλλάσσουν πρακτικές και ιδέες για τις δημόσιες πολιτικές ώστε αυτές να βρίσκουν λύσεις για τη βελτίωση των στρατηγικών προς όφελος των πολιτών. Το INTERREG EUROPE ενισχύεται οικονομικά από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο το πρόγραμμα βρίσκεται σε φάση σχεδιασμού στρατηγικής 2021-2027 , παρακάτω παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά και οι αλλαγές σε σχέση με την περίοδο 2014-2020.

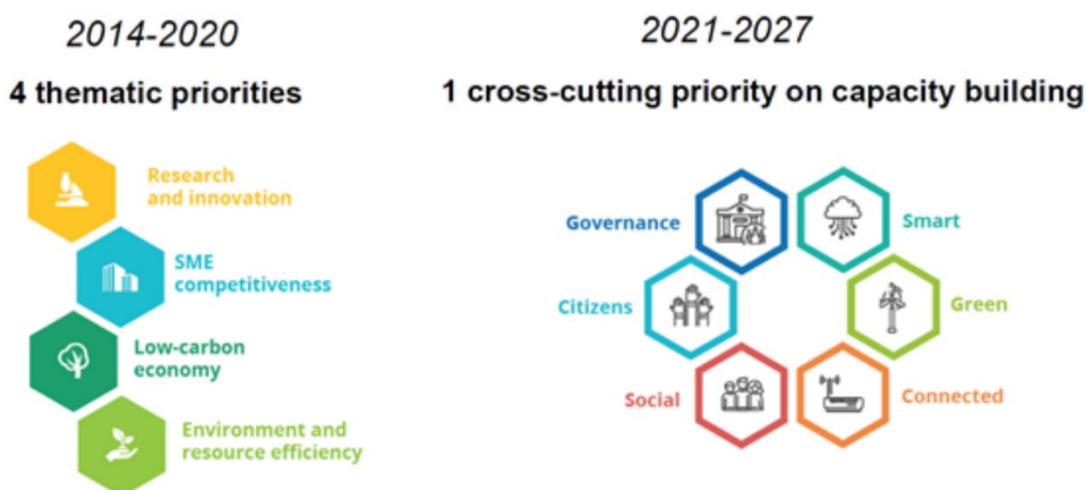
Το νέο πρόγραμμα συνεργασίας διατηρεί βασικά χαρακτηριστικά του προηγούμενου προγράμματος, αλλά αντιπροσωπεύει μια μικρή εξέλιξη, συμπεριλαμβανομένων καινοτομιών που βασίζονται στον νέο κανονισμό, των εμπειριών που αντλήθηκαν από τα 258 έργα που επιλέχθηκαν για χρηματοδότηση το 2014-2020 και μια έρευνα από τα κράτη-εταίρους. Οι πιο αξιοσημείωτες αλλαγές είναι οι ακόλουθες:

1) η μείωση στον αριθμό των χωρών που συμμετέχουν από 30 σε 29 και η αύξηση του διαθέσιμου προϋπολογισμού από 359 εκατομμύρια ευρώ σε 379 εκατομμύρια ευρώ.

2) Το γενικό σκεπτικό του προγράμματος συνεργασίας είναι η βελτίωση των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης (συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων Επενδύσεων για Θέσεις Εργασίας και Ανάπτυξης), μέσω ανταλλαγής εμπειριών, καινοτόμων προσεγγίσεων και ανάπτυξης ικανοτήτων.

3) Το πρόγραμμα είναι δομημένο σε μια οριζόντια προτεραιότητα για την ανάπτυξη ικανοτήτων και έναν ειδικό στόχο για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των σχετικών ενδιαφερομένων με ευρύτερο πεδίο.

Παρουσιάζονται στο παρακάτω γράφημα οι τέσσερις θεματικοί τομείς που είχαν σχεδιαστεί για το 2014-2020 σε αντιπαραβολή με την οριζόντια προτεραιότητα που τέθηκε για το 2021-2027 με κύριο στόχο την ανάπτυξη ικανοτήτων.

Γράφημα 4 . Απόσπασμα από την Παρουσίαση Δημόσια διαβούλευση: Interreg Europe 2021-2027 που διοργανώθηκε στις 24 Μαρτίου 2021.

Η στόχευση για το 2021-2027 είναι η πιο έξυπνη Ευρώπη, η πιο πράσινη Ευρώπη και η περισσότερη κοινωνική Ευρώπη (αγορές εργασίας, υγειονομική περίθαλψη, πολιτισμός και βιώσιμος τουρισμός) για τα οποία θα αντιστοιχεί το 80% των πόρων, ενώ η στόχευση για μία Ευρώπη πιο συνδεδεμένη, μία Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες και μία πιο κοινωνική Ευρώπη (εκπαίδευση, κοινωνική ένταξη, ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών) θα λάβουν το 20% της χρηματοδότησης.

Μια άλλη σημαντική αλλαγή αφορά στη σύνδεση με τα προγράμματα των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ESIF), η οποία ήταν υποχρεωτικό στοιχείο για όλα τα έργα Interreg Europe. Η εμπειρία του 2014-2020 έδειξε την ανάγκη να διευκολυνθεί η υποχρέωση σύνδεσης του έργου με έναν ορισμένο αριθμό προγραμμάτων ESIF και η ανάγκη να ενισχυθεί αποτελεσματικά ο σύνδεσμος με τις περιφερειακές πολιτικές με την ευρύτερη έννοια.

Ομάδες στόχου και δικαιούχοι

Οι βασικές ομάδες στόχου του προγράμματος είναι:

- ✦ Κρατικοί, περιφερειακοί ή τοπικοί δημόσιοι οργανισμοί
- ✦ Άλλα ινστιτούτα δημοσίου δικαίου (π.χ. πανεπιστήμια, περιφερειακές αναπτυξιακές εταιρίες, φορείς στήριξης επιχειρήσεων, κλπ.). Κάθε χώρα προσδιορίζει τα ινστιτούτα που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Λαμβάνοντας υπόψη τους δικαιούχους και το ποσοστό συγχρηματοδότησης δεν υπάρχουν διαφορές σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο:

-Δημόσιες αρχές και φορείς δημοσίου δικαίου (συγχρηματοδότηση 80%)

-Ιδιωτικοί μη κερδοσκοπικοί φορείς (συγχρηματοδότηση 70%)

Το είδος των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν από το πρόγραμμα συνεργασίας:

- Έργα διαπεριφερειακής συνεργασίας: Βελτίωση μέσω ανταλλαγής εμπειριών στην εφαρμογή των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης των συμμετεχουσών περιοχών. Τα έργα συνεργασίας, δομημένα σε 2 φάσεις (βασική φάση + φάση παρακολούθησης), θα εστιάσουν στην πραγματοποίηση πιλοτικών δράσεων (μάθηση μέσω πράξης).
- Πλατφόρμα πολιτικής μάθησης: ένας χώρος συνεχούς μάθησης όπου οποιοσδήποτε οργανισμός που εμπλέκεται στις πολιτικές για την περιφερειακή ανάπτυξη στην Ευρώπη μπορεί να βρει λύσεις για τη βελτίωση του τρόπου διαχείρισης και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών.

Συμπερασματικά, το νέο πρόγραμμα συνεργασίας διατηρεί τον πανευρωπαϊκό χαρακτήρα, τους κύριους στόχους (Βελτίωση των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης με τη συμμετοχή των υπεύθυνων για την πολιτική οργανισμών ως βασικής ομάδας στόχου) και την κύρια στόχευση στην ανάπτυξη ικανοτήτων.

Ταυτόχρονα, το νέο πρόγραμμα συνεργασίας παρουσιάζει επίσης ορισμένες καινοτομίες, όπως η οριζόντια προτεραιότητα στο πρόγραμμα (ανάπτυξη ικανοτήτων) με διευρυμένο πεδίο εφαρμογής και πιλοτικές δράσεις.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχονται από τη Γραμματεία του Interreg, η έγκριση του προγράμματος από την Επιτροπή αναμένεται στις αρχές του 2022 και η έναρξη της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων έργων κατά το πρώτο εξάμηνο 2022.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

<https://www.interregeurope.eu>

ΤΟ ΝΕΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (ΕΚΤ+/ΕΣΦ+)

Το ΕΚΤ+, το νέο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, είναι ένα βασικό μέσο για τη συμβολή στις πολιτικές και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τις πολιτικές απασχόλησης, κοινωνικής, εκπαίδευσης και δεξιοτήτων. Το ΕΣΦ+ στοχεύει να υποστηρίξει τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την κρίση που προκαλείται από την πανδημία, να επιτύχουν υψηλή απασχόληση και δίκαιη κοινωνική προστασία και να αναπτύξουν ένα εξειδικευμένο και ανθεκτικό εργατικό δυναμικό για τη μετάβαση σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία. Το Ταμείο είναι ένα στοιχείο της πολιτικής συνοχής για τη στήριξη της οικονομικής, εδαφικής και κοινωνικής συνοχής στην ΕΕ, προσπαθώντας να μειώσει τις ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών.

Το ΕΣΦ+ χρηματοδοτεί την εφαρμογή των αρχών του Ευρωπαϊκού Πυλώνα για τα Κοινωνικά Δικαιώματα μέσω πρωτοβουλιών που σχετίζονται με την απασχόληση, την εκπαίδευση και τις δεξιότητες και την κοινωνική ένταξη. Το ΕΣΦ+ συγκεντρώνει τέσσερα ξεχωριστά χρηματοδοτικά μέσα από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, δηλαδή το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας στους Απόρους (ΤΕΒΑ/FEAD), την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI).

Προϋπολογισμός 2021-2027 και Τύποι χρηματοδότησης

Για την περίοδο 2021-2027, ο προϋπολογισμός είναι 98,5 δισεκατομμύρια ευρώ (επιμερισμένη διαχείριση) και 762 εκατομμύρια ευρώ για το σκέλος Απασχόλησης και Κοινωνικής Καινοτομίας (EaSI) (που εφαρμόζεται μόνο από την Επιτροπή). Η χρηματοδότηση είναι διαθέσιμη με τη μορφή επιχορηγήσεων.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/en>

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ευρώπη έχει ως στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη να μετριάσουν την οικονομική και κοινωνική ζημιά που έχει προκληθεί από την πανδημία του Covid-19, να επανεκκινήσουν την οικονομία τους, να την καταστήσουν πιο βιώσιμη, ανθεκτική και καλύτερα προετοιμασμένα για προκλήσεις και ευκαιρίες που σχετίζονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

Τα κράτη μέλη έχουν προθεσμία έως τα μέσα του 2022 για να υποβάλουν τα σχέδιά τους ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στην Επιτροπή, παρουσιάζοντας τα σχέδιά τους για συνεκτικές μεταρρυθμίσεις και δημόσιες επενδύσεις. Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να εφαρμοστούν έως το 2026 και αναμένεται να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, ιδίως τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του Συμβουλίου το 2020. Αναμένεται επίσης να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Κάθε σχέδιο αναμένεται να συμβάλει στις τέσσερις διαστάσεις που περιγράφονται στην Ετήσια Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2021, η οποία ξεκίνησε τον κύκλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2021, δηλαδή περιβαλλοντική βιωσιμότητα, παραγωγικότητα, δικαιοσύνη, μακροοικονομική σταθερότητα.

Τα κεφάλαια θα υλοποιηθούν, μεταξύ άλλων, μέσω των ακόλουθων βασικών μέσων που είναι πιο σχετικά με την κοινότητα του UBC:

- Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας: Επιχορηγήσεις και δάνεια διαθέσιμα στα κράτη μέλη για τα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- REACT-EU, Βοήθεια ανάκαμψης για τη συνοχή στην Ευρώπη.
- Υποστήριξη της πράσινης μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία με την ενίσχυση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (για τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τη μετάβασή τους προς την κλιματική ουδετερότητα) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου για την Αγροτική Ανάπτυξη σύμφωνα με την Πράσινη Συμφωνία
- Το Ενισχυμένο Πρόγραμμα InvestEU.
- Το νέο πρόγραμμα υγείας EU4 Health για την ενίσχυση της ασφάλειας της υγείας.

Προϋπολογισμός 2021-2027 και τύποι χρηματοδότησης

Ο προϋπολογισμός της EE Next Generation διαθέτει ένα νέο μέσο ανάκαμψης 750 δισεκατομμυρίων ευρώ με νέα χρηματοδότηση (δάνεια και επιχορηγήσεις) που θα συγκεντρωθούν στις χρηματοπιστωτικές αγορές για την περίοδο 2021 έως 2024. Τα πιο σημαντικά για την κοινότητα του UBC είναι:

- Διευκόλυνση ανάκαμψης και ανθεκτικότητας: 560 δισ. ευρώ (310 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και 250 δισ. ευρώ σε δάνεια).
- REACT-EU: 55 δισ. ευρώ πρόσθετης χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής (2020-2022) σε επιχορηγήσεις ευέλικτης πολιτικής συνοχής για δήμους, νοσοκομεία και εταιρείες (μέσω των διαχειριστικών αρχών των κρατών μελών).
- Ταμείο Just Transition: έως 40 δισ. ευρώ και το Αγροτικό Ταμείο.
- Ενισχυμένο πρόγραμμα InvestEU ως εγγύηση του προϋπολογισμού της EE (15,3 δισ. ευρώ) για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των εθνικών τραπεζών προώθησης.
- Το νέο Πρόγραμμα Υγείας EE με προϋπολογισμό 9,4 δισ. ευρώ.

Διατίθενται επιχορηγήσεις και δάνεια για τα κράτη μέλη για τα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

Recovery and Resilience

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2020mff_covid_recovery_factsheet.pdf

REACT-EU

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/factsheet/2020_mff_reacteu_en.pdf

The Common Agricultural Policy and the Agricultural Fund https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/cap-funds_en

The Just Transition Mechanism https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/finance-and-green-deal/just-transition-mechanism_en

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ HORIZON EUROPE

Το Πρόγραμμα Πλαίσιο Έρευνας και Καινοτομίας (R&I) της ΕΕ Horizon Europe, στοχεύει στη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου της χρηματοδότησης Ε&Κ της ΕΕ για την ευρωπαϊκή επιστήμη, για την οικονομία και την κοινωνία, στο πλαίσιο της επανεκκίνησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE/ERA)

Το πρόγραμμα σκοπεύει να συμβάλει στην ανάκαμψη της Ευρώπης, στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση μέσω στενότερων δεσμών μεταξύ της Ε&Κ, της οικονομίας, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και κοινών πολιτικών πρωτοβουλιών. Θα ευθυγραμμιστεί με τους στόχους του ERA για την ιεράρχηση των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων, τη βελτίωση της πρόσβασης στην αριστεία, τη μετάφραση των αποτελεσμάτων Ε&Κ στην οικονομία και την εμπάθυνση του EXE.

Οι ευκαιρίες χρηματοδότησης θα είναι διαθέσιμες σε τρεις πυλώνες, δηλ.

- Πυλώνας I - «Excellent Science/Εξαιρετική Επιστήμη» που υλοποιείται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας, στο πρόγραμμα Marie Skłodowska-Curie και στις ερευνητικές υποδομές.
- Πυλώνας II - «Global Challenges and Europe’s Industrial Competitiveness/Παγκόσμιες προκλήσεις και η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης» που διαμορφώνεται σε επτά ομάδες: υγεία, πολιτισμός, δημιουργική και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία, πολιτική ασφάλεια για την κοινωνία, ψηφιακό, βιομηχανία και διάστημα, κλίμα, ενέργεια και κινητικότητα, τρόφιμα, βιοοικονομία, φυσικοί πόροι, γεωργία και το περιβάλλον.
- Πυλώνας III - «Καινοτομία/Innovation Europe» για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας, τα Οικοσυστήματα Καινοτομίας της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT).

Το πρόγραμμα προσφέρει πρόσθετες ευκαιρίες στο πλαίσιο «Διεύρυνση συμμετοχής και διάδοση της αριστείας» και «Μεταρρύθμιση και ενίσχυση του ευρωπαϊκού συστήματος Ε&Κ». Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας και το Πρόγραμμα Ευρατόμ υπάγονται επίσης στο Horizon Europe.

Υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες για την κοινότητα του UBC να χρηματοδοτήσει ερευνητικές πρωτοβουλίες, την αξιοποίηση (νέα προϊόντα, υπηρεσίες ή γνώση) και τη διάδοσή τους (υλικό ανοιχτού κώδικα, περαιτέρω κατάρτιση στη βιομηχανία και τον ακαδημαϊκό κόσμο).

Προϋπολογισμός 2021-2027 και Τύπος χρηματοδότησης

Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 95,5 δισεκατομμύρια ευρώ, συμπεριλαμβανομένων 5,4 δισεκατομμυρίων ευρώ από το NextGenerationEU για την ενίσχυση της ανάκαμψης και της ανθεκτικότητας. Αυτό συγκρίνεται με 80 δισεκατομμύρια ευρώ για Horizon2020. Η χρηματοδότηση έρχεται με τη μορφή επιχορηγήσεων, κατ' αποκοπή ποσών, δανείων και επενδύσεων, προμηθειών για έρευνα, καινοτομία, υποδομές, δικτύωση και διάδοση.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en

Η ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΙΜΑ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE)

Το πρόγραμμα LIFE είναι το χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ που ξεκίνησε το 1992 για την υποστήριξη έργων δράσης για το περιβάλλον, τη φύση και τη δράση για το κλίμα.

Το πρόγραμμα έχει τέσσερα υποπρογράμματα:

- Φύση και βιοποικιλότητα: αυτό το υποπρόγραμμα στοχεύει στην προστασία και την αποκατάσταση της φύσης της Ευρώπης και την αναστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας. Θα χρηματοδοτήσει έργα διατήρησης της φύσης (βιοποικιλότητα, ενδιαιτήματα, είδη), συμβάλλοντας μεταξύ άλλων στις οδηγίες της ΕΕ για τα πτηνά και τους οικοτόπους (συμπεριλαμβανομένου του δικτύου Natura 2000)
- Κυκλική οικονομία και ποιότητα ζωής: αυτό το σκέλος στοχεύει στη διευκόλυνση της μετάβασης σε μια πιο βιώσιμη, κυκλική, ενεργειακά αποδοτική και ανθεκτική στο κλίμα οικονομία (συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης πόρων από απόβλητα, νερό, αέρα, έδαφος)
- Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: το σκέλος στοχεύει στη στροφή σε βιώσιμες και ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για τη γεωργία, τη χρήση γης, την ενεργειακή απόδοση. παρέχει υποστήριξη για πιλοτικά έργα, έργα επίδειξης και βέλτιστων πρακτικών στην αστική προσαρμογή, τον σχεδιασμό χρήσης γης, την ανθεκτικότητα των υποδομών, τις πλημμύρες και τη διαχείριση των ακτών
- Μετάβαση στην καθαρή ενέργεια: το σκέλος υποστηρίζει την υλοποίηση των πολιτικών της ΕΕ στον τομέα της βιώσιμης ενέργειας (δηλαδή η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, οι στόχοι για την ενέργεια και το κλίμα της Ενεργειακής Ένωσης 2030²⁶ και τη μακροπρόθεσμη στρατηγική απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές της ΕΕ 2050.²⁷

Προϋπολογισμός 2021-2027 και Τύποι χρηματοδότησης

Ο προϋπολογισμός είναι 5,4 δισ. ευρώ για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Διατίθενται επιχορηγήσεις για καινοτόμα έργα, πιλοτικά έργα, έργα επίδειξης και λύσεις βέλτιστων πρακτικών και την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα²⁸, συμπεριλαμβανομένης της ευαισθητοποίησης, της διάδοσης, της κατάρτισης και της ανάπτυξης ικανοτήτων.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

https://cinea.ec.europa.eu/life/about-life_en

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ DIGITAL EUROPE (DIGITAL) ΚΑΙ ΤΟ EUROPEAN DIGITAL INNOVATION HUBS (EDIH)

Το Πρόγραμμα Ψηφιακής Ευρώπης είναι το νέο πρόγραμμα χρηματοδότησης της ΕΕ που στοχεύει να οδηγήσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ευρώπης, να δημιουργήσει στρατηγικές ψηφιακές δυνατότητες και να διευκολύνει την ευρεία υιοθέτηση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στοχεύει επίσης

στην επιτάχυνση της οικονομικής ανάκαμψης μετά τις πανδημίες του Covid-19, οι οποίες υπογράμμισαν τη βασική εξάρτηση από την τεχνολογία για τις επιχειρήσεις και την καθημερινή ζωή.

Το DIGITAL παρέχει στρατηγική χρηματοδότηση για έργα σε πέντε βασικούς τομείς, δηλαδή υπερυπολογιστές, τεχνητή νοημοσύνη, κυβερνοασφάλεια, προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και ευρεία χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για μια ανθεκτική οικονομία και κοινωνία, μεταξύ άλλων μέσω Digital Innovation Hubs.

Τα Hubs είναι ενιαία καταστήματα με τοπικές και ευρωπαϊκές λειτουργίες που παρέχουν υποστήριξη με τεχνική τεχνογνωσία, πειραματισμό, επιχειρηματικές διαδικασίες και υπηρεσίες καινοτομίας.

Προϋπολογισμός 2021-2027 και Τύποι χρηματοδότησης

Υπάρχει διαθέσιμος προϋπολογισμός 7,5 δισ. ευρώ για την περίοδο 2021-2027. Η χρηματοδότηση είναι διαθέσιμη με τη μορφή επιχορηγήσεων.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+

Κατά την περίοδο 2021-2027, το πρόγραμμα Erasmus+ θα συνεχίσει να υποστηρίζει την εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα (από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως την εκπαίδευση ενηλίκων), την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα εστιάζει στην κοινωνική ένταξη, τις πράσινες και ψηφιακές μεταβάσεις και τη συμμετοχή των νέων στη δημοκρατική ζωή. Υποστηρίζει τις προτεραιότητες που έχουν καθοριστεί για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης, το Σχέδιο Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δεξιοτήτων. Θα προσφέρει ευκαιρίες υποστήριξης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και της Στρατηγικής της ΕΕ για τη Νεολαία 2019-2027

Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε τρεις βασικούς άξονες:

- Η Βασική Δράση 1 εστιάζει στην ατομική κινητικότητα των εκπαιδευομένων, του προσωπικού και της νεολαίας.
- Η Βασική Δράση 2 προσφέρει ευκαιρίες χρηματοδότησης για συνεργασία μεταξύ οργανισμών και ιδρυμάτων μέσω εταιρικών σχέσεων αριστείας (π.χ. η Πρωτοβουλία για τα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια) ή συμπράξεων για την Καινοτομία (π.χ. Συμμαχίες Γνώσης).
- Η Βασική Δράση 3 υποστηρίζει την ανάπτυξη πολιτικών και τη συνεργασία.

Το Erasmus+ θα επιδιώξει να αυξήσει τον ποιοτικό αντίκτυπο και τις ίσες ευκαιρίες για άτομα από διαφορετικά πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά υπόβαθρα, εστιάζοντας σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, αναπηρίες, εκπαιδευτικές δυσκολίες, με μεταναστευτικό υπόβαθρο ή που ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές. Θα αναπτύξει προσβάσιμη και υψηλής ποιότητας ψηφιακή μάθηση, με στόχο να αυξήσει την ικανότητα των δασκάλων και των εκπαιδευτών να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία και περιεχόμενο για διαδικτυακή και μικτή μάθηση.

Προϋπολογισμός 2021-2027 και Τύπος χρηματοδότησης

Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός είναι 21,208 δισ. ευρώ (έναντι 14,7 δισ. ευρώ την προηγούμενη περίοδο χρηματοδότησης). Η χρηματοδότηση παρέχεται με τη μορφή επιχορηγήσεων για άτομα (κινητικότητα) και για πανεπιστήμια, επιχειρήσεις και άλλους τύπους οργανισμών.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_en

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ 2021-2027"

Το νέο Πρόγραμμα "Δημιουργική Ευρώπη" είναι ένα από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του "Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027" και αποτελεί μία μοναδική πρωτοβουλία για συντονισμένη και εποικοδομητική στήριξη στον πολιτιστικό, δημιουργικό και οπτικοακουστικό τομέα σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο. Ο κύριος στόχος του είναι να προάγει τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και να συμβάλει στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής ταυτότητας.

Ο προϋπολογισμός φθάνει τα 2,4 δις €, αυξημένος σε σχέση με την αρχική πρόταση της ΕΕ, λόγω του αντικτύπου που είχε η πανδημία του covid-19 στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα.

Το Πρόγραμμα "Δημιουργική Ευρώπη 2021-2027", βασίζεται στα επιτεύγματα του πρώην Προγράμματος "Δημιουργική Ευρώπη 2014-2020", αλλά είναι πιο φιλόδοξο και προσπαθεί να ανταποκριθεί στις πρόσφατες εξελίξεις, όπως ο αυξημένος παγκόσμιος ανταγωνισμός και η ψηφιοποίηση.

Το Πρόγραμμα "Δημιουργική Ευρώπη" αποτελείται από τα υπο-προγράμματα "Πολιτισμός" και "MEDIA", καθώς και μία "Διατομεακή δράση", και διαρθρώνεται ως εξής:

1. MEDIA: Τουλάχιστον 58% από τον προϋπολογισμό θα διατεθεί για χρηματοδότηση οπτικοακουστικών έργων και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του οπτικοακουστικού τομέα στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα MEDIA θα εξακολουθήσει να στηρίζει την ανάπτυξη, τη διανομή και την προώθηση ευρωπαϊκών ταινιών, τηλεοπτικών προγραμμάτων και βιντεοπαιχνιδιών. Κατά τα επόμενα έτη θα επενδυθούν περισσότερα χρήματα στη διεθνή προώθηση και διανομή των ευρωπαϊκών έργων καθώς και των καινοτόμων αφηγηματικών μέσων, συμπεριλαμβανομένης της εικονικής πραγματικότητας. Θα δημιουργηθεί ένα επιγραμμικό ευρετήριο των ταινιών της ΕΕ, με σκοπό την ενίσχυση της προσβασιμότητας και της προβολής των ευρωπαϊκών έργων.

2. Πολιτισμός: Τουλάχιστον 33% από τον προϋπολογισμό θα διατεθεί για την προώθηση του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα της Ευρώπης. Θα επιδοτηθούν διακρατικά έργα συνεργασίας, δίκτυα, πλατφόρμες και η λογοτεχνική μετάφραση, με σκοπό την

ανάδειξη ταλαντούχων καλλιτεχνών σε όλη την Ευρώπη και τη διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας των δημιουργών.

3. Διατομεακή Δράση: Έως 9% από τον προϋπολογισμό θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ και άλλων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Η χρηματοδότηση θα χρησιμοποιηθεί, επίσης, για να δοθεί ώθηση στη συνέργεια μεταξύ άλλων πολιτικών και του πολιτιστικού τομέα σε ολόκληρη την ΕΕ, προκειμένου να ενθαρρυνθεί ένα περιβάλλον ελευθερίας, πολυμορφίας και πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης, και για να υποστηριχθεί η ποιοτική δημοσιογραφία και ο γραμματισμός στα μέσα.

Στο Πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν τα 27 Κράτη-Μέλη της ΕΕ, οι υπό ένταξη χώρες, οι υποψήφιοι για ένταξη χώρες, οι χώρες της ΕΖΕΣ και οι χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας.

Επιλέξιμοι φορείς:

Δημόσιοι, ιδιωτικοί, ΜΚΟ και άλλοι οργανισμοί και εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον δημιουργικό, οπτικοακουστικό και πολιτιστικό τομέα.

Συντονιστικός φορέας του Γραφείου Δημιουργική Ευρώπη στην Ελλάδα είναι το Τμήμα Ευρωπαϊκής Ένωσης της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

<http://creative-europe.culture.gr>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΕΣ, ΙΣΟΤΗΤΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ (CERV)

Το πρόγραμμα στοχεύει στην προώθηση της ισότητας και των δικαιωμάτων των ανθρώπων όπως στη Συνθήκη και στη Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Πιο συγκεκριμένα, στοχεύει στην καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, την προώθηση της μη διάκρισης, το δικαίωμα των αναπήρων ατόμων, την ισότητα των φύλων, την πρόληψη της βίας κατά των ευάλωτων ατόμων και την προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών. Θέλει να εξασφαλίσει το υψηλότερο επίπεδο προστασίας δεδομένων και να προωθήσει τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί δραστηριότητες κατάρτισης (συμπεριλαμβανομένων των ανταλλαγών προσωπικού), την αμοιβαία μάθηση και ανταλλαγή καλών πρακτικών, δραστηριότητες ευαισθητοποίησης, υποστήριξη σε βασικούς παράγοντες (ΜΚΟ) και αναλυτικές μελέτες ή συλλογή δεδομένων.

Προϋπολογισμός 2021-2027 και τύποι χρηματοδότησης

Για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο προβλέπεται προϋπολογισμός 1,56 δισ. ευρώ. Η χρηματοδότηση είναι διαθέσιμη με τη μορφή επιχορηγήσεων.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/citizens-equality-rights-and-values-programme_en

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ INVESTEU

Το πρόγραμμα InvestEU βασίζεται στο μοντέλο του Επενδυτικού Σχεδίου 2015-2020 για την Ευρώπη και του προηγούμενου Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), το οποίο απέφερε περισσότερα από 500 δισεκατομμύρια ευρώ κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Το πρόγραμμα ξεκίνησε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να τονώσει την οικονομία με την προσέλκυση ιδιωτικής χρηματοδότησης για στρατηγικές επενδύσεις. Το ΕΤΣΕ ήταν εγγύηση 16 δισ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ συν 5 δισ. ευρώ από το ίδιο κεφάλαιο της ΕΤΕπ.

Το πρόγραμμα διαρθρώνεται γύρω από τέσσερις άξονες πολιτικής, δηλαδή τη βιώσιμη υποδομή, έρευνα, καινοτομία και ψηφιοποίηση· ΜΜΕ· κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες. Στόχος του είναι να συμβάλει σημαντικά στις πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ, ιδίως στην Πράσινη Συμφωνία και μια Ευρώπη κατάλληλη για την Ψηφιακή Εποχή.

Το InvestEU θα παρέχει άμεσες και ενδιάμεσες λύσεις χρηματοδότησης σε ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς υλοποίησης έργων. Τα έργα InvestEU πρέπει να αντιμετωπίζουν αδυναμίες της αγοράς ή επενδυτικά κενά και να είναι οικονομικά βιώσιμα. Πρέπει να εκπληρώσουν τους στόχους πολιτικής της ΕΕ, να επιτύχουν πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα και, όπου είναι δυνατόν, να οδηγήσουν σε πλήθος ιδιωτικών επενδύσεων.

Προϋπολογισμός 2021-2027 και Τύποι χρηματοδότησης

Το InvestEU θα αξιοποιήσει σημαντικά ιδιωτικά και δημόσια κεφάλαια που προστατεύονται από εγγύηση του προϋπολογισμού της ΕΕ (26,2 δισεκατομμύρια ευρώ από το NextGenerationEU και το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο). Στοχεύει στην παροχή και την προσέλκυση μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης σύμφωνα με τις πολιτικές της ΕΕ για τη συμβολή στην οικονομική ανάκαμψη, την καινοτομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ευρώπη και σχεδιάζει να δημιουργήσει επενδύσεις άνω των 372 δισεκατομμυρίων ευρώ κατά την περίοδο 2021-2027 (εκ των οποίων το 30% να συμβάλει στην επίτευξη των κλιματικών στόχων).

Η χρηματοδότηση του InvestEU (δάνεια) μπορεί να συνδυαστεί με επιχορηγήσεις της ΕΕ και άλλα χρηματοδοτικά μέσα. Τα μέσα του Ταμείου InvestEU επιδιώκουν να προσελκύσουν εμπορική χρηματοδότηση σε ένα ευρύ φάσμα πράξεων και δικαιούχων και υποστηρίζουν μόνο έργα για τα οποία δεν μπορεί να επιτευχθεί χρηματοδότηση χωρίς τη στήριξη του Ταμείου InvestEU. Στοχεύει επίσης έργα υψηλού κινδύνου σε συγκεκριμένους τομείς.

Επιλέξιμοι τελικοί αποδέκτες μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε χώρα της ΕΕ ή σε τρίτες επιλέξιμες χώρες όπως ιδιωτικές οντότητες, φορείς του δημόσιου τομέα, συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), ιδιωτικές εταιρείες με δημόσιο σκοπό και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Ιστοσελίδα ενδιαφέροντος:

https://europa.eu/investeu/home_en

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

2.3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020

ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι

Φορέας χρηματοδότησης :	Υπουργείο Εσωτερικών, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.)
Περίοδος εφαρμογής :	2018 – 2022
Στόχοι :	Οι βασικοί στόχοι του Προγράμματος «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ» είναι: - η οικονομικά βιώσιμη και δίκαιη ανάπτυξη - η βελτίωση των βασικών υποδομών των δήμων - η εξυπηρέτηση των κατοίκων στους τομείς των περιβαλλοντικών έργων, της προσπελασιμότητας με υποδομές αρμοδιότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης και προστασίας από φυσικές καταστροφές - η άρση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών, στο πλαίσιο επίτευξης του κατωτέρω σκοπού.
Σκοπός :	Σκοπός του Προγράμματος είναι η κατασκευή έργων και προμήθεια εξοπλισμού στους τομείς: - ύδρευσης - αποχέτευσης - αντιπλημμυρικής προστασίας - αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές - αποκατάστασης Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) - αγροτικής οδοποιίας - ανέγερσης ή αποκατάστασης δημοτικών κτιρίων
Χρηματοδοτούμενες δράσεις :	- Η βελτίωση των υποδομών των δικτύων ύδρευσης - Η βελτίωση των βασικών περιβαλλοντικών υποδομών και ιδίως αυτών της επεξεργασίας των λυμάτων - Η αποκατάσταση των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της χώρας με κάλυψη των υπολειπόμενων αναγκών για το σκοπό αυτό - Οι υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας και αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές - Οι δράσεις για την αποκατάσταση της αγροτικής οδοποιίας - Οι δράσεις ανέγερσης ή/και αποκατάστασης δημοτικών κτιρίων

Προϋπολογισμός :	2.000.000.000
Θεσμικό πλαίσιο :	- ΚΥΑ 13022 / ΦΕΚ 1377/Β/24.04.2018 - ΚΥΑ 44173 / ΦΕΚ 3656/Β/27.08.2018
Ιστοχώρος προγράμματος :	https://www.ypes.gr/politikes-kai-drasesis/programma-filodimos-1
Χρήσιμες συνδέσεις :	http://www.eetaa.gr/fundings/main.php?tag=view_programmata_details&program_id=66

ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II

Φορέας χρηματοδότησης :	Υπουργείο Εσωτερικών
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α.
Περίοδος εφαρμογής :	2018 – 2022
Στόχοι :	- Η ενδυνάμωση της ισόρροπης, βιώσιμης και δίκαιης ανάπτυξης - Η βελτίωση των υποδομών - Η αύξηση της απασχόλησης - Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των δήμων
Σκοπός :	Χρηματοδότηση δήμων για: - έργα - προμήθειες - υπηρεσίες - μελέτες
Χρηματοδοτούμενες δράσεις :	α) Τοπική ανάπτυξη και η προστασία περιβάλλοντος – περιλαμβάνονται παρεμβάσεις όπως: 1. Κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση έργων - τεχνικών υποδομών - προστασίας του περιβάλλοντος - αναβάθμισης της ποιότητας ζωής 2. Χρηματοδότηση μελετών των ανωτέρω 3. Προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού και μηχανημάτων. β) Κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες των δήμων – περιλαμβάνονται παρεμβάσεις όπως: 1. Κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση διοικητικών, κοινωνικών,

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

	αθλητικών και πολιτιστικών υποδομών 2. Χρηματοδότηση μελετών των ανωτέρω
Προϋπολογισμός :	300.000.000 €
Θεσμικό πλαίσιο :	- Αριθμ. πρωτ. 4748/20-02-2018: "Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων: Σκοπός, κριτήρια ένταξης, διαδικασία αξιολόγησης καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα" και η τροποποίησή της.
Ιστοχώρος προγράμματος :	https://www.ypes.gr/politikes-kai-drasesis/programma-filodimos-2

ΟΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ»

Φορέας χρηματοδότησης :	Υπουργείο Εσωτερικών
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α., ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.)
Περίοδος εφαρμογής :	2020 - 2023 (με δυνατότητα παράτασης)

<p>Στόχοι :</p>	<p>Ειδικότερα οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός των βασικών υποδομών των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού των Συνδέσμων Δήμων και των νομικών προσώπων των ΟΤΑ, με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ασφάλεια και ποιότητα ζωής των πολιτών, - η επανεκκίνηση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, η εξομάλυνση των συνεπειών της κρίσης εξαιτίας του κορωνοϊού, η προστασία της δημόσιας υγείας και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της τοπικής οικονομίας, - η εκτέλεση δράσεων και πρωτοβουλιών κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης και ειδικότερα η στήριξη των δομών παροχής κοινωνικών υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης, - η εισαγωγή τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας στη σχέση της τοπικής αυτοδιοίκησης με τον πολίτη με στόχο την εμπέδωση της έννοιας του ψηφιακού πολιτισμού, - η ενίσχυση της ανταπόκρισης της διοίκησης στους τομείς αρμοδιότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης με τη συνεχή ενσωμάτωση νέων αναγκών και απαιτήσεων και ο εκσυγχρονισμός του θεσμού της πολιτικής προστασίας σε τοπικό επίπεδο.
<p>Σκοπός :</p>	<p>Έχοντας υπόψη την ανάγκη ενίσχυσης των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, των Συνδέσμων Δήμων και των νομικών προσώπων των ΟΤΑ με ένα καινοτόμο, ευέλικτο και στοχευμένο αναπτυξιακό πρόγραμμα, για την ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής, την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας και την εξομάλυνση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης και την άρση των οικονομικών επιπτώσεων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID 19.</p> <p>Βασικός σκοπός του νέου προγράμματος ανάπτυξης και αλληλεγγύης της αυτοδιοίκησης με το συμβολικό όνομα «Αντώνης Τρίτσης» είναι η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού αναπτυξιακής προοπτικής και κοινωνικής αλληλεγγύης μέσω των φορέων της αυτοδιοίκησης.</p>

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :	Οι στόχοι του Προγράμματος υλοποιούνται μέσω <ul style="list-style-type: none"> - μελετών για την ωρίμανση πράξεων του παρόντος προγράμματος, καθώς και της τρέχουσας και της επόμενης προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ, - κατασκευής τεχνικών έργων, - της προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών με αναπτυξιακό και περιβαλλοντικό πρόσημο, - οποιαδήποτε άλλης πρόσφορης δράσης στους τομείς αρμοδιότητας των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, των Συνδέσμων Δήμων και των νομικών προσώπων των ΟΤΑ, όπως ενδεικτικά: περιβάλλον, απασχόληση, ποιότητα ζωής και εύρυθμη λειτουργία των πόλεων και των οικισμών, ανακύκλωση, πολιτική προστασία, δημόσια υγεία, κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός.
Προϋπολογισμός :	2.500.000.000 ευρώ (χρήματα τα οποία προέρχονται από δανεισμό από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων καθώς και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (Ε.Τ.Ε.Π.))
Θεσμικό πλαίσιο :	Απόφαση Αριθμ. 22766/09-04-2020 - ΦΕΚ 1386/Β'/14-04-2020 (σχετικό αρχείο)
Ιστοχώρος προγράμματος	https://eyde.ypes.gr/tritsis/

ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Φορέας χρηματοδότησης :	ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.), ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Περίοδος εφαρμογής :	2014 - 2020
Στόχοι :	Οι στόχοι του ΥΜΕΠΕΡΑΑ είναι: Α. Για τις Μεταφορές: - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού

	<p>Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/ αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών (σιδηροδρομικές συνδέσεις με τα λιμάνια του βασικού ΔΕΔ-Μ και τα εμπορευματικά κέντρα, οδικές συνδέσεις διευρωπαϊκών λιμανιών και αεροδρομίων της ηπειρωτικής και νησιωτικής χώρας) - Βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών (οδική ασφάλεια, ασφάλεια ναυσιπλοΐας και λιμενικών εγκαταστάσεων, ασφάλεια αεροναυτιλίας) - Ανάπτυξη και επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων) <p>Β. Για το Περιβάλλον:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εκ πλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της ΕΕ στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων - Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων - Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας - Βιώσιμη αστική ανάπτυξη - Αστική αναζωογόνηση
<p>Σκοπός :</p>	<p>Σκοπός του προγράμματος είναι:</p> <p>Α. Προστασία του περιβάλλοντος, μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.</p> <p>Β. Συμβολή στην ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και τη μείωση του θορύβου, προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας μέσω ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον (προαστιακός, μετρό, τραμ).</p>
<p>Χρηματοδοτούμενες δράσεις :</p>	<p>Οι ενδεικτικές δράσεις του προγράμματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων - Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων μέσω στοχευμένων δράσεων υποστήριξης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και αντιμετώπισης υψηλής επικινδυνότητας πλημμυρικών φαινομένων - Διατήρηση και προστασία περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων μέσω δράσεων για ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στους τομείς των αποβλήτων και των υδάτων, εμβληματικών παρεμβάσεων για βελτίωση και αναζωογόνηση

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023

Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

	του αστικού περιβάλλοντος και στοχευμένων δράσεων για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, περιορισμό του θορύβου και προστασία της βιοποικιλότητας
Προϋπολογισμός :	5.516.191.842 ευρώ
Θεσμικό πλαίσιο :	- Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014) - Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2014) 10160 final / 18-12-2014 που αφορά στην έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020 (CCI 2014GR16M1OP001), όπως τροποποιήθηκε με την με αριθμό C(2017) 8399 final/6-12-2017 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
Ιστοχώρος προγράμματος :	http://www.ymeperaa.gr
Χρήσιμες συνδέσεις :	https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPInfrastructureEnvironment.aspx

ΕΠΑΝΕΚ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Φορέας χρηματοδότησης :	ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.), ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Περίοδος εφαρμογής :	2014 – 2020
Στόχοι :	Το ΕΠΑΝΕΚ στοχεύει στην δημιουργία ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος, που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας και υλοποιεί την στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης, με στόχο τη σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των υφιστάμενων πλεονεκτημάτων της Ελλάδας και των περιφερειών της ως αναγκαίες προϋποθέσεις για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξή τους και την ευημερία των πολιτών της.
Σκοπός :	Το ΕΠΑΝΕΚ κατέχει κεντρική θέση στην προσπάθεια της χώρας για τη δημιουργία και στήριξη ενός νέου παραγωγικού μοντέλου που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

	οικονομίας και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.
Χρηματοδοτούμενες δράσεις :	Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις κινούνται στο πλαίσιο των παρακάτω στρατηγικών πυλώνων που οικοδομούν και στηρίζουν τη στρατηγική του ΕΠΑνΕΚ, με γνώμονα το νέο μοντέλο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας: Α. Προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις Β. Επικέντρωση σε τομείς παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και δυνάμει εξωστρεφείς και καινοτόμους Γ. Στοχευόμενη επιλογή επενδύσεων / επιχειρήσεων / δραστηριοτήτων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα Δ. Εξασφάλιση των παραγόντων που διευκολύνουν τη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων στο ελληνικό επιχειρησιακό περιβάλλον
Προϋπολογισμός :	4,67δισ ευρώ (3,65 δισ Ευρώπη & 1,02 δισ ελληνική συμμετοχή)
Θεσμικό πλαίσιο :	Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014)
Ιστοχώρος προγράμματος :	http://www.antagonistikotita.gr/epanek/secretariat1.asp
Χρήσιμες συνδέσεις :	https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPEpanek.aspx
Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :	https://www.espa.gr/elibrary/Antagonistikotita_2014GR16M2OP001_1_3_el.pdf

ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Φορέας χρηματοδότησης :	ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Περίοδος εφαρμογής :	2014 – 2020
Στόχοι :	Στόχοι: - Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού

	<p>και ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση στο σύνολο των Περιφερειών της χώρας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντιμετώπιση της ανεργίας και αύξηση της βιώσιμης απασχόλησης για όλους. - Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας όλων των βαθμίδων του εκπαιδευτικού συστήματος. - Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και βελτίωση της συνάφειας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας. - Καταπολέμηση της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ενίσχυση της απασχόλησης και ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας για το σύνολο του εργατικού δυναμικού, κυρίως σε ομάδες με μεγάλα ποσοστά ανεργίας - Ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, ιδίως άτομα μειωμένων τυπικών προσόντων, με στόχο την ένταξη ή/και επανένταξή τους στην αγορά εργασίας. - Μείωση της ανεργίας των νέων 15-29 ετών, ιδιαίτερα εκείνων εκτός εργασίας, δομών εκπαίδευσης ή κατάρτισης, με τη διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά εργασίας και ενίσχυσης των δεξιοτήτων τους. - Εκσυγχρονισμός και περαιτέρω ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας. - Εναρμόνιση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. - Ένταξη ή/και επανένταξη στην αγορά εργασίας ωφελουμένων στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής του «Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος». - Ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (ΕΚΟ), μέσω και της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας. - Μείωση της σχολικής διαρροής, ιδιαίτερα σε περιοχές με υψηλά ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) - Αναβάθμιση και διασύνδεση των συστημάτων Τεχνικής-Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης με την αγορά εργασίας. - Προώθηση της έγκαιρης ολοκλήρωσης των σπουδών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. - Ενδυνάμωση των δεσμών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και τον επιχειρηματικό κόσμο. - Ενίσχυση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης μέσω της προώθησης της έρευνας και της καινοτομίας και της ενδυνάμωσης του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού. - Αναβάθμιση του συστήματος Διά Βίου Μάθησης και αύξηση της συμμετοχής σε αυτήν.
<p>Σκοπός :</p>	<p>Η συμβολή του Προγράμματος μέσω του σχεδιασμού και της</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023

Φάση Α': Στρατηγικός Σχεδιασμός

	υλοποίησης παρεμβάσεων απασχόλησης, κατάρτισης, εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης, στην επίτευξη των εθνικών στόχων για την απασχόληση, την καταπολέμηση της φτώχειας και την εκπαίδευση, υποστηρίζοντας έτσι το συνολικό όραμα της χώρας για τη αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
Χρηματοδοτούμενες δράσεις :	<p>Ενδεικτικές Δράσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συστημικές παρεμβάσεις των θεσμών της εργασίας και της πρόνοιας - Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού - Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση των Νέων έως 29 ετών (ΠΑΝ) - Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος - Τεχνική Βοήθεια
Προϋπολογισμός :	2,67 δις (2,1 δις Ευρωπαϊκή Ένωση & 0,5 δις Ελλάδα)
Θεσμικό πλαίσιο :	Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014)
Ιστοχώρος προγράμματος :	http://www.epanad.gov.gr/
Χρήσιμες συνδέσεις :	http://www.edulll.gr/
Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :	https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPEpanadvm.aspx

ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Φορέας χρηματοδότησης :	Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.), ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΤΑ, ΑΛΛΟΙ,

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Περίοδος εφαρμογής :	2014 – 2020
Στόχοι :	Η ανασυγκρότηση του παραγωγικού προτύπου της Περιφέρειας ώστε, να μετασηματιστεί σε τουριστικό προορισμό αριστείας και σημαντικό βιομηχανικό πόλο, αξιοποιώντας το συγκριτικό της πλεονέκτημα στο αγροδιατροφικό σύμπλεγμα, το πλούσιο ενδογενές της δυναμικό, τη γεωγραφική της θέση και προωθώντας την κοινωνική συνοχή με την κινητοποίηση υφισταμένων αλλά και νέων κοινωνικών συλλογικοτήτων
Σκοπός :	<ul style="list-style-type: none"> - Διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας. - Αύξηση της απασχόλησης. - Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. - Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης ως τόπο κατοικίας και παραγωγής.
Χρηματοδοτούμενες δράσεις :	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας - Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας ως τόπου εγκατάστασης επιχειρήσεων και ατόμων - Υποδομές Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Ενίσχυσης Κοινωνικής Συνοχής - Ανάπτυξη Ανθρώπινων Πόρων και Κοινωνική Συνοχή
Προϋπολογισμός :	507.739.336 ευρώ
Θεσμικό πλαίσιο :	N. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 – 2020
Ιστοχώρος προγράμματος :	https://www.eydamth.gr/
Χρήσιμες συνδέσεις :	https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPAnatMacedoniaThraki.aspx

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ INTERREG V-A "ΕΛΛΑΔΑ - ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ"

Φορέας χρηματοδότησης :	ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ

	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Περίοδος εφαρμογής :	2014 – 2020
Στόχοι :	<ul style="list-style-type: none"> - Περαιτέρω βελτίωση και ενδυνάμωση της διασυνοριακής συνεργασίας. - Ανάπτυξη και προώθηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της διασυνοριακής περιοχής. - Προστασία του τοπικού πληθυσμού από τον κίνδυνο φυσικών καταστροφών (π.χ. πυρκαγιές, πλημμύρες). - Βελτίωση διαχείρισης των υδατικών πόρων. - Βελτίωση της διασυνοριακής συνδεσιμότητας (π.χ. μείωση του χρόνου μετακίνησης, βελτίωση της οδικής ασφάλειας). - Επέκταση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στη διασυνοριακή περιοχή, κάτι που θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η απασχόληση στις κοινωνικές επιχειρήσεις και να αυξηθεί η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στις ευάλωτες κοινότητες. - Ενίσχυση της τουριστικής κίνησης στην παραμεθόρια περιοχή. Δημιουργία ανάπτυξης και νέων θέσεων εργασίας, με την τόνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τη βελτίωση της ικανότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να διευρύνουν τις δραστηριότητές τους πέρα από τις τοπικές αγορές
Σκοπός :	Μετατροπή της διασυνοριακής περιοχής σε μια ανταγωνιστική, καινοτόμο, βιώσιμη, κλιματικά προσαρμόσιμη, καλύτερα διασυνδεδεμένη περιοχή χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς.
Χρηματοδοτούμενες δράσεις :	<p>Ενδεικτικές δράσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προώθηση της επιχειρηματικότητας - Ενίσχυση της ανάπτυξης των ΜικροΜεσαίων Επιχειρήσεων - Προώθηση επενδύσεων για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς - Προστασία και αναδόμηση της βιοποικιλότητας - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος - Ενδυνάμωση της περιφερειακής κινητικότητας - Επένδυση στην υγεία και στις κοινωνικές υποδομές - Παροχή υποστήριξης στις κοινωνικές επιχειρήσεις
Προϋπολογισμός :	129.695.572,00 ευρώ
Θεσμικό πλαίσιο :	N. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020 (σχετικό αρχείο)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Παρατηρήσεις :	Το Πρόγραμμα Συνεργασίας Interreg V-A "Ελλάδα-Βουλγαρία" 2014-2020, καλύπτει 11 ελληνικές και βουλγαρικές περιφέρειες.
Ιστοχώρος προγράμματος :	http://www.greece-bulgaria.eu/
Χρήσιμες συνδέσεις :	https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregGreece-Bulgaria.aspx
Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :	https://interreg.gr/#Welcome

ERASMUS +

Φορέας χρηματοδότησης :	Ευρωπαϊκή Ένωση
Κατηγορία Δικαιούχων :	ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Περίοδος εφαρμογής :	2014 – 2020
Στόχοι :	Το πρόγραμμα στοχεύει και στηρίζει την ανάπτυξη δράσεων, συνεργασιών και εργαλείων που είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη στρατηγική Ευρώπη 2020 και τις προτεραιότητές της. Επίσης παρέχει την ευκαιρία σε, περισσότερα από 4 εκατομμύρια, Ευρωπαίους να σπουδάσουν, να εκπαιδευτούν και να αποκτήσουν εργασιακή πείρα ή να εργαστούν εθελοντικά στο εξωτερικό. Το πρόγραμμα στηρίζει διακρατικές συνεργασίες μεταξύ ιδρυμάτων και οργανισμών στους τομείς της εκπαίδευσης της κατάρτισης και της νεολαίας ώστε να ενισχυθεί η συνεργασία και να γεφυρωθεί ο κόσμος της εκπαίδευσης με τον κόσμο της εργασίας με απώτερο στόχο να καλυφθούν οι ελλείψεις δεξιοτήτων που αντιμετωπίζουμε στην Ευρώπη. Στηρίζονται, επιπλέον, οι εθνικές προσπάθειες εκσυγχρονισμού των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας. Στον τομέα του αθλητισμού χρηματοδοτεί τοπικές δράσεις και διασυνοριακά σχέδια αντιμετώπισης προβλημάτων στημένων αγώνων, ντόπιγκ, βίας και ρατσισμού.
Σκοπός :	Το ERASMUS + είναι ένα Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη βελτίωση των δεξιοτήτων και απασχολησιμότητας, στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, της

	κατάρτισης και της εργασίας των νέων.
Χρηματοδοτούμενες δράσεις :	<ul style="list-style-type: none"> - Βασική Δράση 1: Κινητικότητα ατόμων (Υποστηρίζει την κινητικότητα των σπουδαστών και του προσωπικού, κοινές μεταπτυχιακές σπουδές, εγγύηση φοιτητικών δανείων) - Βασική Δράση 2: Συνεργασία για την Καινοτομία και Ανταλλαγή Καλών Πρακτικών (Υποστηρίζει διακρατικές στρατηγικές συμπράξεις, συμμαχίες γνώσεων, τομεακές συμμαχίες δεξιοτήτων, ανάπτυξη ικανοτήτων, ΤΠΕ πλατφόρμες υποστήριξης) - Βασική Δράση 3: Υποστήριξη για μεταρρυθμίσεις πολιτικής (υποστηρίζει γνώσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, κατάρτισης και της νεολαίας, μελλοντικές πρωτοβουλίες, εργαλεία ευρωπαϊκής πολιτικής, τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, διαλόγους μεταξύ ενδιαφερόμενων μερών, προώθηση της πολιτικής του προγράμματος) - Δράσεις Jean Monnet (Υποστηρίζει ακαδημαϊκά ινστιτούτα ιδρύματα και ενώσεις, έδρες, κέντρα αριστείας, συζητήσεις για ακαδημαϊκή εργασία, διασκέψεις για μελέτες) - Δράσεις για τον Αθλητισμό (Υποστηρίζει συνεργασίες, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αθλητικές εκδηλώσεις, τον διάλογο με ευρωπαϊκούς φορείς κλπ)
Προϋπολογισμός :	14.7000.000.000 ευρώ
Ιστοχώρας προγράμματος :	https://www.iky.gr/el/erasmusplus

3. ΒΑΣΙΚΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

3.1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΈΝΤΑΞΗ

Ο Δήμος Κομοτηνής ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καλύπτει το Βορειοανατολικότερο άκρο της χώρας, δηλαδή το ανατολικό τμήμα της Μακεδονίας και ολόκληρη την Θράκη, με πρωτεύουσα της την Κομοτηνή. Η Περιφέρεια Α.Μ.Θ είναι η 4η σε έκταση και η 7η σε πληθυσμό, ανάμεσα στις 13 συνολικά ελληνικές περιφέρειες. Η χερσαία έκταση της περιφέρειας Α.Μ.Θ. ανέρχεται σε 14.157 τ.χλμ (10,7% της χώρας), με κύριο ανάπτυγμα στον ηπειρωτικό χώρο και μικρό τμήμα (3,9%) στο νησιωτικό χώρο. Περιλαμβάνει δυο νησιά, τη Θάσο και τη Σαμοθράκη.

Η Περιφέρεια Α.Μ.Θ διαιρείται σε 6 περιφερειακές ενότητες: Δράμας, Καβάλας και Θάσου που ανήκουν στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Ανατολικής Μακεδονίας και οι

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023

Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

περιφερειακές ενότητες Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου του γεωγραφικού διαμερίσματος Θράκης. Ο πραγματικός πληθυσμός της ανέρχεται σε 606.170 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας (ΕΣΥΕ) για το έτος 2011 και πυκνότητα μόνιμου πληθυσμού ανά τ.μ. 42,82%.

Ο δήμος Κομοτηνής έχει έκταση 644,934 τ.χλμ. και συνορεύει βόρεια με τη Βουλγαρία, ανατολικά με τους δήμους Αρριανών και Μαρωνείας – Σαπών, νότια με το Θρακικό Πέλαγος και δυτικά με το δήμο Ιάσμου. Ο Δήμος Κομοτηνής, όπως αυτός διαμορφώθηκε με τον Ν.3852/2010, περιλαμβάνει τον παλιό δήμο Κομοτηνής, το Δήμο Αιγείρου και το Δήμο Νέου Σιδηροχωρίου και αποτελεί από τρεις δημοτικές ενότητες, οι οποίες και αντιστοιχούν στους παλαιούς δήμους που προαναφέρθηκαν (Καποδιστριακοί δήμοι). Η έδρα του Δήμου είναι η πόλη της Κομοτηνής, πόλη επίπεδη, χτισμένη μέσα στο Θρακικό κάμπο και στους πρόποδες της οροσειράς της Ροδόπης, σε υψόμετρο 31-55 μ., 30 περίπου χλμ. οδικώς από τη θάλασσα.

Στους παρακάτω χάρτες απεικονίζεται η θέση του Δήμου Κομοτηνής καθώς και οι θέσεις των Δημοτικών Ενοτήτων του, στη Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης.

Χάρτης 1: Θέση Δήμου Κομοτηνής στη ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ

(Πηγή: <http://www.pedamth.gr/cms/index.php/2012-06-03-09-56-25/2012-06-03-10-14-54/2012-06-03-10-16-26>)

Χάρτης 2: Θέση Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου Κομοτηνής (Πηγή: Δήμος Κομοτηνής, 2012)

Στις παραπάνω Δημοτικές ενότητες ανήκουν οι οικισμοί:

Δημοτική Ενότητας Κομοτηνής

Ο τέως δήμος και νυν δημοτική ενότητα Κομοτηνής έχει έκταση 288,5 τ.χλμ. Οι κοινότητες από τις οποίες αποτελείται αντιστοιχούν στα 12 δημοτικά διαμερίσματα του προϋπάρχοντος δήμου Κομοτηνής, που με την σειρά τους αντιστοιχούσαν σε 12 κοινότητες και οικισμούς που συνενώθηκαν με το πρόγραμμα Καποδίστρια. Περιλαμβάνει τις κοινότητες και του οικισμούς που σημειώνονται παρακάτω:

Κοινότητα Κομοτηνής: Κομοτηνή, Ήφαιστος, Μέγα Κρανοβούνιον, Παραδημή, Σχολή Αστυνομίας, Υφανταί, , Μεσοχώριον, Μικρόν Κρανοβούνιον

Κοινότητα Ανθοχωρίου: Ανθοχώριον

Κοινότητα Γρατινής: Γρατινή

Κοινότητα Θρυλορίου: Θρυλόριον, Ροδίτης, Φύλακας

Κοινότητα Ιτέας: Ιτέα

Κοινότητα Κάλχαντος: Ιάμπολις, , Κάλχας, Μεγάλη Άδα, Μύτικας, Σαρακηνή, Τυχηρόν

Κοινότητα Καρυδιάς: Καρυδιά

Κοινότητα Κηκιδίου: Κηκίδιον

Κοινότητα Κοσμίου: Κόσμιον

Κοινότητα Πανδρόσου: Νυμφαία, Πάνδροσος, Σύμβολα

Κοινότητα Σιδηράδων: Σιδηράδες

Κοινότητα Στυλαρίου: Στυλάριον

Δημοτική Ενότητα Αιγείρου:

Ο τώως δήμος και νυν δημοτική ενότητα Αιγείρου έχει έκταση 51,1 τ.χλμ. Ο προηγούμενος δήμος Αιγείρου είχε δημιουργηθεί από την συνένωση των κοινοτήτων Αιγείρου, Νέας Καλλίστης, Μέσης και Φαναρίου, με έδρα την Αίγειρο.

Η δημοτική ενότητα Αιγείρου περιλαμβάνει τις κοινότητες και του οικισμούς που σημειώνονται παρακάτω:

Κοινότητα Αιγείρου: Αίγειρος, Αγροτικό Ορφανοτροφείο, Μεσσούνη

Κοινότητα Αρωγής: Αρωγή

Κοινότητα Γλυφάδος: Γλυφάδα

Κοινότητα Καλλίστης: Καλλίστη

Κοινότητα Μελέτης: Μελέτη

Κοινότητα Μέσης: Μέση

Κοινότητα Νέας Καλλίστης: Νέα Καλλίστη

Κοινότητα Παραλίας Μέσης: Παραλία Μέσης

Κοινότητα Πόρπης: Πόρπη

Κοινότητα Φαναρίου: Φανάρι

Δημοτική Ενότητα Νέου Σιδηροχωρίου

Η νυν δημοτική ενότητα Νέου Σιδηροχωρίου δημιουργήθηκε από την συνένωση των κοινοτήτων Νέου Σιδηροχωρίου και Αγίων Θεοδώρων και των οικισμών Παγούρια και Μέγα Δουκάτο από τις κοινότητες Μέσης. Η νυν δημοτική ενότητα υπήρξε τώως δήμος με έδρα το Νέο Σιδηροχώρι.

Κοινότητα Νέου Σιδηροχωρίου: Νέο Σιδηροχώρι, Αδριανή, Καλαμόκαστρο, Μαυρομμάτι, Μικρό Δουκάτο

Κοινότητα Αγίων Θεοδώρων: Άγιοι Θεόδωροι

Κοινότητα Μεγάλου Δουκάτου: Μέγα Δουκάτο, Κοινότητα Παγουριών, Παγούρια

3.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Αρχαιότητα

Πιθανολογείται ότι το πόλισμα Κομοτηνή ανάγεται στα πρωτοχριστιανικά χρόνια και συνδέεται με την ομώνυμη κόρη του ζωγράφου Παρρασίου. Αναλυτικότερα, το φρούριό της, ο επιτύμβιος βωμός του 4ου αι. μ.Χ., το ελληνιστικής εποχής δωρικό κιονόκρανο και η

εικονιστική κεφαλή που χρονολογείται στο τελευταίο τέταρτο του 20ου αι. μ.χ. Είναι όμως, πολύ πιθανό να προϋπήρχε κάποιος οικισμός έστω και ατείχιστος και συνεπώς η Κομοτηνή να έχει ιστορία δύο χιλιετιών. Στη Ρωμαϊκή εποχή η Κομοτηνή αποτέλεσε ένα από τα πολλά φρούρια κατά μήκος της Εγνατίας οδού και παράλληλα αποτελούσε κόμβο της Εγνατίας προς τη βόρεια κατεύθυνση, που μέσα από το πέρασμα της Νυμφαίας οδηγεί στην κοιλάδα του Άρδα, τη Φιλιππούπολη και τη βυζαντινή Βερόη (σημερινή Στάρα Ζαγόρα). Πιθανή θεωρείται η ταύτισή της με τον ρωμαϊκό σταθμό Breierophara.

Βυζαντινά χρόνια

Στο Βυζάντιο, η Κομοτηνή ανήκε στο Θέμα Μακεδονίας, ενώ από τον 9ο αιώνα υπάγεται στο νεοϊδρυθέν Θέμα Βολερού. Υπήρξε έως τότε, ασήμαντο φρούριο, που το 1207 ύστερα από την επιδρομή του τσάρου της Βουλγαρίας Ιβάν Α΄, αποτέλεσε καταφύγιο προσφύγων από τα γύρω φρούρια που καταστράφηκαν. Τότε, πληθώρα κατοίκων της Μοσυνόπολης (πρώην Μαξιμιανούπολη) κατέφυγαν στην Κομοτηνή. Ο πληθυσμός από τότε αυξανόταν συνεχώς. Το 1331 ο Ιωάννης ΣΤ΄ Καντακουζηνός την αναφέρει ως Κουμουτζηνά πόλισμα ενώ το 1341 αναφέρεται με το σημερινό της όνομα, ως Κομοτηνή. Αργότερα, κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου μεταξύ Ιωάννη ΣΤ΄ Καντακουζηνού και Ιωάννη Ε΄ Παλαιολόγου, η Κομοτηνή μαζί με όμορα φρούρια προσχωρούν στην παράταξη Καντακουζηνού. Στην Κομοτηνή κατέφυγε ο Ιωάννης ΣΤ΄ Καντακουζηνός το 1344 για να διασωθεί μετά από μάχη με τα στρατεύματα του Ομούρ και του Βούλγαρου συμμάχου του, Μομιτζίλου κοντά στην κατεστραμμένη ήδη Μοσυνόπολη.

Οθωμανική περίοδος

Στις αρχές του 14ου αιώνα έγινε πόλη. Το 1361 την κατακτά ο Γαζής Εβρενός πασάς και ξεκινάει μια μακράιωνη περίοδος τουρκοκρατίας. Όπως μαρτυρεί οθωμανικό κατάστιχο, η διαδικασία αλλαγής του εθνικού χαρακτήρα της πόλης δεν ήταν εύκολη ούτε και σύντομη. Σύμφωνα λοιπόν με το κατάστιχο, στα 1530, δύο σχεδόν αιώνες μετά την κατάκτηση, στην πόλη λειτουργεί μόλις ένα τζαμί και μερικά μετζίτια. Την ίδια εποχή, στα 1548, ο περιηγητής Pierre Belon μας πληροφορεί ότι κατοικείται από Έλληνες και λίγους Τούρκους, θα χρειαστεί να ακολουθήσουν στους επόμενους αιώνες μαζικοί εποικισμοί με μουσουλμάνους της Ανατολίας, καθώς και η προσχώρηση των Πομάκων στο Ισλάμ, για να αλλοιωθεί η φυσιογνωμία της Κομοτηνής. Κατά την Επανάσταση του 1821, καθοριστική ήταν η συνεισφορά των Κομοτηναιών με κυριότερους αγωνιστές, τον Ιωαννίκιο (μετέπειτα μητροπολίτη), τον Αγγελή Κίρζαλη και το λοχαγό Σταύρο Κομπένο, μέλη της Φιλικής Εταιρείας. Τις επόμενες δεκαετίες η Κομοτηνή αναπτύσσεται οικονομικά λόγω της επεξεργασίας και του εμπορίου καπνού και οι Έλληνες, ευνοούμενοι από τα μέτρα υπέρ της ανεξιθρησκίας ελέγχουν πλήρως την οικονομία της πόλης.

Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος

Ο κίνδυνος εκτουρκισμού των χριστιανών κατοίκων της Βαλκανικής υποχρέωσε τα Βαλκανικά κράτη να συμμαχίσουν εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,

δημιουργώντας την «Έβδομη μεγάλη Δύναμη» στην Ευρώπη. Κάθε κράτος κατά και μετά τον πόλεμο θα έπαιρνε όσα εδάφη προλάβαινε να κατακτήσει ο στρατός του. Οι Έλληνες κατέλαβαν τη Δυτική Μακεδονία μέχρι και τη Θεσσαλονίκη, αλλά οι Βούλγαροι πήραν ολόκληρη τη Θράκη και την Ανατολική Μακεδονία.

Β' Βαλκανικός Πόλεμος

Κατά τον Β' Βαλκανικό Πόλεμο, στις 14 Ιουλίου του 1913, απελευθερώθηκε από την VIII μεραρχία του ελληνικού στρατού, ο οποίος προηγουμένως είχε απελευθερώσει τις παραθαλάσσιες πόλεις Αλεξανδρούπολη, Μάκρη, Μαρώνεια και Πόρτο Λάγος. Τότε στο Διοικητήριο της Κομοτηνής, το σημερινό παλαιό Δικαστικό Μέγαρο, υψώθηκε και η πρώτη Ελληνική Σημαία, ύστερα από 550 περίπου χρόνια κατάκτησης. Πρόκειται για την ιστορική Σημαία, που φιλοτέχνησαν βιαστικά εκείνη την ημέρα οι γυναίκες της πόλης. Η σημαία αυτή διαφυλάχθηκε και δωρίθηκε αργότερα, μετά την οριστική απελευθέρωση της πόλης, το 1920, στο Δήμο Κομοτηνής. Ωστόσο, στις 10 Αυγούστου παραχωρήθηκε εκ νέου στη Βουλγαρία με τη συνθήκη Βουκουρεστίου (1913). Οι Βούλγαροι σχεδόν αμέσως εξαπολύουν διωγμούς κατά Ελλήνων, Πομάκων και Τούρκων. Στις 31 Αυγούστου του ίδιου χρόνου το κίνημα των Πομάκων με τη συνδρομή των ντόπιων Τούρκων και την υποστήριξη των Ελλήνων, εγκαθιδρύει τη βραχύβια Δημοκρατία Δυτικής Θράκης με έδρα την πόλη της Κομοτηνής. Το ανεξάρτητο αυτό κρατίδιο καταλύεται μετά από δύο μήνες στις 25 Οκτωβρίου του 1913 και η πόλη περνά πάλι στη Βουλγαρία. Μετά τη λήξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, τον Αύγουστο του 1919, η Κομοτηνή καταλαμβάνεται από τα Γαλλικά στρατεύματα και επιβάλλεται το περίεργο καθεστώς της Διασυμμαχικής Θράκης, με έδρα του ανεξάρτητου κρατιδίου την Κομοτηνή και διοικητή τον Γάλλο στρατηγό Σαρπύ. Στις 14 Μαΐου 1920, μετά από την έκρηξη του Α' Παγκοσμίου πολέμου, την ήττα των δυνάμεων του λεγόμενου Άξονα και την κατάληψη της Θράκης από τα διασυμμαχικά στρατεύματα, το νοτιοδυτικό τμήμα της Μεγάλης Θράκης ενσωματώνεται στην Ελλάδα.

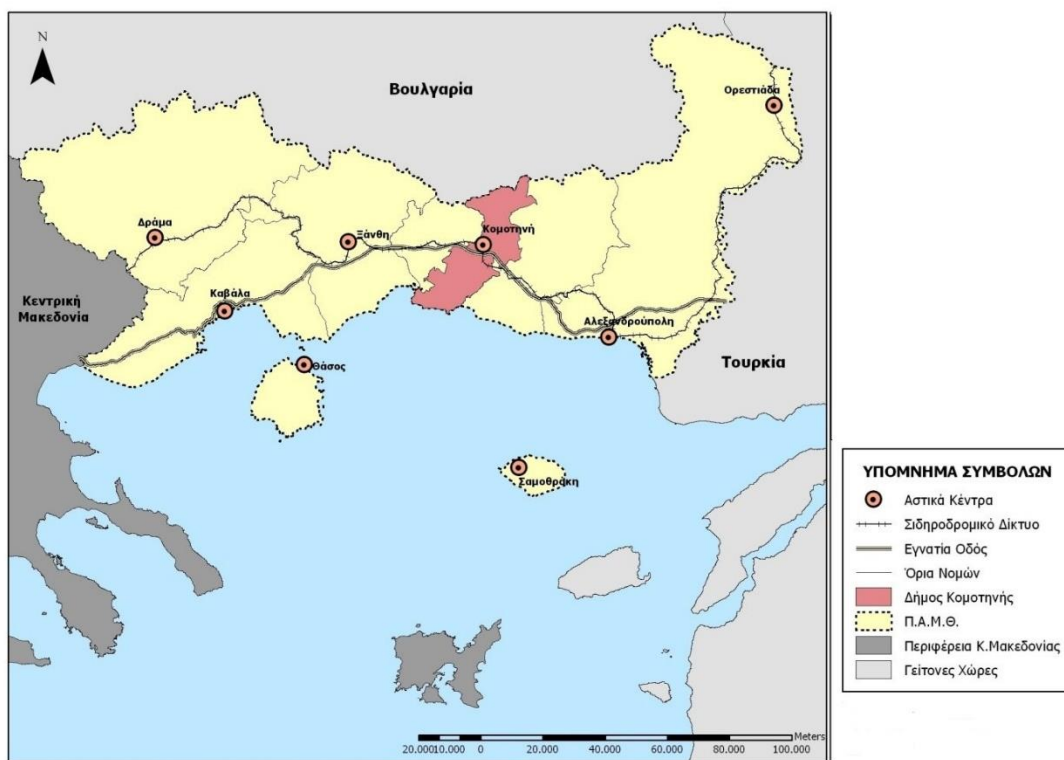
3.3. ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Ο Δήμος Κομοτηνής κατέχει νευραλγική θέση τόσο στον εθνικό γεωγραφικό χώρο όσο και κομβική θέση στο ελληνικό γεωπολιτικό χώρο και τις αναπτυξιακές πολιτικές και άξονες που διαμορφώνονται. Αναπτύσσεται σε νευραλγική θέση επί του γραμμικού άξονα των αστικών κέντρων της Αν. Μακεδονίας και Θράκης (Καβάλα, Δράμα, Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη) και είναι κόμβος των στρατηγικών λειτουργικών αξόνων - διευρωπαϊκών δικτύων - της Εγνατίας και της καθέτου αρτηρίας προς Βουλγαρία και τη Βαλκανική ενδοχώρα.

Ακόμη, βρίσκεται σε μικρή απόσταση από τα σύνορα της χώρας με την Τουρκία. Το αστικό κέντρο της Κομοτηνής, εκτός από έδρα του Δήμου, αποτελεί και την πρωτεύουσα του

νομού Ροδόπης, ενός νομού, με συνοριακό σύστημα εθνικού και διεθνούς χαρακτήρα, και έδρα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, στην οποία διοικητικά ανήκει.

Η Κομοτηνή αποτελεί κρίσιμο παράγοντα της πολιτισμικής και αναπτυξιακής δυναμικής του ευαίσθητου χώρου της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και η βιωσιμότητα της πόλης, αλλά και των υπόλοιπων μικρότερων οικισμών, επηρεάζει άμεσα το μέλλον όλης της περιφέρειας. Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης καθώς και ο Νομός Ροδόπης μειονεκτούν σε επίπεδα ανάπτυξης και καταγράφονται από τις φτωχότερες της Ε.Ε. Ωστόσο οι προοπτικές ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής είναι σημαντικές καθώς συγκεντρώνει μια σειρά πόρων αστικής ανάπτυξης (διοικητικό, εμπορικό, μεταποιητικό, πολιτιστικό κέντρο, έδρα Πανεπιστημίου) και περιβάλλοντος (ορεινός όγκος, δάση, υγροβιότοποι, ακτές) ενώ ταυτόχρονα, η γεωοικονομική θέση του νομού, σε συνάρτηση με την αναπτυξιακή ανασυγκρότηση για την οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτισμική συνοχή στο εσωτερικό του νομού αποτελούν προϋποθέσεις, που εφόσον αξιοποιηθούν, μπορούν να συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη του Δήμου και γενικότερα του Νομού.

Χάρτης 2: Η θέση του Δήμου Κομοτηνής στην περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

3.4. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ- ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΪΑ

3.4.1. ΓΕΝΙΚΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Η απογραφή του 2011 έδειξε ότι ο πληθυσμός της Ελλάδας μειώθηκε κατά 0.88% σε σύγκριση με την απογραφή του 2001, σε 10.815.197 κατοίκους. Αυτή η δημογραφική τάση αναμένεται να συνεχιστεί, αν τα ποσοστά γονιμότητας παραμείνουν σε χαμηλά επίπεδα, με την Ελληνική Στατιστική Αρχή να εκτιμά τη πτώση του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας σε 9,7 εκατομμύρια άτομα έως το 2050 σε αυτό το σενάριο. Ομοίως, η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία εκτιμά ότι χωρίς τη μετανάστευση, ο ελληνικός πληθυσμός θα μειωθεί σε 9,3 εκατομμύρια άτομα μέχρι το 2050, και σε 8,9 εκατ. άτομα με χαμηλότερη γονιμότητα, ενώ το κύριο σενάριο της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας αναφέρει 9,1 εκατομμύριο κατοίκους το 2050.

Η απογραφή του 2021 πραγματοποιήθηκε εντός του έτους 2021, με το σύνολο των αποτελεσμάτων να είναι διαθέσιμα το 2024. Συνεπώς, βάση της τελευταίας απογραφής (2011), ο μόνιμος πληθυσμός του δήμου Κομοτηνής ανέρχεται σε 66.919 κατοίκους.

Παρακάτω παρουσιάζεται Πίνακας με πληθυσμιακά στοιχεία της Χώρας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης καθώς και του Δήμου Κομοτηνής.

ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ -ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2011

Διοικητική Διαίρεση	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις
Σύνολο χώρας	10.816.286	5.303.223	5.513.063
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	608.182	299.643	308.539
Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης	112.039	54.555	57.484
Δήμος Κομοτηνής	66.919	32.354	34.565

Πίνακας 1, ΕΛΣΤΑΤ (2011) Ιδία επεξεργασία

Παρατηρείται ότι ο Δήμος Κομοτηνής αποτελεί το 59,7% του πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης καθώς και το 11% της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Η δημογραφική ανάπτυξη του Δήμου Κομοτηνής, όπως αυτός ορίζεται πλέον με βάση τη διοικητική διάρθρωση του Σχεδίου Καλλικράτης, συνεχίστηκε και κατά τα τελευταία χρόνια, δηλαδή κατά την περίοδο 2001 - 2011. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, ο πραγματικός πληθυσμός στο σύνολο του Δήμου Κομοτηνής παρουσίασε σημαντική αύξηση, της τάξης του 10,5% (60.574 άτομα για το 2001 και 66.919 άτομα για το 2011). Η αύξηση αυτή οφείλεται αποκλειστικά στην πληθυσμιακή αύξηση που εμφανίζεται στη νυν δημοτική ενότητα Κομοτηνής (τέως Καποδιστριακός Δήμος Κομοτηνής) με μεταβολή από το έτος 2001 στο 2011 κατά +15,2%. Αντίθετα, ο πραγματικός πληθυσμός της δημοτικής ενότητας

Αιγείρου στο διάστημα 2001 – 2011 μειώθηκε κατά 20,9% και αντίστοιχα, ο πληθυσμός της δημοτικής ενότητας Ν. Σιδηροχωρίου μειώθηκε κατά 20,6%.

Η κατανομή του πληθυσμού ανά δημοτική ενότητα παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Γράφημα 5. Κατανομή πληθυσμού ανά Δ.Ε., ΕΛΣΤΑΤ (2011)

3.4.2. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Η ηλικία και το φύλο αποτελούν τις δυο βασικότερες μεταβλητές της δημογραφικής ανάλυσης. Η κατά ηλικία και φύλο δομή ενός πληθυσμού επιδρά καθοριστικά στην ένταση και διάρκεια των δημογραφικών φαινομένων: οι δείκτες γεννητικότητας, θνησιμότητας και μετανάστευσης διαφοροποιούνται σημαντικά ανάλογα με την ηλικία και το φύλο. Επίσης, η ηλικία και το φύλο αποτελούν παραμέτρους που επηρεάζουν γενικότερα τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας μιας κοινωνίας η οποία οργανώνεται, λειτουργεί και αναθέτει «ρόλους» με βάση τα παραπάνω κριτήρια.

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, τον μόνιμο πληθυσμό του Δήμου Κομοτηνής αποτελούν 48% άνδρες και 52% γυναίκες. Η ηλικιακή σύνθεση ενός πληθυσμού, όπως αποτυπώνεται από τους σχετικούς δείκτες, έχει τεράστιες επιπτώσεις όχι μόνο στη δημογραφική αλλά επίσης στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική εξέλιξη μιας περιοχής. Τομείς όπως η παιδεία, η οικονομία, η απασχόληση, η πολιτική αλλά και άλλοι καθορίζονται από την ηλικιακή δομή ενός πληθυσμού και επηρεάζονται άμεσα από τις μεταβολές της.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ , ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2011			
Ομάδες ηλικιών	2011		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις
Σύνολο	66.919,00	32.318,00	34.601,00
0-5	3.388,00	1.728,00	1.660,00
6-14	6.420,00	3.256,00	3.164,00
15-24	10.746,00	5.149,00	5.597,00
25-39	14.343,00	7.230,00	7.113,00
40-54	13.269,00	6.463,00	6.806,00
55-64	7.262,00	3.423,00	3.839,00
65-79	8.925,00	4.091,00	4.834,00
80+ ανω	2.566,00	978	1.588,00

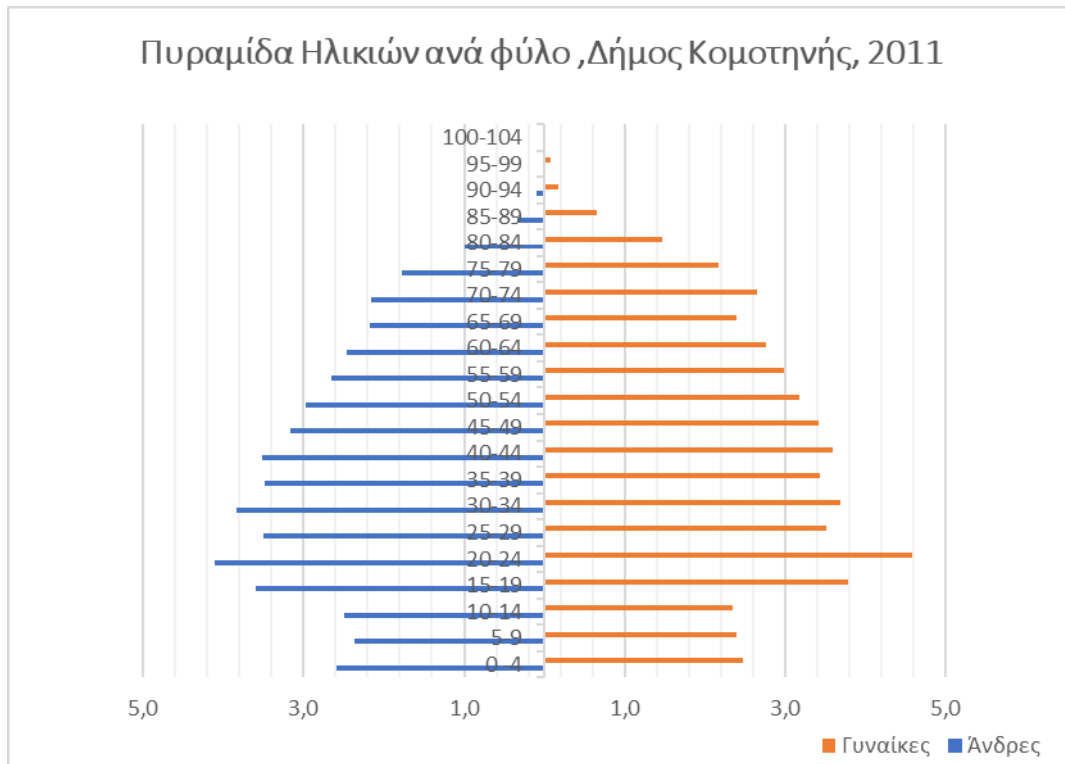
Πίνακας 2, ΕΛΣΤΑΤ (2011) ίδια επεξεργασία

Οι παραγωγικές ηλικίες μεταξύ 15 και 64 ετών ανέρχονται στο 68,2% του συνολικού πληθυσμού. Οι υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες συγκεντρώνουν χαμηλότερα ποσοστά με τον ηλικιωμένο πληθυσμό (άνω των 65 ετών) να αποτελεί το 17,2% και ο παιδικός πληθυσμός το 14,7%.

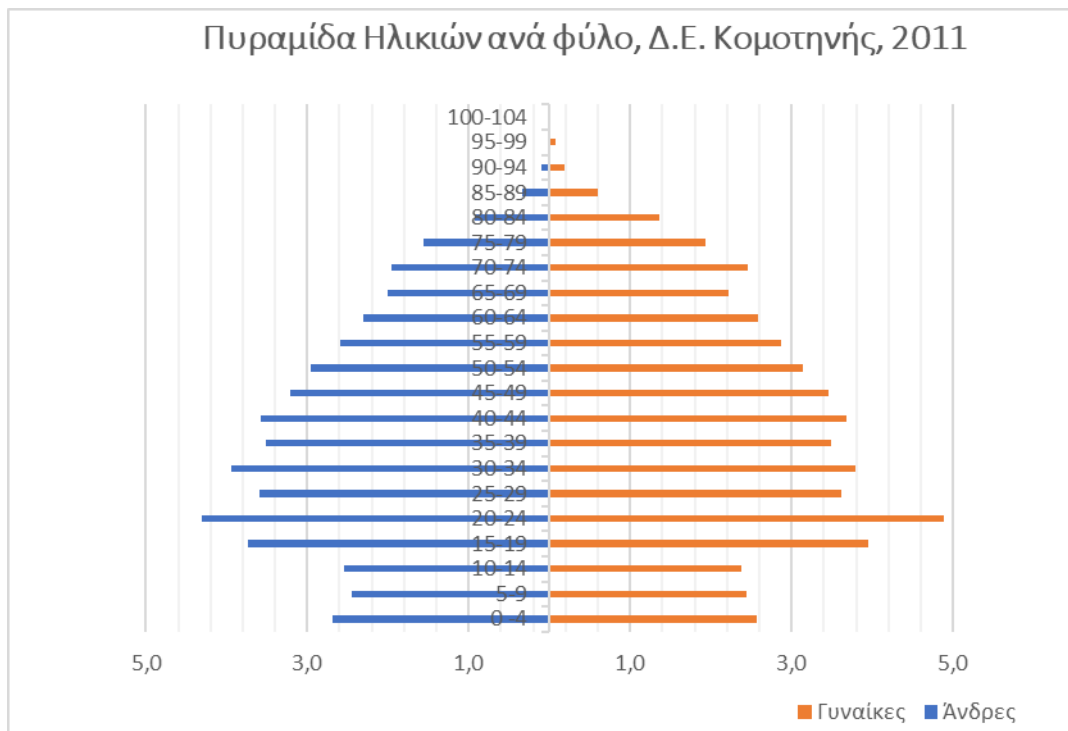
Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του Πίνακα 2 σε πυραμιδοειδή μορφή του Δήμου Κομοτηνής και των Δημοτικών Ενοτήτων Κομοτηνής, Νέου Σιδηροχωρίου και Αιγείρου.

Η επιφάνεια της πυραμίδας υποδεικνύει το συνολικό πληθυσμό και η μορφή της αποτυπώνει τη δομή του πληθυσμού κατά ηλικία, γεγονός που παραπέμπει στις συνθήκες γονιμότητας και θνησιμότητας.

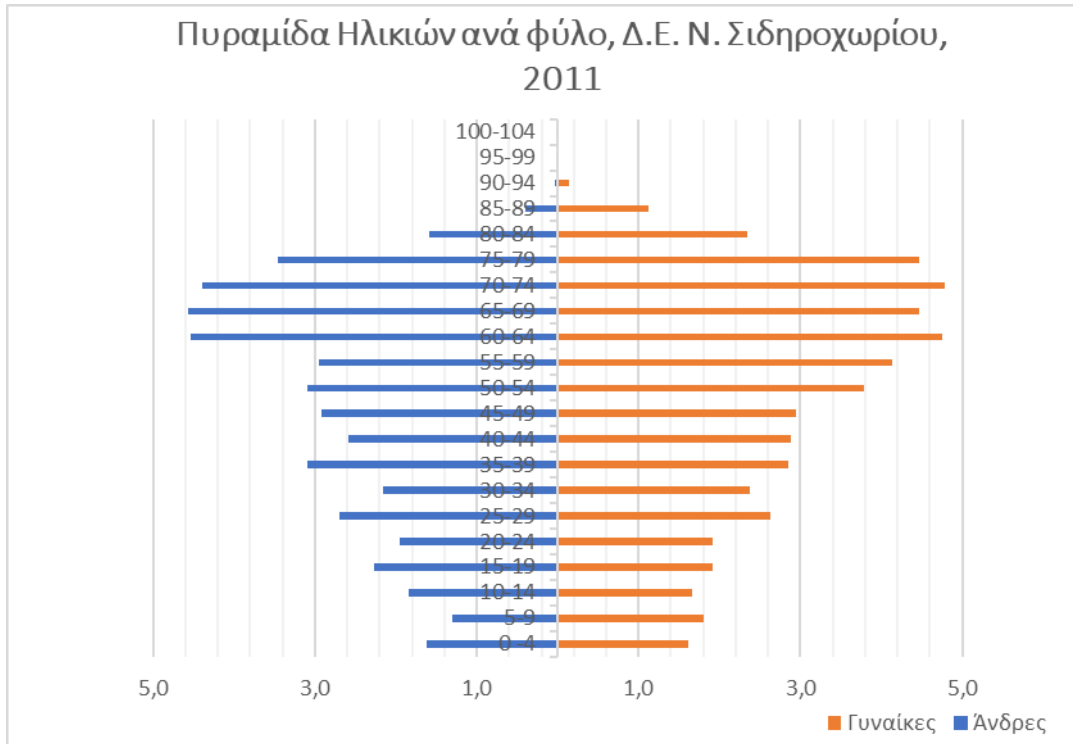
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

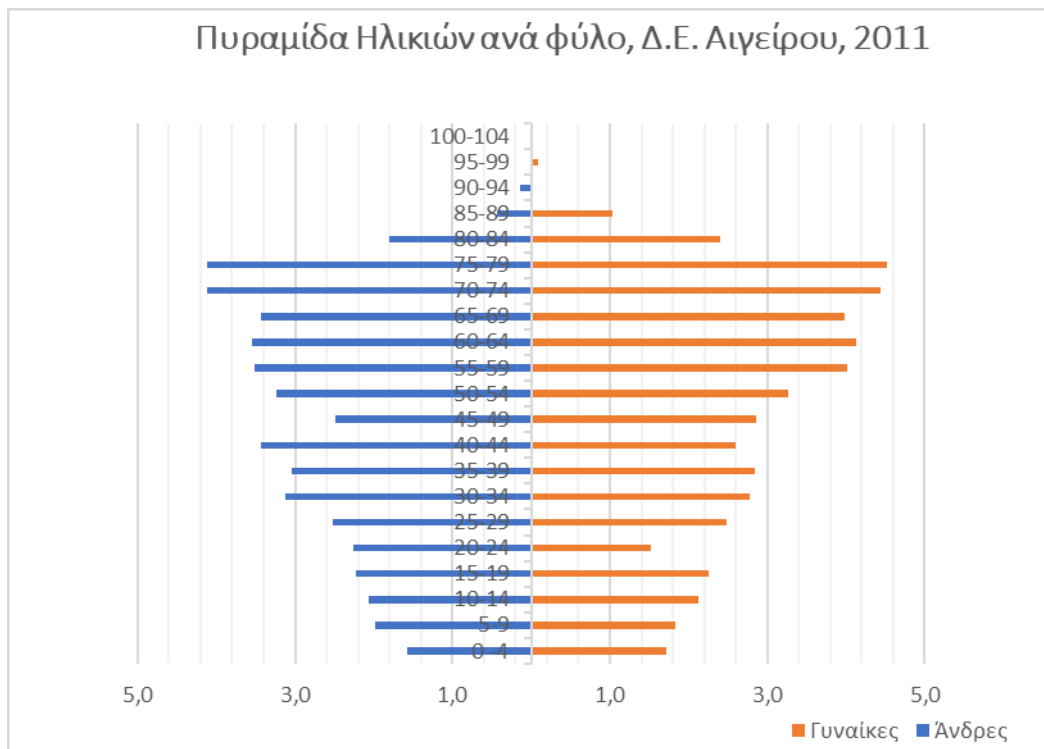
Γράφημα 6. Κατανομή πληθυσμού ανά ηλικία και φύλο (Δ. Κομοτηνής), ΕΛΣΤΑΤ (2011)

Γράφημα 6α. Κατανομή πληθυσμού ανά ηλικία και φύλο (Δ.Ε Κομοτηνής), ΕΛΣΤΑΤ (2011)

Γράφημα 6β. Κατανομή πληθυσμού ανά ηλικία και φύλο, ΕΛΣΤΑΤ (2011)

Γράφημα 6γ. Κατανομή πληθυσμού ανά ηλικία και φύλο, ΕΛΣΤΑΤ (2011)

Αναλύοντας τις πληθυσμιακές πυραμίδες, οι δύο σημαντικότεροι δείκτες οι οποίοι πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι ο δείκτης γήρανσης και ο δείκτης εξάρτησης.

Δείκτης γήρανσης

Ο δείκτης γήρανσης δείχνει την αναλογία των ηλικιωμένων (65 και άνω) ως προς 100 άτομα ηλικίας 0-14 ετών και μπορεί να προσδιορίσει αδρά την έκταση στην οποία ο Πληθυσμός του Δήμου Κομοτηνής γερνάει. Η αύξηση του δείκτη μπορεί να επέλθει είτε λόγω της αύξησης των ηλικιωμένων είτε λόγω της μείωσης των γεννήσεων.

Παρατηρείται πως ο δείκτης γήρανσης για τον Δήμο Κομοτηνής είναι 1,17 τιμή άνω της μονάδας που υποδηλώνει ήπιες τάσεις γήρανσης του πληθυσμού. Αναλύοντας το δείκτη ανά Δημοτική Ενότητα διαπιστώνεται πως ο Δείκτης γήρανσης για τη Δ.Ε Κομοτηνής είναι ο χαμηλότερος με τιμή 1,04 σε σύγκριση στη Δ.Ε Νέου Σιδηροχωρίου και Αιγείρου είναι αρκετά υψηλότερος αγγίζοντας το 3,23 και 2,71 αντίστοιχα.

Δείκτης Εξάρτησης

Ο δείκτης εξάρτησης εκφράζει την αναλογία των ηλικιωμένων (65 και άνω) ως προς τα 100 άτομα παραγωγικής ηλικίας (15-64 ετών). Συγκεκριμένα, δείχνει την αναλογία κοινωνικών βαρών του παραγωγικού πληθυσμού, την επιβάρυνση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού η οποία προέρχεται από τον ηλικιωμένο πληθυσμό.

Για το Δήμο Κομοτηνής, ο δείκτης βρίσκεται στο 0,47 (47 άτομα μη παραγωγικής ηλικίας αναλογούν σε 100 άτομα παραγωγικής ηλικίας) χαμηλότερος από το μέσο όρο της χώρας με τιμή 0,51.

Ο δείκτης ανά Δημοτική Ενότητα παρουσιάζει χαμηλότερη τιμή για τη Δ.Ε Κομοτηνής (0,45) ενώ υψηλότερη τιμή στις Δ.Ε Ν. Σιδηροχωρίου και Αιγείρου (0,72 και 0,71 αντίστοιχα).

3.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Στην παρούσα ενότητα αναλύονται τα κοινωνικά χαρακτηριστικά στην περιοχή του Δήμου, κυρίως σε ότι αφορά την οικογενειακή κατάσταση των κατοίκων, το μέγεθος των νοικοκυριών, το επίπεδο εκπαίδευσης των πολιτών και τις ευπαθείς ομάδες.

3.5.1. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

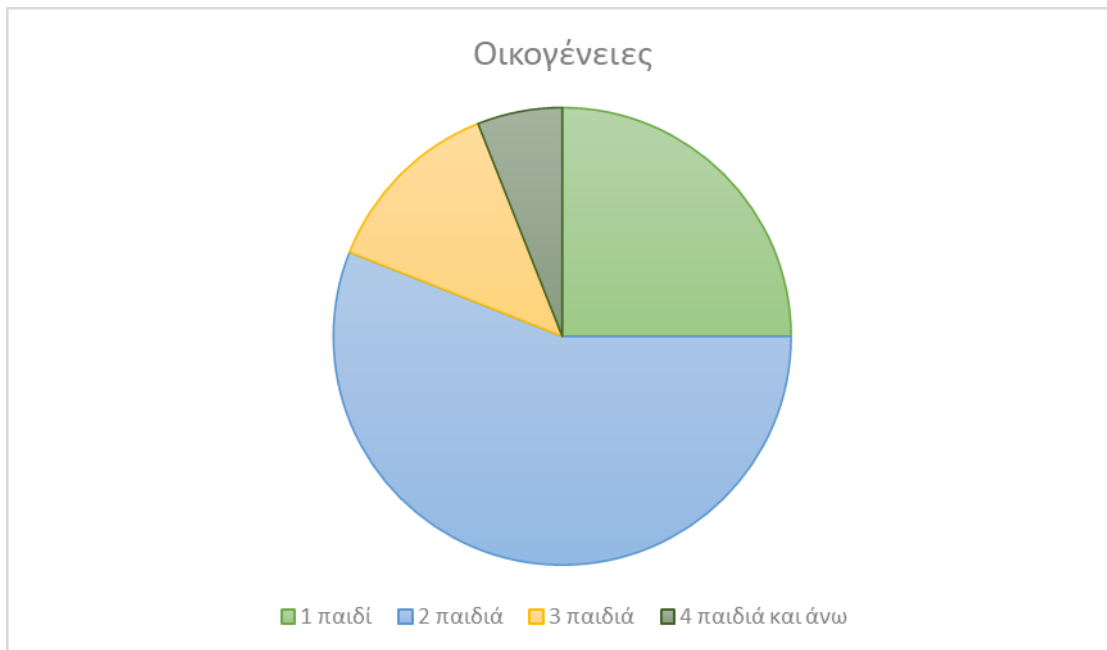
Σε σχέση με την οικογενειακή κατάσταση και τα στοιχεία της απογραφής το 2011 σημειώνεται ότι η μεγάλη πλειοψηφία των κατοίκων είναι έγγαμοι, ήτοι 34.047 άτομα (51%), 4.999 άτομα (7%) είναι χήροι/χήρες και 1.365 άτομα (2%) δηλώνουν διαζευγμένοι. Οι άγαμοι είναι λίγο λιγότεροι από τους έγγαμους και ανέρχονται σε 26.508 άτομα που αντιστοιχούν στο 40% περίπου του συνολικού πληθυσμού του Δήμου.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Οικογενειακή Κατάσταση	Άτομα	Ποσοστό (%)
Άγαμοι	26.508	40%
Έγγαμοι, με σύμφωνο συμβίωσης και σε διάσταση	34.047	51%
Χήροι και χήροι από σύμφωνο συμβίωσης	4.999	7%
Διαζευγμένοι και διαζευγμένοι από σύμφωνο συμβίωσης	1.365	2%
Σύνολο	66.919	100%

Πίνακας 3: Κατανομή πληθυσμού με βάση την οικογενειακή κατάσταση στο Δήμο Κομοτηνής, ΕΛΣΤΑΤ (2011) Ιδία επεξεργασία

Ο αριθμός των οικογενειών στο δήμο Κομοτηνής ανέρχεται σε 20.299. Αναλυτικά η κατανομή των νοικοκυριών ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών αποτυπώνεται στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 7. Ποσοστιαία κατανομή οικογενειών ανάλογα με τον αριθμό παιδιών ΕΛΣΤΑΤ (2011) Ιδία επεξεργασία

3.5.2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού του Δήμου, όπως παρουσιάζεται και στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 4), το 18% έχει ολοκληρώσει τη Μεταδευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια εκπαίδευση, το 33% είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και το 27% πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το υπόλοιπο 22% ανήκει στις λοιπές κατηγορίες.

Τα ποσοστά αυτά εμφανίζονται σχεδόν σε αντιστοιχία με τα σχετικά ποσοστά της περιφέρειας (15% Μεταδευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια εκπαίδευση, 31% για δευτεροβάθμια εκπαίδευση και 30% πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης), ενώ σε σχέση με τα εθνικά ποσοστά εμφανίζουν αθροιστικά μεγαλύτερη διαφορά (21% και 37% για τις δύο πρώτες κατηγορίες και 23% για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση). Χρήσιμο θα ήταν να επισημανθεί το αισθητά υψηλότερο ποσοστό ατόμων στην κατηγορία «Λοιπά» (στην οποία περιλαμβάνονται άτομα που δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση, άτομα που εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση και άτομα με προσχολική αγωγή).

	Σύνολο	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ιατμικών σχολών	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Δημοτικού	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)
Δήμος Κομοτηνής	66.919	9.734	2.348	15.503	6.662	17.875	10.496	4.301
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	608.182	71.748	20.634	114.983	72.937	185.021	104.189	38.670
Χώρα	10.816.286	1.809.087	502.079	2.532.396	1.428.490	2.524.345	1.343.534	676.355
Δήμος Κομοτηνής	100%	17%	5%	23%	13%	23%	12%	6%
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	100%	12%	3%	19%	12%	30%	17%	6%
Χώρα	100%	17%	5%	23%	13%	23%	12%	6%

Πίνακας 4: Στοιχεία Επιπέδου Εκπαίδευσης, ΕΛΣΤΑΤ (2011) Ιδία επεξεργασία

3.5.3. ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Ένα σημαντικό τμήμα του γενικού πληθυσμού διαβιεί στα όρια του κοινωνικού αποκλεισμού, και της φτώχειας.

Ο Δήμος Κομοτηνής υλοποιεί σημαντικές δράσεις ενίσχυσης των ευπαθών ομάδων πληθυσμού οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Διανομή συσσιτίου τόσο πριν την επιδημιολογική κρίση όσο και κατά την διάρκεια της έκτακτης ανάγκης λόγω Covid-19
- Ενίσχυση στους δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος
- Υλοποίηση προγράμματος επισιτιστικής συνδρομής ΤΕΒΑ

3.6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011 ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται σε 25.386 άτομα (38% επί του συνολικού πληθυσμού), ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός σε 41.533 άτομα (62% επί του συνολικού πληθυσμού).

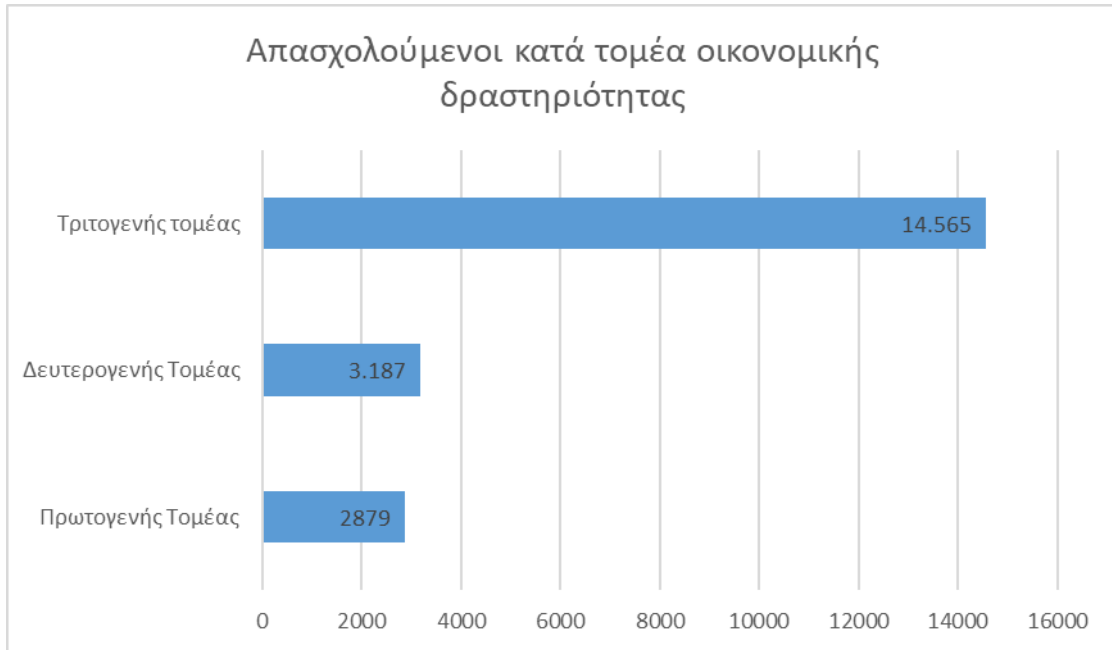
Γράφημα 8. Κατανομή οικονομικά ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού, ΕΛΣΤΑΤ (2011), ίδια επεξεργασία

Ο συνολικός αριθμός των ανέργων κατά την απογραφή του 2011 ανήλθε σε 4.755 άτομα, αριθμός που αντιστοιχεί στο 19% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου.

3.6.1. ΤΟΜΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

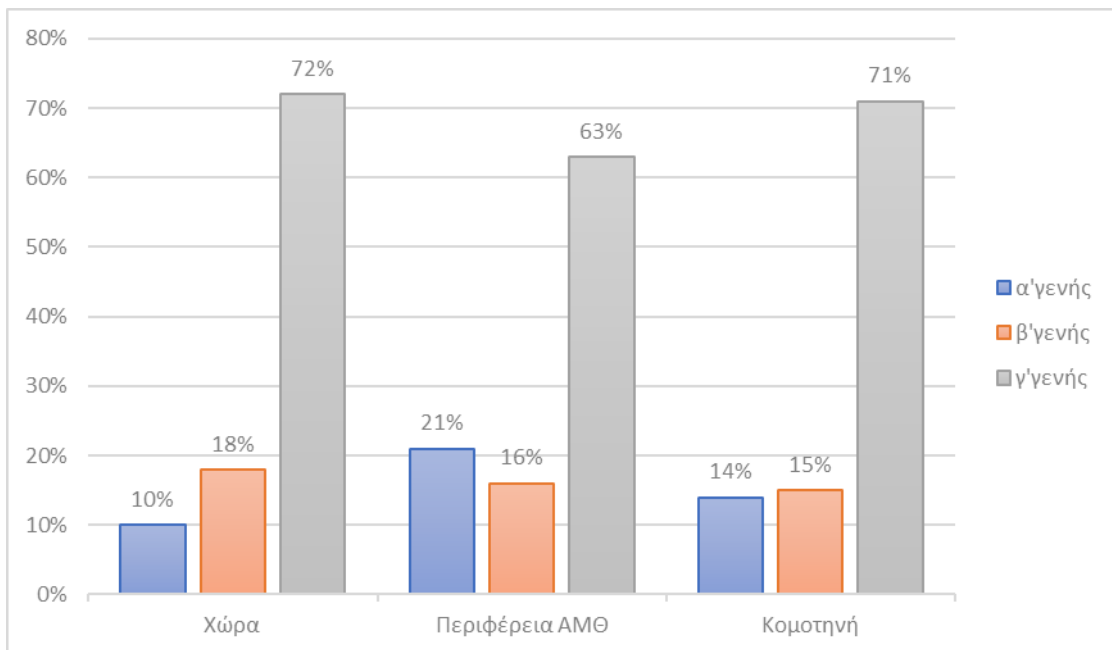
Αναφορικά με τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας που απασχολείται ο οικονομικός απασχολούμενος πληθυσμός όπως φαίνεται στο Γράφημα που ακολουθεί, το μεγαλύτερο ποσοστό του απασχολούμενου πληθυσμού (71%) απασχολείται στον τριτογενή τομέα, το 15% στον δευτερογενή, το 14% στον πρωτογενή τομέα.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α': Στρατηγικός Σχεδιασμός

Γράφημα 9. Κατανομή απασχολούμενων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, ΕΛΣΤΑΤ (2011), ίδια επεξεργασία

Από το παραπάνω συγκριτικό γράφημα επιβεβαιώνεται ότι ο τριτογενής τομέας είναι ο κυρίαρχος τομέας απασχόλησης στο Δήμο. Υπηρεσίες και εμπόριο αποτελούν τις βασικές οικονομικές δραστηριότητες. Ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας εμφανίζονται σχεδόν με τα ίδια ποσοστά κατανομής των απασχολούμενων. Στο παρακάτω διάγραμμα αποτυπώνονται τα ποσοστά ανά τομέα απασχόλησης σε επίπεδο Χώρας, Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Δήμου Κομοτηνής.

Γράφημα 10: Ποσοστά ανά τομέα απασχόλησης σε επίπεδο Χώρας, Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Δήμου Κομοτηνής, ΕΛΣΤΑΤ (2011), ίδια επεξεργασία

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Εστιάζοντας στα στοιχεία ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ένα ποσοστό 14% απασχολείται στη γεωργία, δασοκομία και αλιεία ενώ σημαντικό ποσοστό (15%) απασχολείται στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο και την επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών. Στον κλάδο της δημόσιας διοίκησης & άμυνας και υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης απασχολείται το 17%, Σημαντικό είναι και το ποσοστό των απασχολούμενων στην εκπαίδευση 11%, ενώ ένα 6% απασχολείται στον κλάδο των καταλυμάτων και της εστίασης με το ίδιο ποσοστό να απασχολείται σε δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα.

Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Κομοτηνής		2011	%
Κλάδοι οικονομικής Δραστηριότητας	Σύνολο	20.631	100%
	Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	2.879	14%
	Κατασκευές	830	4%
	Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο - Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών	3.180	15%
	Μεταφορά και Αποθήκευση	491	2%
	Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος Και Υπηρεσιών Εστίασης	1.259	6%
	Διοικητικές Και Υποστηρικτικές Δραστηριότητες	358	2%
	Δημοσιά Διοίκηση και Άμυνα - Υποχρεωτική Κοινωνική Ασφάλιση	3467	17%
	Εκπαίδευση	2.172	11%
	Δραστηριότητες σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοινωνική Μεριμνά	1291	6%
	Λοιποί Κλάδοι	4.704	23%

Πίνακας 5: Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Κομοτηνής, ΕΛΣΤΑΤ (2011), Ιδία επεξεργασία

Αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης, το μεγαλύτερο ποσοστό του Οικονομικά Ενεργού πληθυσμού είναι πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (34%) ενώ οι κάτοχοι τριτοβάθμιας τουλάχιστον εκπαίδευσης ανέρχονται σε ποσοστό 30%. Οι απόφοιτοι γυμνασίου αντίστοιχα ανέρχονται σε 12% ενώ το 24% περιλαμβάνει όσους δεν συγκαταλέγονται σε κάποιες από τις παραπάνω περιπτώσεις.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	%
ΣΥΝΟΛΟ	25.386	100%

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

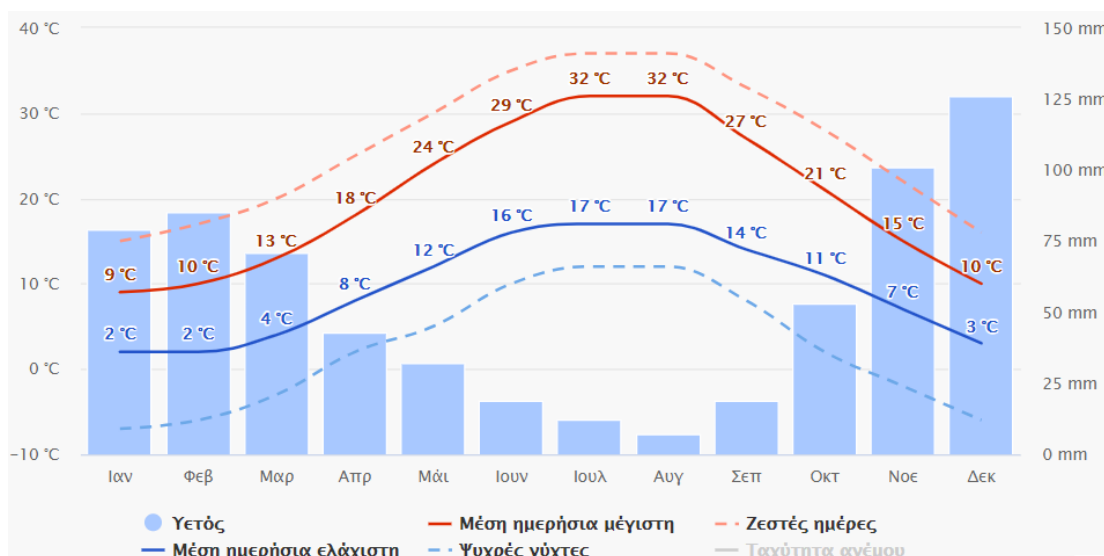
ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισοτίμων σχολών	7.530	30%
	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κλπ.) / Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	8.639	34%
	Απόφοιτοι τριταξίου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	3.020	12%
	Άλλη περίπτωση	6.197	24%

Πίνακας 6: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά επίπεδο εκπαίδευσης στο Δήμο Κομοτηνής, ΕΛΣΤΑΤ (2011), Ιδία επεξεργασία

4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

4.1. ΚΛΙΜΑ

Το κλίμα χαρακτηρίζεται ως μεσογειακό και αποτιμάται ως μέτρια ψυχρό και υπόυγρο, με πολύ θερμά ξηρά καλοκαίρια και ήπιους χειμώνες.

Γράφημα 11. Μέσος όρος θερμοκρασιών και βροχοπτώσεων, meteoblue

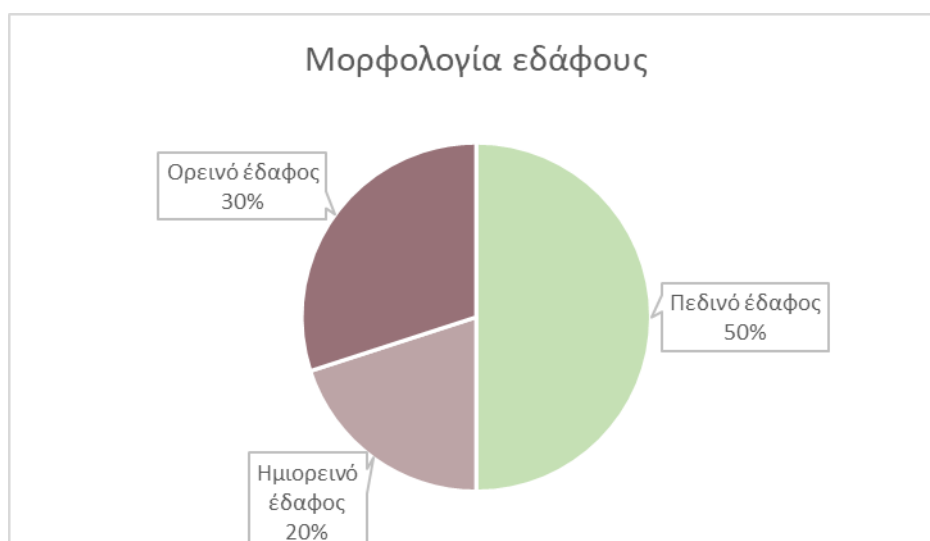
Από τα κλιματολογικά στοιχεία προκύπτει ότι ο ψυχρότερος μήνας είναι ο Ιανουάριος με μέση θερμοκρασία 2°C, ενώ θερμότερος μήνας είναι ο Αύγουστος με μέση μέγιστη

θερμοκρασία 32°C. Τους χειμερινούς μήνες και κυρίως τον Δεκέμβριο το κλίμα είναι υγρό ενώ το κλίμα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού ως επί το πλείστον ξηρό.

Η περιοχή βρίσκεται εντός γεωγραφικών πλατών του βόρειου ημισφαιρίου και κατά συνέπεια σε περιοχή ανταγωνισμού αντιθέτων αερίων μαζών. Κατά το χειμώνα η μετανάστευση της γενικής κυκλοφορίας της ατμόσφαιρας φέρνει στην περιοχή τον νότιο κλάδο των ανέμων δυτικής συνιστώσας (westerlies), οι οποίοι είναι στενά συνδεδεμένοι με κυκλωνικές διελεύσεις και με εισβολές μετασηματισθέντος πολικού αέρα. Κατά το καλοκαίρι η περιοχή κυριαρχείται από τον αντικυκλώνα των Αζόρων, ενώ ταυτόχρονα υπάρχει και η εκτεταμένη σκάφη χαμηλών πιέσεων της Ασίας. Συνοπτικά, στην περιοχή επικρατούν κυρίως Βορειοανατολικοί άνεμοι με συχνότητα περίπου 25% ακολουθούν οι Νοτιοδυτικοί 19% και Βόρειοι και Νότιοι με συχνότητα 8%.

4.2. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - ΕΔΑΦΙΚΟΙ ΠΎΡΟΙ

Ο Δήμος Κομοτηνής έχει συνολική έκταση 644,934 τ.χλμ. και μορφολογικά κατανέμεται σε :

Γράφημα 12: Μορφολογία εδάφους Δήμου Κομοτηνής, Ιδία Επεξεργασία

Το πεδινό τμήμα βρίσκεται στο κεντρικό και νότιο κομμάτι του Δήμου με μηδενικές σχεδόν κλίσεις, και περιλαμβάνει την πεδιάδα της Κομοτηνής και φυσικούς βοσκοτόπους. Οι ορεινές περιοχές βρίσκονται στο βόρειο τμήμα του Δήμου και περιλαμβάνουν τον ορεινό όγκο Ανατολικής Ροδόπης, ο οποίος αποτελεί το φυσικό και διοικητικό ελληνοβουλγαρικό σύνορο. Και οι ημιορεινές περιοχές εκτείνονται προς βορρά, σχεδόν παράλληλα με τα πεδινά τμήματα και μέχρι τις κλιτείς της οροσειράς της Ροδόπης.

Ο Δήμος διαθέτει παραθαλάσσιο μέτωπο στο νότιο τμήμα του, με μήκος περίπου 25χλμ. και την ακτογραμμή να ξεκινά δυτικά, στα όρια του Δήμου Κομοτηνής με τον Δήμο Αβδήρων και να εκτείνεται έως τα διοικητικά όρια του Δήμου Μαρωνείας-Σαπών. Το συνεχές ανάπτυγμα των ακτών διακόπτεται σε ορισμένα σημεία από στόμια εισόδου της

θάλασσας στο δυτικό παραλιακό μέτωπο κοντά στην παρακείμενη λίμνη Βιστωνίδα. Οι απολήξεις του χερσαίου χώρου στη θάλασσα είναι γενικά ομαλές.

4.2.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο δήμος Κομοτηνής ανήκει στην ευρύτερη γεωτεκτονική μονάδα της Ροδοπικής Μάζας, με χαρακτηριστικά ηπειρωτικού φλοιού πιθανόν της παλιά ευρασιατικής πλάκας. Η ζώνη της Ροδόπης δομείται από κρυσταλοσχιστώδη πετρώματα παλαιοζωικής ηλικίας και αποτελούν το υπόβαθρο πάνω στο οποίο επικάθονται τα νεώτερα ιζήματα της πεδιάδας. Καταλαμβάνουν καθολική σχεδόν εξάπλωση προς βορρά και αποτελούνται από γνευσιοσχιστόλιθους (αδιαπέραστοι σχηματισμοί).

Βόρεια της πόλης της Κομοτηνής, στις υπώρειες της ορεινής ζώνης καθώς και στην νότια περιοχή των λιμνοθαλασσών επικρατούν εδάφη από πυριτικές τριτογενείς αποθέσεις, όξινα με πηλώδη υφή ενώ στο κεντρικό και υπόλοιπο τμήμα του Δήμου επικρατούν αλλουβιακά γεωργικά εδάφη, δηλαδή ιζήματα. Ειδικότερα, το αστικό κέντρο και πρωτεύουσα του Δήμου, η Κομοτηνή, είναι κτισμένη σε ένα βύθισμα της πεδιάδας με υψόμετρο 28 έως 35 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας και είναι καθ' ολοκληρίαν επάνω σε αλλουβιακά εδάφη.

Η σεισμικότητα της περιοχής δεν είναι μεγάλη και κατατάσσεται σύμφωνα με τον Νέου Αντισεισμικού Κανονισμού (NEAK) στη ζώνη II που αναφέρεται σε περιοχή με μέτρια σεισμική επικινδυνότητα.

4.3. ΥΔΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Το υδρογραφικό δίκτυο σχηματίζεται από διάφορα υδάτινα ρεύματα που κατεβαίνουν από τις πλαγιές της Ροδόπης και χύνονται στο Θρακικό πέλαγος στα νότια του Δήμου.

Ο Δήμος Κομοτηνής ανήκει στο υδατικό διαμέρισμα Θράκης και πιο συγκεκριμένα, εντοπίζεται στις λεκάνες απορροής Ρέματος Ξάνθης – Ξηρορέματος (GR08) και Ρεμάτων Κομοτηνής – Λουτρού Έβρου (GR09)

Λεκάνη Απορροής Ξάνθης-Ξηρορέματος (GR 08)

Η μέση ετήσια προσφορά επιφανειακού νερού στην ΛΑΠ GR08 ανέρχεται σε 406 hm³. Η συνολική μέση ετήσια ζήτηση από ανθρωπογενείς χρήσεις ανέρχεται σε 170,6 hm³. Η μμεγαλύτερη ζήτηση νερού προέρχεται από την αρδευόμενη γεωργία, η οποία ανέρχεται σε 156,7 hm³ (91,8%). Όσον αφορά στις υπόλοιπες χρήσεις, η ζήτηση διαμορφώνεται σε 7,6 hm³ για την ύδρευση (4,5%), 0,15 hm³ για τον τουρισμό (0,09%), 5,0 hm³ για τη βιομηχανία (2,9%) και 1,1 hm³ για την κτηνοτροφία (0,6%). Οι προβλεπόμενες ανάγκες για την διατήρηση του υδάτινου περιβάλλοντος (περιβαλλοντική παροχή) λόγω προγραμματιζόμενων μεταβολών στα υδατικά συστήματα έχουν εκτιμηθεί σε 51,8 hm³ κατ' έτος (βάσει των προτεινόμενων Π.Ο. του φράγματος Ιάσμου).

Λεκάνη Απορροής Κομοτηνής-Λουτρού Έβρου (GR 09)

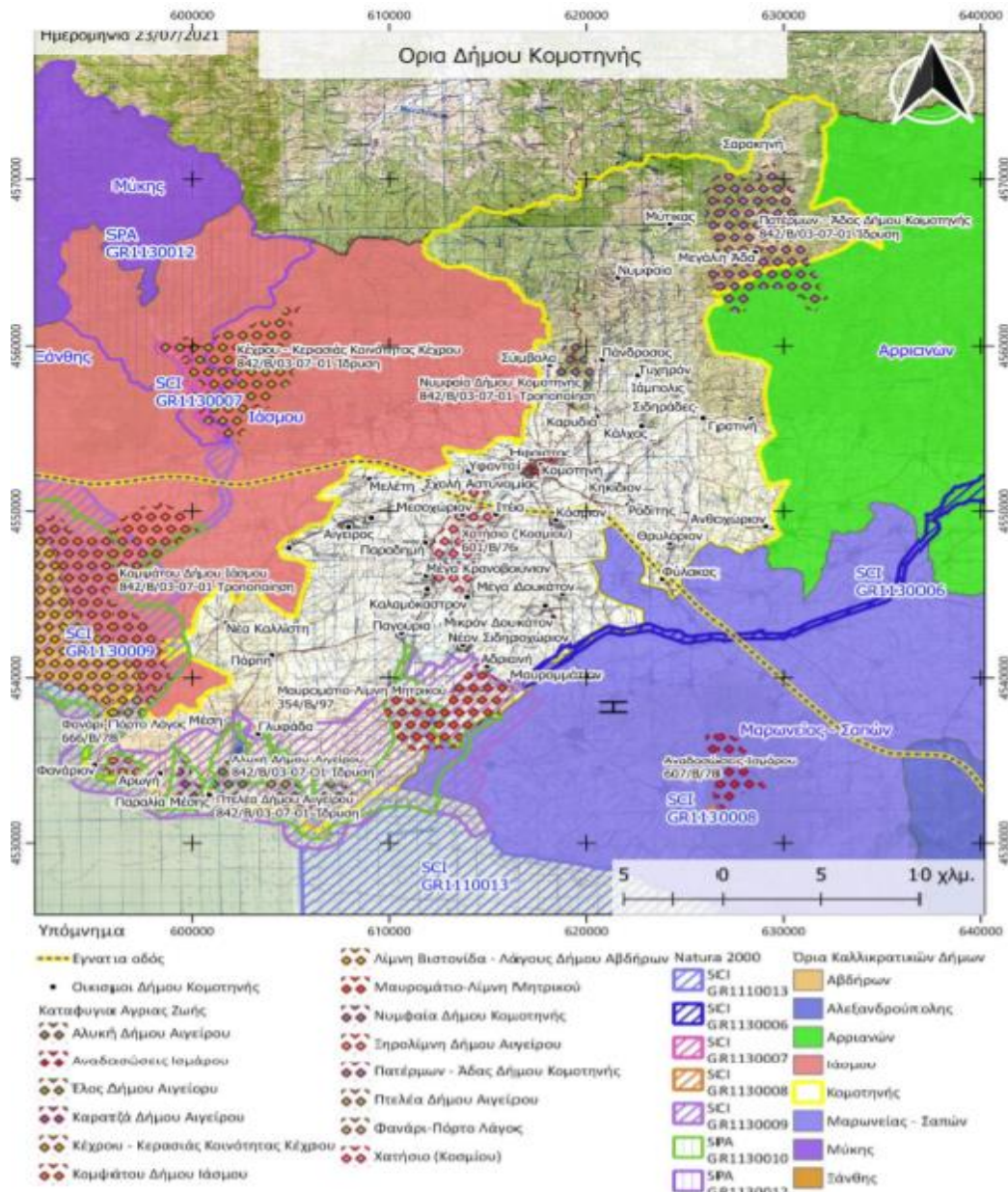
Η μέση ετήσια προσφορά επιφανειακού νερού στην ΛΑΠ GR09 ανέρχεται σε 494 hm³. Η συνολική μέση ετήσια ζήτηση από ανθρωπογενείς χρήσεις ανέρχεται σε 172,9 hm³. Η μεγαλύτερη ζήτηση νερού προέρχεται από την αρδευόμενη γεωργία, η οποία ανέρχεται σε 152,1 hm³ (87,9%). Όσον αφορά στις υπόλοιπες χρήσεις, η ζήτηση διαμορφώνεται σε 10,0 hm³ για την ύδρευση (5,8%), 0,14 hm³ για τον τουρισμό (0,09%), 9,4 hm³ για τη βιομηχανία (5,4%) και 1,2 hm³ για την κτηνοτροφία (0,7%). Οι προβλεπόμενες ανάγκες για την διατήρηση του υδάτινου περιβάλλοντος (περιβαλλοντική παροχή) λόγω υλοποιούμενων μεταβολών στα υδατικά συστήματα έχουν εκτιμηθεί σε 31,2 hm³ κατ' έτος (βάσει των Π.Ο. του υπό κατασκευή φράγματος Ιασίου).

Πηγή: Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θράκης (ΥΔ 12)

4.4. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Το πλούσιο φυσικό περιβάλλον του Δήμου Κομοτηνής αποτελείται από περιοχές με μεγάλη βιοποικιλότητα και μεγάλο αριθμό σπάνιων ειδών και βιοτόπων, εκ των οποίων μεγάλος αριθμός προστατεύεται από τη διεθνή συμφωνία RAMSAR και τα Κοινοτικά προγράμματα CORINE και NATURA 2000.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Χάρτης 3: Προστατευόμενες περιοχές ευρύτερης περιοχής Δήμου Κομοτηνής

Natura 2000

Το Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000 είναι ένα δίκτυο ζωνών προστασίας της φύσης που εκτείνεται σε ολόκληρη την Κοινότητα και έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διατήρηση των πιο πολύτιμων και των πλέον απειλούμενων ειδών και ενδιαιτημάτων της

Αποτελείται από δύο κατηγορίες περιοχών:

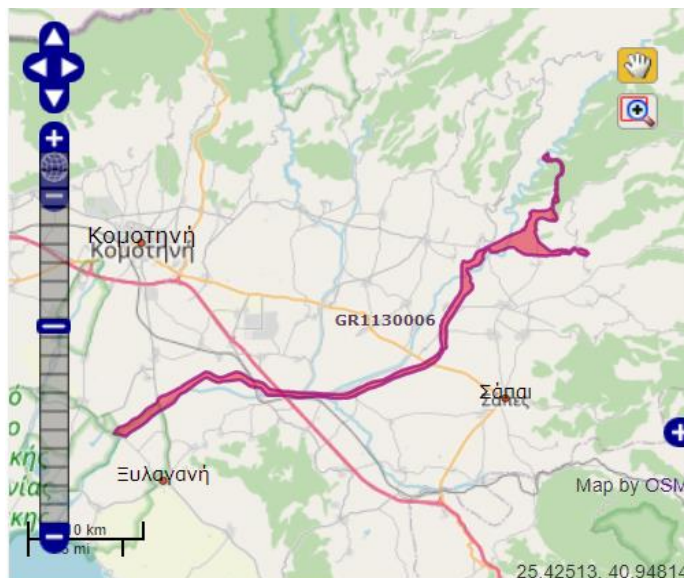
- τις «Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)» (Special Protection Areas - SPA) για την Ορνιθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία 79/409/ΕΚ «για τη διατήρηση των άγριων πτηνών». Οι ΖΕΠ, μετά τον χαρακτηρισμό τους από τα Κράτη Μέλη, εντάσσονται αυτόματα στο Δίκτυο Natura 2000, και η διαχείρισή τους ακολουθεί τις διατάξεις του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΚ.
- τους «Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)» (Sites of Community Importance – SCI) όπως ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Από κοινού αυτές οι ζώνες δημιουργούν τις περιοχές του δικτύου Natura 2000.

Στο Δήμο Κομοτηνής εντοπίζονται 3 περιοχές NATURA, συνολικής έκτασης 153.675,62 στρ. , οι οποίες κατά τη μεγαλύτερη έκτασή τους αποτελούν τμήμα του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης (Κ.Υ.Α 44549, Φ.Ε.Κ. 497/Δ/17-10-2008). Το εν λόγω Εθνικό Πάρκο έχει συνολική χερσαία και υδάτινη συνολική έκταση 726.000 στρέμματα περίπου και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα της Ελλάδας, λόγω της μεγάλης έκτασής του και της μεγάλης βιολογικής, αισθητικής, επιστημονικής, γεωμορφολογικής και παιδαγωγικής του αξίας. Σκοπός του Εθνικού Πάρκου είναι η αποτελεσματική προστασία των οικοτόπων και των σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας που ενδημούν και αναπαράγονται στην περιοχή.

Οι περιοχές του δικτύου NATURA 2000 που εντοπίζονται στο Δήμο Κομοτηνής είναι :

- ▲ *Ποταμός – Κουιάδα Φιλλιούρη (κωδ. GR1130006), SCI*
Ο ποταμός Φιλλιούρης (Λίσσος) είναι ένας μεγάλος ποταμός της Θράκης που να συγκεντρώνει ένα πλήθος από διαφορετικούς οικοτόπους. Οι πηγές του Φιλλιούρη βρίσκονται στα βουνά της Ανατολικής Ροδόπης και συγκεκριμένα στους λόφους του Ντεμίρ Τσαλ, κοντά στα σύνορα των νομών Ροδόπης και Έβρου, ενώ ένα δεύτερο κύριο υδάτινο σώμα που συμβάλλει στον Φηλιούρη πηγάζει στα ανατολικά, κοντά στην Λεπτοκαρυά Έβρου. Το συνολικό μήκος του ποταμού φτάνει περίπου τα 70 χλμ., με τον κύριο ποταμό να τρέχει στα 45 χλμ., ενώ η λεκάνη απορροής απλώνεται σε 1.490 τ.χλμ. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ποταμού είναι ότι στον κύριο ρου συμβάλλουν δεκάδες μικροί ποταμοί και ρέματα σε όλη την πορεία του με σημαντικότερα είναι το ρέμα της Ραγάδας, της Δροσιάς, της Νέδας, της Οργάνης και της Συκορράχης.

Χάρτης 4: Ποταμός – Κουλάδα Φυλλιούρη, Πηγή: ΦΙΛΟΤΗΣ

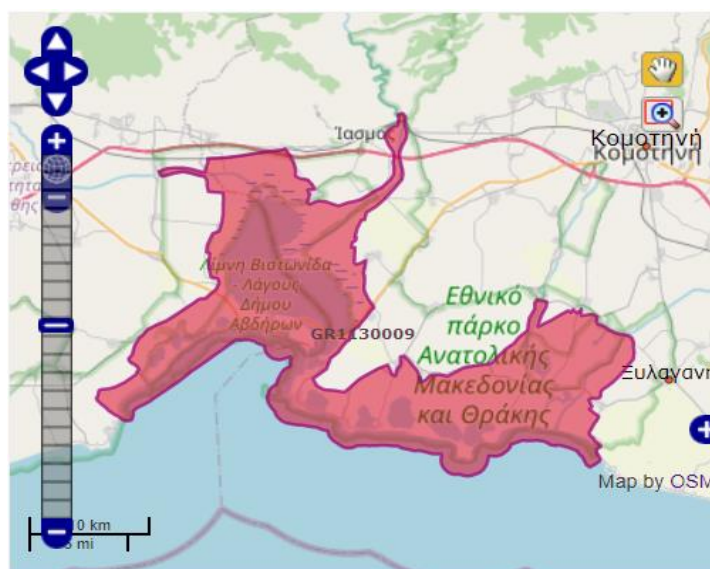
Οι τύποι Οικοτόπων εντός της περιοχής είναι τα μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*), οι ευτροφικές φυσικές λίμνες με βλάστηση τύπου *Magnoportamion* ή *Hydrocharition*, οι ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή: *Paspalo-Agrostidion* και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από *Salix* και *Populus alba* κατά μήκος των ακτών τους, τα υπολειμματικά αλλουβιακά δάση (*Alno-ulmion*), τα δάση με *Quercus frainetto*, τα δάση-στοές με *Salix alba* και *Populus alba*, τα δάση πλάτανου της Ανατολής (*Platanion orientalis*), τα παρόχθια δάση-στοές της θερμής Μεσογείου (*Nerio-Tamaricetea*).

Η κυρίαρχη βλάστηση ακόμα και στα ψηλότερα τμήματα του Φυλλιούρη είναι η μακκία με βασικούς πρωταγωνιστές τα πεύκα, τα πουρνάρια, τις αριές και τους κράταιγους. Ο Φυλλιούρης είναι μία από τις σημαντικότερες περιοχές στην Ελλάδα για τα πουλιά και ιδιαίτερα για τους γύπες. Η κοιλάδα του ποταμού αποτελεί ενδιαίτημα του πολύ σπάνιου ασπροπάρη, ενώ την περιοχή επισκέπτονται τακτικά μαυρόγυπες και όρνια. Η ιχθυοπανίδα του Φυλλιούρη περιλαμβάνει πολλά και σπάνια είδη. Ξεχωρίζουν η αλάια (*Alburnus vistonicus*), η θρακική μπριάνα (*Barbus cyclolepis*), η θρακοβελονίτσα (*Cobitis strumicae*), ο βουλγαροκωβιός (*Gobio bulgaricus*), το μικροσίρκο (*Leucaspius delineatus*), το τσαϊλάκι (*Petroleuciscus borysthenicus*), η χρυσοβελονίτσα (*Sabanejewia balcanica*) και ο θρακικός ποταμοκέφαλος (*Squalius orpheus*).

- ▲ *Λίμνες και λιμνοθάλασσες της Θράκης ευρύτερη περιοχή και παράκτια ζώνη - GR1130009 (SCI)*

Η τοποθεσία περιλαμβάνει μια σειρά από παράκτιες λίμνες. Η μεγαλύτερη, η λίμνη Βιστωνίδα είναι μισή υφάλμυρη - μισή γλυκό νερό και έχει εισροή από τους ποταμούς Κόσυνθο και Κομψάτο. Από την άλλη, οι λιμνοθάλασσες που είναι Μητρικού, Βάλτος, Έλος, Πτελέα, Αλυκή, Καρατζά, Ξηρολίμνη, Λάφρη-Λαφρούδα και Πόρτο Λάγος είναι αλμυρές. Η λίμνη Μέσι και η Λάφρη-Λαφρούδα έχουν αλυκές

(Νέα Κεσσάνη). Υπάρχουν διάφοροι βιότοποι: μεγάλοι καλαμιώνες τριγύρω, θάμνοι Tamarix (μεγαλύτεροι στην Ελλάδα), αλμυροί βάλτοι, αμμόλοφοι, παρακείμενοι λόφοι μακίας και επίσης γεωργική καλλιέργεια που εκτείνεται κοντά στην πεδιάδα του υγροτόπου και συνορεύει με τριτογενείς λόφους. Στα βόρεια τριτογενή υψώνονται τα βουνά της Ροδόπης. Υπάρχει επίσης ένα προσχωματικό Δέλτα.

Χάρτης 5:Λίμνες και λιμνοθάλασσες της Θράκης ευρύτερη περιοχή και παράκτια ζώνη, Πηγή: ΦΙΛΟΤΗΣ

Συνοπτικά, οι τύποι οικοτόπων που περιλαμβάνονται είναι: Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλασσινό νερό μικρού βάθους, εκτάσεις θαλάσσιου βυθού με βλάστηση (Ποσειδώνιες), εκβολές ποταμών, λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την αμπώτιδα, λιμνοθάλασσες, μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας, μονοετής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών, μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*), μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Arthrocnemetalia fruticosae*), υποτυπώδεις κινούμενες θίνες, Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με *Ammophila arenaria* (λευκές θίνες), σταθερές θίνες με ποώδη βλάστηση (γκρίζες θίνες), ευτροφικές φυσικές λίμνες με βλάστηση τύπου *Magporotamion* ή *Hydrocharitium*, μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες και βούρλα (*Molinio-Holoschoenion*), Δάση-στοές με *Salix alba* και *Populus alba*, Παρόχθια δάση-στοές της θερμής Μεσογείου (*Nerio-Tamaricetea*), Δάση *Ilex aquifolium*.

Οι υγρότοποι, ως μία οικολογική μονάδα και ένα μεγάλο υγροτοπικό σύμπλεγμα και ο καθένας ξεχωριστά εξακολουθούν να έχουν μεγάλη οικολογική αξία για την Ελλάδα και την Ευρώπη. Αξιοσημείωτη είναι η ποικιλομορφία τους σε βιοτόπους και είδη άγριας ζωής, καθώς και οι σημαντικοί πληθυσμοί πουλιών που φιλοξενούνται. Επιπλέον, το σύνολο των ελληνικών και ευρωπαϊκών πληθυσμών, αναπαράγεται σε αυτούς τους υγρότοπους που προστατεύονται από τη Σύμβαση RAMSAR. Αποτελούν επίσης τοποθεσίες καταλόγου IUCN και ταξινομούνται ως τοποθεσίες πουλιών τύπου I. Όσον αφορά την πανίδα, η ποιότητα της

τοποθεσίας υποδεικνύεται από την εμφάνιση του θηλαστικού *Vulpes vulpes* που αναφέρεται στο έργο Corine biotopes 1988.

- ▲ *Λίμνες Βιστωνίδα, Ισμαρίδα - Λιμνοθάλασσες Πόρτο Λάγος, Αλυκή Πτελέα, Ξηρολίμνη, Καρατζά - GR1130010 (SPA)*

Πρόκειται για περιοχή που συμπίπτει κατά το μεγαλύτερο τμήμα της με την περιοχή GR1130009 (SCI) που αναλύθηκε παραπάνω, με την ίδια υψηλή σπουδαιότητα τόσο για τον ευρωπαϊκό και εθνικό χώρο, όσο και για τον Δήμο Κομοτηνής.

Ακόμη, εντός της περιοχής του Δήμου έχουν καταγράψει συνολικά 6 βιότοποι οι οποίοι προστατεύονται από το κοινοτικό πρόγραμμα CORINE Land Cover (CLC) , για το οποίο η χαρτογράφηση της κάλυψης γης ξεκίνησε το 1985 στα πλαίσια της Ε.Ο.Κ. με στόχο την οργάνωση των πληροφοριών για την κατάσταση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Οι βιότοποι αυτοί περιγράφονται συνοπτικά παρακάτω:

- ✦ *Οροσειρά Ανατολικής Ροδόπης (Βιότοπος CORINE – Κωδ. A00060024)*

Βρίσκεται βόρεια των Νομών Δράμας, Ξάνθης και Ροδόπης και είναι φυσικό σύνορο μεταξύ Ελλάδας-Βουλγαρίας. Η οροσειρά της Ροδόπης καταλαμβάνει συνολική έκταση περίπου 19.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων, το 18% της οποίας βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια και το 82% στη βουλγαρική. Εντός του Δήμου Κομοτηνής περιλαμβάνονται 192.311,19 στρ. από τη συνολική έκταση του βιοτόπου (1.016.303 στρ.).

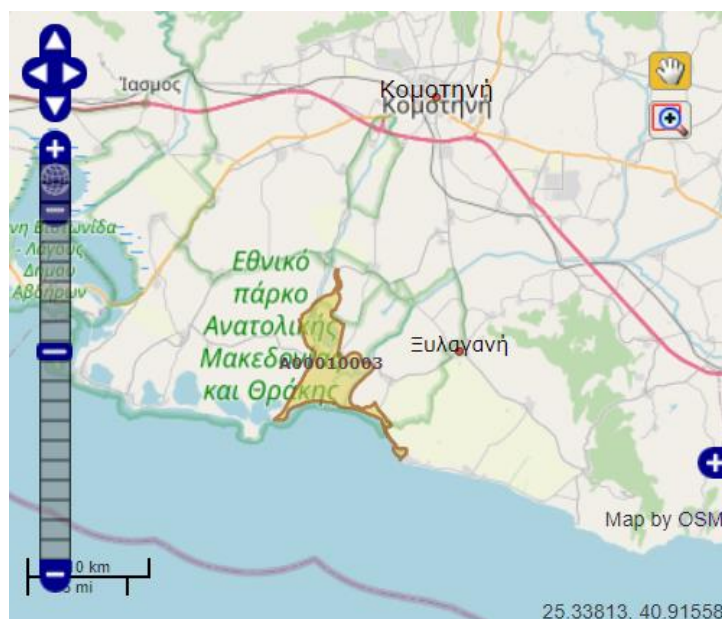
Χάρτης 6: Οροσειρά Ανατολικής Ροδόπης, Πηγή: ΦΙΛΟΤΗΣ

Από οικολογική άποψη, αποτελεί μια από τις πλέον ενδιαφέρουσες περιοχές της Ευρώπης, λόγω της μεγάλης βιοποικιλότητας που παρουσιάζει. Αυτό οφείλεται στη γεωγραφική της θέση, στη γεωλογική σύσταση και στη γεωμορφολογία της, καθώς και στο γεγονός ότι δεν επηρεάστηκε από τους παγετώνες με αποτέλεσμα πολλά

είδη της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης να βρουν κατά το παρελθόν καταφύγιο στη Ροδόπη, ώστε σήμερα η περιοχή να σηματοδοτεί το νοτιότερο όριο της εξάπλωσής τους. Το ελληνικό τμήμα της Ροδόπης παρουσιάζει μεγάλο οικολογικό ενδιαφέρον, παρά τη σχετικά μικρή έκταση που καταλαμβάνει. Σε αυτό, απαντούν όλες οι ζώνες βλάστησης, από τις αμιγώς μεσογειακές έως τις καθαρά ηπειρωτικές και τη ζώνη των βόρειων ψυχρόβιων κωνοφόρων της προαλπικής ζώνης και της Βόρειας Ευρώπης. Στο ελληνικό τμήμα της οροσειράς, η ποικιλότητα των οικοσυστημάτων εμφανίζεται μεγάλη, ακόμη και σε σχετικά μικρή επιφάνεια. Η περιοχή καλύπτεται κυρίως απόφυλλοβόλα δάση και θάμνους και φιλοξενεί ιδιαίτερα σημαντικά ενδιαιτήματα χλωρίδας και πανίδας όπως ο λύκος, ο χρυσαητός και ο σταυραητός.

✦ *Λίμνη Μάνα (Μητρικού), (Βιότοπος CORINE – Κωδ. A00010003)*

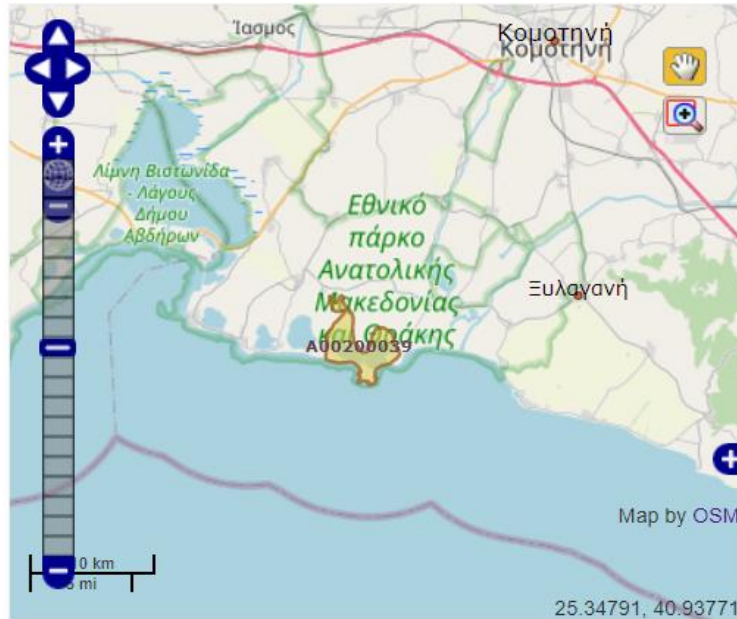
Φυσική λίμνη γλυκού νερού στα Θρακικά παράλια, όπου ο ποταμός Φιλιούρης εκβάλλει στη θάλασσα. Η έκταση του βιότοπου ανέρχεται σε 21.697 στρ., 9.991,75 εκ των οποίων εντός του Δήμου Κομοτηνής.

Χάρτης 5: Λίμνη Μάνα, Πηγή: ΦΙΛΟΤΗΣ

✦ *Λίμνη Πτελεά (Έλος και Λίμνη Καρατζαλί), (Βιότοπος CORINE – Κωδ. A00200039)*

Η παράκτια λίμνη Πτελεά (Καραγκατσέλια) σχηματίζεται βορειοδυτικά του Θρακικού Πελάγους και βρίσκεται σε απόσταση 25 km περίπου από την πόλη της Κομοτηνής. Νότια διαχωρίζεται με φυσική αμμονησίδα πλάτους 40 m από το Θρακικό Πέλαγος με το οποίο επικοινωνεί με διάυλο. Ανατολικά επικοινωνεί με την παράκτια λίμνη Έλος, ενώ βόρεια και δυτικά οριοθετείται με καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Η παράκτια λίμνη καταλαμβάνει έκταση 10.920,4 στρεμμάτων, είναι κλειστού τύπου και ανήκει χωρικά στο Δήμο Κομοτηνής.

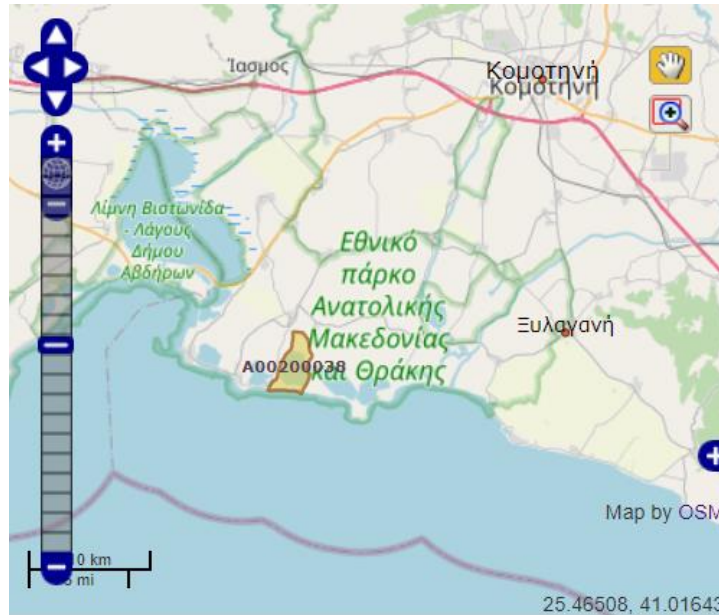

Χάρτης 7: Λίμνη Πτελεά, Πηγή: ΦΙΛΟΤΗΣ

Το μέσο βάθος της είναι 0,8m και το μέγιστο 1m περίπου. Πρόκειται για τρεις μεγάλες και ρηχές λιμνοθάλασσες με λασπώδεις ακτές, αμμώδεις λωρίδες και αμμουδιές στην πλευρά της θάλασσας. Περιλαμβάνει αλμυρόβαλτους και βραχώδεις λόφους (ο ένας στη θάλασσα). Υπάρχουν είδη πουλιών που αναπαράγονται, όπως τα: *Tadorna tadorna* (Βαρβάρα), *Glareola prantincola* (Νεροχελίδονο) και *Recurvirostra avosetta* (Αβοκέτα). Το χειμώνα είναι σημαντική περιοχή για *Tadorna tadorna* (Βαρβάρα), κύκνους, *Fulica atra* (Φαλαρίδα) και όχι πολλές πάπιες. Επίσης είναι χώρος τροφής (ενδεχομένως και φωλιάσματος) για *Rhoenicopterus ruber* (Φοινικόπτερο). Μια νησίδα στα ανοικτά είναι σημαντικός χώρος κουρνιάσματος για τα *Falacrocorax carbo* (Κορμοράνοι).

✦ *Λίμνη Αλυκή (Μέση), (Βιότοπος CORINE – Κωδ. Α00200038),*

Η παράκτια λίμνη Αλυκή βρίσκεται σε απόσταση 25 km περίπου από την πόλη της Κομοτηνής είναι ρηχή παράκτια λιμνοθάλασσα, που μέρος της χρησιμοποιείται ως αλυκή. Νότια διαχωρίζεται με φυσική αμμονησίδα από το Θρακικό Πέλαγος. Καταλαμβάνει έκταση 6.145,2 στρεμμάτων, ενώ το μέσο βάθος της είναι 0,8m και το μέγιστο 1,1m περίπου.

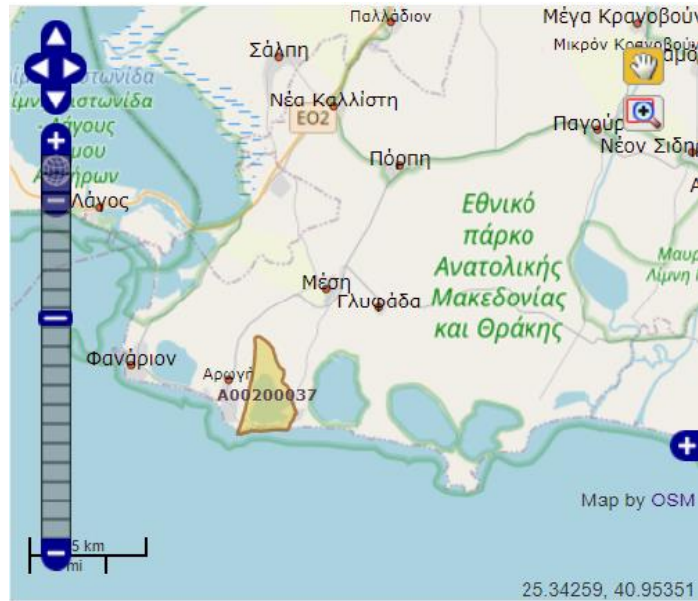
Χάρτης 8: Λίμνη Αλουκή, Πηγή: ΦΙΛΟΤΗΣ

Από το 1983 η περιοχή προσελκύει Φοινικόπτερα που αναμένεται να σχηματίσουν αποικία φωλιάσματος. Το χειμώνα η λίμνη είναι σημαντική για πάπιες και παρυδάτια πτηνά. Σε σχέση με τις υπόλοιπες λίμνες αποτελεί ένα από τα καλύτερα καταφύγια.

✦ *Λίμνη Καρατζά (Αρωγή), (Βιότοπος CORINE – Κωδ. Α00200037)*

Παράκτια λιμνοθάλασσα που συνορεύει με γυμνούς και εν μέρει καλλιεργήσιμους λόφους, με μικρά νησιά και λασποτόπια. Στο κέντρο της σχεδόν υπάρχουν δύο νησάκια που παίζουν σημαντικό ρόλο στην αναπαραγωγή πολλών πτηνών. Στα βόρεια της καταλήγει το Μικρόρεμα δημιουργώντας μια μεγάλη έκταση από υγρολίβαδα και βάλτους που φτάνουν το 1/6 του συνολικού της μεγέθους. Βρίσκεται σε απόσταση 30 km περίπου από την πόλη της Κομοτηνής και, ανατολικά του ακρωτηρίου Κουρουσμηλού. Νότια διαχωρίζεται με φυσική αμμονησίδα από το Θρακικό Πέλαγος και δυτικά οριοθετείται από τον οικισμό της Αρωγής. Η παράκτια λίμνη καταλαμβάνει έκταση 3.538,68 στρεμμάτων. Το μέσο βάθος της είναι 0,7m και το μέγιστο 1m περίπου. Η λιμνοθάλασσα Καρατζά ονομάζεται και λιμνοθάλασσα Αρωγής ή Μαυρολίμνη.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Χάρτης 9: Λίμνη Καρατζά (Αρωγή), Πηγή: ΦΙΛΟΤΗΣ

✦ Ξηρολίμνη (Λίμνη Φαναρίου), (Βιότοπος CORINE – Κωδ. A00200036)

Η Ξηρολίμνη ή αλλιώς Λίμνη Φαναρίου πρόκειται για μια παράκτια λιμνοθάλασσα η οποία χωρίζεται από τη θάλασσα με αμμώδη ακτή. Η συνολική της έκταση είναι 3.674,35 στρέμματα. Χωρίζεται από το Θρακικό πέλαγος από μια στενή λωρίδα μήκους 1,5 χλμ. και πλάτους 100 μέτρων, ενώ επικοινωνεί με τη θάλασσα από έναν στενό δίαυλο στα ανατολικά της. Πρόκειται για μία αβαθή λίμνη με μέγιστος βάθος μόλις το ένα μέτρο.

Χάρτης 10: Ξηρολίμνη (Λίμνη Φαναρίου), Πηγή: ΦΙΛΟΤΗΣ

Βρίσκεται σε απόσταση 35 km περίπου από την πόλη της Κομοτηνής στην ανατολική πλευρά του όρμου Βιστωνίας (Πόρτο-Λάγος). Νότια διαχωρίζεται από τη θάλασσα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

με φυσική αμμονησίδα πάνω στην οποία βρίσκεται η παραλία Φαναρίου και ασφαλτοστρωμένος δρόμος.

Ο Δήμος Κομοτηνής, αποτελεί τον χώρο φιλοξενίας σειράς καταφυγίων άγριας ζωής. Τα Καταφύγια Άγριας Ζωής που καταγράφονται στο Δήμο Κομοτηνής είναι τα εξής:

	Όνομασία	Κωδικός	Έκταση (στρ.)
Καταφύγια Άγριας Ζωής	Χατήσιο (Κοσμίου)	K36	13.086,93
	Μαυρομάτιο-Λίμνη Μητρικού	K53	18.036,47
	Φανάρι-Πόρτο Λάγος	K55	2.742,35
	Λίμνη Βιστωνίδα - Λάγους Δήμου Αβδήρων	K770	649,71
	Έλος Δήμου Αιγείρου	K793	2.533,06
	Πτελέα Δήμου Αιγείρου	K794	3.162,81
	Καρατζά Δήμου Αιγείρου	K795	2.080,93
	Αλυκή Δήμου Αιγείρου	K796	3.625,57
	Ξηρολίμνη Δήμου Αιγείρου	K797	1.921,04
	Νυμφαία Δήμου Κομοτηνής	K799	5.356,65
	Κομπάτου Δήμου Ιάσμου	K804	45,93
	Πατέρμων - Αδας Δήμου Κομοτηνής	K805	27.557,80

Πίνακας 10: Καταφύγια Άγριας Ζωής Δήμου Κομοτηνής, Ιδία επεξεργασία

4.5. ΛΟΙΠΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ – ΥΠΕΡΤΟΠΙΚΟΙ ΠΟΛΟΙ ΕΛΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

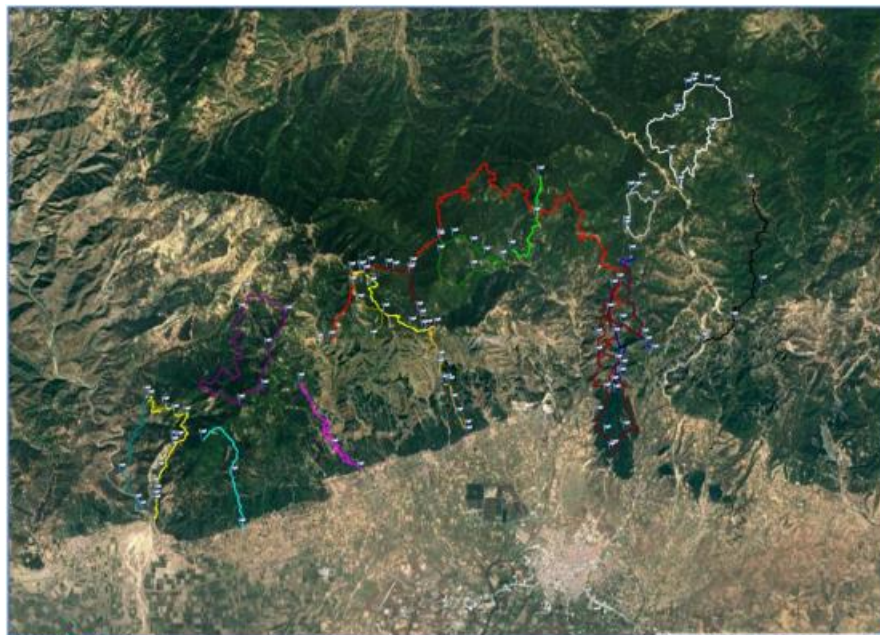
Στην ευρύτερη περιοχή της Δ.Ε Κομοτηνής εντοπίζονται χωρικές ενότητες που μπορούν να αποτελέσουν πόλους ενδιαφέροντος για την ενίσχυση εναλλακτικών μορφών τουρισμού καθώς σε αυτές συνυπάρχουν μνημεία της φύσης και του πολιτισμού. Οι περιοχές αυτές έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αναπτυξιακή προοπτική της περιοχής καθώς αποτελούν περιφερειακούς πόλους ήπιας τουριστικής ανάπτυξης. Συγχρόνως συνιστούν για τους ίδιους τους κατοίκους της πόλης τις φυσικές διεξόδους είτε προς τον ορεινό όγκο της Ροδόπης, είτε προς το πεδινό παραλιακό μέτωπο.

Περιοχές με οικολογικό – περιβαλλοντικό ενδιαφέρον

Στη παράγραφο Α.2.5 παρουσιάστηκαν συνοπτικά οι περιοχές που συνθέτουν το φυσικό περιβάλλον της πόλης κατάλληλο για δραστηριότητες της φύσης και αποτελούν συγχρόνως προστατευόμενες περιοχές.

Περιοχές για Πεζοπορία και Ορειβασία

Ένα από τα συκροτήματα της οροσειράς της Ροδόπης με ιδιαίτερο περιβαλλοντικό αλλά και πολιτιστικό ενδιαφέρον, όπως θα παρουσιαστεί στη συνέχεια, είναι το Παπίκιο Όρος (μέγιστο υψόμετρο 1.503μ.), το οποίο βρίσκεται στα βορειοδυτικά της πόλης της Κομοτηνής. Στο χάρτη που ακολουθεί και στον Πίνακα που τον συνοδεύει παρουσιάζονται είκοσι πεζοπορικές και ορειβατικές διαδρομές.

1.	■	Καταφύγιο Κομοτηνής - Παπίκιο (κορυφή)
2.	■	Φυλάκιο Μαχαίρα - Χιονόρεμα - Παπίκιο
3.	■	Φυλάκιο Μαχαίρα - Παπίκιο
4.	■	Κεραίες - Παπίκιο
5.	■	Μικρή Άδα - Δραγάτης
6.	■	Μικρή Άδα-Φ72-Καταφύγιο-Αράπης-Φυλάκιο-Μικρή Άδα
7.	■	Υψωμα Ληνού – Αρχαίος Ληνός
8.	■	Κομψάτος - Κάβος
9.	■	Κατασκηνώσεις Πανδρόσου - Οχυρό Νυμφαίας
10.	■	Δάσος Νυμφαίας - Κανόνι - Δοκιμαστήριο
11.	■	Πετρωτό-Α Κερασιά-Μονή Κausοκαλύβη
12.	■	Αγελαδοκορυφή – Πόα – Αγελαδοκορυφή
13.	■	ΒΑ Νυμφαίας - Άνω Μύτικας - Φυλάκιο 69 - Φρουρός - ΒΑ Νυμφαίας
14.	■	Πεύκα Μεταζά – Παρχάρια – Πεύκα Μεταζά
15.	■	Θάμνα - Φυλάκιο Μαχαίρα - Παπίκιο
16.	■	Τούνελ Νυμφαίας – Μύτικας
17.	■	Β΄ Κερασιά (Βροντή) – Παπίκιο
18.	■	Μονοπάτι Μαραθωνοδρόμων Ροδόπης
19.	■	Πολύανθος - Κάβος
20.	■	Πολύανθος - Κάβος (Παράκαμψη Πάνω-Κάτω)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023

Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Χάρτης 11: Διαδρομές ΠΑΠΙΚΙΟ, Πηγή: <http://www.hellaspath.gr/index.php?p=2&m=1&mtid=51>

Σημειώνεται ότι, παρόλο που δεν ανήκουν όλες οι διαδρομές στα Διοικητικά όρια του Δήμου, συνιστούν για τον επισκέπτη της Κομοτηνής κοντινές αποδράσεις καθώς για τις περισσότερες από αυτές ως σημείο εκκίνησης αναγνωρίζεται η Κομοτηνή. Στις περισσότερες από τις διαδρομές αυτές υπάρχουν σημεία ιδιαίτερου πολιτιστικού ενδιαφέροντος (βυζαντινά μνημεία, πέτρινα γεφύρια, οχυρές εγκαταστάσεις που συνδέονται με ιστορικά γεγονότα, κ.λπ). το Καταφύγιο «Χαράλαμπος Δήμου», το Ορεινό Καταφύγιο στον Πολύαρνο.

4.6. ΡΥΠΟΙ

Το Εργαστήριο ατμοσφαιρικής ρύπανσης και αντιρρυπαντικής τεχνολογίας ατμοσφαιρικών ρύπων του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιου Θράκης πραγματοποιεί συνεχείς μετρήσεις των συγκεντρώσεων αιωρούμενων σωματιδίων στις πόλεις της Κομοτηνής, της Αλεξανδρούπολης και της Ξάνθης όπως και σε σταθμό υποβάθρου (δηλ. μακριά από πόλεις, οικισμούς και δρόμους) στην περιοχή, στα πλαίσια της Πανελλαδικής υποδομής για τη μελέτη της ατμοσφαιρικής σύστασης και κλιματικής αλλαγής.

Στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζονται οι μέσες τιμές των μικρών αιωρούμενων σωματιδίων (PM2.5) στην πόλη της Κομοτηνής. Συγκριτικά, παρουσιάζονται και οι μέσες τιμές στο σταθμό υποβάθρου, στην Ξάνθη και την Αλεξανδρούπολη.

	Μέση ετήσια τιμή (μg/m ³)	Μέση τιμή χειμερινής περιόδου (1 Οκτωβρίου-31 Μαρτίου) (μg/m ³)
Κομοτηνή	16.4	24
Αλεξανδρούπολη	14	18.4
Ξάνθη	15.6	22
Σταθμός υποβάθρου	9.3	10.8

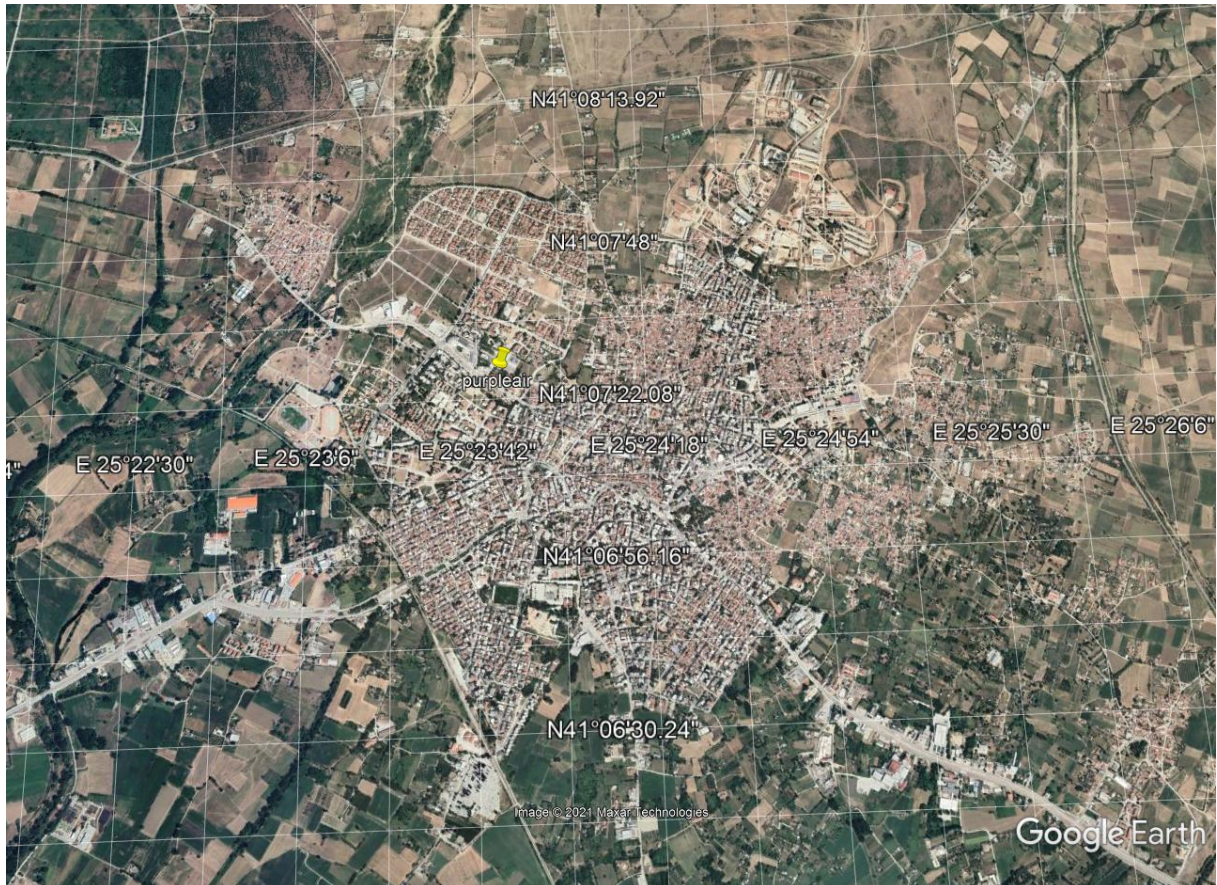
Πίνακας 11: Μέσες τιμές αιωρούμενων σωματιδίων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Το θεσμοθετημένο όριο για PM2.5 αναφέρεται σε μέση ετήσια τιμή και είναι τα 25 μg/m³. Δεν υπάρχει ημερήσιο όριο για PM2.5. Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, η μέση ετήσια τιμή PM2.5 στην Κομοτηνή είναι αρκετά χαμηλότερα από το όριο, και είναι συγκρίσιμη με τη μέση ετήσια τιμή των άλλων πόλεων της Θράκης. Επίσης, σε ετήσια βάση, οι τοπικές πηγές ρύπανσης στην Κομοτηνή είναι υπεύθυνες για το 43% και στην χειμερινή περίοδο για το 55% της μετρούμενης ρύπανσης (αυτό εξάγεται από την σύγκριση των παρατηρούμενων τιμών με τις τιμές που καταγράφονται στο σταθμό υποβάθρου).

Όσον αφορά στα μεγαλύτερα αιωρούμενα σωματίδια (PM10), υπάρχει ημερήσιο όριο, και συγκεκριμένα η μέση ημερήσια τιμή δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την οριακή τιμή των 50 μg/m³ περισσότερες από 35 φορές το έτος. Προκαταρκτική αξιολόγηση των δεδομένων

PM10 από την Κομοτηνή δείχνουν ότι όσον αφορά τα σωματίδια αυτά, η ημερήσια τιμή των 50 µg/m³ υπερβαίνεται αρκετές φορές το έτος, πιθανώς και κοντά στις 35 φορές.

Στον παρακάτω χάρτη, σημειώνεται με κίτρινο η θέση του σταθμού μέτρησης στην Κομοτηνή.

Χάρτης 12: Σταθμός μέτρησης Ατμοσφαιρικής ρύπανσης

4.7. ΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Ο Δήμος Κομοτηνής έχει ως διοικητικό και αστικό κέντρο την πόλη της Κομοτηνής, ενώ διαθέτει περίπου πενήντα οικισμούς. Οι οικισμοί αυτοί διατηρούν μια μοναδικότητα, καθώς βρίσκονται σε ορεινές, πεδινές και παραθαλάσσιες περιοχές του Δήμου. Επίσης η συνύπαρξη διαφορετικών πολιτιστικών και θρησκευτικών στοιχείων, αλλά και το γεγονός ότι κάποιοι από αυτούς αποτελούν προσφυγικούς οικισμούς προσδίδει μια ακόμη μεγαλύτερη ιδιομορφία και ενδιαφέρον στον κάθε ένα από αυτούς.

Αξίζει να σημειωθεί πως εντός του Δήμου, καταγράφεται ένας παραδοσιακός οικισμός, το Μαυρομμάτιο, όπως αυτό ορίστηκε βάσει του Π.Δ.19-10-1978 - ΦΕΚ 594/Δ/13-11-1978 «Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών.»

4.7.1. ΥΠΕΡΚΕΙΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης (Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α)

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α., επιδιώκεται η πολυκεντρική οργάνωση του εθνικού χώρου, με τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλέγματος αστικών πόλων και αξόνων ανάπτυξης. Επίσης δίνονται γενικές κατευθύνσεις που αφορούν τη χωρική διάρθρωση και ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων. Οι κατευθύνσεις του Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α. που σχετίζονται με τον Δήμο έχουν ως εξής:

- χωρική οργάνωση και ανάπτυξη του ορεινού, παράκτιου, νησιωτικού και αγροτικού χώρου, καθώς και των παραμεθόριων περιοχών
- διατήρηση, προστασία και ανάδειξη τού εθνικού φυσικού και πολιτιστικού πλούτου, διατήρηση και ανάδειξη της ποικιλομορφίας της υπαίθρου, βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, καθώς και αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών και των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών,
- γεωγραφική ανασυγκρότηση της χώρας με σκοπό τη δημιουργία βιώσιμων διοικητικών και αναπτυξιακών ενοτήτων,
- βελτίωση της ποιότητας των υφιστάμενων υποδομών μεταφορών και των σχετικών υπηρεσιών σε όλη την επικράτεια, με σκοπό την αύξηση του βαθμού προσβασιμότητας και της προσπελασιμότητας, της μείωσης του χρόνου και του κόστους των μεταφορικών υπηρεσιών, της ασφάλειας των μεταφορικών / συγκοινωνιακών υπηρεσιών (επιβατών, εμπορευμάτων και πεζών) και της μείωσης της κατανάλωσης καυσίμων την αύξηση της συνολικής κυκλοφοριακής ικανότητας του αστικού οδικού δικτύου, την προώθηση έργων παράκαμψης των κύριων αστικών κέντρων, την προώθηση μέτρων και έργων που ενισχύουν την ελκυστικότητα και την ποιότητα των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (Μ.Μ.Μ.), με έμφαση στη μείωση των σχετικών χρονοαποστάσεων, τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων και τη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ρύπανση, θόρυβος).
- θέσπιση κινήτρων για οχήματα που διαθέτουν κινητήρες φιλικούς προς το περιβάλλον και ενσωματώνουν νέες αντιρρυπαντικές τεχνολογίες πλήρης εξασφάλιση κάλυψης των ενεργειακών αναγκών σε όλα τα σημεία του εθνικού χώρου (σε συνδυασμό με τη συνεχή προσπάθεια εξοικονόμησης ενέργειας σε όλους τους τομείς),
- Προώθηση προγράμματος υπηρεσιών δωρεάν ασυρμάτου διαδικτύου στην περιφέρεια.
- Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη του αγροτικού τομέα και διασφάλιση της οικολογικής και πολιτιστικής σημασίας των περιοχών της υπαίθρου, με το συνδυασμό παραδοσιακών και σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και προτύπων, την προώθηση συμβατών προς το περιβάλλον και το τοπίο ορίων ανάπτυξης και την

αξιοποίηση των ενδογενών συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε μία σειρά προϊόντων και μεθόδων παραγωγής

- Ορθολογική οργάνωση και ανάπτυξη του τομέα του τουρισμού στο πλαίσιο της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας (γεωγραφική θέση, κλίμα, πολυνησιακός χαρακτήρας, μήκος και ποιότητα ακτών, ποικιλία και έντονη εναλλαγή της μορφής και του είδους των πόρων, πυκνότητα και ποικιλία περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και πλούσιο πολιτιστικό κεφάλαιο

Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Π.Π.Χ.Σ.Α.Α)

Το ΓΠΧΣΑΑ κατατάσσει το δίπολο Κομοτηνή – Αλεξανδρούπολη στους πρωτεύοντες εθνικούς πόλους καθώς και το ΠΠΧΣΑΑ ορίζει την Κομοτηνή ως διοικητικό κέντρο 1ου επιπέδου, με τις υπόλοιπες πρωτεύουσες των νομών της Περιφέρειας να χαρακτηρίζονται ως Κέντρα Περιφερειακής Ανάπτυξης 2ου επιπέδου και δευτερεύοντες πόλοι διαπεριφερειακής εμβέλειας.

Όσον αφορά στο συγκεκριμένο πλαίσιο για την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη και αφορούν σε περιοχές που ανήκουν στο Δήμο Κομοτηνής:

- Η βασική δομή του προτύπου χωρικής ανάπτυξης οργανώνεται γύρω από τον παραδοσιακό άξονα ανάπτυξης της Περιφέρειας, Ανατολής – Δύσης και συμπληρώνεται από την ισχυροποίηση των τριών κάθετων οδικών αξόνων (άξονας Αλεξανδρούπολη – Ορμένιο, άξονας Καβάλα – Δράμα – Σέρρες, άξονας Κομοτηνή – Νυμφαία).

-Εκτός από τους βασικούς αναπτυξιακούς άξονες, συγκροτούνται τρεις άξονες οικοανάπτυξης, ως τόξα συνδυασμένης ανάδειξης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς κατά μήκος των σημαντικότερων υδατικών πόρων της Περιφέρειας –των παράκτιων υδροβιοτόπων, του ποταμού Νέστου και του ποταμού Έβρου. Πρόκειται για το «Τόξο Υδροβιοτόπων και Αρχαιολογικών Χώρων», κατά μήκος του παράκτιου χώρου της Περιφέρειας, το «Τόξο Ποταμού Νέστου / Ορεινής Ροδόπης» έναν νοητό άξονα του ποταμού Νέστου, που συνδέει τους ορεινούς θύλακες του Εθνικού Πάρκου της Οροσειράς της Ροδόπης με τα Στενά του Νέστου και την ευρύτερη περιοχή των εκβολών του ποταμού και το «Οικολογικό – Πολιτιστικό Τόξο Ποταμού Έβρου», που ακολουθεί τον ρου του ποταμού Έβρου ως τις εκβολές του ποταμού.

-Το πλαίσιο δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη γεωργική ανάπτυξη. Εστιάζεται, ανάμεσα σε άλλες, στις πεδινές περιοχές της περιοχής Κομοτηνής-Σαπών. Στόχος είναι η διαφύλαξη της παραγωγικής γεωργικής γης ως φυσικού πόρου μείζονος αναπτυξιακής σημασίας, η παραγωγική αναδιάρθρωση με την προώθηση της πολυκαλλιέργειας και η εισαγωγής προσαρμοσμένων περιβαλλοντικά μεθόδων διαχείρισης με τη χρήση ειδικών μεθόδων άρδευσης. Εντός των ενοτήτων αυτών προωθείται κατά προτεραιότητα και η αναζήτηση περιοχών που θα χαρακτηριστούν ως Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας.

-Στις παράκτιες περιοχές του Εθνικού Πάρκου ΑΜΘ, που ορίζονται ως περιοχές παράκτιας οικοανάπτυξης στις οποίες ενισχύεται ο οικοτουρισμός και περιορίζεται σημαντικά η διάσπαρτη δόμηση.

-Για τη μεταποιητική δραστηριότητα, αναγνωρίζονται η ενότητα κατά μήκος του άξονα Ιάσμου- Κομοτηνής-Σαπών-Αλεξανδρούπολης. Προωθείται η ενίσχυση και κατά τόπους εξυγίανση των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων και η διασύνδεση των δραστηριοτήτων με άλλους τομείς, στους οποίους η Περιφέρεια κατέχει –ή μπορεί να αποκτήσει– συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως τον πρωτογενή τομέα.

-Για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ορίζεται το ανατολικό τμήμα του ορεινού όγκου της Ροδόπης που συμπίπτει με αυτή που ορίζει το ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ. Στις περιοχές αυτές θα προωθείται συστηματικά και κατά προτεραιότητα η ανάπτυξη αιολικών πάρκων.

-Το οδικό δίκτυο πρέπει κατά προτεραιότητα να συμπληρωθεί με την ολοκλήρωση τριών καθέτων αξόνων της Εγνατίας Οδού, ανάμεσα τους ο άξονας Κομοτηνή – Νυμφαία – ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Υφιστάμενο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Κομοτηνής

Ο Δήμος Κομοτηνής στερείται χωροταξικού σχεδιασμού. Στην πόλη της Κομοτηνής, που αποτελεί Περιφερειακό Κέντρο και οικισμό 1ου επιπέδου, το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο αναγνωρίζει πλεονέκτημα όσο αφορά διαθέσιμο χώρο για αστική ανάπτυξη. Η σχεδιαζόμενη ανάπτυξη (επεκτάσεις) αλλά και η βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και η συγκέντρωση των οχλουσών χρήσεων, γενικά διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο για την ανάπτυξη κάποιας περιοχής αλλά και για τον περιορισμό της αστικής διάχυσης σε αυτήν.

Το αρχικά εγκριθέν Γ.Π.Σ. σύμφωνα με το Ν1337/83 που αφορούσε μόνο την πόλη της Κομοτηνής αντικαταστάθηκε με το Τοπικό Χωρικό Σχέδιο Δήμου Κομοτηνής το οποίο εκπονείται την παρούσα περίοδο. Πρόκειται για ένα σχέδιο που αφορά το σύνολο του Καλλικρατικού Δήμου Κομοτηνής, δηλαδή και τους πρώην Δήμους Αιγείρου και Σιδηροχωρίου. Το Τοπικό Χωρικό Σχέδιο Δήμου Κομοτηνής χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας ΑΜ-Θ.

Η εκπόνηση του Τοπικού Χωροταξικού Σχεδιασμού, το οποίο σήμερα βρίσκεται σε φάση σχεδιασμού, για το σύνολο του «Καλλικράτειου» Δήμου Κομοτηνής έχει χαρακτηριστεί ως άμεσης προτεραιότητας στο αναθεωρημένο ΠΠΧΣΑΑ Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, λόγω της ιδιαίτερα βαρύνουσας σημασίας του Δήμου Κομοτηνής στην αναπτυξιακή προοπτική της Περιφέρειας. Ειδικότερα, η Κομοτηνή ορίζεται ως πρωτεύον εθνικός πόλος διαπεριφερειακής εμβέλειας, αποτελεί διοικητικό, ακαδημαϊκό, επιχειρηματικό, εμπορευματικό, εκθεσιακό και πολύπλευρο παραγωγικό κέντρο, ρόλος που κατά το

ΠΠΧΣΑΑ προβλέπεται να συνεχισθεί και να ενισχυθεί σημαντικά μέσω της ενδυνάμωσης του διασυνοριακού ρόλου της.

4.8. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

4.8.1. ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 της ΔΕΔΑ, συνολικού ύψους 300 εκατ. ευρώ, θα φέρει το φυσικό αέριο σε 34 πόλεις της χώρας.

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υφίσταται δίκτυο στους Δήμους Αλεξανδρούπολης, Κομοτηνής, Μαρωνείας-Σαπών, Ξάνθης, Αβδήρων, Τοπείρου, Νέστου, Δράμας και Προσοτσάνης. Βάσει του Προγράμματος προτείνεται η ανάπτυξη του δικτύου μέσης πίεσης 19 bar κατά 11,215 χιλιόμετρα και του δικτύου χαμηλής πίεσης 4 bar κατά 484,50 χιλιόμετρα για την επόμενη πενταετία.

Αυτό περιλαμβάνει επέκταση του δικτύου στις πόλεις της Αλεξανδρούπολης, Κομοτηνής, Ξάνθης, Καβάλας και Δράμας, καθώς και την ανάπτυξη απομακρυσμένου δικτύου διανομής στην Ορεστιάδα μέσω τροφοδότησης με CNG. Η ΔΕΔΑ εκτιμά ότι οι συνολικές διανεμόμενες ποσότητες φυσικού αερίου στην πενταετία 2021-2025 θα ανέλθουν σε 183.207 MWh για τους Οικιακούς, 201.042 MWh για τους Εμπορικούς και 166.203 MWh για τους Βιομηχανικούς τελικούς πελάτες.

Δίκτυο Διανομής Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης			
	Μέση Πίεση (χλμ.)	Χαμηλή Πίεση (χλμ.)	Εκτιμώμενες Συνδέσεις
Δήμος Αλεξανδρούπολης	0,025	88,90	3.957
Δήμος Ορεστιάδας	-	59,57	2.090
Δήμος Κομοτηνής	2,02	79,33	4.573
Δήμος Ξάνθης	1,30	85,04	3.336
Δήμος Καβάλας	5,85	59,86	897
Δήμος Δράμας	2,02	111,85	3.284

Πίνακας 12: Δίκτυο Διανομής Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Σε πρώτη φάση έξι πόλεις, Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη, Δράμα, Καβάλα, αλλά και Ορεστιάδα, θα συνδεθούν με αγωγούς σχεδόν 500 χιλιομέτρων -496 για την ακρίβεια και με διακλαδώσεις σχεδόν 1.900 χιλιομέτρων, θα ενώσει 34 ακόμα πόλεις.

Το έργο στις πόλεις της Αλεξανδρούπολης και της Κομοτηνής είναι προϋπολογισμού 16,3 εκατ. ευρώ (πλέον Φ.Π.Α.) και χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια, δανειακά κεφάλαια, καθώς και από το ΕΣΠΑ 2014-2020 μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Οι εργασίες κατασκευής του δικτύου ξεκίνησαν τον Απρίλιο του 2021 και θα ολοκληρωθούν σταδιακά έως το 2023.

Παράλληλα με τις εργασίες κατασκευής θα πραγματοποιούνται συνδέσεις καταναλωτών όλων των κατηγοριών, καλύπτοντας τις ενεργειακές ανάγκες που έχουν τα νοικοκυριά, οι

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023

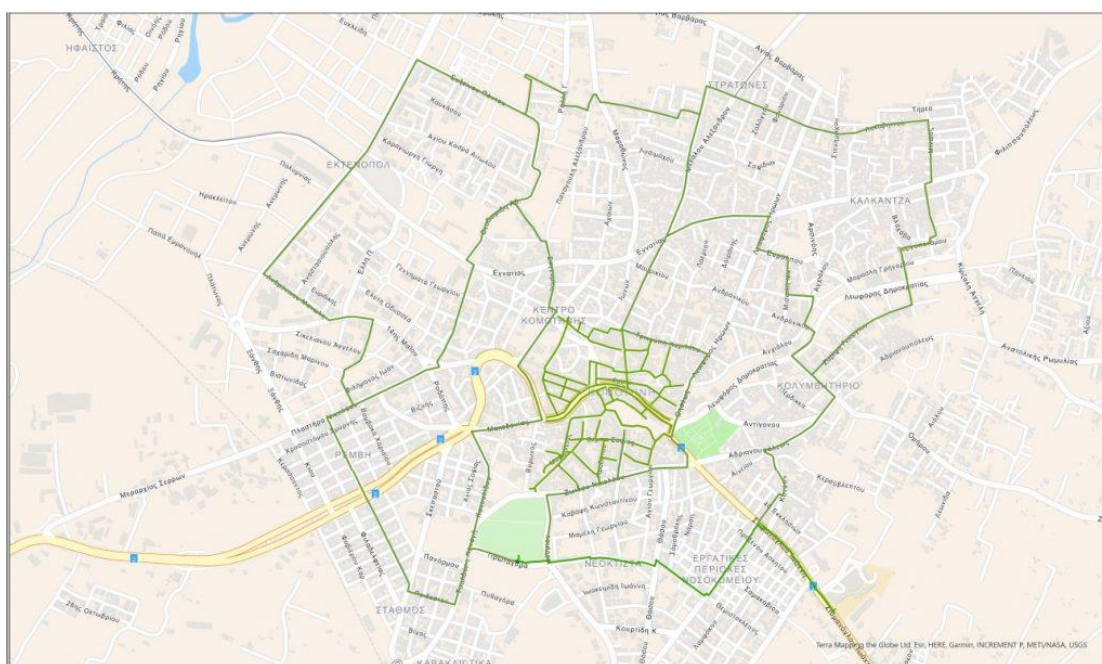
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι βιομηχανίες, αλλά και τα δημόσια κτίρια, όπως σχολεία, νοσοκομεία, αθλητικοί χώροι κ.ά.

Σε πρώτη φάση τα έργα θα εστιάσουν στις πρωτεύουσες των πέντε Περιφερειακών Ενοτήτων της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τη Δράμα, την Καβάλα, την Ξάνθη, την Κομοτηνή και την Αλεξανδρούπολη, αλλά και στην πόλη της Ορεστιάδας.

Η επένδυση έχει επίσης σημαντικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, αφενός διότι το φυσικό αέριο θα υποστηρίξει τη σταδιακή μετάβαση της Ελλάδας σε μία οικονομία μηδενικών ρύπων, και αφετέρου καθώς τα δίκτυα μεταφοράς που θα κατασκευαστούν θα μπορούν να διανείμουν αέρια καύσιμα από ανανεώσιμες ή «πράσινες» πηγές ενέργειας, όπως το βιομεθάνιο και το υδρογόνο. Πρόκειται λοιπόν για υποδομή που θα αποτελέσει παρακαταθήκη για την περαιτέρω διεξόδυση νέων πηγών, φιλικών προς το περιβάλλον, στο ελληνικό ενεργειακό σύστημα.

Στον Παρακάτω χάρτη αποτυπώνονται οι οδοί που θα περιλαμβάνουν δίκτυο Φυσικού αερίου. Ακολουθεί αναλυτικός Πίνακας με όλες τις εν λόγω οδούς στη πόλη της Κομοτηνής.

Χάρτης 13: Δρόμοι με μελλοντικό δίκτυο φυσικού αερίου

Οδοί με μελλοντικό δίκτυο Φυσικού Αερίου	Από τον κάθετο δρόμο...	Έως τον κάθετο δρόμο...
14ης Μαΐου	Α. Ρωσσίδη	Κυκλάδων
Άγκυρας	Περγάμου	Ι. Σισμανόγλου
Άρδα	Νικ. Μισιρλή	Αγχίλαου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Α. Ρωσσίδη	Μ. Ανδρόνικου	14ης Μαΐου
Αγ. Γεωργίου	Πλατεία Ειρήνης	Βασιλείου Μ.Μ.
Αγχίλαου	Άρδα	Ανδρόνικου
Αθ. Θεοδωρίδη	Λ. Εθνικής Αντιστάσεως	Αλ. Παπάγου
Αλ. Παναγούλη	Γ. Ράλλη	Μαραθώνος
Αλ. Παπάγου	Διαγόρα	Γ. Ράλλη
Αλ. Συμεωνίδη	Κακουλίδου	Μακεδονίας
Αν. Μπακαλμπάση	Συντ. Κρητών	Λ. Θησέως
Αν. Παπανδρέου	Κ. Σουλιώτη	Εγνατία
Ανδριανουπόλεως	Σπ. Μουστακλή	Κότυος
Ανδρόνικου	Αγχίλαου	Λ. Δημοκρατίας
Απ. Σούζου	Αγ. Γεωργίου	Πλατεία Βιζηνου
Απέλη	Ηροδότου	Παρασίου
Απόλλωνος	Ν. Πλαστήρα	Υψηλάντου
Αρ. Μάνεση	Κ. Κανάρη	Χ. Τρικούπη
Βασ. Παύλου	Συντ. Κρητών	Λ. Θησέως
Βασιλέως Γεωργίου	Πλατεία Βιζηνου	Λ. Δημοκρατίας
Βασιλείου Μ.Μ.	Αγ. Γεωργίου	Παρασίου
Γ. Βλαμίδα	Κυκλάδων	Κ. Αντωνιάδη
Γ. Ζαρίφη	Γοργοπόταμου	Σπ. Μουστακλή
Γ. Κονδύλη	Μ. Μπότσαρη	Πλατεία 14ης Μαΐου
Γ. Νικολάου	Ελ. Βενιζέλου	Ορφέως
Γ. Παπανδρέου	Εύξεινου Πόντου	Μ. Ανδρόνικου
Γ. Ράλλη	Αλ. Παπάγου	Πάροδος Γ. Ράλλη
Γιαννιτσών	Προδρόμου	Γοργοπόταμου
Γοργοπόταμου	Γιαννιτσών	Γ. Ζαρίφη
Δ. Κηπουρού	Διασταύρωση Α. Παναγούλη & Σαγγαρίου	Επέκταση Σαγγαρίου
Δ. Πουρνάρα	Μαρώνειας	Αδιέξοδο Δ. Πουρνάρα
Δ. Τσετινέ	Ν.Ζωίδου	Στίλπωνος Κυριακίδη
Δημοκρίτου	Μακεδονίας	Θ. Σοφούλη
Εγνατία	Αν. Παπανδρέου	Λ. Ηρώων

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Ειρήνης	Φιλικής Εταιρείας	Ιωαννίνων
Ελ. Βενιζέλου	Θ. Σοφούλη	Ορφέως
Εμ. Μαρινάκη	Χ. Τρικούπη	Κ. Σουλιώτη
Επέκταση Σαγγαρίου	Δ. Κηπουρού	Αθ. Θεοδωρίδη
Ερμού	Ηπείρου	Οδ. Ανδρούτσου
Ευμόλπου	Λ. Ηρώων	Νικ. Μισυρλή
Εύξεινου Πόντου	Αθ. Θεοδωρίδη	Γ. Παπανδρέου
Ηπείρου	Συντ. Κρητών	Ερμού
Ηροδότου	Πλατεία Ειρήνης	Σ. Βέμπο
Ηροδότου	Πολυφήμου	Σ. Βέμπο
Θ. Σοφούλη	Δημοκρίτου	Διασταύρωση Αϊδινίου, Φιλίππου & Κ. Μοσκόφ
Θησέως	Λ. Δημοκρατίας	Ν. Παπανικολάου Ζ
Ι. Σισμανόγλου	Άγκυρας	Κοτύος
Ιωαννίνων	Χ. Τρικούπη	Ορφέως
Κ. Αντωνιάδη	Γ. Βλαμίδη	Ν. Πλαστήρα
Κ. Κανάρη	Μπιζανίου	Αρ. Μάνεση
Κ. Παλαιολόγου	Όθωνος	Φιλικής Εταιρείας
Καβείρων	Σ. Κομνηνού	Σ. Βέμπο
Κακουλίδου	Στίλπωνος Κυριακίδη & Π. Τσαλδάρη	Αλ. Συμεωνίδη
Κιλκίς	Μπιζανίου	Φιλικής Εταιρείας
Κλ. Κούλογλου	Γ. Νικολάου	Ορφέως
Κοσμίου	Στ. Κουμπαρη	Ν. Ζωίδου
Κυκλάδων	14ης Μαΐτου	Γ. Βλαμίδη
Κότυος	Ανδιανουπόλεως	Περγάμου
Λ. Δημοκρατίας	Ανδρόνικου	Σπ. Μουστακλή
Λ. Εθνικής Αντιστάσεως	Φ. Πολυζωπούλου	Αθ. Θεοδωρίδη
Λ. Ηρώων	Εγνατίας	Ευμόλπου
Λ. Ηρώων	Ν. Παπανικολάου Ζ	Χ. Τρικούπη
Λυκαβηττού	Λ. Ηρώων	Μίνωος
Μ. Ανδρόνικου	Γ. Παπανδρέου	Α. Ρωσσίδη
Μίνωος	Λυκαβηττού	Προδρόμου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Μακεδονίας	Αλ. Συμεωνίδη	Δημοκρίτου
Μαραθώνος	Αλ. Παναγούλη	Ολύμπου
Μαρώνειας	Σ. Κομνηνού	Στίλπωνος Κυριακίδη
Μεγάλου Αλεξάνδρου	Εγνατία	Επιδαύρου
Μεγάλου Αλεξάνδρου	Ταταούλων	Αγ. Βαρβάρας
Μιλτιάδου	Γ. Νικολάου	Ορφέως
Μπιζανίου	Κ. Κανάρη	Κιλκίς
Ν. Ζωίδου	Κοσμίου	Αγ. Γεωργίου
Ν. Πλαστήρα	Απόλλωνος	Μ. Μπότσαρη
Νικ. Μισιρλή	Ευμόλπου	Άρδα
Οδ. Ανδρούτσου	Κιλκίς	Ορφέως
Ολύμπου	Επιδαύρου	Ταταούλων
Ορφέως	Δημοκρίτου	Βασ. Γεωργίου
Π. Τσαλδάρη	Πρωταγόρα	Στίλπωνος Κυριακίδη & Κακουλίδου
Πάροδος Γ. Ράλλη	Γ. Ράλλη	Αλ. Παναγούλη
Παπαφλέσσα	Πλατεία Ειρήνης	Ορφέως
Παρασιου	Ν. Ζωίδου	Πλατεία Ειρήνης
Πλατεία 14ης Μαΐου	Γ. Κονδύλη	Φ. Πολυζωπούλου
Πλατεία Αρσένιου Μοναχού	Αρ. Μάνεση	Βασ. Παύλου
Πλατεία Βιζηνου	Απ. Σούζου	Βασιλέως Γεωργίου
Πλατεία Ειρήνης	Βασ. Γεωργίου	Ορφέως
Πλατεία Ειρήνης	Ηροδότου	Συντ. Κρητών
Πλατεία Νίκης	Νίκης	Σιδεροχωρίου
Πολυφήμου	Ν. Ζωίδου	Μαρώνειας
Προδρόμου	Μίνωος	Γιαννιτσών
Πρωταγόρα	Κοσμίου	Π. Τσαλδάρη
Ρήγα Φεραίου	Υψηλάντου	Νίκης
Ραιδεστού	Σιδεροχωρίου	Π. Τσαλδάρη

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Σ. Βέμπο	Αγ. Γεωργίου	Μαρώνειας
Σ. Κομνηνού	Ηροδότου	Μαρώνειας
Σαγγαρίου	Φιλίππου	Δ. Κηπουρού
Σεφέρη	Ελ. Βενιζέλου	Μιλτιάδου
Σιδερεοχωρίου	Πλατεία Νίκης	Ραιδεστού
Σπ. Μουστακλή	Λ. Δημοκρατίας	Ανδριανουπόλεως
Στίλπωνος Κυριακίδη	Σ. Βέμπο	Βύρωνος & Ν. Ζωίδου
Συντ. Κρητών	Πλατεία Ειρήνης	Βασ. Παύλου
Σωκράτους	Αϊδινίου	Ελ. Βενιζέλου
Ταταούλων	Ολύμπου	Λ. Ηρώων
Φ. Πολυζωπούλου	Πλατεία 14ης Μαΐου	Λ. Εθνικής Αντιστάσεως
Φιλίππου	Φιλικής Εταιρείας	Σαγγαρίου
Φιλικής Εταιρείας	Κιλκίς	Ορφέως
Φιλικής Εταιρείας	Φιλίππου	Ειρήνης
Χ. Τρικούπη	Λ. Ηρώων	Εμ. Μαρινάκη
Όθωνος	Χ. Τρικούπη	Κ. Κανάρη

Πίνακας 13: Οδοί με μελλοντικό Δίκτυο Φυσικού Αερίου στη Κομοτηνή

4.8.2. ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Το δίκτυο ύδρευσης πρόκειται για πρωταρχικής σημασίας τομέα τόσο για την εξασφάλιση της επαρκούς και απρόσκοπτης προς τους δημότες - καταναλωτές παροχής νερού, όσο και για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και την εν γένει προστασία και ορθή διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Εσωτερικό Υδραγωγείο Δήμου Κομοτηνής

Το εσωτερικό υδραγωγείο του Δήμου Κομοτηνής αποτελεί το σύστημα διανομής του πόσιμου νερού στην πόλη και στους οικισμούς.

Οι αγωγοί διανομής διακρίνονται σε:

Κύριοι ή πρωτεύοντες αγωγοί: σκοπό έχουν να μεταφέρουν γρήγορα και σε επαρκείς ποσότητες νερό στις διάφορες απομακρυσμένες περιοχές της πόλης και των οικισμών.

Δευτερεύοντες αγωγοί: σκοπό έχουν να εξισορροπούν τις πιέσεις και τις παροχές του νερού μεταξύ των κύριων αγωγών και των γειτονικών περιοχών της πόλης και των οικισμών.

Τριτεύοντες αγωγοί διανομής: σκοπό έχουν να διανέμουν το πόσιμο νερό στους καταναλωτές. Είναι οι μόνοι αγωγοί στους οποίους επιτρέπεται να υπάρχουν ιδιωτικές παροχές ύδρευσης.

Το μεγαλύτερο μέρος των αγωγών ύδρευσης είναι πλαστικοί, κατασκευασμένοι κυρίως από πολυαιθυλένιο (PE) και PVC.

Εξωτερικό Υδραγωγείο Δήμου Κομοτηνής

Το εξωτερικό υδραγωγείο του Δήμου Κομοτηνής εξασφαλίζει πόσιμο νερό σε επαρκή ποσότητα και σε άριστη ποιότητα για την πόλη αλλά και για όλους του οικισμούς του Δήμου. Περιλαμβάνει όλα τα συστήματα ύδρευσης από τις πηγές του νερού που προορίζεται για πόσιμο, τα αντλιοστάσια, την μονάδα επεξεργασίας έως και τις δεξαμενές διανομής του νερού πριν την διανομή του στους καταναλωτές.

1. Φράγμα Υδρομάστευσης.

Η κύρια πηγή πόσιμου νερού, ιδιαίτερα του μήνες Νοέμβριο έως Ιούνιο, είναι το φράγμα υδρομάστευσης του δυτικού παραπόταμου του Βοζβόζη, που βρίσκεται 1500 m βόρεια του οικισμού Συμβόλων.

Πρόκειται για έναν τεχνητό αναβαθμό ύψους τριών μέτρων, πίσω από τον οποίο δημιουργείται τεχνητή λίμνη μήκους 100 m και μέγιστου πλάτους 20 m. Ο αναβαθμός κατασκευάστηκε το 1991 από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Το νερό καταλήγει με βαρύτητα με τον αγωγό μεταφοράς του νερού προς τη Μονάδα Επεξεργασίας Νερού του Υδραγωγείου. Το νερό, που δεν υδρομαστεύεται, υπερχειλίζει από το φράγμα και συνεχίζει κατάντη στην κοίτη του ποταμού.

Ο αγωγός μεταφοράς του νερού είναι χαλύβδινος διαμέτρου Φ600 και έχει εσωτερική και εξωτερική επένδυση μονωτικού υλικού.

2. Γεωτρήσεις νερού.

Τους μήνες Ιούλιο έως Οκτώβριο, η ποσότητα του νερού που συλλέγεται από το ποτάμι είτε δεν αρκεί για να καλύψει τις ανάγκες της πόλης είτε δεν υπάρχει καθόλου. Γι' αυτό το λόγο έχουν ανορυχθεί και αξιοποιηθεί 21 γεωτρήσεις νερού που είτε αποτελούν την κύρια πηγή νερού αυτούς τους μήνες είτε λειτουργούν συμπληρωματικά με το φράγμα.

Οι γεωτρήσεις βρίσκονται δυτικά της πόλης, κοντά στο δυτικό παραπόταμο του Βοζβόζη και το νερό που αντλούν συγκεντρώνεται στο Κεντρικό Αντλιοστάσιο.

Οι αγωγοί που χρησιμοποιούνται για την μεταφορά του νερού στο Κεντρικό Αντλιοστάσιο.

3. Κεντρικό Αντλιοστάσιο Νερού.

Στο Κεντρικό Αντλιοστάσιο Νερού συγκεντρώνεται το νερό που αντλείται από τις γεωτρήσεις. Στις δεξαμενές συλλογής του νερού του αντλιοστασίου είναι εγκαταστημένες 3 υποβρύχιες και 4 φυγοκεντρικές αντλίες για την μεταφορά του νερού στην Μονάδα Επεξεργασίας.

Για την μεταφορά του νερού από το Κεντρικό Αντλιοστάσιο έως την Μονάδα Επεξεργασίας χρησιμοποιούνται 3 αγωγοί.

4. Μονάδα Επεξεργασίας Νερού.

Στη Μονάδα Επεξεργασίας Νερού συγκεντρώνεται το νερό από το ποτάμι και τις γεωτρήσεις και επεξεργάζεται, ώστε να πληροί τις προδιαγραφές του πόσιμου νερού στην πόλη.

Μετά το τέλος της επεξεργασίας, το νερό αποθηκεύεται στις έξι δεξαμενές διανομής, από τις οποίες με βαρύτητα, τροφοδοτείται στο δίκτυο διανομής για κατανάλωση.

Από τις δεξαμενές διανομής τροφοδοτείται με βαρύτητα η πόλη της Κομοτηνής και οι οικισμοί Υφαντών, Παραδημής, Κοσμίου, Μεσοχωρίου, Μεγάλου Κρανοβουνίου, Μικρού Κρανοβουνίου, Ιτέας, Κικηδίου, Ροδίτη, Θρυλορίου, Φύλακα και Ανθοχωρίου.

5. Εξωτερικό υδραγωγείο οικισμών.

Στον χώρο της Μονάδας Επεξεργασίας Νερού υπάρχει αντλιοστάσιο νερού που τροφοδοτεί τους οικισμούς Πανδρόσου, Συμβόλων και το Τουριστικό Περίπτερο Νυμφαίας.

Επίσης, στον χώρο της Μονάδας Επεξεργασίας Νερού υπάρχει δεύτερο αντλιοστάσιο νερού που τροφοδοτεί τους οικισμούς Καρυδιά, Κάλχα, Σιδηράδες, Στυλάριο, Γρατινή, Τυχηρό και Ιάμπολη.

Το εξωτερικό υδραγωγείο οικισμών συμπληρώνεται με ενδιάμεσα αντλιοστάσια και δεξαμενές διανομής οικισμών:

Ενδιάμεσο αντλιοστάσιο Νυμφαίας., Αντλιοστάσιο Κάλχα, Αντλιοστάσιο Τυχηρού, Αντλιοστάσιο Κικηδίου, Αντλιοστάσιο Ροδίτη, Δεξαμενή διανομής Γρατινής, Δεξαμενή διανομής Πανδρόσου, Δεξαμενή διανομής Καρυδιάς, Δεξαμενή διανομής Ιάμπολης, Δεξαμενή διανομής Τυχηρού, Δεξαμενή διανομής Κάλχα, Πύργος αποθήκευσης νερού Ροδίτη, Πύργος αποθήκευσης νερού Θρυλορίου.

Στο εξωτερικό υδραγωγείο περιλαμβάνονται επίσης οι γεωτρήσεις του κάθε οικισμού που τροφοδοτούν τους οικισμούς με πόσιμο νερό σε περίπτωση αδυναμίας τροφοδοσίας τους από την Μονάδα Επεξεργασίας Νερού Κομοτηνής.

Νέο διυλιστήριο και νέο αντλιοστάσιο

Η πρόσφατη ανέγερση δύο κτιρίων, ενός διυλιστηρίου και ενός αντλιοστασίου στις εγκαταστάσεις του κεντρικού υδραγωγείου του Δήμου Κομοτηνής είχε ως στόχο τη κατασκευή της εγκατάστασης για την επεξεργασία πόσιμου νερού της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Κομοτηνής (ΔΕΥΑΚ) και υλοποιήθηκε με πόρους του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας ΑΜΘ 2014-2020.

Το έργο περιλαμβάνει:

- αντλιοστάσιο τροφοδοσίας νερού, στο οποίο εγκαταστάθηκαν τέσσερις φυγοκεντρικές αντλίες, δυναμικότητας 200 κυβικών μέτρων ανά ώρα έκαστη και τον κεντρικό αγωγό τροφοδοσίας νερού προς την εγκατάσταση διύλισης.
- έργα επεξεργασίας πόσιμου νερού που περιλαμβάνουν την κροκίδωση και συσσωμάτωση του προς επεξεργασία νερού με τη τροφοδοσία διαλύματος χλωριούχου πολυαργιλίου μέσω δύο δοσομετρικών αντλιών, που θα πραγματοποιούνται στις υφιστάμενες δεξαμενές των εγκαταστάσεων της Δ.Ε.Υ.Α Κομοτηνής.
- εγκατάσταση διύλισης πόσιμου νερού, η οποία περιλαμβάνει, δύο παράλληλα δοχεία συλλογής χονδρόκοκκων στερεών / αμμοσυλλογής και έξι πολυστρωματικά, αυτοκαθαριζόμενα φίλτρα διύλισης (ταχυδιυλιστήρια), κλειστού τύπου, δυναμικότητας 100,00 κυβικών μέτρων ανά ώρα έκαστο, διατεταγμένα σε δύο παράλληλες συστοιχίες.
- σύστημα αντίστροφης πλύσης των φίλτρων διύλισης με καθαρό νερό, μονάδα απολύμανσης με υπεριώδη ακτινοβολία UV, εφεδρικό σύστημα απολύμανσης με χλωρίωση (διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου), το οποίο εγκαταστάθηκε για λόγους ασφαλείας και θα ενεργοποιείται όταν προκύπτει ανάγκη να παρακαμφθεί το στάδιο της κύριας απολύμανσης με υπεριώδη ακτινοβολία UV.

Η μέθοδος διύλισης που πραγματοποιείται είναι αυτή της ταχείας διύλισης σε παράλληλα, αυτοκαθαριζόμενα φίλτρα κλειστού τύπου, καθοδικής ροής, η οποία παρουσιάζει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Πολύ υψηλή απόδοση στη συγκράτηση αιωρούμενων στερεών και θολότητας
- Υψηλές ταχύτητες διύλισης με αποτέλεσμα τη μικρή απαίτηση σε χώρο
- Πλήρως αυτοματοποιημένος καθαρισμός των ταχυδιυλιστηριών με καθαρό νερό και αέρα, χωρίς να απαιτείται η χρήση μηχανικών μέσων
- Μικρές απαιτήσεις συντήρησης

Ως κύρια μέθοδος απολύμανσης του επεξεργασμένου νερού επιλέχθηκε η απολύμανση με υπεριώδης ακτινοβολία (UV) σε παράλληλα αυτοκαθαριζόμενα συστήματα κλειστού τύπου, καθώς παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα συγκριτικά με την μέθοδο της χλωρίωσης που εφαρμοζόταν έως τώρα. Συγκεκριμένα τα πλεονεκτήματα της απολύμανσης με υπεριώδη ακτινοβολία είναι:

- Πολύ υψηλή απόδοση στην καταστροφή παθογόνων μικροοργανισμών και των περισσότερων τύπων ιών.
- Απόλυτα ασφαλής μέθοδος απολύμανσης, με ταυτόχρονη εξάλειψη των κινδύνων που προκύπτουν από τη μεταφορά και χρήση του χλωρίου, καθώς αυτό συνιστά ένα ιδιαίτερα διαβρωτικό χημικό υλικό.

- Δεν υπάρχει κίνδυνός δημιουργίας τοξικών παραπροϊόντων στο επεξεργασμένο νερό.
- Δεν υπάρχει απαίτηση για την κατασκευή εγκαταστάσεων αποχλωρίωσης για την ελάττωση της υπολειπόμενης τοξικότητας των επεξεργασμένων εκροών, όπως συμβαίνει στη περίπτωση της χλωρίωσης
- Περιορισμένη απαίτηση χώρου
- Πλήρως αυτοματοποιημένη λειτουργία με έλεγχο όλων των παραμέτρων που επηρεάζουν τη απόδοση του συστήματος (χρόνος λειτουργίας λυχνιών, θερμοκρασία, ένταση υπεριώδους ακτινοβολίας, καθαρισμός λυχνιών κλπ) προκειμένου να εξασφαλίζεται το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα καταστροφής παθογόνων μικροοργανισμών και ιών.
- Το κόστος λειτουργίας του συστήματος περιορίζεται μόνο στη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, δεν απαιτούνται αναλώσιμα υλικά, όπως συμβαίνει στη περίπτωση της χλωρίωσης.

Σύστημα Τηλεμετρίας και ελέγχου διαρροών δικτύου ύδρευσης

Για το Δήμο Κομοτηνής, εφαρμόζεται σύστημα τηλεμετρίας και ελέγχου διαρροών δικτύου ύδρευσης. Εκσυγχρονίστηκε το σύνολο των Η/Μ εγκαταστάσεων των γεωτρήσεων, των προωθητικών συγκροτημάτων, των δεξαμενών και των κύριων εισόδων νερού στα Δ.Δ., την πόλη της Κομοτηνής και τους μεμονωμένους οικισμούς, ώστε να εφαρμοσθεί ο Έλεγχος Διαρροών, ο Τηλεέλεγχος και η αυτοματοποίησή τους σε όλη την έκταση της Δημοτικής Ενότητας Κομοτηνής. Το σύστημα τηλεμετρίας διασφαλίζει το αδιάλειπτο των επικοινωνιών με την δημιουργία ενός δικτύου «κορμού» υψηλών ταχυτήτων και χρήση κατάλληλου συστήματος ασύρματης επικοινωνίας και back up συστήματος επικοινωνίας GPRS. Επίσης εκσυγχρονίστηκαν οι εγκαταστάσεις αυτοματισμού του Διυλιστηρίου της Κομοτηνής, και εντάχθηκαν στο συνολικό σύστημα τηλεελέγχου-τηλεχειρισμού σε ένα ενιαίο σύνολο για όλο το υδροδοτικό δίκτυο του Δήμου Κομοτηνής. Υπό εκτέλεση βρίσκεται και το έργο της Επέκτασης συστήματος τηλεμετρίας και ελέγχου διαρροών δικτύου ύδρευσης Δημοτικών Ενοτήτων Αίγειρου & Ν. Σιδηροχωρίου

4.8.3. ΔΙΚΤΥΟ ΑΡΔΕΥΣΗΣ

Εντός του Δήμου Κομοτηνής δεν υφίσταται αυτή τη στιγμή οργανωμένο δίκτυο άρδευσης, δεδομένου ότι οι περισσότερες καλλιέργειες (ετήσιες, αρόσιμες, κ.α.) αρδεύονται με γεωτρήσεις.

- Η Κοινότητα Κοσμίου διαθέτει 10 γεωτρήσεις οι οποίες χρησιμοποιούνται μία για υδρευτική χρήση (καθαριότητα και άρδευση πρασίνου) στην περιοχή γύρω από τη

γεώτρηση, μία για την άρδευση του χλοοτάπητα του γηπέδου της κοινότητας (υδρευτική χρήση), έκτασης 8 στρ. περίπου και οι υπόλοιπες 8 χρησιμοποιούνται για την άρδευση ιδιωτικών αγροτεμαχίων έκτασης 2.341,7 στρ.

- Η Κοινότητα Κομοτηνής διαθέτει 8 γεωτρήσεις οι οποίες χρησιμοποιούνται για την άρδευση του φυτωρίου του Δήμου Κομοτηνής, για την άρδευση του χλοοτάπητα του γηπέδου (υδρευτική χρήση), για την καθαριότητα και άρδευση πρασίνου του δημοτικού πάρκου(υδρευτική χρήση), για υδρευτική χρήση (καθαριότητα) της Υπηρεσίας Καθαριότητας, για υδρευτική χρήση (καθαριότητα) των Δημοτικών Σφαγείων, για την άρδευση χλοοτάπητα και καλλωπιστικών φυτών, για την άρδευση ιδιωτικών αγροτεμαχίων, για την άρδευση χλοοτάπητα και καλλωπιστικών φυτών.
- Η Κοινότητα Αιγείρου διαθέτει μία γεώτρηση και χρησιμοποιείται για την άρδευση του χλοοτάπητα του γηπέδου της κοινότητας (χρήση αναψυχής) και μία λιμνοδεξαμενή η οποία χρησιμοποιείται για την άρδευση ιδιωτικών αγροτεμαχίων
- Η Κοινότητα Ν.Καλλίστης διαθέτει μία γεώτρηση η οποία χρησιμοποιείται για την άρδευση του χλοοτάπητα του γηπέδου της κοινότητας (χρήση αναψυχής).
- Η Κοινότητα Θρυλορίου διαθέτει μία γεώτρηση για την άρδευση του χλοοτάπητα του γηπέδου της κοινότητας (υδρευτική χρήση).
- Ο Οικισμός Ροδίτη της Κοινότητας Θρυλορίου διαθέτει μία γεώτρηση για την άρδευση του χλοοτάπητα του γηπέδου του οικισμού (υδρευτική χρήση).
- Ο Οικισμός Μεσοχωρίου της Κοινότητας Κομοτηνής διαθέτει μία γεώτρηση η οποία χρησιμοποιείται για την άρδευση του χλοοτάπητα του γηπέδου της κοινότητας (χρήση αναψυχής), έκτασης
- Ο Οικισμός Παραδημής της Κοινότητας Κομοτηνής διαθέτει μία γεώτρηση για την άρδευση ιδιωτικών αγροτεμαχίων
- Η Κοινότητα Αγίων Θεοδώρων διαθέτει μία γεώτρηση για την άρδευση του χλοοτάπητα του γηπέδου της κοινότητας (χρήση αναψυχής).
- Ο Οικισμός Νέας Αδριανής της Κοινότητας Ν.Σιδηροχωρίου διαθέτει ένα ταμιευτήρα χρησιμοποιείται για την άρδευση ιδιωτικών αγροτεμαχίων, έκτασης 2.792 στρ. περίπου
- Η Κοινότητα Νέου Σιδηροχωρίου διαθέτει:
 - α) μία γεώτρηση για χρήση αναψυχής
 - β) ένα ταμιευτήρα που χρησιμοποιείται για την άρδευση ιδιωτικών αγροτεμαχίων, έκτασης 3.425 στρ. περίπου.

4.8.4. ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Το δίκτυο αποχέτευσης της πόλης της Κομοτηνής είναι χωριστικό, δηλαδή ξεχωριστό για τα λύματα και για τα όμβρια νερά.

Στους οικισμούς του Δήμου δεν υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο λυμάτων αλλά λειτουργούν στεγανοί ή απορροφητικοί βόθροι, τα βοθρολύματα των οποίων μεταφέρονται για επεξεργασία στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) Κομοτηνής.

Τα λύματα οδηγούνται μετά την επεξεργασία τους στον δυτικό χειμαροπόταμο του ποταμού Βοζβόζη και τα όμβρια στον κεντρικό χειμαροπόταμο του ποταμού Βοζβόζη.

Βιολογικός Καθαρισμός

Η Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) Κομοτηνής βρίσκεται σε απόσταση 2 km από τα όρια της πόλης και 500 m από την γέφυρα Κολακλόγλου της Ε.Ο. Κομοτηνής – Ξάνθης, σε χώρο έκτασης 30 στρεμμάτων.

Η τελική διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων γίνεται στον χειμαροπόταμο Βοζβόζη που ρέει σε απόσταση 30 m από τα όρια της εγκατάστασης και τελικώς καταλήγει στην λίμνη Μητρικού.

Η μονάδα άρχισε να λειτουργεί από τον Σεπτέμβριο 1994. Από τα τέλη του 2009 η εγκατάσταση αναβαθμίστηκε στις μονάδες υποδοχής βοθρολυμάτων, υποδοχής αστικών λυμάτων και αφυδάτωσης ιλύος και επεκτάθηκε κατά 50% ώστε να εξυπηρετεί ισοδύναμο πληθυσμό 79.500 κατοίκων. Η εγκατάσταση, επίσης, επεξεργάζεται και όλα τα βοθρολύματα του Ν.Ροδόπης, σύμφωνα με την Νομαρχιακή Απόφαση 274/30-1-1995. Η εγκατάσταση επιτυγχάνει πολύ υψηλό βαθμό καθαρισμού των λυμάτων και πληρεί τα ποιοτικά όρια που επιβάλλει η ΚΥΑ οικ 5673/400/97 για ευαίσθητες περιοχές.

4.8.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ο Δήμος Κομοτηνής είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των σύμμεικτων στερεών αποβλήτων του συνόλου του Δήμου, τα οποία μεταφέρονται προς τελική διάθεση στον ΧΥΤΑ Κομοτηνής, ενώ τα ανακυκλώσιμα (μπλε κάδοι) οδηγούνται στον ΚΔΑΥ.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα στοιχεία που αφορούν τις εγκαταστάσεις καθαριότητας του Δήμου Κομοτηνής.

A/A	Ονομασία εγκατάστασης	Τύπος εγκατάστασης
1	Εγκαταστάσεις Δ/σης Περιβάλλοντος Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Σημείο συγκέντρωσης οχημάτων Δήμου Κομοτηνής
2	ΣΜΑ - ΚΔΑΥ Δήμου Κομοτηνής	Σταθμός Μεταφόρτωσης Ανακυκλώσιμων Υλικών Δήμου Κομοτηνής (ΣΜΑ) Χώρος Ζύγισης Σύμμεικτων και Ανακυκλώσιμων Υλικών και μεταφορά στο ΚΔΑΥ Αλεξ/πολης,
3	ΣΜΑ - ΚΔΑΥ Δήμου Κομοτηνής	Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ)
4	ΧΥΤΑ ΠΕ Ροδόπης	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων Ν. Ροδόπης (ΧΥΤΑ)
5	Αποκατεστημένος ΧΑΔΑ	Χώρος κεντρικού Πράσινου σημείου

Πίνακας 13. Εγκαταστάσεις δικτύου αποκομδής απορριμμάτων Δήμου Κομοτηνής

Ο ΧΥΤΑ Κομοτηνής, βρίσκεται στη θέση Σιδεράδες σε απόσταση 15 χλμ. από την πόλη της Κομοτηνής, διαθέτει μονωτική μεμβράνη και σύστημα συλλογής και επεξεργασίας στραγγισμάτων.

Η Α΄ φάση του ΧΥΤΑ Κομοτηνής δεχόταν απορρίμματα από το σύνολο των Δήμων του Ν. Ροδόπης καθώς και από το Δήμο Σαμοθράκης, η ημερήσια εναπόθεση ανερχόταν σε 130 τόνους περίπου την ημέρα.

Η λειτουργία της Α΄ Φάσης του ΧΥΤΑ Κομοτηνής ξεκίνησε στις αρχές του 2003 με ωφέλιμη χωρητικότητα 261.052m^3 και δυνατότητα να δεχθεί συνολικά περίπου 210.000 τόνους απορριμμάτων. Ο χρόνος ζωής του ΧΥΤΑ από τη μελέτη κατασκευής υπολογίσθηκε σε 6,5 έτη δηλαδή έως το 2009-2010.

Με την κατασκευή της Β΄ φάσης της οποίας το έργο κατασκευής ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2013 πραγματοποιήθηκε επέκταση του ΧΥΤΑ Κομοτηνής και δημιουργήθηκαν 3 επιπλέον κύτταρα συνολικής ωφέλιμης χωρητικότητας 407.000m^3 και δυνατότητα να δεχθούν συνολικά 350.000 τόνους απορριμμάτων. Ο χρόνος ζωής του ΧΥΤΑ Κομοτηνής από την οριστική μελέτη κατασκευής υπολογίσθηκε σε 4,5 επιπλέον έτη.

Στο ΧΥΤ Κομοτηνής την παρούσα περίοδο (μεταβατική περίοδος του ΠΕΣΔΑ) οδηγούνται τα σύμμεικτα ΑΣΑ των Δήμων της Π.Ε Ροδόπης και Π.Ε Έβρου, όπου γίνεται επιτόπου η μηχανική επεξεργασία και κομποστοποίηση του οργανικού κλάσματος σύμφωνα με τις προβλέψεις της νομοθεσίας για την ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής εισφοράς, ενώ το υπόλειμμα διατίθεται για ταφή. Με την ολοκλήρωση κατασκευής της ΜΕΑ και του ΧΥΤ Αλεξανδρούπολης τα σύμμεικτα απορρίμματα της Π.Ε Ροδόπης (περίοδος ολοκληρωμένης διαχείρισης) θα οδηγούνται στη ΜΕΑ Αλεξανδρούπολης για επεξεργασία και στη συνέχεια το υπόλειμμα στο ΧΥΤ Αλεξανδρούπολης για υγειονομική ταφή.

Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, η υπηρεσία αποκομιδής διαθέτει 22 οχήματα συλλογής απορριμμάτων, εκ των οποίων 4 Α/Φ εξυπηρετούν την συλλογή και μεταφόρτωση των ανακυκλώσιμων υλικών, ενώ τα υπόλοιπα συλλέγουν σύμμεικτα απορρίμματα. Ο συνολικός αριθμός οχημάτων που διαθέτει η υπηρεσία καθαριότητας είναι 93, στα οποία συμπεριλαμβάνονται, εκτός από τα απορριμματοφόρα, σάρωθρα, εκσκαφείς, φορτωτές, φορτηγά, ισοπεδωτές κ.α.

Ο αριθμός των υφιστάμενων κάδων συλλογής σύμμεικτων απορριμμάτων είναι 2.385 κάδοι στην πόλη της Κομοτηνής και 2.157 κάδοι στους οικισμούς του Δήμου Κομοτηνής.

Το εργατικό δυναμικό που απασχολείται στην υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου Κομοτηνής για την αποκομιδή των απορριμμάτων, ανέρχεται σε 89 άτομα και περιλαμβάνει οδηγούς αυτοκινήτων, οδηγούς απορριμματοφόρων, προσωπικό καθαριότητας και χειριστές μηχανημάτων.

Σύμφωνα με στοιχεία της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, ο Δήμος διαιρείται σε 7 τομείς, οι 6 εκ των οποίων βρίσκονται εντός του αστικού ιστού της πόλης της Κομοτηνής, εξυπηρετούν

όμως παράλληλα και κάποιους κοντινούς στην πόλη οικισμούς. Η αποκομιδή των σύμμεικτων αποβλήτων γίνεται καθημερινά και μεταφέρονται στον ΧΥΤΑ Κομοτηνής.

Πρόσθετα, ο Δήμος έχει συνάψει σύμβαση συνεργασίας με αδειοδοτημένη Εταιρεία Αξιοποίησης - Ανακύκλωσης για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας (χαρτί, πλαστικό, γυαλί, μέταλλο). Στην παρούσα φάση, το πρόγραμμα ανακύκλωσης εφαρμόζεται με 1131 κάδους ανακύκλωσης (μπλε κάδοι) 1100 lt. Η ΔΙ.Α.Α.ΜΑ.Θ Α.Α.Ε έχει προμηθεύσει το Δήμο με επιπλέον 2 Α/Φ οχήματα ανακύκλωσης 16 m³. Από την ανάλυση των στοιχείων, που παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί, προκύπτει ότι ο Δήμος Κομοτηνής έχει 1 κάδο ανακύκλωσης ανά 60 μόνιμους κατοίκους.

Τα ανακυκλώσιμα υλικά μεταφορτώνονται στο ΣΜΑ Κομοτηνής με τα απορριμματοφόρα του Δήμου και στη συνέχεια μεταφέρονται στο ΚΔΑΥ Αλεξανδρούπολης για περαιτέρω αξιοποίηση.

Εκτός από τη συλλογή των ανακυκλώσιμων συσκευασιών γίνεται συλλογή έντυπου υλικού (εφημερίδες, περιοδικά κλπ) με τη χρήση 28 κωδώνων οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί σε κεντρικά σημεία της πόλης της Κομοτηνής, σε σχολεία και Δημόσιες Υπηρεσίες και στη συνέχεια οδηγούνται σε αδειοδοτημένο διαχειριστή.

Επίσης ο Δήμος Κομοτηνής σε συνεργασία με τον Περιφερειακό Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΙΣΑ) της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΔΙ.Α.Α.ΜΑ.Θ. Α.Α.Ε.), την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης ΑΜΘ και την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε. από τον Απρίλιο του 2016 οργανώνει ένα πρόγραμμα χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης χαρτιού/χαρτονιού στην πηγή με δίκτυο κάδων με το κίτρινο καπάκι. Έχουν τοποθετηθεί 170 κάδοι με κίτρινο καπάκι σε κεντρικά σημεία ενδιαφέροντος στον Δήμο Κομοτηνής όπως είναι οι δημόσιες υπηρεσίες, σχολεία, μουσεία, κ.λπ., όπου παράγονται σημαντικές ποσότητες χαρτιού και χάρτινων συσκευασιών. Οι χάρτινες συσκευασίες που συλλέγονται οδηγούνται στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) της Κομοτηνής προς διαλογή από ξένες ύλες, συμπίεση του χαρτιού/χαρτονιού σε δέματα και ακόλουθη αξιοποίηση των δεματοποιημένων υλικών σε βιομηχανίες ανακύκλωσης χαρτιού.

Επιπλέον, ο Δήμος Κομοτηνής πολύ σύντομα πρόκειται να συμμετάσχει στο Συλλογικό Σύστημα διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών συσκευασίας με την ονομασία «Ανταποδοτική Ανακύκλωση», η οποία αποτελεί μία από τις δράσεις του Δήμου για την αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης συσκευασιών και διαλογής στην πηγή. Η δράση περιλαμβάνει την τοποθέτηση τυποποιημένων κέντρων ανακύκλωσης με ανταποδοτικό χαρακτήρα. Αυτά τα κέντρα αποτελούν ειδικές μεταλλικές κατασκευές, όπου είναι τοποθετημένα και λειτουργούν αυτόματα μηχανήματα ανακύκλωσης υλικών.

Στα Κέντρα αυτά, οι δημότες επιστρέφουν τις χρησιμοποιημένες συσκευασίες και αυτόματα τους αποδίδεται - με χρήση των υψηλής τεχνολογίας μηχανημάτων - απόδειξη με το αναλογούν ανταποδοτικό κίνητρο, ενώ παράλληλα τους παρέχονται και επιπλέον

προσφορές-κίνητρα ως επιβράβευση για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία της ανακύκλωσης.

Ακόμα, στο Δήμο Κομοτηνής υλοποιούνται τα ακόλουθα προγράμματα ανακύκλωσης:

- Ανακύκλωση ηλεκτρικών - ηλεκτρονικών συσκευών (Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.)

Ο Δήμος Κομοτηνής συμμετέχει στην εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος εναλλακτικής διαχείρισης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού με σύμβαση που έχει υπογράψει με την εταιρεία «ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΕ» το αδειοδοτημένο συλλογικό σύστημα ανακύκλωσης ΑΗΗΕ. Έχουν διανεμηθεί στα σχολεία και σε Δημόσιες Υπηρεσίες κάδοι για την συλλογή μικρών σε μέγεθος ΑΗΗΕ και έχει τοποθετηθεί κοντέινερ 35μ3 στο χώρο των εγκαταστάσεων της Δ/σης Περιβάλλοντος Καθαριότητας και Ανακύκλωσης για τη συλλογή μεγάλων σε μέγεθος ΑΗΗΕ. Επίσης υπάρχει μεταλλικός κάδος για τη συλλογή λαμπτήρων Δημοτικού Φωτισμού.

- Ανακύκλωση φορητών ηλεκτρικών στηλών (ΑΦΗΣ Α.Ε.)

Η συλλογή των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών - μπαταριών γίνεται σε ειδικούς κάδους σε κεντρικά σημεία του Δήμου Κομοτηνής (Δημαρχεία) καθώς και σε άλλες δημοτικές εγκαταστάσεις, φορείς, σχολεία, καθώς και εμπορικά καταστήματα και επιχειρήσεις που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον.

- Ανακύκλωση γυαλιού

Για την καλύτερη αξιοποίηση της ανακύκλωσης γυαλιού από τα καταστήματα εστίασης, γίνεται ξεχωριστή συλλογή του γυαλιού σε ειδικούς κάδους και συλλέκτες απόθεσης γυάλινων συσκευασιών σε επιλεγμένα σημεία. Εντός του 2015 τοποθετήθηκαν 33 μικροί κώδωνες Γυαλιού κοντά σε χώρους εστίασης και 8 μεγάλοι κώδωνες γυαλιού σε μεγάλες επιχειρήσεις (ξενοδοχεία κλπ).

- Ανακύκλωση ελαστικών, ορυκτελαίων, μπαταριών οχημάτων

Επίσης ο Δήμος συμμετέχει στην ορθή και άρτια περιβαλλοντικά διαχείριση των ελαστικών, ορυκτελαίων και μπαταριών που παράγονται από τα οχήματα του Δήμου με το να τα διαθέτει σε αδειοδοτημένα συστήματα διαχείρισης. Ο Δήμος Κομοτηνής έχει συνάψει σύμβαση με την Ecoelastica ΑΕ αδειοδοτημένο διαχειριστή μεταχειρισμένων ελαστικών.

- Ανακύκλωση φαρμάκων

Τα ληγμένα φάρμακα συλλέγονται στα φαρμακεία του Δήμου.

- Διαχείριση κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Λόγω του ότι μεγάλος αριθμός των Δημοτών ασχολείται με τη γεωργία η διαχείριση των κενών συσκευασιών φυτοφαρμάκων αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι προστασίας του περιβάλλοντος.

Ο Δήμος Κομοτηνής έχει συνάψει σύμβαση με αδειοδοτημένη εταιρεία για τη περιβαλλοντικά σωστή διαχείριση των κενών συσκευασιών φυτοφαρμάκων που προκύπτουν από την καλλιέργεια αγροτικών εκτάσεων στα διοικητικά όρια του Δήμου μας αλλά και όμορων Δήμων.

Η σύμβαση προβλέπει την συλλογή των κενών συσκευασιών με μέσα του Δήμου Κομοτηνής και συγκεκριμένα σε κάδους από μεταλλικό πλέγμα χωρητικότητας 10μ³ που έχουν τοποθετηθεί σε όλα τα σημεία παροχής νερού για γεωργική χρήση, μεταφορά τους με όχημα μεταφοράς τύπου skip loader στο χώρο του ΧΥΤΑ Κομοτηνής και στη συνέχεια μεταφορά τους από την ανάδοχο εταιρεία, η οποία σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, μετά την παραλαβή τους καθίσταται κύρια και υπόχρεη φορέας διαχείρισης για την περαιτέρω επεξεργασία και διάθεσή τους.

- Διαχείριση Οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ)

Στην περίπτωση των εγκαταλειμμένων οχημάτων ο Δήμος είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει όλες τις σχετικές διατάξεις του Π.Δ. 116/2004 (ΦΕΚ 81Α/05.03.04) και ειδικά του άρθρου 9 για να επέλθουν αυτά στην κυριότητα του. Κάθε χρόνο συνάπτει σύμβαση με αδειοδοτημένο διαχειριστή (ΟΤΚΖ), ο οποίος μετά από ειδοποίηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου συλλέγει τα εγκαταλειμμένα οχήματα τα οποία έχουν καταγραφεί. Η εταιρεία έχει υποχρέωση να εκδίδει Πιστοποιητικό Παραλαβής για κάθε όχημα που παρέλαβε μετά την μεταφορά του και Πιστοποιητικό Καταστροφής, εφόσον ο ιδιοκτήτης εγκαταλειμμένου οχήματος δεν εντοπιστεί εντός των νόμιμων προθεσμιών, τότε το πιστοποιητικό καταστροφής παραδίδεται στον Δήμο.

Η εν λόγω εταιρεία αποτελεί κέντρο εξυπηρέτησης του Φορέα Εναλλακτικής Διαχείρισης Οχημάτων Ελλάδος στη Θράκη.

- Διαχείριση Αποβλήτων Ογκωδών - Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων

Η αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των ογκωδών αστικών απορριμμάτων έτσι όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 2 παρ. 1α,β,γ του κανονισμού καθαριότητας (παλιά έπιπλα, στρώματα κλπ.) γίνεται εντός 10ημέρου από της ειδοποίησης στην αρμόδια υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου ή σύμφωνα με άλλο ειδικό πρόγραμμα αποκομιδής που καταρτίζει η υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου. Παρότι στον τομέα της συλλογής των ανωτέρω αποβλήτων η Υπηρεσία προσπαθεί να αντιμετωπίσει με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο (στα πλαίσια των δυνατοτήτων της) το πρόβλημα της παραγωγής τους, εντούτοις τα επόμενα στάδια της διαχείρισής των δηλ. η επεξεργασία και διάθεσή τους, αντιμετωπίζονται αποσπασματικά και με ευκαιριακό τρόπο. Έτσι τα συλλεγόμενα απορρίμματα μεταφέρονται για διάθεση στον ΧΥΤΑ (ογκώδη απορρίμματα) όπου αφού υποστούν -όποια δύνανται- προκαταρτικό θρυμματισμό οδηγούνται για υγειονομική ταφή.

Η διαχείριση των Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) πραγματοποιείται σύμφωνα με την ΚΥΑ 36259/1757/Ε103 (ΦΕΚ 1312/Β/24.8.2010) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)», από την οποία προκύπτει η υποχρέωση του ΟΤΑ να συλλέξει και να οδηγήσει τις παράνομες απορρίψεις των ΑΕΚΚ (μπάζα) που υπάρχουν στην γεωγραφική του εμβέλεια, σε οποιαδήποτε κατάσταση και εάν βρίσκονται (σακούλες, χύδην, κ.α) είτε με δικά του μέσα είτε με μέσα Τρίτου, σε νόμιμο/αδειοδοτημένο χώρο.

Η υποχρέωση του ΟΤΑ είναι για τις παράνομες απορρίψεις (μικροποσότητες μπαζών από μικροεπισκευές στα σπίτια, παράνομες απορρίψεις ασυνείδητων επαγγελματιών) και όχι για τις νόμιμες μεταφορές ΑΕΚΚ από τις οικοδομές, τεχνικά έργα κλπ.

Συνεπώς σύμφωνα με τα παραπάνω ο Δήμος Κομοτηνής μπορεί να είναι:

α) Παραγωγός ΑΕΚΚ: Όταν πραγματοποιεί κατεδαφίσεις εγκαταλειμμένων κατοικιών – κατασκευών, τότε είναι υποχρεωμένος να συμβληθεί με αδειοδοτημένο διαχειριστή ΑΕΚΚ και να τα οδηγεί στο χώρο μεταφόρτωσης ή επεξεργασίας του αναδόχου. (Εφαρμόζεται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου).

β) Διαχειριστής ΑΕΚΚ: Λόγω των παράνομων απορρίψεων ΑΕΚΚ σε χώρους εντός των Διοικητικών ορίων του Δήμου συλλέγει τα απόβλητα με δικά του μέσα είτε με μέσα Τρίτου και τα οδηγεί σε χώρους μεταφόρτωσης ή επεξεργασίας αδειοδοτημένου διαχειριστή (εφαρμόζεται από την υπηρεσία περιβάλλοντος του Δήμου). Από το 2016 έως το 2020 1480 τόνοι ΑΕΚΚ οδηγήθηκαν σε συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ. Τα απόβλητα συλλέχθηκαν από παράνομες απορρίψεις στα διοικητικά όρια του Δήμου Κομοτηνής.

γ) Φορέας ανάθεσης έργων που παράγουν ΑΕΚΚ: Σύμφωνα με την υπάρχουσα Νομοθεσία στη συμβάσεις έργων μεταξύ ιδιωτών και Δημόσιων Φορέων πρέπει να υπάρχει όρος που να υποχρεώνει το αναδόχου του έργου να οδηγεί τα προϊόντα εκσκαφών κατεδαφίσεων που προκύπτουν από το έργο σε αδειοδοτημένο διαχειριστή ΑΕΚΚ (εφαρμόζεται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία και υπηρεσία δόμησης του Δήμου Κομοτηνής).

- Διαχείριση χρησιμοποιημένων ενδυμάτων και υποδημάτων

Ο Δήμος Κομοτηνής το 2019 σύναψε σύμβαση με αδειοδοτημένο διαχειριστή χρησιμοποιημένων ενδυμάτων υποδημάτων. Με σύνθημα «Τίποτα δεν είναι για πέταμα» η εξειδικευμένη ομάδα του διαχειριστή εγγυάται πως τα μεταχειρισμένα ενδύματα και υποδήματα θα καταλήξουν σε χέρια άλλων που πραγματικά το έχουν ανάγκη, καθώς τα άριστα ποιοτικά είδη διατίθενται σε άπορους μέσω της τράπεζας ιματισμού των δήμων, ενώ αυτά που δεν έχουν πλέον ζωή προορίζονται για την παραγωγή πανιών καθαρισμού, για γεμίσματα καθισμάτων αυτοκινήτων, για μονωτικό υλικό, φόρμες εργασίες κτλ

Η συλλογή πραγματοποιείται με 30 μεταλλικούς κάδους κατασκευασμένους από γαλβανισμένο και πυρίμαχο φύλλο εσωτερικά ενισχυμένο, ενώ είναι βαμμένοι σε χρώμα που δεν παραπέμπει σε κάδο συλλογής άλλου ρεύματος αποβλήτων.

- Διαχείριση βιοαποβλήτων (υπολειμμάτων τροφών)

Ο δήμος Κομοτηνής ξεκίνησε πρώτος στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης τη χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων (υπολειμμάτων τροφών) με σύνθημα «Προστατεύουμε το περιβάλλον, δίνουμε ζωή στη ζωή μας». Το Τμήμα Περιβάλλοντος τοποθετεί πιλοτικά καφέ κάδους δημιουργώντας έτσι ένα ακόμη ρεύμα ανακύκλωσης, ενισχύοντας την περιβαλλοντική πολιτική του Δήμου. Η κομποστοποίηση αποτελεί μια φυσική διαδικασία η οποία μετατρέπει τα οργανικά υλικά σε μια πλούσια σκούρα ουσία, που ονομάζεται κομπόστ. Η ουσία αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δημιουργηθεί ένα πλούσιο, ζωντανό έδαφος, γεμάτο από μικροοργανισμούς, έντομα, ζώδια, σκουλήκια και κάθε λογής πλάσματα, αλλά και πολύτιμα θρεπτικά στοιχεία από την αποδόμηση της οργανικής ύλης, που είναι αναγκαία για τα οικοσυστήματα.

Η διανομή των κάδων θα γίνεται τμηματικά, ξεκινώντας από τους βρεφονηπιακούς σταθμούς του Δήμου, τις εγκαταστάσεις του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, το Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής, το Γηροκομείο και μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ. Σε επόμενη φάση θα ενταχθούν και επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, ξενοδοχειακές μονάδες, λαϊκές αγορές, επιχειρήσεις λιανικής πώλησης τροφίμων-ποτών και οικιστικές περιοχές του Δήμου.

4.8.6. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οι υποδομές μεταφορών, το οδικό και το σιδηροδρομικό δίκτυο, για το Δήμο Κομοτηνής που δε διαθέτει θαλάσσιες μεταφορές ή αερομεταφορές αποτελούν παράγοντες αλήθως για την ανάπτυξη της περιοχής.

Οδικές μεταφορές

Το οδικό δίκτυο της περιοχής περιλαμβάνει τον αυτοκινητόδρομο της Εγνατίας Οδού, που περνά νοτίως της πόλης καθώς και το επαρχιακό δίκτυο, που επιτρέπει τη μετακίνηση μεταξύ των διάφορων οικισμών του δήμου, και καταλήγει στις βασικές αρτηρίες. Στην πόλη μπορεί κανείς να εξέλθει από δύο κόμβους, τη Δυτική και την Ανατολική είσοδο Κομοτηνής.

Η οδική σύνδεση του Δήμου γίνεται από τον άξονα Ε55, ο οποίος διέρχεται από Ορεστιάδα - Αλεξανδρούπολη - Κομοτηνή - Πόρτο Λάγος - Ξάνθη - Καβάλα - Αμφίπολη - Θεσσαλονίκη. Έτσι συνδέεται με την υπόλοιπη Ελλάδα μέσω του κύριου οδικού άξονα Ε-75 (Εθνική οδός Αθήνας - Θεσσαλονίκης) και καταλήγει στα τουρκικά και βουλγαρικά σύνορα. Η εγνατία οδός διέρχεται σε τμήμα μήκους 15,5χλμ από το Δήμο Κομοτηνής. Ο άξονας έχει μήκος 23 χλμ. και αποτελεί τμήμα του Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου ΙΧ.

Ο Κάθετος άξονας χρησιμοποιείται ως σημείο εισόδου για Ρουμάνους και Βούλγαρους φέροντας επιπλέον συγκοινωνιακό φόρτο στο δίκτυο. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία από

τις αστυνομικές αρχές κατά το έτος 2020 ο αριθμός των ατόμων που πραγματοποίησαν είσοδο και έξοδο από το συνοριακό σημείο διέλευσης Νυμφαίας διαμορφώνεται σε 264.026 (είσοδος) και 314.482 (έξοδος). Οι ενδοπεριφερειακές και διαπεριφερειακές μετακινήσεις υλοποιούνται μέσω του δευτερεύοντος οδικού δικτύου που βρίσκεται γενικά σε καλή κατάσταση και συνεχώς βελτιώνεται. Ο δήμος εξυπηρετείται ακόμη από την παλαιά εθνική οδό Ε.Ο. 2 (Ξάνθη – Κομοτηνή – Αλεξανδρούπολη).

Οδική, συγκοινωνιακή και σιδηροδρομική υποδομή του Δήμου

Οι πλειοψηφία των μεταφορών του Δήμου διενεργούνται οδικώς. Η δημόσια συγκοινωνία που εξυπηρετεί την περιοχή περιλαμβάνει τα δρομολόγια των ΚΤΕΛ, τα οποία είναι τόσο τοπικής όσο και υπερτοπικής σημασίας.

ΚΤΕΛ

Η περιοχή του Δήμου Κομοτηνής εξυπηρετείται οδικώς καθημερινά από τα λεωφορεία του ΚΤΕΛ, τα οποία εκτελούν διάφορα δρομολόγια τοπικού ή υπερτοπικού χαρακτήρα. Ο κεντρικός σταθμός του ΚΤΕΛ χωροθετείται στο κέντρο της πόλης και αξιολογείται ως αρκετά ικανοποιητικής χωρητικότητας και λειτουργικής ικανότητας.

Καθημερινά τοπικά δρομολόγια πραγματοποιούνται προς το Φανάρι, τη Μαρώνεια, τους Ασκητές, την Αμβροσία και τη Σάλπη.

Καθημερινά υπεραστικά δρομολόγια πραγματοποιούνται προς Ξάνθη, Αλεξανδρούπολη, Καβάλα, Σέρρες, Θεσσαλονίκη, Σέρρες.

Αστικό ΚΤΕΛ

Οι ενδοδημοτικές συγκοινωνίες, εξυπηρετούνται από το δίκτυο δημοτικής συγκοινωνίας με την εκτέλεση 15 γραμμών με στόλο 6 mini bus και 15 λεωφορεία. Οι 15 γραμμές εκτελούν τα δρομολόγια:

Γραμμές	Διαδρομές
Γραμμή 1	Περιφέρεια ΑΜΘ - 1 ^ο ΕΠΑΛ
Γραμμή 2Α	Εμπορικό Κέντρο – Κολυμβητήριο
Γραμμή 2Β	Κολυμβητήριο – Εμπορικό Κέντρο
Γραμμή 3	Στρατώνες – Ο.Σ.Ε
Γραμμή 4	Πανεπιστημιούπολη
Γραμμή 5	Μεταλλουργική
Γραμμή 6	Πάμφορο
Γραμμή 7	Σώστης
Γραμμή 8	Ασώματος

Γραμμή 9	Πάνδροσος
Γραμμή 10	Υφανταί
Γραμμή 11	Υφανταί- Κόσμιο
Γραμμή 12	Υφανταί - Νέο Σιδηροχώρι
Γραμμή 13	Κόσμιο – Καλαμόκαστρο
Γραμμή 14	Τυχηρό
Γραμμή 15	Σχολικό

Σιδηροδρομικό δίκτυο

Το σιδηροδρομικό δίκτυο διέρχεται του χωρικού κέντρου του Δήμου και έχει συνολικό μήκος περίπου 13 χλμ. Το δίκτυο του ΟΣΕ προσφέρει δύο δρομολόγια την ημέρα προς Θεσσαλονίκη και Αλεξανδρούπολη. Παρόλο που το σημαντικό πλεονέκτημα του σιδηρόδρομου είναι η σταθερή ταχύτητα, ο μικρότερος χρόνος διαδρομής και το μικρό κόστος καθίσταται για το Δήμο Κομοτηνής συμπληρωματικό μεταφορικό μέσο.

Τα τελευταία 2 χρόνια έχουν ανασταλεί τα επιβατηγά δρομολόγια τρένων στην Θράκη για λόγους συντήρησης και αναβάθμισης του υφιστάμενου δικτύου.

Λοιπές μεταφορικές δυνατότητες - προώθηση βιώσιμης κινητικότητας

Πεζή μετακίνηση – ποδήλατο

Σημαντική δυνατότητα για το Δήμο αποτελεί η ενίσχυση των υποδομών που σχετίζονται με την πεζή μετακίνηση και το ποδήλατο στην κατεύθυνση ενίσχυσης της βιωσιμότητας των μετακινήσεων.

Καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση του περπατήματος παίζουν και τα πλάτη πεζοδρομίου. Επαρκή πλάτη πεζοδρομίου αποτελούν κίνητρο για περπάτημα καθώς ο πεζός αισθάνεται ασφαλής και άνετος. Από την άλλη πλευρά, μικρά πλάτη ή ακόμα και απουσία πεζοδρομίων δυσχεραίνουν την κίνηση και την ασφάλεια των πεζών καθώς αναγκάζονται να περπατήσουν στο οδόστρωμα

Το δίκτυο ποδηλατοδρόμων στην πόλη της Κομοτηνή χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Πολιτικής Συνοχής και συγκεκριμένα στο Επιχειρησιακό πρόγραμμα Μακεδονίας – Θράκης. Το δίκτυο σχηματίζει έναν κεντρικό δακτύλιο που περικλείει το κέντρο της πόλης και δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης από βασικούς άξονες κατοικίας

Ο ποδηλατοδρόμος κατασκευάστηκε από έγχρωμο σκυρόδεμα, βελτιωμένο με την προσθήκη χαλαζιακής άμμου και λείανση της επιφάνειας με χρήση στροφείου. Στην τελική επεξεργασία έγινε προσθήκη χρώματος. Με αυτόν τον τρόπο η συντήρηση είναι εύκολη, με μικρό κόστος και είναι δυνατή ανεξαρτήτως καιρικών συνθηκών.

Ταυτόχρονα, έγινε υπογειοποίηση των δικτύων Δ.Ε.Η. και Ο.Τ.Ε., απελευθερώνοντας επιπλέον χώρο για τον πεζό και τον ποδηλάτη.

Με την κατασκευή του ποδηλατοδρόμου, καταργήθηκαν ως επί το πλείστον η παράνομη στάθμευση, καθώς και η στάθμευση στην μία από τις δύο πλευρές του δρόμου.

Επίσης, έχουν κατασκευαστεί ειδικές ράμπες για τη διευκόλυνση της κίνησης των πεζών και των εμποδιζόμενων ατόμων. Παράλληλα, διαμορφώθηκαν διαπλατύσεις των πεζοδρομίων που οριοθετούν τις θέσεις στάθμευσης, προκειμένου να εξασφαλιστούν καλύτερες συνθήκες κυκλοφορίας και οδικής ασφάλειας.

Για επιπλέον ασφάλεια των ποδηλατών από τα κινούμενα οχήματα, εκτός από την ειδική λωρίδα ασφαλείας, τοποθετήθηκε κάγκελο ασφαλείας κατά μήκος του ποδηλατοδρόμου στα τμήματα όπου δεν υπάρχουν θέσεις στάθμευσης.

Πέραν του υφιστάμενου δικτύου ποδηλατοδρόμων που χωροθετείται στον κεντρικό δακτύλιο της πόλης, προωθείται η επέκταση του και στις γειτονιές, αναπτυσσόμενο ακτινικά, ώστε να καλύψει το μεγαλύτερο τμήμα του αστικού ιστού, δημιουργώντας έτσι ένα συνεχές δίκτυο κίνησης των ποδηλατών.

Σε φάση εκπόνησης βρίσκεται το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ) από το Δήμο Κομοτηνής όπου θα εξεταστεί συνολικά η κινητικότητα σε όλη την περιοχή της Κομοτηνής και με βάση τα συμπεράσματα που θα προκύψουν, θα υπάρξει εξειδίκευση για τις κυκλοφοριακές παρεμβάσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν και αφορούν στην επέκταση του δικτύου των ποδηλατοδρόμων στην πόλη της Κομοτηνής.

Πεζοπορικά μονοπάτια

Ο αξιόλογος φυσικός πλούτος του Δήμου δημιουργεί ευκαιρίες για την ανάπτυξη πεζοπορικού και ποδηλατικού τουρισμού, καθώς το ποδήλατο και το περπάτημα αποτελούν τους ιδανικούς τρόπους για τη γνωριμία με το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, αλλά και με τους χώρους πολιτισμικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.

Ορειβατικές διαδρομές

Από τις 28 ορειβατικές διαδρομές που διέρχονται μέσα από το Νομό Ροδόπης, οι πιο δημοφιλείς διαδρομές για το Δήμο Κομοτηνής είναι οι 4 που περιγράφονται παρακάτω:

Διαδρομή 1, Κάβος από Κομψάτο ποταμό: είναι μια εύκολη ορειβατική διαδρομή η οποία ξεκινάει από την παλαιοβυζαντινή γέφυρα Ιάσμου (υψόμετρο 20m), συνεχίζει παράλληλα με τον ποταμό Κομψάτο και καταλήγει στον εγκαταλελειμμένο οικισμό του Κάβου (υψόμετρο 340m). Ο ΕΟΣ Κομοτηνής έχει σηματοδοτήσει το μονοπάτι.

Διαδρομή 2, Οχυρό Νυμφαίας: Η διαδρομή «Οχυρό Νυμφαίας» είναι μια εύκολη ορειβατική διαδρομή η οποία ξεκινάει βόρεια του χωριού Πάνδροσος (υψόμετρο 140m) από τις κατασκηνώσεις Πάνδροσος και καταλήγει στο Οχυρό της Νυμφαίας (υψόμετρο 480m). Ο ΕΟΣ Κομοτηνής έχει σηματοδοτήσει το μονοπάτι.

Διαδρομή 3, Παπίκιο από καταφύγιο: Η διαδρομή «Παπίκιο από καταφύγιο» είναι μια μέτρια προς δύσκολη ορειβατική διαδρομή η οποία ξεκινάει από το καταφύγιο του ΕΟΣ Κομοτηνής (υψόμετρο 1050m), κατηφορίζει δυτικά προς το Χιονόρεμα (υψόμετρο 600m) και στη συνέχεια ανηφορίζει δυτικά προς το Παπίκιο (υψόμετρο 1483m), που είναι η υψηλότερη κορυφή του νομού Ροδόπης. Ο ΕΟΣ Κομοτηνής έχει σηματοδοτήσει το μονοπάτι.

Διαδρομή 4, Φυλάκιο 69: Η διαδρομή «Φυλάκιο 69» είναι μια μέσης δυσκολίας ορειβατική διαδρομή η οποία ξεκινάει βορειοανατολικά του χωριού Νυμφαία (υψόμετρο 660m), συνεχίζει ανεβαίνοντας και στη συνέχεια κατεβαίνοντας στον οικισμό του Άνω Μύτικα (υψόμετρο 480 m), και καταλήγει στο εγκαταλελειμμένο στρατιωτικό Φυλάκιο 69 (υψόμετρο 920m) το οποίο βρίσκεται 200m νότια από τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Ο ΕΟΣ Κομοτηνής έχει σηματοδοτήσει το μονοπάτι.

Το ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε6: Το ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε6, αρχίζει από τη Σκανδιναβία και καταλήγει στο Αιγαίο. Στην Ελλάδα εισέρχεται από τον Προμαχώνα Σερρών και αφού διέλθει από τους νομούς Δράμας και Ξάνθης εισέρχεται στη Ροδόπη στην περιοχή του χωριού Αστραία. Ακολούθως διέρχεται τον ποταμό Κομπάτο στην περιοχή Τρικόρφου και ακολουθεί πορεία από τα χωριά Πόα και Κερασιά προς το χωριό Σώστης. Μέσω της Κομοτηνής, διέρχεται από το Φύλακα και την Πελαγία και ανηφορίζει στο όρος Ίσμαρος, φθάνοντας στη Μαρώνεια. Από εκεί ακολουθεί την πλαγιά του Ισμάρου δίπλα στη θάλασσα. Στη συνέχεια εισέρχεται στο νομό Έβρου και μέσω Αλεξανδρούπολης κατευθύνεται στη Σαμοθράκη. Ανέρχεται στην κορυφή Σάος και μέσω του Προφήτη Ηλία καταλήγει στην Καμαριώτισσα.

Περιβαλλοντικές Διαδρομές

Δραστηριότητες – Προγράμματα του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης

Το Εθνικό Πάρκο Α.Μ.-Θ. ιδρύθηκε το 2008 και περιλαμβάνει τις περιοχές των υγροτόπων Δ. Νέστου, Λ. Βιστωνίδας, Λ. Ισμαρίδας και της ευρύτερης περιοχής τους. Το υγροτοπικό σύμπλεγμα του Εθνικού Πάρκου είναι ένα από τα σημαντικότερα της Ελλάδας, λόγω της μεγάλης έκτασής του και της μεγάλης βιολογικής, αισθητικής, επιστημονικής, γεωμορφολογικής και παιδαγωγικής του αξίας. Σκοπός του Εθνικού Πάρκου είναι η αποτελεσματική προστασία των οικοτόπων και των σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας που ενδημούν και αναπαράγονται στην περιοχή.

Διαδρομή 1, Λίμνη Βιστωνίδα – Λ/Θάλασσα Πόρτο Λάγος: Ξεκινάει από το Κέντρο Πληροφόρησης Λίμνης Βιστωνίδας με κατεύθυνση το χωριό του Πόρτο Λάγους, στη συνέχεια προς τον Αλιευτικό συνεταιρισμό.

Διαδρομή 2, Λίμνη Ισμαρίδα Θρακικές Λ/Θάλασσες: Ξεκινάει από το Κέντρο Πληροφόρησης Λίμνης Βιστωνίδας με κατεύθυνση προς Κομοτηνή στο Φανάρι, κατεύθυνση για το Κάμπινγκ Φαναρίου και Λ/Θάλασσα Ξηρολίμνη. Στη συνέχεια Μέση, Γλυφάδα, αριστερά

προς παραλία Μολυβωτής, Λ/Θάλασσα Πτελέα. Επιστροφή στη Γλυφάδα, ανατολικά προς Ίμερος, αριστερά για Παγούρια, λίμνη Ισμαρίδα.

4.9. ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΌΤΗΤΑ

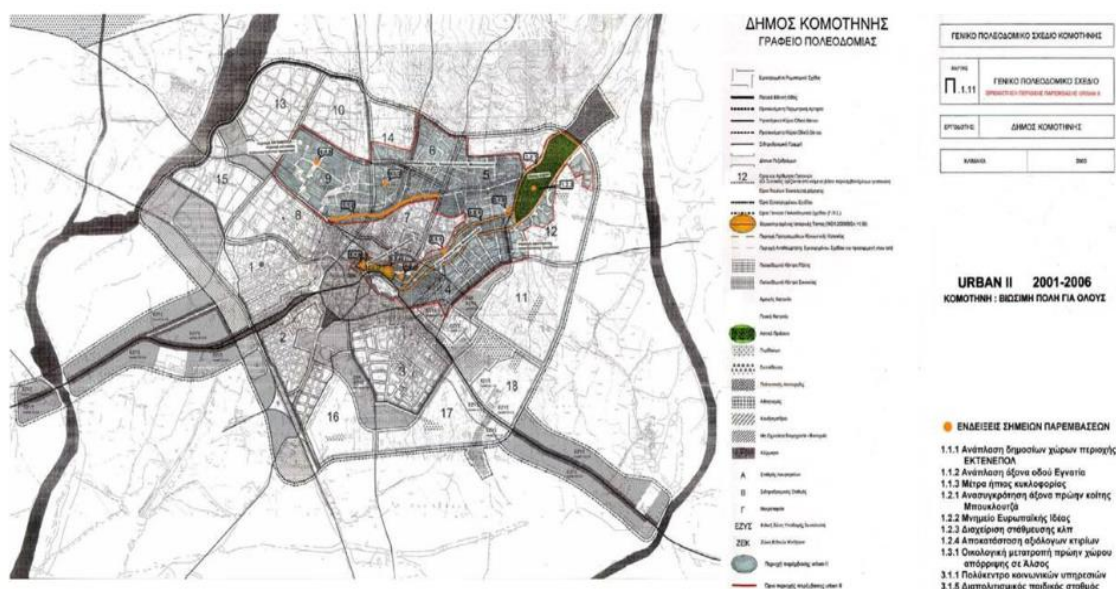
Ο Δήμος Κομοτηνής σεβόμενος τα ανάπηρα άτομα στόχευε και στοχεύει στην δημιουργία ενός περιβάλλοντος βιώσιμου και προσβάσιμου για όλους. Από το έτος 2001 περίπου και έχοντας ως οδηγό τις κείμενες νομοθεσίες ενέταξε στον σχεδιασμό του διάφορα έργα και δράσεις εκμεταλλευόμενες είτε τα εκάστοτε χρηματοδοτικά εργαλεία είτε τους ίδιους πόρους του.

4.9.1. ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

1) Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN II

Ο Δήμος Κομοτηνής, μια από τρεις επιλεγθείσες πόλεις (Ηράκλειο, Πέραμα, Κομοτηνή) της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Urban II 2000- 2006 , εκμεταλλυόμενος το χρηματοδοτικό εργαλείο, Ε.Π. «Κομοτηνή Βιώσιμη πόλης για όλους 2001-2006» ενέταξε, υλοποίησε και ανάπλασε ένα μεγάλο τμήμα του αστικού ιστού του .

Ένας από τους βασικούς στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος ήταν η βελτίωση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής της πόλης.

Χάρτης 14: Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Κομοτηνής, Δήμος Κομοτηνής

Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω έργα (Urban II) που υλοποιήθηκαν από το πρόγραμμα και τα οποία συνέβαλαν ουσιαστικά στην βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών με σεβασμό προς την προσβασιμότητα των αναπήρων ατόμων.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 «Πολυλειτουργική και Οικολογική Αστική Ανάπλαση» υλοποίησε τις παρακάτω δράσεις:

▲ Έργο 1.3.2. «Λεωφορειακή γραμμή εξυπηρέτησης της περιοχής παρέμβασης» (2005)

Το έργο, προϋπολογισμού 400.000,00 €, αφορούσε στην προμήθεια δύο χαμηλοδάπεδων αστικών λεωφορείων, κατάλληλων για την κάλυψη των μετακινήσεων των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης του προγράμματος. Τα λεωφορεία ήταν σύγχρονης κατασκευής, φιλικά προς το περιβάλλον (σύμφωνα με το πρότυπο EURO 3), φέραν εγκαταστημένη τη βασική ηλεκτρολογική εγκατάσταση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφόρησης IBIS, ράμπα αμαξιδίων για ανάπηρα άτομα με ηλεκτρικό χειρισμό, κάμερες παρακολούθησης του επιβατικού κοινού, και συσκευές τηλεπικοινωνίας.

▲ Μέτρο 1.1 'Παρεμβάσεις ανάπλασης υποβαθμισμένων περιοχών' (2003)

Το έργο αυτό, με Προϋπολογισμό 109.631,90 €, αφορούσε στην μετατροπή των οδών Φωκίωνος, Γραβιάς, Ξενοφώντος και Νικαίας, σε οδούς ήπιας κυκλοφορίας και περιλάμβανε διαμορφώσεις δρόμων, πεζοδρομίων, ραμπών για άτομα με κινητικά προβλήματα, κατάλληλη σήμανση και φωτισμό των δρόμων. Είχε δοθεί ιδιαίτερη μέριμνα στην διευκόλυνση της κίνησης ατόμων με κινητικά προβλήματα.

▲ Έργο 1.1.1. «Ανάπλαση των Δημοσίων Χώρων της Περιοχής ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ» (2003)

Η δράση αυτή αφορούσε την ανάπλαση της περιοχής μεταξύ του 11ου Δημοτικού Σχολείου και της Εκκλησίας του Αγ. Κοσμά. Κατασκευάστηκε μια πλατεία , παιδική χαρά και χώρος περιπάτου συνολικής επιφάνειας 5.531 τ.μ.

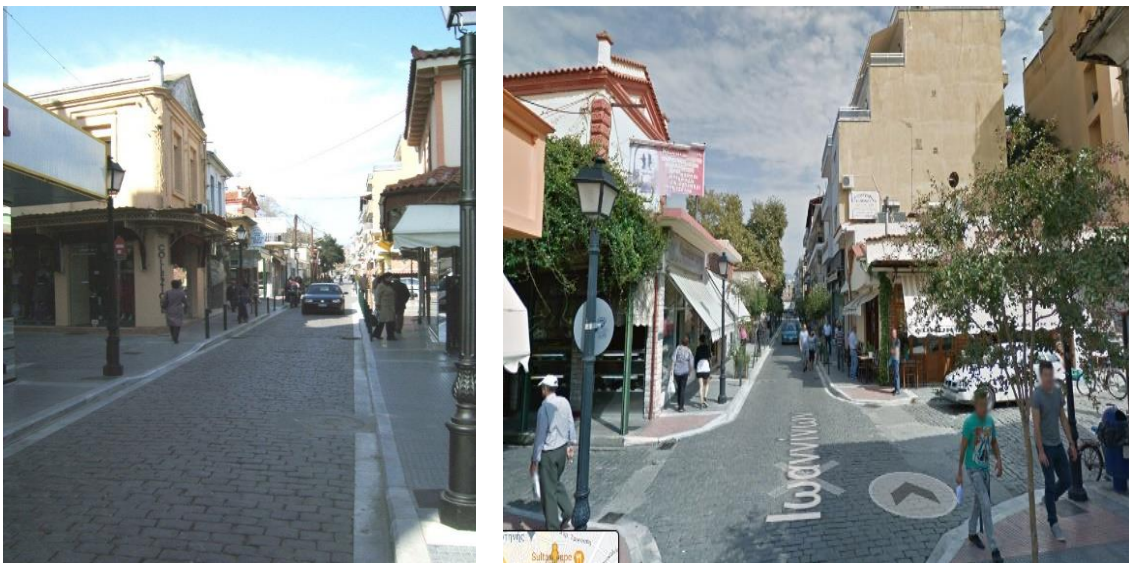

▲ Έργο 1.1.1. (Α) «Ανάπλαση Ελευθέρων Χώρων μεταξύ των Ο.Τ. 22 και Ο.Τ. 26 Περιοχής ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ» (2003)

Η δράση αυτή έρχεται σε συνέχεια της προηγούμενης όπου σε γειτονικό χώρο επεκτάθηκε ο φωτισμός, δημιουργήθηκε πλατεία με παιδική χαρά , συνολικής επιφάνειας 2.700 τ.μ.

▲ Έργο 1.1.31. «Μέτρα ήπιας κυκλοφορίας Β' φάση» (2006)

Το έργο αυτό αφορούσε στην ανάπλαση της οδός Ιωαννίνων κάθετου οδικού άξονα της οδού Εγνατίας. Περιλάμβανε ανακατασκευή του πλακόστρωτου οδοστρώματος, νέο φωτισμό και διαπλάτυνση πεζοδρομίων.

▲ Έργο 1.2.1. « Ανάπλαση πρώην κοίτης ποταμού Μπουκλουτσά» (2003)

Το έργο, με προϋπολογισμό 362.194,00 €, στόχευε στην ανάπλαση των κοινόχρηστων χώρων του άξονα της πρώην κοίτης του ποταμού Μπουκλουτζά (επικαλύφθηκε στις αρχές

της δεκαετίας του '70), ο οποίος αποτελεί το συνδετήριο άξονα των υποβαθμισμένων βορειοανατολικών περιοχών κατοικίας των τσιγγάνων και των μουσουλμάνων, με το κέντρο της πόλης, αποκαθιστώντας έτσι τη συνοχή του αστικού χώρου και συμβάλλοντας αποφασιστικά στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και εξάλειψης θυλάκων περιθωριοποίησης. Οι παρεμβάσεις στόχευαν σε μία ολοκληρωμένη παρέμβαση στο χώρο και περιλαμβάνουν εργασίες φωτισμού, σήμανσης, αστικού εξοπλισμού, φυτεύσεις, διαμορφώσεις υπαιθρίων χώρων, βελτίωση οδοστρωσίας και επιστρώσεων, διαπλάτυνση πεζοδρομίων, τοποθέτηση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων.

▲ Έργο 1.2.11. «Ανασυγκρότηση Άξονα Πρώην κοίτης ποταμού Τρελοχείμαρου (Μπουκλουτζά) Β΄ φάση» (2005)

Με το έργο αυτό, προϋπολογισμού 375.250,00 € επιτεύχθηκε η σύνδεση των έργων της Περιοχής Παρέμβασης του Ε.Π. Κομοτηνής της Κ.Π. URBAN II, όπως το Πολυλειτουργικό Κέντρο, ο Διαπολιτισμικός Παιδικός Σταθμός, το Οικολογικό Αστικό Άλσος και που μαζί αποτελούν τον συνδετήριο άξονα των υποβαθμισμένων βορειοανατολικών περιοχών κατοικίας των τσιγγάνων και μουσουλμάνων με το κέντρο της πόλης. Κατασκευάστηκαν υπαίθριοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων μεταξύ της Λέσχης Αξιωματικών και του Πάρκου κυκλοφοριακής Αγωγής δημιουργήθηκαν χώροι πρασίνου με καθιστικά,

πέργκολες, παγκάκια και ζαρντινιέρες τόσο στο χώρο αυτό όσο και στο κοινόχρηστο τμήμα απέναντι από το Πολυλειτουργικό Κέντρο Κοινωνικών Υπηρεσιών.

▲ Έργο 3.1.1. «Πολυλειτουργικό Κέντρο Κοινωνικών Υπηρεσιών» (2006)

Στα πλαίσια της δράσης, προϋπολογισμού 1.663.238,02€, κατασκευάστηκε το Πολυλειτουργικό Κέντρο Κοινωνικών Υπηρεσιών στην κεντρική περιοχή της περιοχής παρέμβασης του Προγράμματος. Στεγάζει στα 1.950 m² της συνολικής επιφάνειάς του, με μια πολυσυλλεκτική και πολυπολιτισμική προσέγγιση, όλες τις κοινωνικές υπηρεσίες και δράσεις που αναπτύσσονται στα πλαίσια του URBAN II (υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης, επιμορφωτικά προγράμματα, δράσεις ενημέρωσης, καταρτίσεις κλπ). Επίσης, καλύπτει ανάγκες για λειτουργίες που απευθύνονται στη νεολαία και στους ηλικιωμένους (στέκι νεολαίας- ΚΑΠΗ, πολιτιστικές δραστηριότητες). Το Πολυλειτουργικό Κέντρο Κοινωνικών Υπηρεσιών κατασκευάστηκε σε δημοτικό οικόπεδο 1.524 m², έχει κατασκευαστεί ράμπα στην είσοδο και η πρόσβαση στους επάνω ορόφους γίνεται με ασανσέρ που καλύπτει τις προδιαγραφές για ανάπηρα άτομα

▲ Έργο 3.1.4. «Δημοτικός Διαπολιτισμικός Παιδικός Σταθμός» (2006)

Το έργο με προϋπολογισμό 565.709,46€, αφορά την μελέτη, την κατασκευή και την προμήθεια του εξοπλισμού του διαπολιτισμικού παιδικού σταθμού, ο οποίος εξυπηρετεί 50 θέσεις νηπίων και κατασκευάστηκε στο οικοδομικό τετράγωνο 447, στην ανατολική πλευρά της περιοχής παρέμβασης. Ο Σταθμός υποστηρίζει την ενσωμάτωση των μητέρων στην αγορά εργασίας και θα βοηθήσει να αρθούν οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων σε πρώιμη ηλικία.

Το κτίριο καλύπτει συνολικά 592 τ.μ. και είναι εύκολα προσπελάσιμο για ανάπηρα άτομα.

▲ Έργο 3.1.5. «Υποδομές Κοινωνικής Στήριξης & Υπηρεσιών»

Το έργο, προϋπολογισμού 1.134.850€, αφορούσε την δημιουργία υποδομών κοινωνικής υποστήριξης σε αστέγους και ανάπηρα άτομα, που θα καλύπταν τις ανάγκες τους

Α) Στέγη ημιαυτόνομης διαβίωσης για ανάπηρα άτομα

Το έργο αφορούσε την ανέγερση ενός τετραώροφου κτιρίου συνολικής επιφάνειας 865 τ.μ. για στέγαση αναπήρων ατόμων που να μπορούν να διαβιώσουν ημιαυτόνομα .Το κτίριο αποτελείται από χώρους κεντρικής υποστήριξης (γραφεία , διοίκηση κ.α.) και έχει την δυνατότητα στέγασης δεκατεσσάρων ατόμων με τους απαραίτητους κατάλληλα διαμορφωμένους και εξοπλισμένους χώρους . Το κτίριο παραχωρήθηκε στο Σύλλογο «Περπατώ».

Β) Κτίριο σίτισης Δήμου Κομοτηνής

Το έργο αφορούσε στην ανέγερση ενός μονώροφου κτιρίου φιλοξενίας – σίτισης απόρων και αστέγων στο πλησίον του κτιρίου της Στέγης Ημιαυτόνομης Διαβίωσης αναπήρων ατόμων.

2) Το Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Αστικής Ανάπλασης

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Αστικής Ανάπλασης στο πλαίσιο της Π.Π 2000-2006 εφαρμόστηκε στην περιοχή της Νέας Μοσυνούπολης. Η Ν. Μοσυνούπολη αποτελεί το δυτικό τμήμα της περιβάλλουσας του κέντρου ζώνης όπου εκδηλωνόταν έντονα συμπτώματα αστικής παθολογίας: κοινωνική περιθωριοποίηση των κατοίκων, αποκλεισμός των ατόμων από την αγορά εργασίας και τα κοινωνικά δίκτυα, φαινόμενα απομονωτισμού και εγκλεισμού. Η περιοχή παρέμβασης οριοθετούνταν από τις οδούς Γεωργίου Ράλλη-Τσάτσου- Ευκλείδου και Ευξείνου πόντου και απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη.

Χάρτης 15: Περιοχή Παρέμβασης Αστικά Ολοκληρωμένα 2000-2006

Ένας από τους στόχους του Επιχειρησιακού προγράμματος ήταν η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της προσπελασιμότητας της περιοχής.

Όπως απεικονίζεται και στο παρακάτω χάρτη η περιοχή παρέμβασης του Επιχειρησιακού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Αστικής Ανάπλασης, στο πλαίσιο του ΠΕΠ ΑΜΘ 2000-2006

αποτελέσει τμήμα της περιοχής παρέμβασης του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Αστικής Ανάπτυξης του Ε.Π. «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ 2007-2013».

Χάρτης 16: Περιοχή Παρέμβασης Ο.Σ.Α.Α 2007-2013

Κατά τη διάρκεια του ΕΣΠΑ 2007 – 2013, ο δήμος Κομοτηνής υλοποίησε επιτυχώς το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αστικής Ανάπτυξης (ΟΣΑΑ), με χρηματοδότηση του ΠΕΠ Μακεδονίας και Θράκης 2007 – 2013.

Στο πλαίσιο του έργου «Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αστικής Ανάπτυξης ΟΣΑΑ Δήμου Κομοτηνής» συνέστησε μια σειρά από εκτεταμένες παρεμβάσεις στον κεντρικό τομέα της πόλης με στόχο:

- Την αποκλιμάκωση των υψηλών κυκλοφοριακών φόρτων, τη δημιουργία ενός οδικού περιβάλλοντος, το οποίο δύναται να εξυπηρετήσει τις μετακινήσεις των πολιτών, αποτρέποντας την απρόσκοπτη και ανεξέλεγκτη χρήση του επιβατικού οχήματος στο συγκεκριμένο τμήμα της Κομοτηνής.
- Την ανάδειξη της φυσιογνωμίας της πόλης, συμπεριλαμβάνοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και σημεία της πόλης.
- Την προετοιμασία της πόλης για την αναμενόμενη αύξηση του πληθυσμού και την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και μετακινήσεων.

Τα έργα του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Αστικής Ανάπτυξης συμπεριλαμβάνουν τα παρακάτω :

▲ **Ανάπλαση Πλατείας Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου (2011)**

Το έργο, προϋπολογισμού 312.466,18€, αυτό αφορά στην διαμόρφωση της πλατείας Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου στην πόλη της Κομοτηνής. Έγινε ανάπλαση της πλατείας και η σύνδεσή της με τον ιστορικό πεζόδρομο της Βενιζέλου μέσω της οδού Σωκράτους.

Συγκεκριμένα εκτελέστηκαν οι εργασίες οδοποιίας, οικοδομικές, ηλεκτρομηχανολογικές και εργασίες πρασίνου.

▲ **Παρεμβάσεις Οδών ήπιας Κυκλοφορίας και βελτίωσης της προσπελασιμότητας (οδός Κούλογλου, Σεφέρη, Ηροδότου, Φιλίππου, μία οδός κάθετη στη Φιλίππου ανώνυμη και ο πεζόδρομος Απελλή)**

Η παρέμβαση αυτή, προϋπολογισμού 839.148,62€, ήταν σύννομη με την κυκλοφοριακή μελέτη του Δήμου.

Το πλάτος του ασφαλτοτάπητα περιορίστηκε στα 3,00μ. περίπου σε όλες τις οδούς ώστε να λειτουργούν ως οδοί ήπιας κυκλοφορίας ενώ αυξήθηκαν τα πλάτη των πεζοδρομίων. Στην οδό Ηροδότου στο τμήμα της με πλάτος 10μ κατασκευάστηκε ποδηλατόδρομος μονής κατεύθυνσης ενώ στο τμήμα της με πλάτος 12μ κατασκευάστηκε από την μία πλευρά ποδηλατόδρομος διπλής κατεύθυνσης και από την άλλη θέσεις στάθμευσης. Στην οδό που είναι κάθετη στην οδό Φιλίππου (ανώνυμη) κατασκευάστηκε ποδηλατόδρομος διπλής κατεύθυνσης και από την άλλη θέσεις στάθμευσης. Σε όλες τις οδούς κατασκευάστηκαν ράμπες για ανάπηρα άτομα και κατά μήκος των πεζοδρομίων οδηγός τυφλών. Επίσης, λόγω των αλλαγών (τροποποιήσεων) που απαιτούνται από την υπογειοποίηση των δικτύων της ΔΕΗ, κατασκευάστηκε εξ' αρχής το δίκτυο οδοφωτισμού στις οδούς Ηροδότου και Φιλίππου και σύνδεση στο δίκτυο της οδού Απελλή, ενώ στην Κούλογλου αντικαταστάθηκε το υπάρχον δίκτυο διατηρώντας τα ίδια φωτιστικά σώματα.

▲ Έργα δακτυλίου ποδηλατόδρομου (οδός Δημοκρίτου, Ορφέως , Κακουλίδη - Στ. Κυριακίδη, Ν. Ζωίδη - Απ.Σούζου) (2012)

Το έργο, ύψους 2.700.000€, αφορά την κατασκευή ποδηλατοδρόμων στην οδό Δημοκρίτου, στην οδό Ορφέως και στις οδούς Κακουλίδη - Στ. Κυριακίδη Ν. Ζωίδη - Απ. Σούζου στο κέντρο της πόλης της Κομοτηνής.

Αναλυτικά έγιναν οι παρακάτω εργασίες, σύμφωνα με την οριζοντιογραφία , το σχέδιο σήμανσης και την κατά πλάτος τομή :

Εκσκαφή των υφισταμένων πεζοδρομίων, κατασκευή νέων κρασπεδορείθρων, κατασκευή πεζοδρομίων και ραμπών για ανάπηρα άτομα και οδηγού τυφλών, κατασκευή ποδηλατοδρόμου με έγχρωμη άσφαλτο, κατασκευή παρτεριού κατά μήκος των ποδηλατοδρόμων για τη δημιουργία ζώνης ασφαλείας μεταξύ ποδηλατοδρόμου, θέσεων στάθμευσης και λωρίδας κυκλοφορίας, κατασκευή θέσεων στάθμευσης, οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση, τοποθέτηση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων μεταξύ ποδηλατοδρόμου και λωρίδας κυκλοφορίας, κατασκευή φρεατίων υδροσυλλογής.

Αντικαταστάθηκε και βελτιώθηκε ο φωτισμός στις οδούς, τοποθετήθηκαν αναλάμποντες για την προειδοποίηση των οδηγών των οχημάτων ότι υπάρχει διέλευση ποδηλάτων, και στις διελεύσεις πεζών τοποθετήθηκε ηχητικό σύστημα για την διέλευση των τυφλών.

▲ **Ολοκλήρωση πεζοδρομήσεων στην Νέα Μοσυνούπολη και σύνδεση με το αστικό κέντρο της πόλης.**

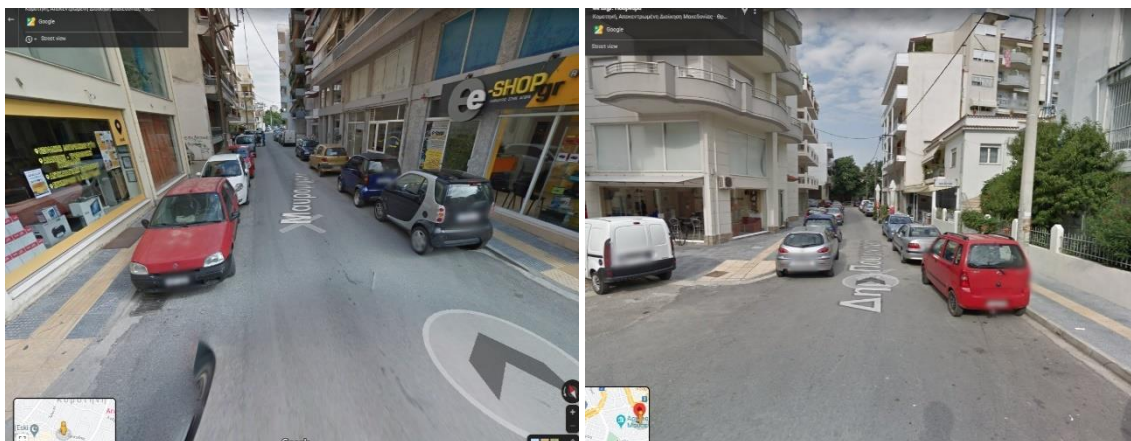
Με το έργο, προϋπολογισμού 1.200.000,00€, αυτό εκτελέστηκαν παρεμβατικές εργασίες έργων οδοποιίας στον οικισμό Ν. Μοσυνούπολης του Δήμου Κομοτηνής και συγκεκριμένα στις κάτωθι οδούς: Νεοκαισαρείας, Νότιο τμήμα Σεβαστείας, Νικοπόλεως, Αργυρουπόλεως, Αναξαγόρα, Πιττακού, Περιάνδρου, Καλλιπατείας, Γαληνού, Αναξιμάνδρου, Αναξιμένη, Μύρωνος, Αισχύλου, Ασκληπιού, Ησιόδου, Παρθενώνα, Αρτέμιδος, Αριστοφάνους, Πτολεμαίου, Λυσάνδρου, Κληρίδη – Σαπφούς, Αιγέα, Διαγόρα, Μενάνδρου, Θεοκρίτου. Κατασκευάστηκαν πεζοδρόμια από σκυρόδεμα και πλακοστρώσεις.

Με το έργο αυτό έγινε η σύνδεση του δακτυλίου ποδηλατοδρόμου βόρεια του αρχικού δακτυλίου με τη περιοχή της Μοσυνούπολης μέσω της οδού Φιλίππου, από το πέρασ της οδού Εγνατίας, και της Εθν. Αντίστασης μέχρι την Γ. Παπανδρέου. Η επιμέρους δαπάνη για τη δημιουργία του ποδηλατοδρόμου αγγίζει τις 200.000 €. Τέλος, με το έργο διασφαλίστηκε η προσβασιμότητα των αναπήρων ατόμων.

▲ **Αναβάθμιση οδικού δικτύου για την βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας και την ασφάλεια των πολιτών (οδός Παρασίου - Π. Μαυρομιχάλη, Χαλκοκονδύλη, Πουρνάρα και η εσωτερική οδός εξυπηρέτησης της Δημοτικής αγοράς) (2013)**

Με το εν λόγω έργο, ύψους 500.000,00 €, διαμορφώθηκαν πλήρως οι οδοί Παρασίου- Π. Μαυρομιχάλη, Χαλκοκονδύλη, Πουρνάρα και η εσωτερική Οδός εξυπηρέτησης της Δημοτικής αγοράς.

Σε όλες τις οδούς κατασκευάστηκαν κρασπεδορείθρα και πεζοδρόμια με ράμπες για ανάπηρα άτομα και οδηγό τυφλών. Επίσης τοποθετήθηκαν νέα φωτιστικά.

▲ **Βελτίωση υποδομών προσχολικής και σχολικής εκπαίδευσης**

Με το έργο αυτό, ύψους 600.000€, έγιναν εργασίες στα παρακάτω κτίρια: 1ος Βρεφονηπιακός σταθμός, 4ος Παιδικός σταθμός και 2ο Λύκειο Κομοτηνής.

Συγκεκριμένα εκτελέστηκαν οι εξής εργασίες:

Αποξήλωση όλων των εξωτερικών θυρών και παραθύρων και αντικατάσταση τους με νέα, εγκαταστάσεις και εργασίες για ανάπηρα άτομα (WC και ασανσέρ), εξωτερικές βαφές του 2ου Λυκείου και βελτίωση – εκσυγχρονισμός των Η/Μ εγκαταστάσεων και του δικτύου θέρμανσης και ενεργειακή αναβάθμιση του βρεφονηπιακού σταθμού.

Οι εργασίες για την τα κτίρια του 1ου Βρεφονηπιακού Σταθμού και του 4ου παιδικού σταθμού προϋπολογίζονται σε 450.000 €, ενώ για το 2ο Λύκειο Κομοτηνής σε 150.000 €.

Συμπερασματικά, το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής προώθησε την αναβάθμιση και προστασία του αστικού περιβάλλοντος, την δημιουργία και εξασφάλιση υψηλής ποιότητας δημόσιων / κοινόχρηστων χώρων με άμεσο αποτέλεσμα την βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσα στην πόλη. Η ζωή μέσα στην πόλη της Κομοτηνής γίνεται συνώνυμη με την εύκολη και ασφαλή πρόσβαση στον δημόσιο χώρο και τις διάφορες υπηρεσίες και δραστηριότητες που προσφέρει.

Η πόλη της Κομοτηνής έχει δημιουργήσει συνθήκες προσβασιμότητας για ανάπηρα άτομα. Ο πολίτης, ο κάτοικος και ο επισκέπτης έχουν το αίσθημα οικειοποίησης και σεβασμού του

δημόσιου χώρου τους πόλης. Τα έργα του ΟΣΑΑ για την πόλη της Κομοτηνής αποτελούν μέρος του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου και αποσκοπεί στην δημιουργία έργων υποδομής που καταστούν τον Δήμο ανοιχτό και προσβάσιμο σε όλους.

3) Μεμονωμένα Έργα στην Περιοχή Παρέμβασης (ΠΕΠ ΑΜΘ 2007 – 2013)

▲ Το κτίριο της Τσανακλείου σχολής

Το κτίριο παραχωρήθηκε από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων στο Δήμο Κομοτηνής και εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ 2007-2013 μέσω της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. για την ανάπτυξη του διατηρητέου κτηρίου, των βοηθητικών κτηριακών εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος χώρου. Το κτίριο είναι καθόλα προσβάσιμο για ανάπηρα άτομα καθότι διαθέτει ασανσέρ για την πρόσβαση στους επάνω ορόφους, ράμπες πρόσβασης.

Το έργο έχει ολοκληρωθεί και χρηματοδοτηθεί από το ΠΕΠ ΑΜΘ 2014-2020.

Σήμερα λειτουργεί στον χώρο αυτό η Δημοτική Βιβλιοθήκη του Δήμου Κομοτηνής.

▲ Προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες λειτουργίας των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής (Α' & Β' εκπαίδευσης) του Δήμου Κομοτηνής καθώς και των τμημάτων ένταξης (2012)

Ο δήμος Κομοτηνής προμηθεύτηκε ειδικό εξοπλισμό αξίας 258.879,30€ για τις σχολικές μονάδες 4ο Γυμνάσιο Κομοτηνής, 12ο Νηπιαγωγείο Κομοτηνής, 1ο Ειδικό Σχολείο Κομοτηνής, 2ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής, 2ο Νηπιαγωγείο Κομοτηνής, 5ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής, Ειδικό Νηπιαγωγείο Κομοτηνής, ΕΕΕΕΚ Κομοτηνής, Δημοτικό Σχολείου Αίγειρου, 10ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής, 9ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής, 6ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής.

Ο εξοπλισμός αφορούσε , ανάλογα με τις ανάγκες που είχε η κάθε σχολική μονάδα, σε προμήθεια :

- Διαδραστικών πινάκων
- Υπολογιστές - μηχανές γραφείου/Συσκευές ήχου και εικόνας,
- Έπιπλα,
- Ειδικός εξοπλισμός για παιδιά με κινητικά προβλήματα,
- Εξοπλισμός εργαστηρίων αυτόνομης διαβίωσης,
- Εξοπλισμός γυμναστικής, αθλοπαιδιών και ψυχοκινητικής αγωγής
- Ειδικός εξοπλισμός για παιδιά με κινητικά προβλήματα,
- Εξοπλισμός εργαστηρίων κηπουρικής,
- Εξοπλισμός εργαστηρίων κεραμικής,
- Εξοπλισμός γυμναστικής, αθλοπαιδιών και ψυχοκινητικής αγωγής,
- μουσικά όργανα,
- Εξοπλισμός φυσιοθεραπείας

4) Προσβάσιμες Παραλίες

Το 2017 ο Δήμος Κομοτηνής προέβει στην διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού, με ίδιους πόρους, για την προμήθεια και εγκατάσταση μιας μη μόνιμης βοηθητικής διάταξης για την πρόσβαση αναπήρων ατόμων στη θάλασσα (μαζί με ντουζ , φωτισυναγερμό και αποδυτήρια), κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες, στην παραλία Ιουλία του οικισμού Φανάρι Ν. Ροδόπης. Το Seatrac μαζί με ντουζ, φωτισυναγερμό και αποδυτήρια τοποθετείται έκτοτε κάθε καλοκαίρι στην παραλία Ιουλία (1^η εικόνα). Ακόμη, σε δύο σημεία στην παραλία Αρωγής και σε ένα σημείο στην παραλία Μέσης του Δήμου Κομοτηνής έχουν τοποθετηθεί τροχήλατα αμαξίδια από το 2008 (2^η εικόνα).

5) Προσβάσιμα διδακτήρια και κτίρια ευθύνης του Δήμου Κομοτηνής

Ο Δήμος Κομοτηνής πέρα από την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων σε κάθε έργο που εκτελεί με ιδίους πόρους είτε αυτό αφορά ανάπλαση, αναβάθμιση είτε συντήρηση υφιστάμενων υποδομών έχει ως πρωταρχικό μέλημα τον σχεδιασμό για όλους.

Συγκεκριμένα:

- Με τα ετήσια έργα Συντήρησης Υφιστάμενων Κτιρίων Ευθύνης του Δήμου Κομοτηνής όπου δεν υπάρχουν ράμπες και WC για ανάπηρα άτομα κατασκευάζει και μεριμνεί να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στο κτίριο αυτό.
- Με τα ετήσια έργα Συντήρησης Διδακτηρίων του Δήμου Κομοτηνής όπου δεν υπάρχουν ράμπες και WC για ανάπηρα άτομα κατασκευάζει και μεριμνεί να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στο κτίριο αυτό. Σχεδόν το 80% των διδακτηρίων είναι προσβάσιμα από ανάπηρα άτομα
- Σε συντήρηση υφιστάμενων αστικών οδών, ή βελτίωση/ ανάπλαση πλατειών και παιδικών χαρών δημιουργεί ράμπες για ανάπηρα άτομα και τοποθετεί τον οδηγό τυφλών
- Στις παιδικές χαρές έχει τοποθετήσει ένα παιχνίδι που είναι και για ανάπηρα παιδιά
- Τον αύλειο χώρο του Ειδικού Δημοτικού Σχολείου/ Νηπιαγωγείου του Δήμου Κομοτηνής έχει δημιουργηθεί μια παιδική χαρά για ανάπηρα παιδιά

Σημαντική ήταν και η διαμόρφωση του Κλειστού Γυμναστηρίου Κομοτηνής το οποίο διαμορφώθηκε έτσι ώστε να είναι προσβάσιμο τόσο απο ανάπηρα άτομα ως θεατές όσο και από αθλητές, γεγονός που επέτρεψε την διεξαγωγή του Διεθνές Τουρνουά Καλαθοσφαίρισης με Αμαξίδιο που διεξήχθη το τριήμερο 18 με 20 Ιουλίου 2018 στην Κομοτηνή με πρωτοβουλία του Αθλητικού Συλλόγου αναπήρων ατόμων «ΗΡΟΔΙΚΟΣ», της Ομοσπονδίας Σωματείων Καλαθοσφαιριστών με Αμαξίδιο (ΟΣΕΚΑ) και του Δήμου Κομοτηνής.

6) Θέσεις στάθμευσης αναπήρων ατόμων, ιδιωτικές και κοινόχρηστες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Δήμου Κομοτηνής, έχουν εγκριθεί από αυτόν συνολικά 37 κοινόχρηστες θέσεις σε διάφορα σημεία του Δήμου, ενώ υπάρχουν και 29 θέσεις φυσικών προσώπων.

4.9.2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

- ▲ **Προμήθεια και τοποθέτηση εξοπλισμού για την πρόσβαση των αναπήρων ατόμων και άλλων κατηγοριών με κινητικές βλάβες σε παραλίες του Δήμου Κομοτηνής – Προϋπολογισμού 239.900,00€**

Η παραπάνω πρόταση υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα ΕΠΑνΕΚ 2014-2020. Σε τέσσερα σημεία στις παραλίες του Φαναρίου και Μέσης θα δημιουργηθούν κατάλληλες ελαφριές, μη μόνιμες υποδομές (εγκαταστάσεις και προσβάσεις) στον ευρύτερο χώρο τεσσάρων παραλιών κολύμβησης του Δήμου Κομοτηνής για την εξυπηρέτηση εμποδιζόμενων ατόμων και άλλων κατηγοριών ατόμων με κινητικά προβλήματα, ατόμων με μειωμένη ή καθόλου όραση και μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές σχεδιασμού και κατασκευής.

- ▲ **Κατασκευή ραμπών και χώρων υγιεινής για την πρόσβαση και την εξυπηρέτηση αναπήρων ατόμων σε σχολικές μονάδες του Δήμου Κομοτηνής» - Προϋπολογισμού 42.999,99€**

Το εν λόγω έργο εγκρίθηκε πρόταση στο Πρόγραμμα «Φιλόδημος II». Με το έργο αυτό θα κατασκευαστούν ράμπες πρόσβασης των αναπήρων ατόμων, καθώς και χώροι υγιεινής για την εξυπηρέτησή τους στις υπόλοιπες σχολικές μονάδες, όπου δεν υφίστανται, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη πρόσβασή τους στους χώρους των σχολείων.

- ▲ **Επισκευή, συντήρηση σχολικών κτιρίων & αύλειων χώρων και λοιπές δράσεις του Δήμου Κομοτηνής – Προϋπολογισμού συνολικού προϋπολογισμού 450.000,01€, εκ των οποίων 389.400,00 € χρηματοδότηση από πόρους του προγράμματος ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II και 60.600,01 € χρηματοδότηση από ίδιους πόρους του Δήμου Κομοτηνής**

Το ανωτέρω έργο έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Φιλόδημος II» και υλοποιείται. Με το έργο αυτό βελτιώνονται τα γήπεδο των αύλειων χώρων και δημιουργούνται ράμπες πρόσβασης στα κτίρια.

- ▲ **Προσπελασιμότητα και βιώσιμη κινητικότητα σε οδούς περίξ του βυζαντινού τείχους της Κομοτηνής, ύψους 1.000.000,00 €.**

Το έργο έχει ενταχθεί και υλοποιείται στην ΟΧΕ του Ε.Π ΑΜΘ ΕΣΠΑ 2014-2020. Με το έργο αυτό ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση των οδών Σωκράτους και Ν. Γρηγορά και υλοποιείται η διαμόρφωση της οδού Σοφούλη. Ο Σχεδιασμός και η υλοποίηση των οδών θα γίνει με γνώμονα την προσβασιμότητα των αναπήρων ατόμων.

4.9.3. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗΣ ΠΟΛΗΣ 2021

Ευρωπαϊκή διάκριση για την προσβασιμότητα έλαβε η Κομοτηνή κατακτώντας το βραβείο: «Ειδική μνεία για την πόλη που αντιμετώπισε την προσβασιμότητα σαν ευκαιρία» στα Ευρωπαϊκά Βραβεία Προσβάσιμων Πόλεων 2021 (Access City Award).

Το **Access City Award** επιβραβεύει την ικανότητα και τις προσπάθειες μιας πόλης να γίνει πιο προσιτή, προκειμένου να βελτιώσει την ποιότητα ζωής του πληθυσμού της και να διασφαλίσει ότι όλοι – ανεξαρτήτως ηλικίας, κινητικότητας ή ικανότητας – έχουν ίση πρόσβαση στο αστικό περιβάλλον. Απευθύνεται σε όλες τις πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης άνω των 50.000 κατοίκων ή σε αστικές περιοχές που αποτελούνται από δύο ή περισσότερες πόλεις με συνολικό πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων. Επισημαίνεται ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ζουν σήμερα περί τα 120 εκατομμύρια ανάπηρα άτομα, ο γενικός πληθυσμός γερνά, ενώ τέσσερις στους πέντε κατοικούν σε πόλεις, δεδομένα που καθιστούν την προσβασιμότητα όλων ακόμη πιο αναγκαία.

Λαμβάνοντας δε υπόψη την τρέχουσα παγκόσμια κατάσταση λόγω της πανδημίας, στη φετινή βράβευση δόθηκε ειδικό βραβείο για την «Προσβασιμότητα των δημόσιων υπηρεσιών σε περιόδους πανδημίας» για να ανταμείψει τις προσπάθειες των πόλεων να ανταποκριθούν στις νέες προκλήσεις. Στη βράβευση δόθηκαν τα εξής βραβεία και Ειδικές Μνείες.

- Α' Access City Award 2021: Gdynia Πολωνία
- Β' Access City Award 2021: Bermerhaven Γερμανία
- Γ' Access City Award 2021: Jonkoping Σουηδία
- Special Mention for Accessibility as an Opportunity for the whole City: **Κομοτηνή Ελλάδα**
- Special Mention for Accessibility of Public Services in times of pandemic: Poznan Πολωνία
- Special Mention for Built Environment: Florence Ιταλία

5.1. ΠΑΙΔΕΪΑ – ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

Στο Δήμο Κομοτηνής λειτουργούν συνολικά 74 δημόσιες εκπαιδευτικές δομές από τις οποίες οι 24 αφορούν την προσχολική αγωγή, οι 31 αφορούν την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και οι υπόλοιπες 19 την Δευτεροβάθμια. Το μαθητικό δυναμικό ανέρχεται συνολικά σε 9.764 άτομα από τα οποία 4.867 ανήκουν στην πρωτοβάθμια και 4.897 στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση:

		Μονάδες	Μαθητές
Προσχολική Αγωγή/Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Νηπιαγωγεία	24	1.143
	Δημοτικά	21	3.196
	Μειονοτικά Δημοτικά	9	500
	Ειδικά Δημοτικά	1	28
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Γυμνάσια	7	1854
	Γενικά Λύκεια	4	1148
	ΕΠΑΛ	3	698
	ΕΕΕΕΚ	1	39
	Μειονοτικά Γυμνάσια- Λύκεια	1	726
	Μουσικά Γυμνάσια- Λύκειο	1	306
	Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο- Λύκειο	1	22
	Μουσουλμανικά Ιεροσπουδαστήρια	1	104
Σύνολο	74	9.764	

Πίνακας 14: Υφιστάμενες Δομές Παιδείας Δήμου Κομοτηνής, Πηγή: Δ/νση Α'θμιας & Β'θμιας Εκπαίδευσης, στοιχεία 2021

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση/ Νηπιαγωγεία

Στην Δημοτική ενότητα Κομοτηνής λειτουργούν 21 Νηπιαγωγεία , 2 στη Δημοτική ενότητα Αιγείρου και 1 στη Δημοτική ενότητα Νέου Σιδηροχωρίου.

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση/ Δημοτικά σχολεία

Στη Δημοτική ενότητα Κομοτηνής λειτουργούν 26 Δημοτικά Σχολεία (1^ο-13^ο Δημοτικό, 10 Μειονοτικά Δημοτικά σχολεία, 1 Ειδικό Δημοτικό Σχολείο). Στη δημοτική ενότητα Αιγείρου λειτουργούν 4 δημοτικά σχολεία (Φανάριου, Νέας Καλλίστης, Μειονοτικό δημοτικό σχολείο Πόρπης) και ένα στη Δημοτική ενότητα Νέου Σιδηροχωρίου.

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση/ Γυμνάσια –Γενικά Λύκεια

Στη Δημοτική ενότητα Κομοτηνής λειτουργούν 5 Γυμνάσια και 3 Γενικά Λύκεια. Επίσης, λειτουργούν το Μουσικό- Γυμνάσιο Λύκειο, ένα Εσπερινό Γυμνάσιο, ένα Εσπερινό Λύκειο και Ένα μειονοτικό Γυμνάσιο- Λύκειο. Στη δημοτική ενότητα Αιγείρου λειτουργεί ένα Γυμνάσιο.

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση/ Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια

Το 1^ο και το 2^ο ΕΠΑΛ , το εσπερινό ΕΠΑΛ, το Μουσουλμανικό Ιεροσπουδαστήριο καθώς και το Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο-Λύκειο λειτουργούν επίσης στη Δημοτική ενότητα Κομοτηνής και συγκεκριμένα στην πόλη της Κομοτηνής.

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση/ Ε.Ε.Ε.Κ. Κομοτηνής

Το Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης λειτουργεί στην πόλη της Κομοτηνής. Αποτελεί ειδική σχολική μονάδα καθώς εγγράφονται σε αυτό δημοτικών σχολείων Γενικής ή Ειδικής Εκπαίδευσης έως και το 16ο έτος της ηλικίας τους, κατόπιν σχετικής εισήγησης των ΚΕΣΥ, οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην παρακολούθηση ακαδημαϊκού προγράμματος του γυμνασίου και παρουσιάζουν αναπηρίες.

Σκοπός της ειδικής εκπαίδευσης είναι η ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών, η βελτίωση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων για να επιτευχθεί η ένταξη ή η επανένταξη των μαθητών στο κοινό εκπαιδευτικό σύστημα και η συμβίωση με το κοινωνικό σύνολο, η επαγγελματική κατάρτιση και συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία και η αλληλοαποδοχή με το κοινωνικό σύνολο και η ισότιμη κοινωνική τους εξέλιξη.

Άλλες εκπαιδευτικές δομές/ Ι.Ε.Κ. Κομοτηνής

Στο Δήμο Κομοτηνής λειτουργεί το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.). Το Δημόσιο ΙΕΚ Κομοτηνής του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων στεγάζεται στο κτίριο του 1ου ΕΠΑΛ Κομοτηνής όπου συστεγάζονται επίσης η Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης ΑΜΘ και το 1ο ΕΚ Κομοτηνής. Για την περίοδο 2021- 2022 λειτουργούν οι παρακάτω ειδικότητες:

1. ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ
2. ΔΙΑΣΩΣΤΗΣ - ΠΛΗΡΩΜΑ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟΥ
3. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
4. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ (V.I.C.T. TRAVEL)
5. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ ΠΟΔΟΛΟΓΙΑΣ- ΚΑΛΩΠΙΣΜΟΥ ΝΥΧΙΩΝ ΚΑΙ ΟΝΥΧΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

6. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
7. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ
8. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ - ΑΡΧΙΜΑΓΕΙΡΑΣ (CHEF)
9. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
10. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άλλες εκπαιδευτικές δομές/ Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Δ.Π.Θ.) ιδρύθηκε με το Νομοθετικό Διάταγμα αριθμ. 87 της 27ης Ιουλίου 1973 και ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 1974-1975 με την εισαγωγή φοιτητών στα Τμήματα των Πολιτικών Μηχανικών στην Ξάνθη και της Νομικής στην Κομοτηνή. Ονομάστηκε «Δημοκρίτειο» προς τιμήν του αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου Δημόκριτου, ο οποίος καταγόταν από την πόλη Άβδηρα του Νομού Ξάνθης. Οι εγκαταστάσεις του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης εκτείνονται στις πόλεις Κομοτηνή, Ξάνθη, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα. Η διοικητική έδρα του Πανεπιστημίου βρίσκεται στην πόλη της Κομοτηνής, ενώ διοικητικές υπηρεσίες παρέχονται και στις τέσσερις πόλεις-έδρες του.

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης συγκαταλέγεται μεταξύ των μεγαλύτερων Πανεπιστημίων της χώρας από άποψη ενεργού φοιτητικού πληθυσμού. Το Δ.Π.Θ. αναπτυγμένο γεωγραφικά σε όλη τη Θράκη, με 8 Σχολές, 20 Τμήματα, και πλειάδα Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, με φοιτητικό πληθυσμό περίπου 29.000 (προπτυχιακοί φοιτητές, μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες) και με ερευνητικό και διδακτικό προσωπικό που ξεπερνά τα 700 άτομα συνεχίζει να αποτελεί το μοναδικό πανεπιστημιακό ίδρυμα στην Περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Η διάρθρωση των Προγραμμάτων Σπουδών που παρέχει, καλύπτει την πλειονότητα των σύγχρονων επιστημονικών πεδίων με την Σχολή Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας στην Ορεστιάδα, τις Σχολές Επιστημών Υγείας και Επιστημών Αγωγής στην Αλεξανδρούπολη, τις Σχολές Νομικής, Κλασικών & Ανθρωπιστικών Επιστημών, Κοινωνικών Πολιτικών & Οικονομικών Επιστημών και Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού στην Κομοτηνή, και την Πολυτεχνική Σχολή στην Ξάνθη.

Στην Κομοτηνή και συγκεκριμένα στη Πανεπιστημιούπολη της Κομοτηνής, η οποία βρίσκεται σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων από το κέντρο της πόλης της Κομοτηνής και εκτείνεται σε έκταση 2.985.000 m² με δόμηση 77.028 m², στεγάζονται:

- ✓ η Νομική Σχολή
- ✓ η Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
- ✓ το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
- ✓ Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας,
- ✓ το Κτίριο Διοίκησης, το Κεντρικό Αμφιθέατρο, το Εστιατόριο, οι Φοιτητικές Κατοικίες
- ✓ το Κολυμβητήριο
- ✓ Κλειστό Γυμναστήριο.

Στο κέντρο της Κομοτηνής σε έκταση 29.592 m² και με δόμηση 8.914 m² υπάρχει το κτίριο όπου στεγάζονται τα :

- ✓ Τμήματα Κοινωνικής Διοίκησης
- ✓ Ιστορίας και Εθνολογίας, Γλώσσας Φιλολογίας και Πολιτισμού παρευξείνων χώρων.

Επίσης, στο κέντρο της πόλης επί της οδού Πατριάρχου Ιωακείμ Γ΄, στεγάζεται η πινακοθήκη Μανέα.

5.2. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

5.2.1. ΜΟΥΣΕΙΑ, ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Μουσεία της Πόλης

- Το Εκκλησιαστικό Μουσείο Ιεράς Μητροπόλεως Μαρώνειας και Κομοτηνής

Το Μουσείο ανήκει στην Ιερά Μητρόπολη Μαρώνειας και Κομοτηνής. Στεγάζει τη συλλογή εκκλησιαστικών αντικειμένων (φορητές εικόνες, ιερά σκεύη, ιερατικά άμφια, χειρόγραφα και λειτουργικά βιβλία) τα οποία συγκεντρώθηκαν από τους ναούς της εκκλησιαστικής επαρχίας της οικείας Μητροπόλεως, καθώς και από τις δωρεές των προσφύγων οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στην περιοχή της Κομοτηνής. Τα εκθέματα καλύπτουν το χρονικό διάστημα από τον 16ο έως τις αρχές του 20ου αι. και αποτελούν μάρτυρες της μεταβυζαντινής εκκλησιαστικής τέχνης της περιοχής. Το μουσείο στεγάζεται σε αναστηλωμένο Οθωμανικό κτίριο του 15ου αιώνα που μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα είχε χρήση πτωχοκομείου (Ιμαρέτ) στο ιστορικό κέντρο κοντά στην παραδοσιακή αγορά της Κομοτηνής.

- Το Θρακικό Εθνολογικό και Πολιτιστικό Μουσείο Κομοτηνής και Θράκης

Στεγάζεται στην οικία Σκουτέρη στον ιστορικό εμπορικό κέντρο της πόλης (οδός Κούλογλου 10), πολύ κοντά σε άλλες πολιτιστικές υποδομές και μνημεία (Ιμαρέτ Εκκλησιαστικό Μουσείο, Βυζαντινό κάστρο). Αποτελεί Δωρεά της Βασιλικής Σκουτέρη – Δίντσογλου προς το Δήμο Κομοτηνής. Το κτίριο αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα αρχιτεκτονικής κατοικίας νεότερης εποχής της αστικής τάξης της Θράκης. Η αρχιτεκτονική, η διακόσμηση, τα έπιπλα και τα αντικείμενα του Μουσείου αποδίδουν τη ζωή της αστικής τάξης της πόλης και την ατμόσφαιρα της εποχής στο μεταίχμιο 19ου και 20ου αιώνα.

- Το Αρχαιολογικό Μουσείο Κομοτηνής

Το κτίριο, έργο του αρχιτέκτονα Άρη Κωνσταντινίδη, θεωρείται ως προς την αρχιτεκτονική του μορφή το πιο εντυπωσιακό από τα σύγχρονα κτήρια της πόλης. Εγκαινιάστηκε το 1976. Οι εκθέσεις του καλύπτουν το χρονικό διάστημα από τη Νεολιθική μέχρι τη Βυζαντινή περίοδο. Το πιο εντυπωσιακό έκθεμα, αναμφισβήτητα, είναι η χρυσή προτομή του Σεπτιμίου Σεβήρου (193-211 μ.Χ.) την οποία κρατούσαν στερεωμένα σε κοντάρι οι *imagines* του ρωμαϊκού στρατού. Από το 1987 λειτουργούν στο Μουσείο εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου, τα οποία συνοδεύονται από εποπτικό υλικό και ειδικά φυλλάδια.

- Το Μουσείο Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή

Το Μουσείο αποτελεί μη κερδοσκοπικό ίδρυμα, το οποίο εποπτεύεται από το Δήμο Κομοτηνής. Στεγάζεται σε χώρο που έχει παραχωρηθεί από το Δήμο για το σκοπό αυτό στην οδό Στ. Κυριακίδη 93, στην περιοχή του Συγκροτήματος της Παλαιάς Νομικής Σχολής. Είναι το μοναδικό Μουσείο που υπάρχει στον κόσμο αφιερωμένο στο διακεκριμένο επιστήμονα του προηγούμενου αιώνα που κόσμησε με την παρουσία του τις αίθουσες διδασκαλίας των σπουδαιότερων πανεπιστημίων Ευρώπης και Αμερικής. Στόχοι και σκοποί του Μουσείου είναι: η προβολή και ανάδειξη του γένους Καραθεοδωρή και της προσφοράς τους στον Ελληνισμό, η έρευνα για τη συγκέντρωση, αρχείων, χειρογράφων, συγγραμμάτων και αντικειμένων σχετικών με τους Καραθεοδωρή, η ανάπτυξη διεθνούς δικτύου επικοινωνίας με σχολεία, πανεπιστήμια, βιβλιοθήκες και μουσεία, για την προβολή του μουσείου αφενός. Το Μουσείο οργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα εκδηλώσεις, ομιλίες, συνέδρια και διαλέξεις γύρω από το έργο του Καραθεοδωρή.

- Το Λαογραφικό Μουσείο Κομοτηνής

Ανήκει στο Μορφωτικό Όμιλο Κομοτηνής και λειτουργεί από το 1962. Από το 1989 στεγάζεται στο αρχοντικό Πείδη στην οδό Αγίου Γεωργίου, που είναι χαρακτηριστικό δείγμα τοπικής λαϊκής αρχιτεκτονικής και αναστηλώθηκε υποδειγματικά. Οι παραδοσιακές φορεσιές, τα κεντήματα, τα κομψοτεχνήματα από χαλκό, ξύλο, πηλό και ασήμι, τα γεωργικά εργαλεία, τα σύνεργα της τέχνης παραδοσιακών επαγγελμάτων, τα είδη οικιακής χρήσης που συγκεντρώθηκαν με πολλή προσοχή, δίνουν ανάγλυφα την εικόνα της παραδοσιακής ελληνικής Θράκης. Πολλά από αυτά προέρχονται από την Ανατολική και Βόρεια Θράκη, καθώς και από περιοχές της Μ. Ασίας.

- Το Θρακικό Μουσείο Παιδείας

Το Θρακικό Μουσείο Παιδείας της Εταιρείας Παιδαγωγικών Επιστημών Κομοτηνής ιδρύθηκε το 1992 με πρωτοβουλία του Αλεξάνδρου Χ. Καζαντζή Εκπαιδευτικού - Νομικού και Προέδρου της Εταιρείας Παιδαγωγικών Επιστημών Κομοτηνής. Στεγάζεται σε κτήριο που παραχωρήθηκε από το Δήμο Κομοτηνής, στην οδό Αγίου Γεωργίου πλησίον του Λαογραφικού Μουσείου Κομοτηνής. Στον πρώτο όροφο του διατηρητέου διώροφου κτιρίου λειτουργεί βιβλιοθήκη, η οποία είναι οργανωμένη ηλεκτρονικά και επιστημονικά και περιλαμβάνει βιβλία Ψυχολογίας Παιδαγωγικών Επιστημών και Ιστοριών της Θράκης. Στο δεύτερο όροφο εκτίθεται το μουσειακό υλικό, το οποίο περιλαμβάνει αντικείμενα του 17ου και 18ου αιώνα (μαυροπίνακες, ξύλινες έδρες, αντικείμενα από τα μαθητικά συσσίτια, σάκες, μαθητικές ποδιές, παλιά θρανία και πολλά ακόμα σχολικά αντικείμενα). Σημαντικά είναι τα είδη τυπογραφείου, γραφομηχανές και κατασκευές, όπως ο πολύγραφος, το φωτοτυπικό εκείνης της εποχής, πικάπ και μηχανήματα προβολής.

- Η Συλλογή του Ιδρύματος Παπανικολάου – Μουσείο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών κειμηλίων

Στεγάζεται σε τριώροφο κτήριο παραπλεύρως του Νομαρχιακού Μεγάρου και του κεντρικού δημοτικού χώρου και πλησίον του πάρκου Αγίας Παρασκευής, επί της

Λεωφόρου Δημοκρατίας. Το κτήριο οποίο κτίστηκε το 1988. Η μοναδική συλλογή που εκτίθεται στο μουσείο αποτελεί δωρεά του ευεργέτη της πόλης Νικόλαο Ζ. Παπανικολάου και περιλαμβάνει σπάνια εκκλησιαστικά κειμήλια βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου, νομίσματα, κοσμήματα, πολεμικά και χρηστικά αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Σημαντική είναι η συλλογή χειρογράφων, που αποτελείται από περίπου 1600 τόμους, τα οποία χρονολογούνται στον 16ο, 17ο και 18ο αιώνα μ.Χ. και πραγματεύονται θέματα σχετικά με την επιστήμη, την ιστορία, τον πολιτισμό, την Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία, τις τέχνες κ.ο.κ. Εκτός από τους εκθεσιακούς χώρους, στο κτίριο υπάρχει χώρος βιβλιοθήκης- αναγνωστηρίου, ένα εργαστήριο παραδοσιακής καλλιτεχνικής αιογραφίας, ξυλογλυπτικής και ψηφιδωτών, καθώς επίσης και χώροι στους οποίους πραγματοποιούνται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις και καλλιτεχνικές δραστηριότητες.

- Η Δημοτική Παπαδριέλλειος Πινακοθήκη

Η Δημοτική Πινακοθήκη στεγάζεται στο Αρχοντικό Ζαφειρίου Στάλιου επί της οδού Γ. Κονδύλη 64, χαρακτηρισμένο έργο τέχνης που χρήζει ειδικής κρατικής προστασίας σύμφωνα με το Ν. 1469/1950. Η δημιουργία Δημοτικής Πινακοθήκης στην Κομοτηνή αποτέλεσε όραμα και προσπάθεια του Δημάρχου Γ. Παπαδριέλλη, του οποίου το όνομα φέρει, έργο που συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε από τους διαδόχους του. Η Δημοτική Πινακοθήκη εφοδιάστηκε με μια αξιόλογη δωρεά της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και εγκαινιάστηκε το 2009. Το εσωτερικό του κτηρίου κοσμείται με πλούσιες τοιχογραφίες και οροφोगραφίες. Τα εκθέματα, έργα Ελλήνων καλλιτεχνών προσφέρουν ένα μικρό πανόραμα των κινήματων ζωγραφικής που παρατηρήθηκαν στην ελληνική τέχνη, κυρίως στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα κι έτσι, μια ευκαιρία περιήγησης στην ιστορία της νεότερης ελληνικής ζωγραφικής και των τεχνικών που χρησιμοποιήθηκαν από τους καλλιτέχνες. Στο κτίριο στεγάζονται τα γραφεία του Συλλόγου Καλλιτεχνών Ροδόπης «Αθηνίων» με την επιμέλεια του οποίου γίνονται οι ξεναγήσεις στο κτήριο, κατόπιν επικοινωνίας.

- Το Στρατιωτικό Μουσείο

Βρίσκεται στο χώρο της 21η Τεθωρακισμένη Ταξιαρχίας, στο στρατόπεδο Μουζιοπούλου, Λεωφόρος Ηρώων. Διαθέτει σύγχρονα μέσα αυτοξενάγησης ενώ παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα στους επισκέπτες του της προβολής άλλων στρατιωτικών μουσείων αλλά και της απεικόνισης ιστορικών μαχών. Το Μουσείο συνδέεται με το Μουσείο που βρίσκεται στο Οχυρό της Νυμφαίας κοντά στα σύνορα με την Βουλγαρία.

-Στρατιωτικό Μουσείο Β΄ Π. Π. “ΟΧΥΡΟΥ ΝΥΜΦΑΙΑΣ”

Βρίσκεται στο λόφο “510” στο Οχυρό της Νυμφαίας, κοντά στα σύνορα με τη Βουλγαρία. Το οχυρό κατασκευάστηκε στα 1936-1941 σε στρατηγικό σημείο του δρόμου Κίρτζαλι-Κομοτηνής, ενώ η λειτουργία του Μουσείου εγκαινιάστηκε το 2000. Διαθέτει τρία επίπεδα με θαλάμους των οπλιτών, καταφύγια, γραφεία και πολυβολεία. Στον 1ο όροφο βρίσκεται το Μουσείο που είναι και το μόνο επισκέψιμο επίπεδο. Εκτίθενται όπλα της εποχής, στολές Ελλήνων και Γερμανών και φωτογραφικό υλικό.

Μουσεία εκτός της πόλης

-Το Μουσείο Καλαθοπλεκτικής Ρωμά

Το Μουσείο βρίσκεται στον οικισμό Θρυλόριο, 9,5 χιλ. ανατολικά της πόλης, σε ιδιόκτητο χώρο, απολύτως προβάσιμο στους ντόπιους και κυρίως στους επισκέπτες. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερο μουσείο, το οποίο σπάνια συναντάει κάποιος, τόσο στον Βαλκανικό, όσο και στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του σχετίζονται με την ιδιομορφία των Ρωμά των Βαλκανίων, οι οποίοι διαθέτουν έναν σημαντικό πολιτισμό διαφορετικό από αυτόν των Ρωμά της Κεντρικής Ευρώπης και της Ιβηρικής. Οι επιρροές της Βυζαντινής περιόδου, των Ελλήνων προσφύγων, των ντόπιων κατοίκων της Θράκης αποτυπώνεται στο μουσείο και στις ιδιαίτερες τεχνικές της καλοθοπλεκτικής και των εκθεμάτων του μουσείου, που μπορεί κάποιος να απολαύσει ως μοναδική εμπειρία κατά την επίσκεψή του στην Κομοτηνή.

- Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας βρίσκεται στον οικισμό Πάνδροσος, στα βόρεια της Κομοτηνής στην είσοδο της χαράδρας που οδηγεί στη Νυμφαία. Στεγάζεται σε ανακαινισμένο κτίριο που παλιότερα στέγαζε το κοινοτικό κατάστημα οικισμού. Η ανακαίνιση και ο εξοπλισμός του χρηματοδοτήθηκαν από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Leader+, ενώ το εποπτικό και εκθεσιακό υλικό του χρηματοδοτήθηκε από το Δήμο Κομοτηνής. Η λειτουργία του μουσείου, παραχωρήθηκε στην Οικολογική Ομάδα Ροδόπης, με την επιμέλεια της οποίας γίνονται οι ξεναγήσεις. Το Μουσείο αποτελεί πύλη εισόδου στον οικοσυστημικό πλούτο της Ροδόπης και σκοπός του είναι η ανάδειξη της βιοποικιλότητας της περιοχής της Ροδόπης και των γεωφυσικών και οικολογικών ιδιαιτεροτήτων της, καθώς και η ευαισθητοποίηση των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα.

5.2.2. ΜΝΗΜΕΙΑ

Η πόλη της Κομοτηνής διαθέτει πλήθος μνημείων όλων των ιστορικών περιόδων και κατηγοριών, η πλειονότητα των οποίων συγκεντρώνονται στο ιστορικό – εμπορικό της κέντρο. Επιπλέον, σε αρκετές περιπτώσεις τα αρχοντικά του 19ου αιώνα καθώς και της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής συναντώνται και στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου, ανάμεσα σε νεόδμητες πολυκατοικίες, διατηρώντας έστω και σημειακά τη μνήμη παλαιότερων εποχών. Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά και ανά κατηγορία η αρχιτεκτονική και ιστορική κληρονομιά της πόλης.

Τα Ηρώα της Κομοτηνής

Το κεντρικό μνημείο στη πόλη της Κομοτηνής βρίσκεται στην δυτική εξωτερική πλευρά του δημοτικού άλσους. Στο κέντρο ορθώνεται ογκώδεις στήλη ύψους 14μ., που φέρει τεράστιο μεταλλικό ομοίωμα ξίφους, τοποθετημένου κατακόρυφα. Όλη η επιβλητική κατασκευή καλύπτεται από λευκό μάρμαρο. Το Ηρώο είναι το επίκεντρο του εορτασμού των εθνικών κ.α. επετείων. Εδώ πραγματοποιούνται οι καταθέσεις στεφάνων, ενώ κάθε Κυριακή γίνεται

η έπαρση και υποστολή της ελληνικής σημαίας με τη συνοδεία στρατιωτικού αγήματος και φιλαρμονικής, που ανα-κρούει τον Εθνικό Ύμνο. Οι στιγμές αυτές, όχι σπάνια, προκαλούν αμηχανία στον αμήτο περιηγητή, ο οποίος παρακολουθεί το μέγεθος του σεβασμού τον οποίο ε-πιδεικνύουν όλοι οι διερχόμενοι – εποχούμενοι και πεζοί – που παραμένουν σε πλήρη ακινησία έως ότου η σημαία ολοκληρώσει πλήρως την κίνησή της πάνω στον υψηλόκορμο ιστό.

Το παλιό Ηρώο: Βρίσκεται στο μικρό άλσος απέναντι από το Αρχαιολογικό Μουσείο. Είναι έργο του ταλαντούχου ντόπιου γλύπτη Πέτρου Μοσχίδη, φτιαγμένο από ατόφιο μάρμαρο στα 1930. Σε δυο μεγάλες μαρμάρινες πλάκες που προ-στέθηκαν αργότερα, είναι χαραγμένα τα ονόματα των 63 θυσιασθέντων Κομοτη-ναίων κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940- 1941.

Ηρώο σφαγιασθέντων ιερέων: Βρίσκεται στον ανατολικό εξωτερικό περίβολο του ναού της Αγίας Σοφίας. Είναι αφιερωμένο στην μνήμη των τεσσάρων ιερέων που θανατώθηκαν από τους Βουλγάρους κατά τη δεύτερη βουλγαρική κατοχή (1941-1944).

Βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία

-Βυζαντινό Κάστρο

Το Βυζαντινό Κάστρο στη Κομοτηνή είναι μια οχύρωση η οποία ανεγέρθηκε την πρωτοβυζαντινή περίοδο (τον 4ο αιώνα μ. Χ.) από τον αυτοκράτορα Θεοδόσιο Α' (379-395 μ. Χ.)

Το Βυζαντινό Κάστρο του 4ου αιώνα, αποτελεί το αρχαιότερο μνημείο της Κομοτηνής. Παλιότερα περνούσε η Εγνατία Οδός και η πόλη οχυρώθηκε με τείχος για στρατιωτικούς και οικονομικούς λόγους, κτισμένο με λίθους και ισχυρά κεραμοκονία. Οριζόντιες στρώσεις τεσσάρων βησάλων ενισχύουν την συνοχή του. Η πρώτη απέχει από το σημερινό έδαφος περίπου 1 μ., ενώ η επόμενη επαναλαμβάνεται μετά το 2 μ. Είχε συνολικά δεκαέξι πύργους, από τους οποίους οι δώδεκα ήταν ορθογωνικοί και οι τέσσερις κυκλικοί στις γωνίες του. Το ύψος του έφτανε στα 9,60 μ. Είχε δυο κύριες εισόδους στην ΝΔ και την ΝΑ πλευρά, ενώ υπήρχαν και δυο μικρότερες. Με την πάροδο των αιώνων και την καταστροφή των γειτονικών οικισμών, χάρη στην προστασία που πρόσφερε, έγινε πόλος έλξης για τους πληθυσμούς της περιοχής. Το τείχος έμεινε ανέπαφο ως το 1363.

Οι Τούρκοι, κατά την διάρκεια των εισβολών τους, κατέστρεψαν ένα μέρος του κάστρου και έχτισαν με τις πέτρες του τζαμιά. Το καταστροφικό έργο συνέχισαν οι Βούλγαροι, οι οποίοι το 1910 κατεδάφισαν τους πύργους και ένα μεγάλο μέρος του τείχους που είχε απομείνει. Μέσα στα όριά του, και στη θέση του βυζαντινού ναού ανεγέρθηκε το 1800 ο σημερινός ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, που είναι και ο μητροπολιτικός ναός της πόλης. Ερείπια της οχύρωσης βρίσκονται στο κέντρο της Κομοτηνής.

Σήμερα, σε φάση υλοποίησης, βρίσκεται η ανάπλαση της περιοχής εξωτερικά και περιμετρικά του Βυζαντινού Κάστρου της Κομοτηνής. Με το συγκεκριμένο έργο

προβλέπεται ότι θα βελτιωθούν σημαντικά οι συνθήκες πρόσβασης, προσπέλασης και επισκέψιμότητας του βυζαντινού κάστρου Κομοτηνής, το οποίο μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο του αποτελεί κομμάτι του αρχαιότερου πυρήνα της πόλης, καθώς και η διασύνδεση του με τις τουριστικές και εμπορικές δραστηριότητες στη περιοχή πέριξ αυτού. Ο σχεδιασμός του έργου βασίζεται στο εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο πόλεως του 1933, και ο σκοπός του είναι η εμπορική και πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης της Κομοτηνής. Το έργο περιλαμβάνει επεμβάσεις, με τη χρήση ψυχρών βιοκλιματικών υλικών, στις οδούς Σοφούλη , Νικηφόρου Γρηγορά και Σωκράτους, οι οποίες περιβάλλουν ή βρίσκονται εντός του Βυζαντινού κάστρου Κομοτηνής.

-Ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου

Βρίσκεται στο εσωτερικό του φρουρίου στην ανατολική του πλευρά. Είναι τετράκλιτος με νάρθηκα, ξυλόστεγος . Χτίστηκε την εποχή της τουρκοκρατίας (1800) πάνω στα θεμέλια βυζαντινού ναού, με αναφορά το 1548 από τον περιηγητή Pierre Belon. Τοποθετήθηκε σε χαμηλότερο επίπεδο γιατί στην τουρκοκρατία δεν επιτρεπόταν η ανύψωση στο ίδιο επίπεδο με τα τζαμιά. Ο ναός στην σημερινή του μορφή είναι αναστηλωμένος και έχει κηρυχθεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο.

Σημαντική από καλλιτεχνική άποψη είναι η θαυματοργή εικόνα της Παναγίας , που μπορεί να χρονολογηθεί μεταξύ 15ου και 16ου αιώνα. Το περίτεχνο τέμπλο με το δαντελωτό διάκοσμο ακολουθεί την ηπειρωτική σχολή. Ακόμη αξιόλογα έργα των αρχών του 19ου αιώνα αποτελούν ο δεσποτικός θρόνος και ο άμβωνας. Για την ανάδειξη και αποκατάσταση του κτιριακού συγκροτήματος ο ναός βρίσκεται υπό ανακαίνιση.

Οθωμανικά Μνημεία

-Πτωχοκομείο (Ιμαρέτ)

Κτίσμα με ιστορική και αρχιτεκτονική αξία, που βρίσκεται στα δυτικά της οδού Φιλικής Εταιρείας. Το Ιμαρέτ της Κομοτηνής χρονολογείται μεταξύ των αρχών της δεκαετίας του 1360 και του τέλους του 14ου αιώνα . Σύμφωνα με παλιά τοπική παράδοση στο σημείο αυτό υπήρχε Ναός της Αγίας Σοφίας, που πιθανότατα ταυτίζεται με το μετόχι της Σιμωνόπετρας του Αγίου Όρους, το οποίο μνημονεύεται στο χρυσόβουλο του Σέρβου ηγεμόνα Ιωάννη Ούγγλεση (1370). Φαίνεται ότι τμήματα του ναού ενσωματώθηκαν στο κτίσμα του Ιμαρέτ (Πτωχοκομείο) που ίδρυσε στην Κομοτηνή ο πορθητής της, εξισλαμισμένος χριστιανός, Γαζί Εβρενός Μπέη (1363). Μάλλον πρόκειται για έργο των Ελλήνων χριστιανών. Η λειτουργία του Ιμαρέτ συνεχίστηκε μέχρι το 1913.

Σήμερα ανήκει στην Ιερά Μητρόπολη Μαρώνειας και Κομοτηνής με μέριμνα της οποίας εκτελέστηκαν εργασίες αναστήλωσης, ανάδειξης και αξιοποίησης του μνημείου, καθώς και διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου. Μετά την ολοκλήρωσή στεγάστηκε σ' αυτό το Εκκλησιαστικό Μουσείο της πόλης.

-Γενί Τζαμί Κομοτηνής

Μεταφράζεται ως το *Νέο Τέμενος* και είναι ένα οθωμανικό μνημείο, το οποίο χρονολογείται από το 1585. Βρίσκεται στο κέντρο της Κομοτηνής και δίπλα βρίσκεται η Μουφτεία της Ροδόπης. Το Τέμενος έχει τετράγωνη αίθουσα προσευχής και αρχιτεκτονικά έχει επηρεαστεί από την αισθητική του νεοκλασικισμού. Χτίστηκε την εποχή του Σουλτάνου Μουράτ Γ' από τον Αχμέτ Εφέντη ο οποίος ήταν επικεφαλής της οικονομικής υπηρεσίας της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Δίπλα στο Τζαμί εφάπτεται ο Πύργος του Ρολογιού και σε γειτονικούς χώρους έχουν βρεθεί τμήματα οθωμανικού χαμάμ. Το διάστημα 2007-2008 έγινε ανακαίνιση.

-Εσκι Τζαμί Κομοτηνής

Το Εσκι Τζαμί Κομοτηνής είναι ένα οθωμανικό μνημείο το οποίο χρονολογείται από το 1608/9 σύμφωνα με τον Εβλιγιά Τσελεμπή ή το 1677/78 κατά μια επιγραφή.

Το Τέμενος αυτό αν και ονομάζεται "Παλιό" είναι νεότερο από το Γενί Τζαμί Κομοτηνής. Ανακαινίστηκε για πρώτη φορά το 1854. Οι Βούλγαροι τη δεκαετία 1910 μετέτρεψαν το Τέμενος σε εκκλησία και κατέστρεψαν μέρος του μιναρέ (μέχρι τον εξώστη σερεφέ). Το Τέμενος επιστράφηκε στην μουσουλμανική μειονότητα κατά το 1919-20, υπό την Γαλλική διοίκηση της Κομοτηνής και τότε ανοικοδομήθηκαν ο κατεδαφισμένος μιναρές και οι σημερινοί 2 εξώστες. Το 2011 ολοκληρώθηκε η εξωτερική ανακαίνιση του τεμένους.

-Πύργος του Ωρολογιού

Ο Πύργος του Ωρολογιού είναι ένας πύργος Οθωμανικής Περιόδου ο οποίος βρίσκεται στο κέντρο της Κομοτηνής δίπλα στο Γενί Τζαμί και χρονολογείται από τον 19ο αιώνα.

Χτίστηκε στα 1884, την εποχή του Σουλτάνου Αμπντούλ Χαμίτ και συμπεριλαμβάνει νεοκλασικά και εκλεκτικιστικά στοιχεία καθώς θεωρείται δείγμα του οθωμανικού εκσυγχρονισμού της εποχής. Στην δεκαετία του 1950 έγιναν αρχιτεκτονικές επεμβάσεις και πήρε την σημερινή του μορφή. Πίσω από τον πύργο υψώνεται ο μιναρές του τεμένους Γενί Τζαμί, από τον εξώστη του οποίου ο μουεζίνης καλεί τους πιστούς του Ισλάμ στην προσευχή. Στο προαύλιό του στεγάζεται η θρησκευτική αρχή των μουσουλμάνων της Ροδόπης, η Μουφτεία Κομοτηνής.

Στην ΝΔ πλευρά του συγκροτήματος πύργου-τεμένους βρίσκεται η πεζοδρομημένη εμπορική οδός Ερμού, ενώ στην ΒΑ πλευρά, στην παραδοσιακή πλατεία του Ηφαίστου, είναι συνωστισμένα τα εργαστήρια του λευκοσιδήρου, τα γνωστά τενεκετζίδικα, που δίνουν ένα μοναδικό χρώμα στην αγορά της πόλης που απλώνεται τριγύρω.

Αρμένικη συνοικία

-Ναός Αγίου Γρηγορίου του Φωτιστή

Είναι ένας Χριστιανικός Αρμένικος Ναός ο οποίος εγκαινιάστηκε στις 25 Νοεμβρίου 1834 στην Κομοτηνή. Ο Ναός βρίσκεται στην ιστορικά γνωστή περιοχή με το όνομα *Αρμενιό*, λόγω του ότι στην περιοχή αυτή κατοικούσε η Αρμένικη κοινότητα της Κομοτηνής και χτίστηκε σε οικόπεδο της αρμένικης κοινότητας. Μέχρι σήμερα σώζεται η κτητορική επιγραφή, όπου φαίνεται το έτος κατασκευής και το ποσό που χρησιμοποιήθηκε για την ανέγερση του ναού. Σπάνια ιερά κειμήλια του αρμενικού πολιτισμού και της ιστορίας της αρμένικης κοινότητας της Θράκης βρίσκονται στην Εκκλησία, μεταξύ άλλων, βιβλία, ιερά σκεύη, εικόνες ένα ασημένιο και χρυσό ευαγγέλιο από το 1669 και ένα δισκοπότηρο του 1850.

Νεότερα Μνημεία/Τοπική Αρχιτεκτονική

-Γλυπτό «Νίκης»

Αφηρημένο γλυπτό από ανοξείδωτο χάλυβα (διαστάσεων 5,20x3x3 μ.), μπροστά από το κτίριο της Νομαρχίας και το Ίδρυμα Παπανικολάου, δωρεά του τ. καθηγητή της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας Γ. Νικολαΐδη στη γενέτειρα πόλη του Κομοτηνή. Πρόκειται για μοντέρνα ανάπλαση της τυπολογίας της αρχαίας «Νίκης», που τιμά το πνεύμα της κλασικής αφαίρεσης, χωρίς ωστόσο να εγκλωβίζεται στα παραδοσιακά δεξιότεχνικά στερεότυπά της. Το πιο αξιόλογο στοιχείο του γλυπτού, που λειτουργεί με την ένωση δύο μεγάλων ελικοειδών πτερυγίων πάνω σε μια επιμήκη κυλινδρική μήτρα, είναι ότι αλλάζει τη μορφική και δυναμική ανάπτυξή του μέσα στο χώρο, ανάλογα με την οπτική γωνία από την οποία το βλέπει κανείς.

-Μνημείο Εθνικής Αντίστασης Ροδόπης

Έργο του καλλιτέχνη με το ψευδώνυμο «Νέδων»

-Μνημείο Εβραίων Κομοτηνής

Το μνημείο κατασκευάστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 2000 και τοποθετήθηκε μέσα στο Άλσος της Αγίας Παρασκευής στο κέντρο της πόλης. Πρόθεση του Δήμου ήταν να τιμηθούν οι 1350 περίπου εβραίοι της Κομοτηνής, θύματα του ολοκαυτώματος του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου. Οι Εβραίοι της Κομοτηνής συγκεντρώθηκαν αιφνιδιαστικά στις 4 Μαρτίου του 1943 από τις βουλγαρικές κατοχικές αρχές και μεταφέρθηκαν στο παραδουνάβιο λιμάνι Λόμ της Βουλγαρίας. Εκεί φορτώθηκαν σε τρεις φορτηγίδες από τις οποίες η μία βούλιαξε αμέσως παρασύροντας το ένα τρίτο των εβραίων της Κομοτηνής στον υγρό τάφο. Οι υπόλοιποι μεταφέρθηκαν στη Τρεμπλίνκα της Πολωνίας βρίσκοντας τραγικό θάνατο στα κρεματόρια των ναζί.

-Γλυπτό Υποδοχής, Φανάρι, Κομοτηνή, Ροδόπη

-Μέγαρο Ελληνικής Αστικής Σχολής (Μέγαρο Τσανακλή)

Επιβλητικό οικοδόμημα της τελευταίας περιόδου του εκλεκτικισμού στην οδό Δημοκρίτου, Στουκόπουλου που ανοικοδομήθηκε το διάστημα 1906-1907 για να χρησιμεύσει ως εκπαιδευτήριο με δαπάνες του αποδήμου Κομοτηναίου ευεργέτη Νέστορα Τσανακλή.

Στην Τσανάκλειο στεγαζόταν η Γενική Διοίκηση Θράκης (1922-1954) και η Νομαρχία Ροδόπης (1954-1972). Αργότερα και μέχρι πρόσφατα στεγαζόταν εκεί η Πρυτανεία του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Το κτίριο έπειτα από αρκετά χρόνια έχει ανακαινιστεί και στεγάζει πλέον τη λειτουργία της δημοτικής βιβλιοθήκης, η οποία είναι ανοιχτή προς τους δημότες και τους επισκέπτες. Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής αποτελεί ένα θεσμό μάθησης, παιδείας και πληροφόρησης και παρέχει υπηρεσίες δωρεάν και ισότιμα σε κάθε πολίτη χωρίς διακρίσεις.

Ιδρύθηκε με ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου την 19η Μαΐου 1954 και λειτουργεί ως Γενική – Λαϊκή, και δανειστική από το 1986. Διαθέτει συλλογές από βιβλία, περιοδικά (φιλολογικά και γενικότερου ενδιαφέροντος), καθώς και αρχείο τοπικού τύπου (από το 1968 και μετά). Η βιβλιοθήκη διαθέτει ηλεκτρονικό κατάλογο, προσβάσιμο μέσω της διαδικτυακής πύλης του Δήμου (www.komotini.gr), όπου ο χρήστης, μπορεί να αναζητήσει ανάμεσα σε 30.000 τόμους, αυτό που τον ενδιαφέρει. Μεγάλο πλούτο της Βιβλιοθήκης αποτελούν οι αρχαικές συλλογές βιβλίων καθώς και ο περιοδικός τύπος. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στο παιδικό τμήμα, καθώς και στη συλλογή της τοπικής ιστορίας και λαογραφίας.

Στον αύλειο χώρο, θα κατασκευαστεί μικρό αμφιθέατρο και αναψυκτήριο, όπου θα παρέχεται μέσω ασύρματης σύνδεσης η δυνατότητα ανάγνωσης βιβλίων κι από ψηφιακές βιβλιοθήκες.

-Δικαστικό Μέγαρο Κομοτηνής

Το παλιό Δικαστικό Μέγαρο Κομοτηνής λειτούργησε ως Διοικητήριο της Οθωμανικής Διοίκησης της πόλης από το 1870 μέχρι το 1913. Σήμερα βρίσκεται δίπλα στο νέο Δικαστικό Μέγαρο στο κέντρο της Κομοτηνής.

Το κτίριο του Δικαστικού Μεγάρου Κομοτηνής ιδιοκτησίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης φιλοξένησε τις δικαστικές υπηρεσίες της Κομοτηνής από το 1923 ως το 2004 και χαρακτηρίστηκε ως έργο τέχνης που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με το Ν 1469/1950, διότι πρόκειται για ένα πολύ αξιόλογο νεοκλασικό κτίριο με ενδιαφέροντα μορφολογικά στοιχεία.

Είναι διώροφο με ημιυπόγειο, κεραμοσκεπές και χαρακτηρίζεται για την περιμετρική του οργάνωση στο σύνολό του. Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο οκταγωνικός σε κάτοψη φωταγωγός της σκάλας με τζαμωτή κωνική κάλυψη. Διακοσμητικές ταινίες διαχωρίζουν τους ορόφους ενώ το κτίριο καταλήγει σε κτιστό στηθαίο.

-Κτίριο της Παλαιάς Μερραρχίας και το διώροφο βοηθητικό κτίριο

Είναι χαρακτηρισμένο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο και έργο τέχνης που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1469/1950. Το κτίριο της Παλαιάς Μερραρχίας και το διώροφο βοηθητικό κτίριο (που φέρει τους ίδιους χαρακτηρισμούς), ιδιοκτησίας Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, με τον περιβάλλοντα χώρο τους, αποτελούν χαρακτηριστικά δείγματα δημοσίων κτιρίων της εποχής που κατασκευάστηκαν. Το κτιριακό αυτό συγκρότημα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορική διαδρομή της Κομοτηνής και της νεότερης ιστορίας της Θράκης. Η κατασκευή τους χρονολογείται στις αρχές του 20ου αιώνα.

-Η παραδοσιακή αγορά της Κομοτηνής

Η αγορά της Κομοτηνής είναι από τις πιο αξιόλογες της Περιφέρειας, καθώς υπάρχει μεγάλη ποικιλία σε προϊόντα και τιμές, γεγονός που φαίνεται από τις επισκέψεις κατοίκων των γειτονικών νομών για αγορές στην Κομοτηνή. Μεγάλη εμπορική κίνηση παρουσιάζουν πολλές οδοί της πόλης όπως η Βενιζέλου, η οποία αποτελεί και κέντρο της νυχτερινής διασκέδασης της Κομοτηνής, η Ερμού, η Παρασίου, η Αγ. Γεωργίου, η Ν. Ζωίδη και άλλες.

Παραδοσιακά προϊόντα που χαρακτηρίζουν την Κομοτηνή είναι το σουτζούκ λουκούμ, τα γλυκά ταψιού (σιροπιαστά), ο χαλβάς, τα στραγάλια, ο ελληνικός καφές καθώς και τα κεντήματα (τσεβρέδες). Ο αγοραστής θα βρει επιπλέον στην Κομοτηνή πολλά παλαιοπωλεία που διαθέτουν πληθώρα αντικών. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει για την λαϊκή αγορά (παζάρι) της πόλης που γίνεται κάθε Σάββατο, από την εποχή της τουρκοκρατίας. Στο χώρο αυτό έμποροι απ' όλη την Α. Μακεδονία και Θράκη εκθέτουν τα προϊόντα τους σε πολύ χαμηλές τιμές.

Η παραδοσιακή αγορά της Κομοτηνής περικλείεται από μια σειρά ιστορικών κτιρίων (Ιμαρέτ, Γενί Τζαμί, Πλατεία Ωρολογίου) και ως εκ τούτου έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός τόπος, ο οποίος μεταφέρει τον επισκέπτη στην Κομοτηνή μιας άλλης εποχής.

Αρχοντικά της πόλης

Πληθώρα παλιών αρχοντικών στην Κομοτηνή αποτελούν αδιαμφισβήτητο μάρτυρα της οικονομικής και πνευματικής ανάπτυξης των Ελλήνων της πόλης κατά την τελευταία περίοδο της τουρκοκρατίας. Ανάλογα με την αρχιτεκτονική τους μορφή χωρίζονται σε δυο ομάδες.

Στην πρώτη περιλαμβάνονται όσα ακολουθούν την τοπική λαϊκή αρχιτεκτονική και είναι τα παλαιότερα και στη δεύτερη όσα ακολουθούν ευρωπαϊκούς αρχιτεκτονικούς ρυθμούς (μπαρόκ, νεοκλασικά) που είναι τα νεότερα.

Χτίστηκαν από τα μέσα του 19ου μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα. Μεταξύ αυτών που απέμειναν ξεχωρίζουν :

- Κτίριο μορφωτικού ομίλου Κομοτηνής (Αρχοντικό Πεΐδου -Λαογραφικό Μουσείο)
- Κτίριο επί της οδού Ιωακείμ Γ΄ (Αρχοντικό Αντώνη Γεωργίου- Γηροκομείο Κομοτηνής)
- Κτίριο επί της οδού Κονδύλη 64 (Αρχοντικό Στάλιου- Δημοτική Παπανδριέλλειος Πινακοθήκη)
- Αρχοντικό Δερμερτζόγλου
- Κτίριο στις οδούς Αγίου Γεωργίου και Χατζηκωνσταντή Ζωΐδη (Αρχοντικό Ζαχαρία Τσανακλή- Σύλλογος Σαρακατσάνων)
- Κτίριο στις οδούς Κούλογλου και Σεφέρη (Κέντρο Πολιτισμού του Δήμου Κομοτηνής)
- Κτίριο επί της οδού Αγίου Γεωργίου 13 (Λαογραφικό Μουσείο του Μορφωτικού Ομίλου Κομοτηνής)
- Κτίριο επί της οδού Αγίου Γεωργίου 22 (Αρχοντικό Ψαρά)
- Κτίριο στην οδό Βενιζέλου 10
- Κτίριο επί της οδού Κούλογλου και Σεφέρη 6 (Αρχοντικό Μουζιοπούλου- ΔΚΕΠΠΑΚ)
- Κτίριο στην οδό Κούλογλου 6 – 8 (Αρχοντικά Τελωνίδη & Δίντσογλου- Σκουτέρη- Θρακικό, Εθνολογικό, Ιστορικό και Πολιτιστικό Μουσείο Κομοτηνής & Θράκης)
- Κτίριο στην οδό Ζυμβρακάκη 25
- Κτίριο επί της οδού Τσανακλή αρ. 6 (Αρχοντικό Ηλιάδη)
- Οικία επί της οδού Τσανακλή αρ. 15 (Αρχοντικό Ταμαρέση Μαλλιόπουλου)

- Οικία επί της οδού Τσανακλή αρ.10 (Αρχοντικό Ν.Ζωΐδη)
- Κτίριο Λέσχης Κομοτηναίων

Καπναποθήκες

Καπναποθήκη στην κεντρική πλατεία της Κομοτηνής

Χαρακτηρίστηκε ως έργο τέχνης και ιστορικό διατηρητέο μνημείο, διότι πρόκειται για αντιπροσωπευτικό δείγμα καπναποθήκης των αρχών του αιώνα, σημαντικό για την μελέτη της ιστορίας της Αρχιτεκτονικής και μαρτυρία για την ιστορία και την ανάπτυξη της πόλης της Κομοτηνής. Ορίστηκε ζώνη προστασίας στον περιβάλλοντα χώρο 5 μ. περιμετρικά της διατηρητέας καπναποθήκης για την προβολή και ανάδειξη του μνημείου.

Καπναποθήκη επί της οδού Παρνασσού αρ. 8

Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο και αποτελεί δείγμα ύπαρξης καπναποθήκης στη πόλη της Κομοτηνής που μαρτυρούν την ανάπτυξη που είχε τον προηγούμενο αιώνα και στις αρχές του παρόντος αιώνα, λόγω της επεξεργασίας και εμπορίας του καπνού. Το κτίριο ανήκει στο Τεχνικό Επιμελητήριο Θράκης και είναι επισκέψιμο.

Πολιτιστικό Κέντρο στο Κτίριο πρώην καπναποθηκών (επί της οδού Γ. Κονδύλη)

5.2.3. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ

- Το Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Κομοτηνής

Το Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Κομοτηνής ξεκίνησε να κατασκευάζεται το 2007 και ολοκληρώθηκε δύο χρόνια μετά. Το κτίριο, που παραδόθηκε σε χρήση το 2011, έχει δυναμικότητα 705 καθισμάτων, διαθέτει μία κεντρική σκηνή με χώρο ορχήστρας (pit), ικανή για τη φιλοξενία μεγάλων παραστάσεων όπερας και δύο βοηθητικές, όπως και αίθουσα δοκιμών με άριστη ηχομόνωση. Υπάρχουν ακόμη χώροι διοίκησης, καμαρίνια, θάλαμοι μεταφραστών, φουαγιέ, καθώς και συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Το Μέγαρο, όπως επικράτησε να ονομάζεται, αποτελεί μία ισχυρή πολιτιστική υποδομή, η οποία μέχρι σήμερα δεν έχει αξιοποιηθεί αποτελεσματικά.

- Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κομοτηνής

Ως θεσμός, το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κομοτηνής ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 1984 ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) του Δήμου Κομοτηνής βάση προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού - Δήμου Κομοτηνής και ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Το 1992 το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. αλλάζει το θεσμικό του πλαίσιο και μετατρέπεται σε Δημοτική Επιχείρηση (Ν.Π.Ι.Δ.). Στόχοι του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κομοτηνής είναι: η οργάνωση και παρουσίαση Επαγγελματικών Θεατρικών παραστάσεων, η αξιοποίηση και ανάδειξη ντόπιου στελεχιακού καλλιτεχνικού δυναμικού, η παρουσίαση παράλληλων θεατρικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, η λειτουργία ερασιτεχνικού σχήματος στα πλαίσια του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ σε συνεργασία με την πανεπιστημιακή κοινότητα, η συμμετοχή στις καλλιτεχνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Κομοτηνής, η ανάδειξη του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ σε ζωτικό φορέα καλλιτεχνικής ανάπτυξης και πνευματικής καλλιέργειας, που μπορεί να συνδιαλέγεται γόνιμα σε θέματα πολιτισμού τόσο με τους όμορους Βαλκανικούς λαούς, όσο και με τους απόδημους Θρακιώτες. Οι πηγές χρηματοδότησής του είναι: α) ο Δήμος Κομοτηνής, β) το ΥΠ.Πολιτισμού, γ) Ιδίους πόρους, δ) Χορηγίες.

5.2.4. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Στο Δήμο Κομοτηνής δραστηριοποιούνται αρκετοί πολιτιστικοί σύλλογοι που διοργανώνουν εκδηλώσεις με στόχο τη διατήρηση των ηθών, των εθίμων και των παραδόσεων του τόπου. Παρακάτω καταγράφονται οι ενεργοί Πολιτιστικοί Σύλλογοι του Δήμου:

- Σωματείο Πολιτιστικής Κοινότητας Νέων (Τμήματα: Θεατρικό, Μουσικό, Έκδοση Περιοδικού, Κινηματογραφικό, Οικολογικό, Φωτογραφικό, Λογοτεχνικό, Ραδιοφωνικό, Χορωδία),
 - Σύλλογος Εβριτών Ν. Ροδόπης (Χορευτικό τμήμα),
 - Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Κομοτηνής (Ορειβασία, Αναρρίχηση),
 - Σύλλογος Καλλιτεχνών Ν. Ροδόπης «ΑΘΗΝΙΩΝ» (Ζωγραφική),
 - Σύλλογος Καππαδόκων Ν. Ροδόπης «Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ» (Χορευτικό τμήμα),
 - Σύλλογος Σαρακατσαναίων Θράκης (Χορευτικό τμήμα)
 - Μορφωτικός Σύλλογος Ποντίων Κομοτηνής «Ο ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ» (Χορευτικό τμήμα),
 - Φίλων Βυζαντινής Μουσικής (Εκμάθηση βυζαντινής μουσικής, Βυζαντινή χορωδία),
 - Μορφωτικός Όμιλος Κομοτηνής (Τμήματα: Χορευτικό, Ζωγραφική, Αγιογραφία),
 - Πολιτιστική Κίνηση Ν. Ροδόπης (Ερασιτεχνική Ορχήστρα, Έντεχνο ελληνικό τραγούδι, Ρεμπέτικο),
 - Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κομοτηνής (Ερασιτεχνική Θεατρική Ομάδα),
 - Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ενημέρωση)
 - Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης (Δημοτική Σχολή Κλασικού Χορού, Φιλαρμονική, Χορωδία)

5.2.5. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τοπικά Πανηγύρια: Ο Δήμος διατηρεί ισχυρή παράδοση στα τοπικά πανηγύρια. Πρόκειται για επετειακές πολιτιστικές εκδηλώσεις, κυρίως συνδεδεμένες με εκκλησιαστικές γιορτές

Γιορτή Ψαριών: Διοργανώνεται σε συνεργασία του Δήμου με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γυναικών Μέσης και με τον Αλιευτικό Αγροτικό Συνεταιρισμό «ΠΟΣΕΙΔΩΝ» (Νοέμβριος, Μέση).

Μωμογέρια: Το έθιμο αυτό σχετίζεται με τον ερχομό του νέου χρόνου και την αναγέννηση της φύσης και έχει διονυσιακό χαρακτήρα. Οι Μωμόγεροι αλλάζουν πρόσωπα και μορφές καθώς εμπνέονται από την επικαιρότητα. Διοργανώνονται από Ποντιακούς Συλλόγους (Δεκέμβριος, Θρυλόριο και στον νεόκτιστο οικισμό των προσφύγων Ποντίων, στην Κομοτηνή).

Γιορτές Χριστουγέννων: Περιλαμβάνουν ποικίλες εκδηλώσεις, bazaar, παιχνίδια για παιδιά, επίσης αναβιώσεις εθίμων, βιβλιοπαρουσιάσεις, μουσικά δρώμενα (Δεκέμβριος, Κομοτηνή).

Santa RUN: Χριστουγεννιάτικη εθελοντική Δράση, αγώνας Δρόμου 2χλμ. με στολές Αη Βασίλη. Περιδιαβαίνοντας τους κεντρικούς δρόμους της πόλης με τερματισμό στην κεντρική πλατεία Κομοτηνής για εθελοντικό σκοπό (Δεκέμβριος, Κομοτηνή).

Γιορτή του Αη Τρύφωνα: Γεωργική γιορτή για τον αγιασμό των σιτηρών (1η Φλεβάρη, Αίγειρος).

Χελιδονίσματα: Την 1η Μαρτίου, τα παιδιά των δημοτικών σχολείων της Κομοτηνής υποδέχονται με τραγούδια και μουσική την Άνοιξη. Οργανώνονται από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Βυζαντινού Φρουρίου περιοχής Κομοτηνής (1η Μαρτίου, Κομοτηνή – Κεντρική πλατεία και κεντρικοί δρόμοι).

Αυγομαχίες: Το έθιμο των αυγομαχιών αναβιώνει κάθε χρόνο ο πολιτιστικός όμιλος Ποντίων Θρυλορίου "Η Κερασούντα και το Γαρς". Γίνεται διαγωνισμός για μικρούς και μεγάλους. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να διαγωνιστεί με δέκα αυγά κότας, ενώ υπάρχει μια επιτροπή για έλεγχο τόσο των αυγών όσο και του τσουγκρίσματος κατά τη διάρκεια της μάχης (Κυριακή του Πάσχα, Θρυλόριο).

Παρχάρια: Παρχάρια ονομαζόταν για τους Έλληνες του Πόντου τα θερινά βοσκοτόπια και βρίσκονταν πάνω στα βουνά. Οργανώνεται ποντιακό γλέντι από το Σύλλογο Ποντίων Ν. Ροδόπης «Η Τραπεζούντα» (Πρωτομαγιά συνήθως, Οχυρό Νυμφαίας).

Ελευθέρια Θράκης: Περιλαμβάνουν ομιλίες, εκθέσεις, παραστάσεις, λαμπαδηδρομίες, μουσικά αφιερώματα κλπ. (5-14 Μαΐου, Κομοτηνή).

Πανηγύρι Αγίας Μαρίνας (17 Ιουλίου, Θρυλόριο, Ίμερος)

Γιορτή Βύσσινου: Διοργανώνεται από τον Σύλλογο Γυναικών Ρέμβης Κομοτηνής. Οι γυναίκες του Συλλόγου ετοιμάζουν βυσσινάδες, βύσσινο γλυκό και κερασώ τα οποία θα

προσφέρουν στους προσκεκλημένους της γιορτής (Ιούλιος, Κομοτηνή στον προαύλιο χώρο της Παπαδριέλλειου Πινακοθήκης).

Πιπερούγκα: Η αγωνία και το άγχος για τους γεωργούς ήταν να προκαλέσουν τη βροχή σε περίοδο ανομβρίας. Στην περίπτωση της Πιπερούγκας γινόταν μια λιτανεία από κορίτσια (Ιούλιος, Νέα Ανδριανή).

Καλοκαίρι με θέα τη θάλασσα: Καλοκαιρινές εκδηλώσεις που περιλαμβάνουν θεατρικές παραστάσεις, μουσικές εκδηλώσεις, αθλητικές εκδηλώσεις κ.α (Ιούλιος – Αύγουστος, Φανάρι, Αργωγή. Μολυβωτή, Μέση)

Via Egnatia: Πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται από την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.

Φεστιβάλ Μπύρας: Μουσικό φεστιβάλ, σημείο συνάντησης καλλιτεχνών κυρίως της εγχώριας μουσικής σκηνής (Σεπτέμβριος, Κομοτηνή)

Summer Festival: Μουσικό φεστιβάλ, σημείο συνάντησης καλλιτεχνών κυρίως της εγχώριας μουσικής σκηνής (Ιούλιος – Αύγουστος, Φανάρι)

Εκδηλώσεις στο Εκκλησιαστικό Μουσείο ΙΜΑΡΕΤ: Διοργανώνονται συναυλίες και εκδηλώσεις πολιτισμού (Κομοτηνή)

Λευκή Νύχτα: Διάφορες εκδηλώσεις στο κέντρο της πόλης, ανοιχτά εμπορικά καταστήματα ως τα μεσάνυχτα, κλήρωση δώρων (Οκτώβριο, Κομοτηνή)

Απόκριες: Αποκριάτικες εκδηλώσεις με μουσική και φαγητό στο Κέντρο της Κομοτηνής, Καραναβαλική παρέλαση (Φεβρουάριος, Κομοτηνή)

5.3. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ο αθλητισμός αποτελεί σημαντικό μέρος της κοινωνικής ζωής και πρέπει να προσφέρεται σε όλους τους πολίτες. Ο Δήμος Κομοτηνής σχεδιάζει και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων για την προώθηση του τοπικού αθλητισμού και την παροχή δυνατοτήτων άθλησης στους κατοίκους. Περιλαμβάνονται πολιτικές, προγράμματα και δράσεις όπως:

- Μέριμνα και εισήγηση για την κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων (δημοτικά γυμναστήρια, αθλητικά κέντρα και δημοτικοί χώροι άθλησης),
- προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης του μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων

Στο Δήμο Κομοτηνής υπάρχει συνεργασία με το πανεπιστημιακό τμήμα των ΤΕΦΑΑ του ΔΠΘ, τα σχολεία της περιοχής και τα προγράμματα μαζικού αθλητισμού.

A/A	Αθλητικές εγκαταστάσεις	Περιοχή
1	Δημοτικό Στάδιο	Κομοτηνή

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

2	Δημοτικό Κολυμβητήριο	Κομοτηνή
3	Κλειστό Γυμναστήριο	Κομοτηνή
4	Κλειστό Γυμναστήριο (1 ^ο Γυμνάσιο)	Κομοτηνή
5	Κλειστό Γυμναστήριο (2 ^ο Γυμνάσιο)	Κομοτηνή
6	Κλειστό Γυμναστήριο (4 ^ο Γυμνάσιο)	Κομοτηνή
7	Κλειστό Γυμναστήριο (1 ^ο Γενικό Λύκειο)	Κομοτηνή
8	Κλειστό Γυμναστήριο (2 ^ο Γενικό Λύκειο)	Κομοτηνή
9	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Εκτενοπόλ, Κομοτηνή
10	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Κάλας
11	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Άγιοι Θεοδώροι
12	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Μεσοχώρι
13	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Άλσος Κομοτηνής
14	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Παραδημή
15	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Ν.Σιδηροχώρι
16	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Γρατινή
17	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Αίγειρος
18	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Κόσμιο
19	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Θρυλόριο
20	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Φανάρι
21	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Καλλίστη
22	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Ροδίτης
23	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Μεσσούνη
24	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Υφανταί
25	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Φύλακας
26	Γήπεδο Ποδοσφαίρου	Μεγ. Δουκάτο

Πίνακας 15: Αθλητικές εγκαταστάσεις Δήμου Κομοτηνής

5.4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διεύθυνση Κοινωνικών Πολιτικών του Δήμου Κομοτηνής

Η Διεύθυνση Κοινωνικών Πολιτικών είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Συγχρόνως, η Διεύθυνση είναι

αρμόδια για την προώθηση και ρύθμιση ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Η Διεύθυνση Κοινωνικών Πολιτικών στεγάζεται στο πολυλειτουργικό κέντρο, ένα κτίριο του Δήμου Κομοτηνής το οποίο κατασκευάστηκε με χρηματοδότηση της κοινοτικής Πρωτοβουλίας Urban II Ε. Π «Κομοτηνή: Βιώσιμη πόλη για όλους» στο οποίο στεγάζονται όλες οι κοινωνικές υπηρεσίες, οι Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις και οι οργανισμοί όπως ο ΟΚΑΝΑ, το ΚΕΘΙ, οι κοινωνικοί λειτουργοί του Δήμου, οι δομές ανοιχτής φροντίδας και το ΝΠΔΔ του Δήμου Κομοτηνής ΚΕΜΕΑ, στο οποίο υπάγονται διοικητικά οι δομές ανοιχτής φροντίδας του Δήμου Κομοτηνής, τα ΚΑΠΗ, οι παιδικοί και οι βρεφονηπιακοί σταθμοί.

Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά Δήμου Κομοτηνής

Το Κέντρο Κοινότητας στεγάζεται στο Πολυλειτουργικό Κέντρο του Δήμου Κομοτηνής, επί της οδού Γρ. Μαρασλή 1. Το προσωπικό που απαρτίζει το Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά είναι, στο Κέντρο Κοινότητας δύο κοινωνικοί λειτουργοί και ένας διοικητικός υπάλληλος, ενώ αντίστοιχα στο Παράρτημα Ρομά μία κοινωνική λειτουργός, δύο νοσηλεύτριες και μία διαμεσολαβήτρια, ένας ψυχολόγος και ένας παιδαγωγός.

Το Κέντρο Κοινότητας είναι δομή που σχεδιάστηκε από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ιδρύθηκε σε Δήμους και χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2014-2020.

Συγκεκριμένα το Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, είναι το πρώτο σημείο επαφής του πολίτη. Από εκεί ο πολίτης ενημερώνεται για όλα τα επιδόματα που δικαιούται, όλους τους φορείς, υπηρεσίες και προγράμματα που του παρέχουν κοινωνική φροντίδα οποιαδήποτε μορφής, σε επίπεδο Δήμου, Περιφέρειας ή επικράτειας. Μερικά από αυτά είναι το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ), κοινωνικές δομές και υπηρεσίες όπως το Βοήθεια στο σπίτι, τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, κ.α.

Στην υπηρεσία μπορούν να απευθύνονται όλοι οι πολίτες που ανήκουν στα γεωγραφικά όρια του Δήμου Κομοτηνής, οι οποίοι αντιμετωπίζουν κάποιο κοινωνικό πρόβλημα οι ίδιοι ή μέλη της οικογένειάς τους (ανεργία, οικονομική αδυναμία, έλλειψη στέγης, προβλήματα διαβίωσης λόγω αναπηρίας ή γήρατος). Οι κοινωνικές έρευνες πραγματοποιούνται με επιτόπια στην οικία των εξυπηρετούμενων από το προσωπικό του κέντρου. Οι μετακινήσεις γίνονται μέσα στα γεωγραφικά όρια του Δήμου Κομοτηνής.

Οφελούμενοι είναι οι πολίτες που ζουν την περιοχή του δήμου Κομοτηνής κατά προτεραιότητα:

- Άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού
- Παιδιά και άτομα που βιώνουν καταστάσεις αποκλεισμού
- Ωφελούμενοι του προγράμματος «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ)»
- Ρομά
- Ανάπηρα άτομα
- Ειδικότερα ευπαθείς ομάδες πληθυσμού όπως περιγράφονται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την κοινωνική ένταξη.
- Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για Απόρους (ΤΕΒΑ)

Επίσης, παρέχονται υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα όπως η προσέγγιση της τοπικής αγοράς για εύρεση εργασίας, η δημιουργία ευκαιριών για νέους ώστε να ξεκινήσουν την επαγγελματική τους ζωή, προβλήματα ενδοοικογενειακής βίας ή οικογενειακών δυσαρμονιών, ζητήματα νομικού χαρακτήρα, μαθησιακή στήριξη παιδιών και εφήβων.

Υπάρχει συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων του πολίτη σε άλλες δομές και υπηρεσίες που παρέχονται στα γεωγραφικά όρια της περιοχής λειτουργίας του «Κέντρου Κοινότητας», π.χ .Κοινωνική υπηρεσία του Δήμου, Κοινωνικοί Ξενώνες Αστέγων, Ξενώνες Κακοποιημένων Γυναικών, Κοινωνικά Φροντιστήρια, Δομές Ψυχικής Υγείας, Δομές για ανάπηρα άτομα, Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί Σταθμοί, Προγράμματα για Ηλικιωμένους, Προγράμματα για Ρομά, και επίσης και με άλλες δημόσιες υπηρεσίες όπως ΟΑΕΔ.

Όσον αφορά το Παραρτήμα για Ρομά, το οποίο είναι η μετεξέλιξη του Κέντρου Στήριξης Ρομά και Ευπαθών ομάδων, αφορά μία συγκεκριμένη ομάδα στόχου, τον οικισμό Αλάν Κογιού και οικισμό Μελέτης. Ο αντίστοιχος πληθυσμός μπορεί να απευθύνεται για πιο εξειδικευμένες υπηρεσίες οι οποίες έχουν σχέση με τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει, με στόχο την αναβάθμιση του βιοτικού τους επιπέδου και την πλήρη κοινωνική τους ένταξη. Επίσης, πραγματοποιείται ενημέρωση του πληθυσμού για θέματα δημόσιας υγείας καθώς και πρόληψη βασικής πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και διευκόλυνση πρόσβασης στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι

Το "Βοήθεια στο Σπίτι" αποτελεί πρόγραμμα κοινωνικής προστασίας που έχει στόχο την παροχή οργανωμένης και συστηματικής φροντίδας σε ηλικιωμένους και ανάπηρα άτομα με και άτομα κινητικές δυσλειτουργίες που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως και αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Είναι ένα από τα πλέον σημαντικά προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα που λόγω της τεράστιας απήχησης στην τοπική κοινωνία συνεχίζει έως και σήμερα την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας στους δημότες. Λειτουργούν τέσσερις δομές, μία με έδρα την Κομοτηνή, δύο στην Αίγειρο (Αίγειρος και Φανάρι) και μία στο Νέο Σιδηροχώρι, οι οποίες καταγράφουν περί τα 1000 πια περιστατικά.

Προτεραιότητα του προγράμματος είναι τα άτομα που ζουν μόνα τους ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειας ή που το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Σκοπός του προγράμματος είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας καθώς και αναπήρων ατόμων, η υποβοήθηση της αυτόνομης και αξιοπρεπούς διαβίωσης, η υποστήριξη του οικογενειακού περιβάλλοντος των επωφελούμενων και προώθηση στην απασχόληση ικανού και εξειδικευμένου προσωπικού.

Το πρόγραμμα παρέχει συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη, νοσηλευτική φροντίδα, οικογενειακή βοήθεια και συντροφιά.

Κέντρο Μέριμνας και Αλληλεγγύης Δήμου Κομοτηνής (ΚΕΜΕΑ)

Το Κέντρο Μέριμνας και Αλληλεγγύης του Δήμου Κομοτηνής (ΚΕΜΕΑ) είναι ΝΠΔΔ του Δήμου Κομοτηνής. Οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το ΚΕΜΕΑ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, στο χώρο της κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης και παιδείας είναι οι εξής:

A. Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)

B. Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Γ. Υπηρεσίες Υποστήριξης

A. Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου Κομοτηνής

Στο Κέντρο Μέριμνας και Αλληλεγγύης Δήμου Κομοτηνής λειτουργούν δύο τμήματα ΚΑΠΗ, με έδρα την πόλη της Κομοτηνής.

Το 1ο ΚΑΠΗ (στην οδό Φιλίππου 2-4), λειτουργεί από το 1983 έως και σήμερα και στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου στο κέντρο της πόλης (παλαιά δημοτικά λουτρά). Διαθέτει σύγχρονες ανακαινισμένες υποδομές, άνετες αίθουσες, διαθέτει φυσικοθεραπευτήριο, γυμναστήριο και ότι απαιτεί η λειτουργία ενός σύγχρονου κέντρου ηλικιωμένων. Για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, υπάρχει το προβλεπόμενο και απαραίτητο προσωπικό από τον οργανισμό λειτουργίας, όπως Κοινωνική Λειτουργός, φυσικοθεραπευτή, Επισκέπτης Υγείας, Βοηθός Νοσηλεύτη, Ιατρός Παθολόγος. Στο 1ο ΚΑΠΗ εξυπηρετούνται δημότες της δημοτικής ενότητας Κομοτηνής καθώς και δημότες της δημοτικής ενότητας Αιγείρου (19 οικισμοί).

Το 2ο Κ.Α.Π.Η (στην οδό Γρ. Μαρασλή 1), ξεκίνησε την λειτουργία του το έτος 2009 μόνο με το τμήμα της Κοινωνικής Υπηρεσίας. Το 2010 οργανώθηκαν και τα υπόλοιπα τμήματα όπως το Ιατρείο και το Φυσικοθεραπευτήριο και έκτοτε λειτουργεί πλήρως και παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες για την πρόληψη και αντιμετώπιση των βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων, με το συντονισμό και τη συνεργασία όλων των ειδικοτήτων που το στελεχώνουν. Παράλληλα προσφέρει τη

δυνατότητα στα άτομα της Τρίτης ηλικίας να συμμετάσχουν σε δράσεις πρόληψης, συμβουλευτικής και αγωγής υγείας, σε δράσεις δημιουργικές και επιμορφωτικές με τη συνεργασία εθελοντών επιστημόνων και καλλιτεχνών καθώς και σε ψυχαγωγικές, εκδρομές κ.α. Στο δεύτερο ΚΑΠΗ εξυπηρετούνται δημότες της δημοτικής ενότητας Κομοτηνής καθώς και δημότες της δημοτικής ενότητας Νέου Σιδηροχωρίου (17 οικισμοί).

Δικαίωμα εγγραφής ως μέλη, έχουν όσοι είναι 60 ετών και άνω, άνδρες και γυναίκες χωρίς διάκριση οικονομικών δυνατοτήτων ή κριτηρίων καθώς και τα ανάπηρα άτομα, 50 ετών και άνω με πιστοποιημένη αναπηρία από δημόσιο φορέα, διαμένουν στα γεωγραφικά όρια ευθύνης των δύο ΚΑΠΗ και πληρούν τις προϋποθέσεις.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία, στα δύο (2) ΚΑΠΗ ήταν εγγεγραμμένα χίλια τριακόσια τριάντα εννέα (1.339) μέλη, εκ των οποίων τα επτακόσια (700) στο 1^ο ΚΑΠΗ και εξακόσια τριάντα εννέα (639) στο 2^ο ΚΑΠΗ.

Β. Παιδικό- Βρεφονηπιακοί σταθμοί

Στο Κέντρο Μέριμνας και Αλληλεγγύης Δήμου Κομοτηνής λειτουργούν 12 Παιδικό και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί που μπορούν να φιλοξενηθούν (96) βρέφη ηλικίας από 18 μηνών έως 2,5 ετών και (504) παιδιά από ηλικίας από 2,5 ετών έως την εγγραφή τους στα προνήπια,

Αναλυτικότερα :

Π.Σ./ Β.Π.Σ.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	Βρέφη	Νήπια	Σύνολο
Α΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Γ. Ζαρίφη 1	12	48	60
Β΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Σιδηροχωρίου κ Ακροπόλεως	12	56	68
Γ΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Τραπεζούντος 11	12	71	83
Δ΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Γ. Παπανδρέου 45	24	56	80
Ε΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Ολύμπου 1	12	52	64
Ζ΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Μάρκου Μπότσαρη 1		30	30
Η΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ & ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	24	18	42
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΣΜΙΟΥ	Κόσμιο		68	68
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΡΟΔΙΤΗ	Ροδίτη		30	30

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ Ν. ΣΙΔΗΡΟΧΩΡΙΟΥ	Νέο Σιδηροχώρι		26	26
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΙΓΕΙΡΟΥ	Αίγειρος		24	24
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΝΕΑ ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ	Νέα Καλλίστη		25	25
Σύνολο		96	504	600

Οι Παιδικόι Σταθμοί αποτελούν κύριους χώρους αγωγής για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας, με στόχους:

- να παρέχουν προσχολική αγωγή σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα (και με σεβασμό στα δικαιώματα του παιδιού).
- να αμβλύνουν όσο είναι δυνατό τις διαφορές που τυχόν προκύπτουν και οφείλονται σε σωματική ή νοητική μειονεξία, είτε σε πολιτισμικούς, θρησκευτικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς λόγους.
- να βοηθήσουν στην ομαλή μετάβαση από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον και γενικότερα στην κοινωνικοποίηση των παιδιών.
- να βοηθήσουν τα παιδιά να αναπτυχθούν ολόπλευρα νοητικά, σωματικά και συναισθηματικά.
- να διευκολύνουν τους εργαζόμενους γονείς.

Πόροι των Δημοτικών Παιδικών Σταθμών αποτελούν: η ετήσια επιχορήγηση από το Δήμο, η ετήσια επιχορήγηση του κράτους, τα τροφεία και η χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ.

Οι Παιδικόι – Βρεφονηπιακοί Σταθμοί εντάχθηκαν στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» /ΕΣΠΑ 2014-2020 «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής»

Γ. Υπηρεσίες Υποστήριξης

Στο Κέντρο Μέριμνας και Αλληλεγγύης Δήμου Κομοτηνής λειτουργεί το Τμήμα Διοικητικών-Οικονομικών Υπηρεσιών, επί της Γ. Μαρασλή 1.

ΚΔΑΠ – Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών

Τα κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών είναι παιδαγωγικοί χώροι δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά ηλικίας 6-12 ετών ,που προσφέρουν χαρά και διασκέδαση. Σκοπός τους είναι να παρέχουν παιδαγωγικές δραστηριότητες ποιοτικές και δημιουργικές, ατομικές ή ομαδικές, να γεμίσουν τον ελεύθερο χρόνο ενός παιδιού, αλλά και να βοηθήσουν συγχρόνως και τους γονείς που εργάζονται.

Τα κέντρα αυτά δύναται να διασυνδέονται με τις εκπαιδευτικές μονάδες, τις κοινωνικές υπηρεσίες των ΟΤΑ και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, τους φορείς και τις υπηρεσίες πολιτιστικής, αθλητικής, περιβαλλοντικής κ.α. τοπικής παρέμβασης και ανάπτυξης.

Στο Δήμο Κομοτηνής την ευθύνη για τη λειτουργία τους έχει η Δημοτική Επιχείρηση ΔΚΕΠΠΑΚ.

Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών

Ο Ξενώνας Φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών στη Κομοτηνή αποτελεί τον μοναδικό Ξενώνα από τη Θεσσαλονίκη προς τη Θράκη. Λειτουργεί από τον Φεβρουάριο του 2014, υλοποιήθηκε και λειτουργεί με πόρους προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2007-2013, 2014-2020, ύψους 1.164.000 ευρώ, και πήρε παράταση λειτουργίας μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2023.

Συμπληρώνεται και με άλλες δομές, όπως το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών, το οποίο, επίσης λειτουργεί στην Κομοτηνή, αλλά και στους υπόλοιπους νομούς της Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.

Στόχος της λειτουργίας του Ξενώνα είναι να παρέχει στις γυναίκες και στα παιδιά τους, πρωτίστως ασφαλή φιλοξενία, ψυχολογική και κοινωνική στήριξη από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, καθώς και υποστήριξη για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, όταν απαιτείται. Διευκολύνει, επίσης, την πρόσβαση σε νομική συμβουλευτική, με την παραπομπή των φιλοξενούμενων στα Συμβουλευτικά Κέντρα.

Μέχρι σήμερα οι ωφελούμενες γυναίκες και παιδιά του Ξενώνα είναι 202, 110 γυναίκες και 92 παιδιά.

Δεδομένης της μοναδικότητας του ξενώνα σε επίπεδο Περιφέρειας, τα περισσότερα περιστατικά είναι από την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, αλλά υπάρχουν και περιπτώσεις φιλοξενίας γυναικών από όλη την Ελλάδα, όταν διαπιστώνεται η ανάγκη απομάκρυνσης του θύματος από τον θύτη. Οι γυναίκες στον ξενώνα υποχρεούνται στην τήρηση κάποιων κανόνων, δεδομένου του απόρρητου της διεύθυνσής του, αλλά μπορούν να εργαστούν και να συναστραφούν κοινωνικά.

Ο Ξενώνας του Δήμου Κομοτηνής στελεχώνεται με ένα διοικητικό στέλεχος, μία κοινωνική λειτουργό, έναν ψυχολόγο και έναν εργαζόμενο-γενικό βοηθητικό προσωπικό. Υποχρεωτική είναι η φύλαξη του χώρου σε 24ωρη βάση.

Ο Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών μπορεί να φιλοξενήσει είκοσι γυναίκες μαζί με τα παιδιά τους. Η παραμονή κάθε γυναίκας στον ξενώνα μπορεί να διαρκέσει έως και τρεις μήνες, με δυνατότητα παράτασης εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι. Σε αυτό το χρονικό διάστημα οι γυναίκες δέχονται την συμβουλευτική και ψυχολογική στήριξη από τους ειδικούς επιστήμονες του κέντρου, προκειμένου να αισθανθούν ασφάλεια και εμπιστοσύνη στον εαυτό τους. Επιπλέον, η συμβουλευτική επεκτείνεται και σε εργασιακή στήριξη, για την οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών.

Οι γυναίκες που επιθυμούν να μπουν στον Ξενώνα, μπορούν να επικοινωνήσουν με τις κοινωνικές υπηρεσίες των οικείων δήμων της ΑΜ-Θ, τα τρία Συμβουλευτικά Κέντρα σε Κομοτηνή, Καβάλα και Αλεξανδρούπολη, ενώ υπάρχει και η τηλεφωνική γραμμή 15900, στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι γυναίκες, καθώς ο αριθμός του Ξενώνα είναι απόρρητος.

Τα στελέχη του ξενώνα υποδέχονται και προστατεύουν κάθε γυναίκα που έχει υποστεί οποιαδήποτε μορφή βίας -σωματική, ψυχολογική, σεξουαλική, οικονομική, συμπεριλαμβανομένων και γυναικών-θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, ανεξαρτήτως, θρησκείας, ηλικίας, εθνικότητας.

Παράρτημα αποθεραπείας και αποκατάστασης παιδιών με αναπηρία Κομοτηνής

Το Παράρτημα αποθεραπείας και αποκατάστασης παιδιών με αναπηρία Κομοτηνής, βρίσκεται στο 15^ο χιλ. της Παλαιάς Εθνικής Οδού Κομοτηνής-Ξάνθης, το οποίο λειτουργεί επί ιδιόκτητου οικοπέδου εκτάσεως 388 στρεμμάτων.

Το Παράρτημα αποθεραπείας και αποκατάστασης παιδιών με αναπηρία Κομοτηνής προήλθε από την κατάργηση του Αγροτικού Ορφανοτροφείου – Ν. Ροδόπης και την συγχώνευσή του με το Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Παίδων Κομοτηνής, το έτος 1973, ενώ άρχισε να λειτουργεί και να περιθάλπει παιδιά από το έτος 1978.

Σκοπός του είναι η παροχή περίθαλψης σε παιδιά που πάσχουν από ανίατες σωματικές αναπηρίες ή βαριές μη παιδαγωγικές διανοητικές καθυστερήσεις που δεν επιδέχονται βελτίωση και προέρχονται κατά προτεραιότητα από τις περιοχές τις Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η μονάδα λειτουργεί επί 24ώρου βάσεως, και χαρακτηρίζεται ως κλειστή.

Τα παιδιά (2-18 ετών) είναι εσώκλειστα και τους παρέχεται: καθημερινή ιατρική παρακολούθηση, φαρμακευτική αγωγή, σίτιση, ιματισμός, φυσικοθεραπεία, ψυχολογική υποστήριξη και παρακολούθηση προγραμμάτων ημιαυτόνομης διαβίωσης. Η δυναμικότητα της Δομής είναι 50 κλίνες.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι:

- Μόνιμη Διαμονή
- Διατροφή-Ένδυση-Υπόδηση
- Φυσιοθεραπεία

Στην Μονάδα υπάρχει σύγχρονο φυσιοθεραπευτήριο, το οποίο είναι εξοπλισμένο μεταξύ άλλων και με μηχάνημα λέιζερ, μηχάνημα ηλεκτροθεραπείας διαδυναμικών ρευμάτων και διάδρομο βάδισης. Η παρεχόμενη φυσιοθεραπεία υλοποιείται μετά από πρόγραμμα το οποίο καθορίζεται από τον ιατρό νευρολόγο – ψυχίατρο.

- Υδροθεραπεία
Το Παράρτημα είναι εξοπλισμένο με πισίνα υδροθεραπείας.
- Ψυχαγωγία-Απασχόληση
- Ψυχαγωγία μέσω διαμονής σε χώρο οπτικών ερεθισμάτων (snoezelen)
- Ιατρική Παρακολούθηση. Η ιατρική παρακολούθηση των περιθαλπόμενων γίνεται από:
 - τον ιατρό νευρολόγο-ψυχίατρο
 - τον παιδίατρο, εξωτερικό συνεργάτη. Στο Παράρτημα έχει εγκατασταθεί εγκεφαλογράφος.
- Φαρμακευτική Κάλυψη
Η φαρμακευτική κάλυψη γίνεται μετά από συνταγογράφηση των ιατρών και τελεί υπό την άμεση εποπτεία τους.
- Ανάπτυξη εθελοντικών δράσεων

ΚΕΔΗΦ – Κέντρο Εκπαίδευσης Αυτόνομης Διαβίωσης του Συλλόγου ΠΕΡΠΑΤΩ

Από τον Δεκέμβριο του 2018 ο Σύλλογος ΠΕΡΠΑΤΩ είναι ανάδοχος του έργου ΚΕΔΗΦ – Κέντρο Εκπαίδευσης Αυτόνομης Διαβίωσης Αναπήρων του Συλλόγου ΠΕΡΠΑΤΩ στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανατολική Μακεδονία Θράκη για τρία χρόνια.

Το Κέντρο διημέρευσης και ημερήσιας φροντίδας αναπήρων παρέχει ολοκληρωμένο πρόγραμμα υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και προστασίας ατόμων με κινητική βλάβη το οποίο εξειδικεύεται μέσα από τις βασικές δράσεις του Κέντρου Διημέρευσης – Ημερήσιας Φροντίδας, δυναμικότητας είκοσι ένα (21) ατόμων με προοπτική αύξησής της.

Το Κέντρο Διημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας του ΠΕΡΠΑΤΩ παρέχει στους 21 ωφελούμενους τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- Μεταφορά των ωφελουμένων με το ειδικό διαμορφωμένο – προσβάσιμο βαν του Συλλόγου τους οποίους θα συνοδεύει ο άρρεν μεταφορέας για την ασφαλή μετακίνηση τους από και προς τα οικεία τους.
- Τη διημέρευση και ημερήσια φροντίδα τους ανάλογα με τις ανάγκες τους
- Την παροχή ελαφρού γεύματος το οποίο συμπεριλαμβάνει απαραίτητως φρούτα εποχής.
- συνεδρίες συμβουλευτική στήριξης, οι οποίες διεξάγονται με σκοπό να διευθετηθούν οι ιατρικές ανάγκες των ωφελουμένων και ταυτόχρονα να γίνονται οι απαραίτητες παρεμβάσεις για την κάλυψη των αναγκών των ωφελουμένων.
- Συνεδρίες Φυσικοθεραπείας που διεξάγονται στο ιατρείο του Κέντρου όπου και παρέχεται ο απαραίτητος εξοπλισμός.

- Συνεδρίες Εργοθεραπείας που διεξάγονται είτε στο γυμναστήριο του Κέντρου είτε στο χώρο φυσικοθεραπείας ανάλογα το πρόγραμμα του ωφελούμενου και του εξοπλισμού που απαιτείται.
- Ψυχολογική υποστήριξη τόσο των ωφελουμένων όσο και των οικογενειών τους.
- Προγράμματα ατομικής και ομαδικής εκγύμνασης αλλά βιωματικά προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης / αυτονομίας που θα εμπεριέχουν χρήση αμαξιδίου, μεταφορές από και προς αμαξίδιο. Οι παραπάνω δραστηριότητες θα διεξάγονται είτε στο χώρο του γυμναστηρίου είτε σε ένα κατάλληλα διαμορφωμένο δωμάτιο που θα υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός.
- Προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης και χειροτεχνίες. Τα προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης θα διεξαχθούν στο τμήμα εργοθεραπείας του κέντρου.
- Κοινωνική υποστήριξη και ενσωμάτωση στο κοινωνικό σύνολο με:
 - Προγράμματα εξόδου και κοινωνικοποίησης (καφετέρια, μουσεία, εκθέσεις κτλ)
 - Συμμετοχή σε πολιτιστικά δρώμενα της πόλης.
 - Συμμετοχή σε διάφορες εκδηλώσεις των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, επαφή με μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές μέσα από τις επισκέψεις και την πρακτική άσκηση αυτών στον χώρο του.
 - Παρακολούθηση εξωτερικών δραστηριοτήτων ψυχοκινητική – Σκοποβολή και Boccia στις εγκαταστάσεις των ΣΕΦΑΑ.

Τα υποστηρικτικά προγράμματα που εμπλουτίζουν το εβδομαδιαίο πρόγραμμα των ωφελουμένων είναι το Τμήμα πληροφορικής, οι Καλλιτεχνικές Κατασκευές και οι εκδρομές που έχουν ως απώτερο σκοπό την ψυχαγωγία των ωφελουμένων αλλά και την ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και ικανοποίηση των βασικών αναγκών κοινωνικοποίησης και της ενσωμάτωσης τους στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Κέντρο Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας "αξίζΩ» και ΣΥΔ του Συλλόγου "Άγιοι Θεόδωροι»

Ο Σύλλογος Μέριμνας ΑμεΑ Νοητικής Υστέρησης Νομού Ροδόπης με την επωνυμία "Άγιοι Θεόδωροι» το διάστημα 2015-2018 ανέγειρε νέο κτήριο για το Κέντρο Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας, το οποίο ονόμασε "αξίζΩ" και στο οποίο μετέφερε όλες τις δραστηριότητες του Συλλόγου. Το 2018, επίσης, μίσθωσε το πρώτο διαμέρισμα στην πόλη της Κομοτηνής με σκοπό την ίδρυση Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης. Η διαδικασία ίδρυσης και αδειοδότησης των Στεγών ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2019 με την εκμίσθωση συνολικά τεσσάρων διαμερισμάτων και την έκδοση αντίστοιχων αδειών λειτουργίας για τις τρεις Στέγες, όπου θα φιλοξενοούνται συνολικά 9 ωφελούμενοι. Τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν το Δεκέμβριο του 2019 και η λειτουργία τους ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2020.

Είδη παθήσεων, που καλύπτουν οι υπηρεσίες: Παρά τον τίτλο του Συλλόγου (όπου αναφέρονται μόνο τα άτομα με νοητική υστέρηση), σήμερα παρέχει τις υπηρεσίες τους σε άτομα με:

- Διαταραχές ψυχικής υγείας
- Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (Αυτισμός)
- Νοητική υστέρηση

Ηλικία ωφελούμενων:

- 19 - 35 ετών
- 36 - 55 ετών

Κέντρο Πρόληψης «ΟΡΦΕΑΣ»

Το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Νομού Ροδόπης «ΟΡΦΕΑΣ» είναι μία αστική, μη κερδοσκοπική εταιρεία, η οποία λειτουργεί στην Κομοτηνή πάνω από 20 χρόνια και ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1999 . Στεγάζεται επί της οδού Μ. Μ. Βασιλείου στον αριθμό 3Α.

Θεωρείται μία κοινή προσπάθεια τοπικών φορέων (συγχρηματοδότηση 50%) και στηρίζεται οικονομικά (50%) και επιστημονικά από τον ΟΚΑΝΑ (Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών).

Έχει ως κύριους σκοπούς την πρόληψη μέσω της ενημέρωσης καθώς και την παροχή έγκυρων και εμπειριστατωμένων πληροφοριών αλλά και την ευαισθητοποίηση του κοινού. Απευθύνεται σε άτομα μη εξαρτημένα αλλά και σε εξαρτημένα ενημερώνοντας τους και παραπέμποντας τους στις κατάλληλες θεραπευτικές δομές.

Τα μέλη της αστικής εταιρείας «ΟΡΦΕΑΣ» είναι τα ακόλουθα:

1. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
2. Δήμος Κομοτηνής
3. Δήμος Αρριανών
4. Δήμος Ιάσμου
5. Δήμος Μαρώνειας – Σαπών
6. Ιερά Μητρόπολη Μαρωνείας – Κομοτηνής
7. Οδοντιατρικός Σύλλογος Ν. Ροδόπης
8. Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ροδόπης
9. Φαρμακευτικός Σύλλογος Ν. Ροδόπης
10. Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 2ου Λυκείου Κομοτηνής
11. Σύλλογος Επιστημόνων Μειονότητας Δυτικής Θράκης

5.5. ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Ο εθελοντισμός συνιστά μια εξαιρετικά επιμορφωτική λειτουργία που ενδυναμώνει την κοινωνική αλληλεγγύη, ενισχύει την ενεργό συμμετοχή και τη συνύπαρξη, προσδίδοντας νέο περιεχόμενο στη ζωή όλων.

Στον Δήμο Κομοτηνής υπάρχουν αρκετές εθελοντικές οργανώσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε θέματα υγείας και κοινωνικής μέριμνας όπως οι Εθελοντές Αιμοδότες Ροδόπης, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Ελληνική Ομάδα Διάσωσης, Ο Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων «Δύναμη Ψυχής», ο Σύλλογος Στήριξης και Αποκατάστασης Καρδιοπαθών και πρόληψης Καρδιοπαθειών Ν. Ροδόπης. Όλοι οι παραπάνω στεγάζονται σε χώρο που τους παραχωρήθηκε από το Δήμο Κομοτηνής στο Πολυλειτουργικό Κέντρο και την ευθύνη για αυτούς και το συντονισμό τους έχει το ΚΕΜΕΑ του Δήμου Κομοτηνής.

Το σύμφωνο συνεργασίας που υπογράφηκε ανάμεσα στον δήμο Κομοτηνής και εθελοντικές οργανώσεις τον Ιανουάριο του 2014 αποτελεί κόμβο συνεργασίας, συντονισμού, συνεννόησης, σχεδιασμού και δράσης με όλους τους εθελοντές και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, που επιθυμούν να συνεργαστούν με το Δήμο, προς όφελος των κατοίκων του Δήμου.

Ενδεικτικά αναφέρονται κάτωθι ορισμένοι από τις εθελοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον Δήμο.

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
1	Αθλητικός Όμιλος Φαναρίου	Αθλητισμός
2	Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος Μεσοχωρίου	Αθλητισμός
3	Αθλητικός Σύλλογος αναπήρων ατόμων «Ηρόδικος»	Αθλητισμός
4	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Τομέας Σαμαρειτών, Διασωστών και Ναυαγοσωστών)	Κοινωνική Πολιτική
5	Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Κομοτηνής	Εθελοντισμός
6	Κοινότητα Νέων Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
7	Πολιτιστικός Σύλλογος Ανατολικορωμιλιωτών Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
8	Γυμναστικός Αθλητικός Σύλλογος Κομοτηνής «ΓΑΣ»	Αθλητισμός
9	Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Μεσσούνης	Πολιτιστικός Σύλλογος

10	Μορφωτικός Σύλλογος των εν Θράκη διαβιούντων Σαρακατσαναίων	Πολιτιστικός Σύλλογος
11	Πολιτιστικός Λαογραφικός Επιμορφωτικός Εξωραϊστικός Σύλλογος Γυναικών Γρατινής	Πολιτιστικός Σύλλογος
12	Πολιτιστικός Λαογραφικός Σύλλογος Γυναικών Αιγείρου	Πολιτιστικός Σύλλογος
13	Πολιτιστικός Όμιλος Ποντίων Θρυλορίου «Η Κερασούντα και το Γαρς»	Πολιτιστικός Σύλλογος
14	Πολιτιστικός Σύλλογος Αιγείρου	Πολιτιστικός Σύλλογος
15	Trelacademy	Πολιτιστικός Σύλλογος
16	A.E. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Αθλητισμός
17	Αερολέσχη Κομοτηνής	Αθλητισμός
18	Αθλητικός Όμιλος Ν. Καλλίστης	Αθλητισμός
19	Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος «ΑΙΑΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ»	Αθλητισμός
20	Αθλητικός Σύλλογος «Γιν-Γιανγκ» Κομοτηνής	Αθλητισμός
21	Αθλητικός Σύλλογος «ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ»	Αθλητισμός
22	Αρμένικη Κοινότητα Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
23	Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρία	Κοινωνική Πολιτική
24	Ελληνική Ομάδα Διάσωσης (Παράρτημα Κομοτηνής) Ε.Ο.Δ.	Εθελοντισμός
25	Ένωση Γυναικών Ελλάδος	Κοινωνική Πολιτική
26	Εταιρία Παιδαγωγικών Επιστημών Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
27	ΚΕΘΕΑ (Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων) «Κιβωτός»	Κοινωνική Πολιτική
28	Κέντρο Πρόληψης χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών «Ορφέας»	Κοινωνική Πολιτική
29	Λέσχη Lions «Ορφέας» Κομοτηνής»	Κοινωνική Πολιτική
30	Μελισσοκομικός Σύλλογος Ν.Ροδόπης «Το Κεντρί»	Εθελοντισμός
31	Μελισσοκομικός Συναιτερισμός Ν.Ροδόπης	Εθελοντισμός

32	Μορφωτικός Όμιλος Κομοτηνής «Μ.Ο.Κ.»	Πολιτιστικός Σύλλογος
33	Μορφωτικός Εκπολιτιστικός Όμιλος Αρμενίων Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
34	Νέοι Ευρωπαίοι Φεντεραλιστές	Εθελοντισμός
35	Ο Άη Βασίλης άργησε μια μέρα	Κοινωνική Πολιτική
36	Οικολογική Ομάδα Ροδόπης	Εθελοντισμός
37	Περιφερειακή Εφορία Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης Πρόσκοποι Ροδόπης	Εθελοντισμός
38	Ποδηλατικός Σύλλογος Κομοτηνής «ΘΡΑΚΑΣ ΙΠΠΕΑΣ»	Αθλητισμός
39	Πολιτιστική Κίνηση Ν. Ροδόπης	Πολιτιστικός Σύλλογος
40	Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος «Ολυμπιάδα» Κομοτηνής	Αθλητισμός
41	Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Μεγάλου Κρανοβουνίου «Το Γενέσιον Της Θεοτόκου» Μεγάλο Κρανοβούνιο	Πολιτιστικός Σύλλογος
42	Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Αγίων Θεοδώρων	Πολιτιστικός Σύλλογος
43	Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Νέας Καλλίστης <<Άγιος Δημήτριος>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
44	Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Νομού Ροδόπης <<Γυναίκα και Δημιουργία>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
45	Πολιτιστικός Σύλλογος Καρυδιάς και Φίλων	Πολιτιστικός Σύλλογος
46	Πολιτιστικός Σύλλογος Παραδημής και Φίλων	Πολιτιστικός Σύλλογος
47	Πολιτιστικός Σύλλογος Περιοχής Βυζαντινού Φρουρίου Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
48	Πολιτιστικός Σύλλογος Ποντίων Γυναικών Θρυλορίου	Πολιτιστικός Σύλλογος
49	Πολιτιστικός Σύλλογος Ροδίτη	Πολιτιστικός Σύλλογος
50	Πολιτιστικός Χορευτικός Σύλλογος	Πολιτιστικός Σύλλογος

51	Πολιτιστικός Χορευτικός Σύλλογος Θρακών Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
52	Ροταριανός Όμιλος Κομοτηνής <<Η ΡΟΔΟΠΗ>>	Κοινωνική Πολιτική
53	Σκακιστικός Όμιλος Κομοτηνής	Αθλητισμός
54	Σκοπευτικός Όμιλος Κομοτηνής	Αθλητισμός
55	Σύλλογος για την στήριξη και την αποκατάσταση καρδιοπαθών Νομού Ροδόπης	Κοινωνική Πολιτική
56	Σύλλογος Αδριανουπολιτών <<Η Αδριανού>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
57	Σύλλογος ΑμεΑ Νοητικής Υστέρησης Νομού Ροδόπης <<Άγιοι Θεόδωροι>>	Κοινωνική Πολιτική
58	Σύλλογος Ατόμων με κινητικά προβλήματα και φίλων Ν.Ροδόπης "ΠΕΡΠΑΤΩ"	Κοινωνική Πολιτική
59	Σύλλογος Ατόμων με Προβλήματα Όρασης Νομού Ροδόπης	Κοινωνική Πολιτική
60	Σύλλογος Γυναικών Νέου Σιδηροχωρίου	Πολιτιστικός Σύλλογος
61	Σύλλογος Γυναικών Ροδόπης	Πολιτιστικός Σύλλογος
62	Σύλλογος Γυναικών Συνοικισμού Στρατώνων	Πολιτιστικός Σύλλογος
63	Σύλλογος Διαβητικών Νομού Ροδόπης <<ΓΛΥΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ>>	Κοινωνική Πολιτική
64	Σύλλογος Εβριτών Νομού Ροδόπης	Πολιτιστικός Σύλλογος
65	Σύλλογος Ελληνοποντίων Νομού Ροδόπης <<Η Αναγέννηση>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
66	Σύλλογος Επιστημόνων Μειονότητας Δυτικής Θράκης	Εθελοντισμός
67	Σύλλογος Ηπειρωτών Ν.Ροδόπης <<Άγιος Γεώργιος ο εξ' Ιωαννίνων>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
68	Σύλλογος Καλλιτεχνών Νομού Ροδόπης <<ΑΘΗΝΙΩΝ>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
69	Σύλλογος Καππαδοκών και Μικρασιατών Νομού Ροδόπης <<Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ>>	Πολιτιστικός Σύλλογος

70	Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων Νομού Ροδόπης <<ΔΥΝΑΜΗ ΨΥΧΗΣ>>	Κοινωνική Πολιτική
71	Σύλλογος Καταγόμενων από την Αρκαδιούπολη Ανατολικής Θράκης και Περιχώρων <<Το Γενέθλιον της Θεοτόκου>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
72	Σύλλογος Κρητική Αδελφότης Νομού Ροδόπης <<Ο Ψηλορείτης>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
73	Σύλλογος Κρητών Φοιτητών	Πολιτιστικός Σύλλογος
74	Σύλλογος Μέριμνας Α.μεΑ. Νοητικής Υστέρησης Ν.Ροδόπης « Άγιοι Θεόδωροι»	Κοινωνική Πολιτική
75	Σύλλογος οικογενειών και φίλων πασχόντων από νόσο Αλτσχάϊμερ και συναφείς διαταραχές Κομοτηνής <<Ο Λόγος>.	Κοινωνική Πολιτική
76	Σύλλογος Παλαίμαχων Ποδοσφαιριστών Πανθρακικού Κομοτηνής & Παλαιών Διοικητικών Παραγώντων	Αθλητισμός
77	Σύλλογος Ποντίων Κομοτηνής και Περιφέρειας <<Ο Εύξεινος Πόντος>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
78	Σύλλογος Ποντίων Νομού Ροδόπης <<Η Τραπεζούντα>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
79	Σύλλογος Ποντίων Φοιτητών Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
80	Σύλλογος Σκεπαστών	Πολιτιστικός Σύλλογος
81	Σύλλογος Συνοικίας Ρέμβης	Πολιτιστικός Σύλλογος
82	Σύλλογος Φίλων Βυζαντινής Μουσικής	Πολιτιστικός Σύλλογος
83	Σύλλογος Φίλων Χορωδιακής Μουσικής Κομοτηνής <<Ο ΕΥΜΟΛΠΟΣ>>	Πολιτιστικός Σύλλογος
84	Σύνδεσμος Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων	Εθελοντισμός
85	Σύνδεσμος Φίλων Καραθεοδωρή	Εθελοντισμός
86	Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού Τοπικό Τμήμα Κομοτηνής	Εθελοντισμός
87	Σωματείο ΑμεΑ Π.Ε Ροδόπης	Κοινωνική Πολιτική

88	Σωματείο Εθελοντών Αιμοδοτών Ροδόπης	Εθελοντισμός
89	Σωματείο Φιλόπτωχος Αδελφότητα Κυριών Κομοτηνής	Εθελοντισμός
90	Φιλαρμονική Νέου Σιδηροχωρίου	Πολιτιστικός Σύλλογος
91	Φιλοζωική Εταιρεία Κομοτηνής	Πολιτιστικός Σύλλογος
92	Φιλότεχνες	Πολιτιστικός Σύλλογος
93	Χριστιανική Ένωση Νεανίδων <<Χ.Ε.Ν.>>	Εθελοντισμός

5.6. ΥΓΕΙΑ

Ο Δήμος Κομοτηνής ανήκει στην 4η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας και Θράκης η οποία είναι υπεύθυνη για την εύρυθμη λειτουργία του υγειονομικού συστήματος, σε όλα τα επίπεδα φροντίδας (πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο, τριτοβάθμιο).

Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ»

Το Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής "Σισμανόγλειο", αποτελεί μία αποκεντρωμένη και ανεξάρτητη υπηρεσιακή μονάδα της 4ης Υ.Π.Ε. Μακεδονίας – Θράκης, με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, που προσφέρει σημαντικό κοινωνικό έργο στους τομείς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης. Στελεχώνεται από 450 άτομα προσωπικό, διαθέτει 200 ανεπτυγμένες κλίνες κλινικών, 4 κλίνες μονάδας εντατικής θεραπείας, 26 κλίνες μονάδας τεχνητού νεφρού και 8 κλίνες βραχείας νοσηλείας. Το Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής "Σισμανόγλειο" είναι μια αποκεντρωμένη και ανεξάρτητη μονάδα παροχής υπηρεσιών υγείας που παρέχει ζωτικής σημασίας υπηρεσίες στους τομείς της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και επείγουσας υγειονομικής περίθαλψης στους πολίτες της ευρύτερης περιοχής της περιφερειακής μονάδας της Ροδόπης.

Το Νοσοκομείο αποτελείται από τρία τμήματα: Διοικητικό, Ιατρικό, Νοσηλευτικό.

Παθολογικός Τομέας 100 κλινών	Χειρουργικός Τομέας 100 κλινών	Εργαστηριακός Τομέας
<ul style="list-style-type: none"> • Τμήματα - Καρδιολογικό - Παιδιατρικό - Λοιμωδών Νόσων (Δερματολογικό – Φυματιολογικό) - Μονάδες Εμφραγμάτων - Αντιφυματική - Τεχνητού Νεφρού 	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήματα - Χειρουργικό - Ορθοπεδικό - Ουρολογικό - Οφθαλμολογικό - Ω.Ρ.Λ. - Μαιευτικό – Γυναικολογικό-Αναισθησιολογικό - Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και Ανάνηψης 	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήματα - Μικροβιολογικό - Βιοχημικό - Ακτινοδιαγνωστικό - Αιματολογικό - Αιμοδοσία - Φαρμακευτικό

Πίνακας 19: Διάρθρωση Τμημάτων Γενικού Νοσοκομείου Κομοτηνής

Στους τομείς λειτουργούν τακτικά εξωτερικά Ιατρεία αντιστοίχων ειδικοτήτων των Ιατρών που υπηρετούν στο Νοσοκομείο. Επίσης στο χώρο του Νοσοκομείου στεγάζεται και η Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑ.Σ.) Βοηθών Νοσηλευτών.

Οι δράσεις που πραγματοποιούνται συνοψίζονται στην παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης, την εξυπηρέτηση των ασθενών και την αποθεραπεία. Επίσης, το νοσοκομείο είναι αρμόδιο για την κοινωνική επανένταξη των ασθενών, την παροχή όλων των απαραίτητων ιατρικών και κοινωνικών υπηρεσιών στον πάσχοντα πολίτη με την εφαρμογή ατομικών και ομαδικών θεραπευτικών προγραμμάτων.

Κατά το έτος 2020, οι επισκέψεις στο τμήμα επειγόντων περιστατικών ήταν 34.731, οι επισκέψεις στα εξωτερικά ιατρεία 28.574, οι εισαγωγές (Covid και μη) ήταν 8.089, τα περιστατικά covid που νοσηλεύτηκαν 173 και τα εξιτήρια που δόθηκαν 8.079.

Νέο Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής ΙΣΝ

Το νέο Νοσοκομείο, συνολικού προϋπολογισμού 110 εκ. ευρώ θα κατασκευαστεί σε έκταση 25.000 τμ, πλησίον του οικισμού Μελέτης και δίπλα στο Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Κομοτηνής, με ιδιαίτερη έμφαση σε πράσινες αρχές βιωσιμότητας και στη διέλευση φυσικού φωτός.

Το νοσοκομείο θα εξοπλιστεί με ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό κορυφαίας τεχνολογίας, παρέχοντας τα απαραίτητα εργαλεία στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και κατ' επέκταση υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας σε νοσηλευόμενους και εξωτερικούς ασθενείς. Επιπλέον, θα περιβάλλεται από ένα πυκνό δάσος, στο οποίο θα έχουν πρόσβαση

οι ασθενείς και οι συγγενείς των ασθενών κατά τη διάρκεια της νοσηλείας τους, αποσκοπώντας στη βελτίωση της θεραπευτικής διαδικασίας.

Αναφορικά με τον επιπρόσθετο εμπλουτισμό των ιατρικών υπηρεσιών του Νοσοκομείου, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΣΝ ενέκρινε και προτίθεται να αναλάβει, με επιπλέον κόστος σχεδιασμού, υποδομών και εξοπλισμού έως 5,5 εκατομμύρια ευρώ, την εξασφάλιση συγκροτήματος Μαγνητικού Τομογράφου (MRI), τμήματος Απεικόνισης Μαστού, Καρδιαγγειακού Συγκροτήματος (Cath Lab), Συγκροτήματος γ-Camera (Gamma Camera), 3 επιπλέον χειρουργικών αιθουσών, και χώρου θεραπευτικής άσκησης και αποκατάστασης. Οι εν λόγω επεκτάσεις του κλινικού προγράμματος του Νοσοκομείου έχουν κατατεθεί στο Υπουργείο Υγείας.

Τον Ιούνιο 2021 κυρώθηκε με νόμο (Ν. 4812/2021) η τροποποίηση της Επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς του νέου Γενικού Νοσοκομείου Κομοτηνής ΙΣΝ, στην οποία εντάχθηκαν οι απαραίτητες προβλέψεις για τη διεύρυνση των κλινικών υπηρεσιών και υποδομών που εγκρίθηκε από το ΙΣΝ και το Ελληνικό Δημόσιο σε συνέχεια των διαβουλεύσεων του ΙΣΝ με την τοπική ιατρική κοινότητα.

Την τρέχουσα χρονική περίοδο, το έργο βρίσκεται πλέον στο στάδιο ολοκλήρωσης της Μελέτης Εφαρμογής, ενώ ταυτόχρονα εκπονούνται οι απαραίτητες εργασίες για την έναρξη της διαδικασίας δημοπράτησης του έργου εντός του 2022. Στο πλαίσιο αυτό, τον Σεπτέμβριο 2021, το ΙΣΝ και η Ομάδα Μελέτης του έργου πραγματοποίησαν σειρά συναντήσεων στην Κομοτηνή με ιατρούς και αρμόδιους εκπροσώπους του Γενικού Νοσοκομείου Κομοτηνής “Σισμανόγλειο”, καθώς και υπευθύνους της 4ης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Π.Ε.), όπου συζητήθηκε αναλυτικά το σύνολο του προβλεπόμενου ιατρικού εξοπλισμού για το νέο Νοσοκομείο, το κόστος του οποίου περιλαμβάνεται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου που θα καλυφθεί με αποκλειστική χρηματοδότηση του ΙΣΝ.

Η διαδικασία για την έκδοση της οικοδομικής άδειας του νέου Νοσοκομείου έχει δρομολογηθεί. Παράλληλα, οι μελέτες των έργων υποδομής για τις οδικές συνδέσεις και τη σύνδεση των εγκαταστάσεων με τα δίκτυα κοινής ωφελείας, ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου, έχουν ολοκληρωθεί, και επίκειται η δημοπράτησή τους από το Ελληνικό Δημόσιο.

Σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα, το νέο Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής ΙΣΝ σχεδιάζεται να παραδοθεί στην Ελληνική Πολιτεία, και κατ’ επέκταση στους Έλληνες Πολίτες, το τρίτο τρίμηνο του 2025.

Ιδιωτικές κλινικές/θεραπευτήρια

Μονάδα Αποκατάστασης & Αποθεραπείας «Άγιος Γεώργιος»

Το ιδιωτικό νοσηλευτικό κέντρο ‘Άγιος Γεώργιος’ είναι το πρώτο Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκαταστάσεως Κλειστής Νοσηλείας που λειτούργησε στον ευρύτερο Ελλαδικό χώρο έχοντας τη δυνατότητα να νοσηλεύσει πάνω από 120 ασθενείς.

Ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1999 με στόχο τη βελτίωση των κινητικών δυσλειτουργιών, των διαταραχών ομιλίας και των διαταραχών του περιφερικού νευρικού συστήματος των ασθενών. Σκοπός της μονάδας είναι η κινητική αποκατάσταση των ασθενών και η επανένταξη τους στο οικογενειακό και επαγγελματικό τους περιβάλλον. Οι περισσότεροι ασθενείς έχουν τη μέγιστη δυνατή βελτίωση καθώς εντάσσονται σε αντίστοιχο πρόγραμμα αποκατάστασης και αποθεραπείας. Το κέντρο εστιάζει στην ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών, αλλά και στην ενεργητική και παθητική φυσιοθεραπεία. Επίσης προσφέρει κινησιοθεραπεία, χειρομαλάξεις, διαθερμίες, φωτόλουτρα, laser, μαγνητοθεραπεία, ηλεκτροθεραπεία, ποδήλατο, σκάλα, βάδιση, υδροινόλουτρα, παραφινόλουτρα κ.τ.λ. λογοθεραπεία, εργοθεραπεία, ψυχολογική υποστήριξη, τεστ γνωστικών λειτουργιών, τεστ λειτουργικότητας, ΗΕΓ-ΗΜΓ.

Νευροψυχιατρική κλινική «Αγία Μαρίνα»

Πρόκειται για μια σύγχρονη ιδιωτική ψυχιατρική μονάδα που περιλαμβάνει 160 κλίνες και 80 θαλάμους. Στη Νευροψυχιατρική Κλινική «Αγία Μαρίνα», που εδρεύει στον Ροδίτη Κομοτηνής νοσηλεύονται ασθενείς με ενδογενή ή συμπτωματικά ψυχικά προβλήματα. Σκοπός του φορέα είναι η βελτίωση κατά το δυνατόν της ψυχικής υγείας των ασθενών, ώστε να καθίστανται με τον καιρό λειτουργικοί, δυνάμενοι να ενταχθούν στο κοινωνικό περιβάλλον. Μέσω των δραστηριοτήτων της κλινικής επωφελούνται έμμεσα, αλλά και άμεσα εργαζόμενοι, οι προμηθευτές, το οικογενειακό περιβάλλον των ασθενών, οι ίδιοι οι ασθενείς καθώς και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο ομάδες ψυχοθεραπείας, εργοθεραπείας, γυμναστικής, περιπάτων καθώς και τις γιορτές που πραγματοποιούνται εντός της Κλινικής. Επίσης ένα μέρος των δράσεων της αφορά την ένταξη της στο Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών ΑΕΙ. Μέσω αυτής της δράσης η κλινική εκπαιδεύει φοιτητές και τους δίνει τη δυνατότητα να εξασκήσουν τον μελλοντικό τους επάγγελμα. Τέλος, το προσωπικό συμμετέχει σε προγράμματα επιμόρφωσης, στο πλαίσιο προώθησης της δια βίου μάθησης.

Μαιευτική κλινική «ΘΕΩΜΗΤΩΡ»

Στο Δήμο Κομοτηνής λειτουργεί επίσης ιδιωτική μαιευτική κλινική ‘ΘΕΩΜΗΤΩΡ’ που βρίσκεται επίσης εντός του κέντρου της πόλης και λειτουργεί με 8 κλίνες.

Μονάδα χρόνιας αιμοκάθαρσης Δημητριάδη

Η Μονάδα Χρόνιας Αιμοκάθαρσης “Δημητριάδης” αποτελεί μία ιδιωτική πρωτοβουλία, η οποία υλοποιήθηκε και λειτουργεί από το 2021, εξυπηρετώντας ασθενείς που πάσχουν από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου υπό τεχνητό νεφρό. Η παρουσία της ήρθε για να υποστηρίξει το εθνικό σύστημα υγείας ως συμβεβλημένη με τον ΕΟΠΥΥ, καθώς και να αναβαθμίσει τις δωρεάν παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους αιμοκαθαρόμενους ασθενείς της Ροδόπης, εξυπηρετώντας τις διαρκείς τους ανάγκες διάγνωσης και αποκατάστασης.

Δημοκρίτειο Νεφρολογικό Κέντρο

Το δημοκρίτειο Νεφρολογικό Κέντρο είναι το έβδομο κατά σειρά της ομάδας των Πρότυπων Νεφρολογικών Κέντρων που λειτουργούν στην Ελλάδα και στοχεύει στο να καλύψει όλες τις ανάγκες των ασθενών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση στην ευρύτερη περιοχή των νομών Ροδόπης και Ξάνθης.

6. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο τουρισμός είναι σημαντικός οικονομικός τομέας, ο οποίος συμβάλλει θετικά στην ανάπτυξη ενός προορισμού μέσα από τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση της επιχειρηματικότητας και τη γενικότερη εξαγωγή υπηρεσιών και αγαθών. Κατά τη διάρκεια των δεκαετιών, ο τουρισμός γνώρισε συνεχή ανάπτυξη με αποτέλεσμα να θεωρείται διεθνώς ως ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους οικονομικούς τομείς, τουλάχιστον έως στην πρόσφατη πανδημία. Η ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδιασμού και η σωστή διαχείριση των επιπτώσεων του, μετατρέπουν τον τουρισμό σε μια θετική δύναμη η οποία δρα επωφελώς. Σε διαφορετική περίπτωση μπορεί να μετατραπεί σε κινητήρια δύναμη υποβάθμισης. Στην τρέχουσα χρονική περίοδο, ο τζίρος του τουρισμού ισούται ή και ξεπερνά εκείνο των εξαγωγών πετρελαίου, των τροφίμων ή των αυτοκινήτων. Αυτή η

δυναμική έχει καθιερώσει τον τουρισμό ως έναν βασικό παράγοντα κοινωνικοοικονομικής προόδου, έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες του διεθνούς εμπορίου και μία από τις κύριες πηγές εισοδήματος για πολλές αναπτυσσόμενες χώρες. Η ανάπτυξη αυτή συχνά συναρτάται με την διαφοροποίηση του τουριστικού προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και τον ανταγωνισμό μεταξύ προορισμών.

Ξενοδοχειακό δυναμικό

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2018 το 4% των μονάδων, το 3% των δωματίων και το 3% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 426 μονάδες με 11.599 δωμάτια και 23.291 κλίνες.

Συγκεκριμένα η Ροδόπη, σύμφωνα με την μελέτη του INSETE που πραγματοποιήθηκε το 2019 παρουσίαζε το εξής ξενοδοχειακό δυναμικό κατά το έτος 2018:

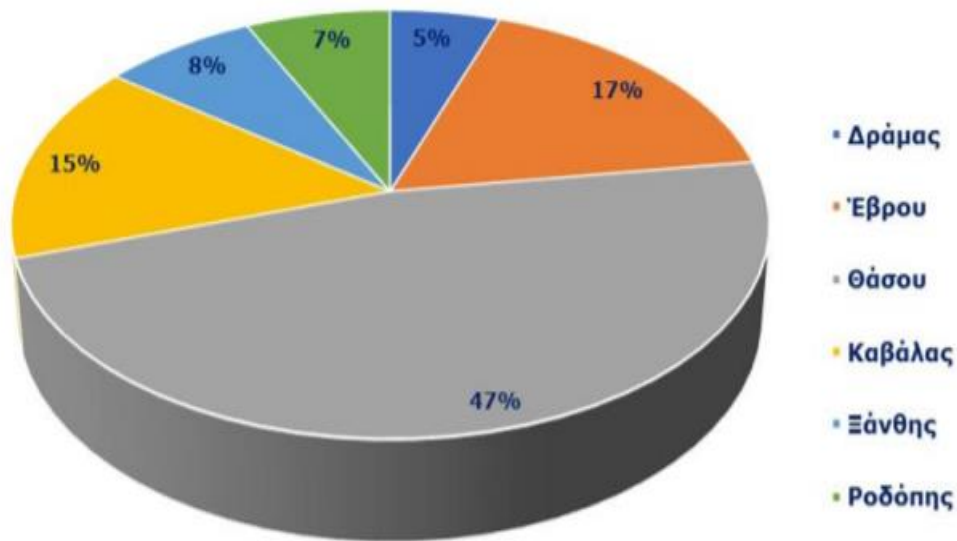
Ενότητα		Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2018					Σύνολο
		5*	4*	3*	2*	1*	
Ροδόπης	Μονάδες	0	7	14	2	1	24
	Δωμάτια	0	317	449	52	11	829
	Κλίνες	0	645	860	86	22	1613

Πίνακας 16: Ξενοδοχειακό δυναμικό, 2018, ίδια επεξεργασία Πηγή: INSETE

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 3* (58,3 %), 4* (29,2 %) και χαμηλή στα 2* (8%) και 1* (4%).

Σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Νομούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ο νομός Ροδόπης καταλαμβάνει το 7% του ξενοδοχειακού δυναμικού.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Γράφημα 11: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018, Πηγή INSETE

Ο δήμος Κομοτηνής, σύμφωνα με τα στοιχεία του Συλλόγου Ξενοδόχων Θράκης, παρουσιάζει το 2019 το εξής ξενοδοχειακό δυναμικό:

Δήμος	Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2018					Σύνολο	
	5*	4*	3*	2*	1*		
Κομοτηνής	Μονάδες	0	2	16	0	1	19
	Δωμάτια	0	55	555	0	11	621
	Κλίνες	0	96	1051	0	22	1169

Πίνακας 17: Ξενοδοχειακό δυναμικό Δήμου Κομοτηνής, 2019, ίδια επεξεργασία Πηγή: ΣΞΘ

Δυναμικό κάμπινγκ

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2018 το 5% των μονάδων της χώρας, το 0,1% των οικίσκων και το 9% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 16 μονάδες με 1 οικίσκο και 2.094 θέσεις.

Στο νομό Ροδόπης και συγκεκριμένα μόνο στο δήμο Κομοτηνής λειτουργούν δύο camping με τις εξής δυναμικότητες:

Δήμος	Δυναμικό Camping 2018				Σύνολο
	4*	3*	2*	1*	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Κομοτηνής	Μονάδες	1	0	1	0	2
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	180	0	56	0	236

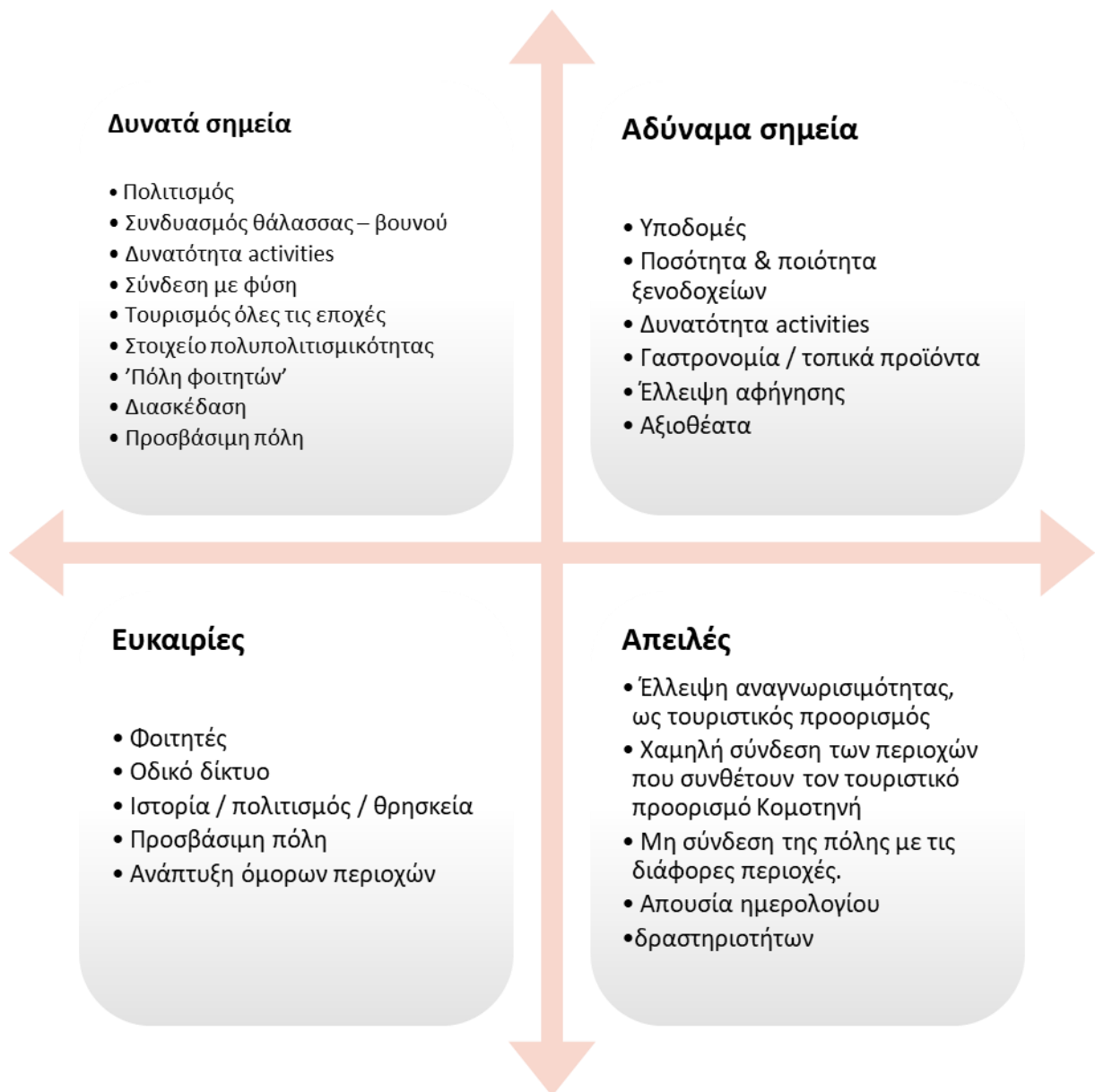
Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό Δήμου Κομοτηνής, 2019, Ιδία επεξεργασία Πηγή: ΣΞΘ

Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης

Ο Δήμος Κομοτηνής προχώρησε στην εκπόνηση μελέτης για τη Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης του Δήμου με στόχο να καταστεί η Κομοτηνή επισκέψιμος προορισμός όλο τον χρόνο και να αναβαθμίσει το τουριστικό της προϊόν και με σκοπό τη δημιουργία τουριστικού προϊόντος και η προώθησή του στις αγορές-στόχους.

Η ιστοσελίδα www.visitkomotini.com αποτελεί το σημείο βασικής πληροφόρησης για το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν της Κομοτηνής.

Η SWOT (strengths, weaknesses, opportunities, and threats analysis) ανάλυση υπέδειξε τα δυνατά και αδύναμα σημεία της Κομοτηνής ως προς την τουριστική ανάπτυξη της, καθώς και τις ευκαιρίες/κινδύνους που βρίσκονται μπροστά της.

Αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη του τουριστικού προϊόντος

Η ενίσχυση της τουριστικής της ταυτότητας καθώς και ο εντοπισμός της αγοράς-στόχου της περιοχής αποτελούν ακρογωνιαίους λίθους για την ευρύτερη τουριστική της ανάπτυξη. Η ανάπτυξη του τουρισμού θα πρέπει να είναι στοχευμένη τόσο προς τον εξωτερικό τουρισμό όσο και προς τον εσωτερικό. Το τουριστικό προϊόν του Δήμου θα πρέπει να εμπλουτιστεί για να αποκτήσει ισχυρή ταυτότητα, με την ανάπτυξη ενός πολυθεματικού τουριστικού προϊόντος.

Σύμφωνα με τη μελέτη Στρατηγικής Τουριστικής ανάπτυξης του Δήμου, στόχος είναι η δημιουργία τουριστικού προϊόντος 4 εποχών σε διαφορετικά κοινά ώστε να αυξηθεί η τουριστική κίνηση μέσα από το άθροισμα μικρότερων κοινών.

Για την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και παράδοσης, τη βελτίωση της ελκυστικότητας του Δήμου ως τόπου διαβίωσης, αναψυχής, αλλά και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της στην πανελλήνια αγορά ως βιώσιμου ασφαλούς και προσβάσιμου προορισμού χρειάζεται μια ολιστική στροφή προς τον εναλλακτικό τουρισμό.

Ο Εναλλακτικός τουρισμός είναι ο τουρισμός που διαφοροποιείται από τις συνηθισμένες μορφές τουρισμού, είναι ένας ποιοτικά αναβαθμισμένος τουρισμός, που αποφέρει οικονομικά οφέλη. Η φιλοσοφία των εναλλακτικών μορφών τουρισμού δομείται πάνω σε πέντε άξονες:

- ▲ την προστασία του περιβάλλοντος,
- ▲ την προστασία της κοινωνικοπολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου διακοπών,
- ▲ τη διασφάλιση της καλής αναψυχής των επισκεπτών,
- ▲ την ενεργητική συμμετοχή και δραστηριοποίηση των τουριστών
- ▲ όφελος τοπικής οικονομίας

Οι επιμέρους εναλλακτικές μορφές τουρισμού που έχουν μεγάλη δυνατότητα ανάπτυξης στο Δήμο Κομοτηνής είναι : τουρισμός φύσης (οικοτουρισμός – αγροτουρισμός), αθλητικός, πολιτισμικός, εκπαιδευτικός, γαστρονομικός, συνεδριακός, αστικός, τρίτης ηλικίας, θρησκευτικός.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την προβολή του προορισμού, τη βελτίωσή του και την ολοένα αυξανόμενη προσέλκυση κατοίκων και επισκεπτών αποτελεί η αναβάθμιση και ανάδειξη του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου μέσω :

- 1) της επιτάχυνσης των αναπτυξιακών έργων και ιδιωτικών πρωτοβουλιών
- 2) της ανάπτυξης διαδραστικών μέσων τουριστικής ανάπτυξης (ισχυρή διαδικτυακή παρουσία)
- 3) της εκπαίδευσης των επαγγελματιών του τουριστικού κλάδου και των πολιτών
- 4) της αξιοποίησης της περιβαλλοντικής κληρονομιάς
- 5) της επικοινωνιακής προώθησης
- 6) της στοχευμένης προβολής, προώθησης και διάδοσης του τουριστικού προϊόντος στην Ελλάδα και στο εξωτερικό- Προσέλκυση τουριστών από νέες ή/και υφιστάμενες αγορές

7. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ – ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Η ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Κομοτηνής εξαρτάται όχι μόνο από το πλήθος των υποδομών όπως δρόμοι, πάρκα, αξιοθέατα, συγκοινωνίες (φυσικό κεφάλαιο), αλλά όλο και περισσότερο και από τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα της επικοινωνίας, της γνώσης και των κοινωνικών υποδομών (πνευματικό και κοινωνικό κεφάλαιο). Η διαδικασία μετασχηματισμού της περιοχής σε «έξυπνο Δήμο» θέτει ως κυριότερο στόχο την καλύτερη

ποιότητα ζωής για όλους τους κάτοικους, ελαχιστοποιώντας παράλληλα την κατανάλωση πόρων, με την υιοθέτηση ολοκληρωμένων καινοτόμων λύσεων και τεχνολογιών.

Η υλοποίηση του ως άνω στρατηγικού στόχου δύναται να επιτευχθεί μέσω μιας ειδικά στοχευμένης Στρατηγικής που θα αφορά σε βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις σε έργα του Δήμου, μέσω της ενσωμάτωσης υποδομών και εφαρμογών «Έξυπνου Δήμου». Για να επιτευχθεί το σύστημα μιας έξυπνης περιοχής είναι απαραίτητος ο συνδυασμός συστημάτων καινοτομίας με τα ψηφιακά δίκτυα και τις εφαρμογές διαχείρισης της πληροφορίας και της γνώσης. Ειδικότερα, μια έξυπνη περιοχή ενσωματώνει νέες τεχνολογίες και ψηφιακές υπηρεσίες σε ευρύτερους τομείς δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν την οικονομία, την κινητικότητα, το περιβάλλον, τη διαβίωση, τους κατοίκους και την διακυβέρνηση.

Ηλεκτρονικός Κατάλογος Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κομοτηνής

Με στόχο την προώθηση της ανάγνωσης, τη διαχείριση της γνώσης και την εξυπηρέτηση χρηστών με τη χρήση νέων μέσων και λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα εξυπηρέτησης των αναγνωστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, έχει τεθεί σε λειτουργία ο νέος Ηλεκτρονικός Κατάλογος της Βιβλιοθήκης Κομοτηνής μέσω της Υπηρεσίας openABEKT, μια Υπηρεσία Νέφους του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ) στη διεύθυνση <https://komotini.lib.openabekt.gr/>. Ο σχετικός σύνδεσμος βρίσκεται και την ιστοσελίδα του Δήμου www.komotini.gr, όπου υπάρχει και σχετική συντόμηση με εικονίδιο (openABEKT). Οι αναγνώστες μπορούν πλέον να πλοηγούνται και να αναζητούν τα βιβλία που επιθυμούν στο σύνολο του περιεχομένου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κομοτηνής και να βλέπουν ποια είναι διαθέσιμα προς δανεισμό. Παρέχεται η δυνατότητα παραγγελίας καθώς και η κατόικον παράδοση.

Ιστοσελίδα: <https://komotini.lib.openabekt.gr/>

access4Kom

Η παρούσα διαδικτυακή εφαρμογή σχεδιάστηκε για να παρέχει ασφαλή και άνετη μετακίνηση ατόμων με κινητική αναπηρία στη πόλη της Κομοτηνής. Ο χρήστης μπορεί να επιλέξει από τον χάρτη το σημείο που βρίσκεται και το σημείο που θέλει να μετακινηθεί και η εφαρμογή θα τον παραπέμψει στην πιο προσβάσιμη διαδρομή.

Για να τεθεί η εφαρμογή σε λειτουργία, προηγήθηκε ηλεκτρονική χαρτογράφηση της πόλης που περιελάμβανε τις ράμπες και τους ποδηλατόδρομους, ενώ μελλοντικά δύναται να ενταχθούν και άλλες τοποθεσίες, όπως δημόσιες υπηρεσίες, φαρμακεία και επιχειρήσεις. Πρόκειται για ένα χρηστικό εργαλείο που υλοποίησε ο δήμος Κομοτηνής σε συνεργασία με το Σύλλογο Ατόμων με Κινητικά Προβλήματα και Φίλων Ν. Ροδόπης στο πλαίσιο των δράσεων ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης του κοινού και των φορέων σχετικά με το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αστικής Ανάπτυξης (ΟΣΑΑ).

Ιστοσελίδα: www.Access4kom.gr

SMART CITY MANAGEMENT SYSTEM (SCMS) CULTURE

Η παρούσα διαδικτυακή εφαρμογή είχε ως σκοπό την δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταγραφής των πολιτιστικών, αθλητικών και κοινωνικών συλλόγων του Δήμου Κομοτηνής και των δράσεων τους.

Οι Σύλλογοι του Δήμου Κομοτηνής είναι πυρήνες της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του Δήμου και κατέχουν μια σημαντική παρουσία στο Δήμο. Η συνεργασία του Δήμου Κομοτηνής με τους Συλλόγους είναι συνεχής και κόμβος αυτής της συνεργασίας θα αποτελέσει η δημιουργία μίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταγραφής τους. Ο Δήμος Κομοτηνής σε συνεργασία με την Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού- Παιδείας, το Κέντρο Μέρμνας και Αλληλεγγύης Δήμου Κομοτηνής και Αθλητισμού Κομοτηνής (Δ.Κ.Ε.Π.Π.Α.Κ) και τον Αναπτυξιακό Οργανισμό Κ.ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε. δημιούργησαν μια ηλεκτρονική πλατφόρμα στην οποία καταγραφούν τα στοιχεία και τις δράσεις τους.

Επιπλέον, έχουν την δυνατότητα ανάρτησης πληροφοριών για τις προγραμματισμένες δράσεις τους αλλά και απολογιστικά στοιχεία των δράσεων και σχετικό οπτικοακουστικό υλικό αυτών.

Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα έχει δημιουργηθεί ημερολόγιο εκδηλώσεων, όπου οι σύλλογοι έχουν την δυνατότητα καταχώρησης πληροφοριών των προγραμματισμένων δράσεων τους. Ξεχωριστή ενότητα έχει δημιουργηθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα με πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης των συλλόγων και είναι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα ενεργά ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα χρηματοδότησης καθώς και πληροφορίες σχετικά με την ετήσια πρόσκληση του Δήμου Κομοτηνής για την επιχορήγηση των δράσεων τους.

Ιστοσελίδα: <https://scms.komotini.gr/login>

Πλατφόρμα εύρεσης θέσεων εργασίας των ωφελούμενων του ΤΕΒΑ

Η πλατφόρμα έχει ως σκοπό την υποστήριξη στους δημότες που αναζητούν μια θέση εργασίας, μέσα από τη λειτουργία της Ψηφιακής Πλατφόρμας Ενημέρωσης Ανέργων.

Η ηλεκτρονική υπηρεσία υποστήριξης/ενημέρωσης των ανέργων που έθεσε σε λειτουργία ο Δήμος για τους ωφελούμενους του Προγράμματος του ΤΕΒΑ, παρέχει άμεση ενημέρωση των ανέργων για κάθε θέση εργασίας, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα, με περιοχή αναφοράς τον Δήμο Κομοτηνής και ολόκληρη την Περιφέρεια ΑΜΘ, βάσει μιας αυτόματης συνδυαστικής διαδικασίας, όπου αντιστοιχίζονται αμέσως τα χαρακτηριστικά, από εργασιακή άποψη, του ενδιαφερομένου με τις αναγγελλόμενες θέσεις εργασίας.

Οι εγγεγραμμένοι στο σύστημα άνεργοι έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τις διαθέσιμες σε πραγματικό χρόνο θέσεις εργασίας, σύμφωνα με τα προσόντα, τις σπουδές, τις δεξιότητες και την εμπειρία που διαθέτουν, χωρίς να δαπανούν χρόνο, χρήματα και κόπο στην προσπάθεια να βρουν εργασία.

Ιστοσελίδα : <http://719532551.winzone50.grserver.gr/>

Δράσεις Ηλεκτροκίνησης στο Δήμο Κομοτηνής

Ο Δήμος Κομοτηνής λαμβάνοντας υπόψη τη μείωση του κόστους της κινητικότητας, τόσο το κόστος λειτουργίας όσο και το κόστος συντήρησης και επισκευής των δημοτικών οχημάτων, τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, τη μείωση της κατανάλωσης συμβατικών καυσίμων που συνδέονται με την επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου - (μετάβαση στην κινητικότητα των χαμηλών εκπομπών, τη μείωση της ηχορύπανσης σε τοπική κλίμακα, και μέσω όλων αυτών και τη προστασία της δημόσιας υγείας εγκρίθηκε για τη πράξη με τίτλο έργου «Δράσεις Ηλεκτροκίνησης στο Δήμο Κομοτηνής» προϋπολογισμού ύψους 322.204,01€.

Ο Δήμος, μέσω του πρόγραμματος Ανάπτυξης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ», προτίθεται να προβεί στην προμήθεια τριών ηλεκτροκίνητων φορτηγών τύπου βαν, ενός ηλεκτρικού αυτοκίνητου επιβατηγού ΙΧ και πέντε μικρών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (προϋπολογισμού 299.512,01 ευρώ) καθώς και τριών σταθμών φόρτισης. Για τις ανάγκες φόρτισης των παραπάνω οχημάτων και στο πλαίσιο της πράξης θα πραγματοποιηθεί προμήθεια και εγκατάσταση σταθμού φόρτισης, ενώ θα πραγματοποιηθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε να ανταποκρίνεται στις ενεργειακές ανάγκες φόρτισης των οχημάτων. Ακόμη, σε Έργα σύνδεσης, μεταφοράς, αποκατάστασης δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) στο Δήμο Κομοτηνής (Υποέργο 2 – Προϋπολογισμού 22.692,00 €) που αφορά τις εργασίες για την αναβάθμιση της υποδομής της ηλεκτρικής ισχύος στο αμαξοστάσιο του δήμου και στο δημαρχείο Κομοτηνής που θα απαιτηθούν τόσο στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΔΔΗΕ όσο και στην ηλεκτρική εγκατάσταση για να μπορούν να τεθούν σε λειτουργία οι υποδομές φόρτισης στο χώρο του αμαξοστασίου του δήμου και στο δημαρχείο Κομοτηνής.

Ανάδειξη Πολιτιστικού Αποθέματος Δήμου Κομοτηνής «Ελλάδα 1821 - Ελλάδα 2021»

Ο Δήμος Κομοτηνής έχει υποβάλει πρόταση με τίτλο έργου «ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ» προϋπολογισμού ύψους 620.000,00 € στο Πρόγραμμα “Ανάπτυξης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ” η οποία περιλαμβάνει δύο υποέργα.

1. Σχεδιασμός και ανάπτυξη συστήματος καταγραφής αρχιτεκτονικής και παθολογίας Κτίριων

- Περιλαμβάνει το σχεδιασμό και τη δημιουργία ψηφιακού αποθετηρίου για χρήση των αρμοδίων Υπηρεσιών του Δήμου, στο οποίο θα ενσωματωθούν όλα τα δεδομένα από τις καταγραφές υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς για δράσεις και έργα στο πλαίσιο της συμπλήρωσης 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Πρόκειται, δηλαδή, για το ψηφιακό σύστημα διαχείρισης και διάσωσης υλικής και άυλης νεότερης πολιτιστικής κληρονομιάς, το οποίο περιλαμβάνει: Εφαρμογή καταγραφής, Γεωβάση δεδομένων, Χαρτογραφική εφαρμογή πληροφοριών, Μία σειρά αλγορίθμων που θα εξετάζει την αναγκαιότητα επεμβάσεων (ιεράρχηση) και θα προτείνει πλάνο διατήρησης/διάσωσης της κάθε

περιοχή και τη καταγραφή δεδομένων υπαίθρου και θα αφορούν 100 κτίρια εξωτερικά, 6 κτίρια εσωτερικά και το μήκος διαδρομής μεταξύ των κτιρίων (50 Km). Στο ψηφιακό αποθετήριο θα ενσωματώνονται όλα τα δεδομένα από τις ανωτέρω καταγραφές.

2. *Δημιουργία νέου τρισδιάστατου γεωχωρικού υποβάθρου & δημιουργία υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών Δήμου Κομοτηνής*

Περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός νέου, σύγχρονου γεωχωρικού υποβάθρου με επαρκή ακρίβεια, μέσω σύγχρονων τεχνολογιών τρισδιάστατης καταγραφής, και την ενσωμάτωσή του στην Υ.Γε.Π., με βασικούς στόχους: Την δημιουργία σύγχρονης Υ.Γε.Π και της ένταξης σε αυτή σημείων ενδιαφέροντος που αφορούν την πολιτιστική αρχιτεκτονική κληρονομιά, την ενσωμάτωση λειτουργικότητας στην Υ.Γε.Π που θα παρέχει τη δυνατότητα διαχείρισης νέων τύπων δεδομένων (ορθοφωτοχαρτών, πανοραμικών φωτογραφιών, τρισδιάστατου νέφους σημείων) και συνδυαστικής αξιοποίησής τους για την πλήρη εποπτεία, εξαγωγή μετρήσεων, ψηφιοποίηση γεωχωρικών χαρακτηριστικών, δημιουργία χαρτών, κλπ. και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων εξ αποστάσεως εποπτείας και εξαγωγής πληροφοριών μέσω της Υ.Γε.Π. από τις Υπηρεσίες του Δήμου Κομοτηνής.

e-HEALTH

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος Συνεργασίας «INTERREG V-A Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020» αναπτύχθηκε ένα πληροφοριακό σύστημα παρακολούθησης της υγείας των πολιτών σε διακρατικό επίπεδο, το οποίο βασίζεται σε ΤΠΕ και προσωπικούς μη επεμβατικούς αισθητήρες. Το σύστημα αυτό παρέχει απομακρυσμένη παρακολούθηση της υγείας των πολιτών, εκτός του παραδοσιακού νοσοκομειακού περιβάλλοντος, αλλά και δημιουργεί μια μόνιμη διασύνδεση των πολιτών με το ιατρικό προσωπικό, συμβάλλοντας άμεσα στην ίση μεταχείριση και πρόσβαση όλων των πολιτών σε σύγχρονες υπηρεσίες υγείας, στοχεύοντας στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της διευρυμένης Ευρώπης.

Ο κύριος σκοπός του ήταν ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη ενός καινοτόμου, φιλικού στη χρήση, προσαρμόσιμου, φορητού, προσωπικού και χαμηλού κόστους συστήματος ηλεκτρονικής υγείας για όλους.

Το σύστημα αυτό αποτελείται από ένα κεντρικό πληροφοριακό σύστημα και από προσωπικές φορητές συσκευές με αισθητήρες που παρέχουν:

- ⇒ απομακρυσμένη παρακολούθηση της κατάστασης της υγείας του πολίτη,
- ⇒ τη συνεχή παρακολούθηση της συμμόρφωσης του ασθενούς με τη θεραπευτική του αγωγή
- ⇒ ζωντανή σύνδεση με το ιατρικό προσωπικό.

Το σύστημα προσαρμόζεται και ενισχύει την παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε: (1) γενικό πληθυσμό (προληπτική ιατρική), (2) βραχυχρόνιους πάσχοντες, (3) χρόνιους πάσχοντες.

Πιλοτικά, 100 συσκευές διανεμήθηκαν σε αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού.

Οι κατηγορίες ατόμων που διανεμήθηκαν οι συσκευές ήταν:

- Ηλικιωμένοι άνω των 67
- Παιδιά με προβλήματα υγείας
- Πάσχοντες από χρόνια προβλήματα υγείας
- Ανάπηρα άτομα
- Διαμένοντες σε απομακρυσμένες περιοχές
- Άτομα χωρίς κατ' οίκον φροντίδα

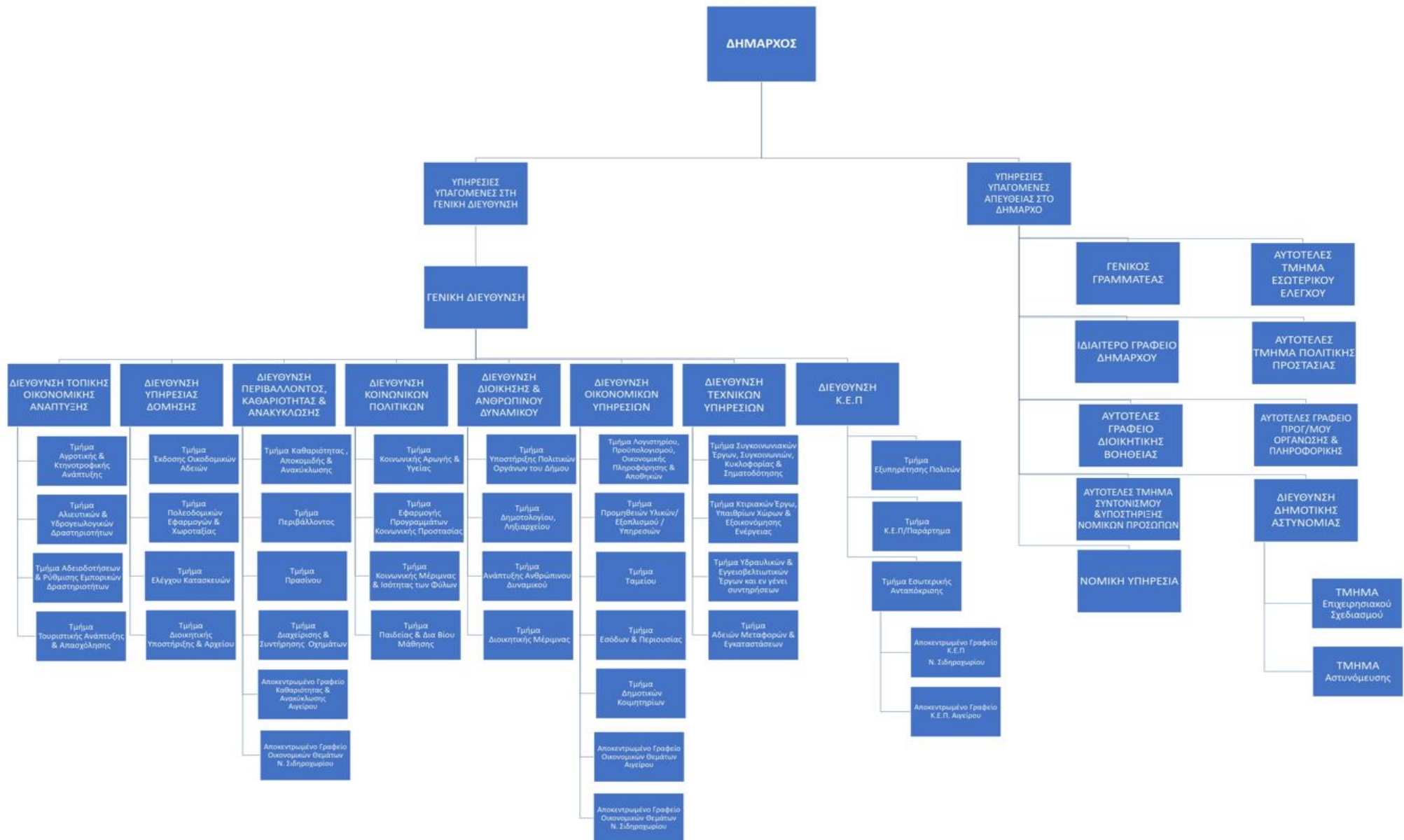
8. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

8.1. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ

Ο Δήμος Κομοτηνής αποτελείται από τρία δημοτικά διαμερίσματα: Κομοτηνής, Αιγείρου και Ν.Σιδηροχωρίου. Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου στη Κομοτηνή και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023

Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

8.1.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Γενικός Γραμματέας
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου.
3. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
4. Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
5. Νομική Υπηρεσία.
6. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού & Υποστήριξης Νομικών Προσώπων του Δήμου
7. Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου
8. Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας
9. Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής
10. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :
 - α) Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού
 - β) Τμήμα Ασυνόμειψης

8.1.2. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Η Γενική Διεύθυνση περιλαμβάνει τις παρακάτω οργανικές μονάδες:

▲ **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

1. Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :
 - α) Τμήμα Αγροτικής και Κτηνοτροφικής Ανάπτυξης
 - β) Τμήμα Αλιευτικών & Υδρογεωλογικών δραστηριοτήτων
 - γ) Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
 - δ) Τμήμα Τουριστικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης.

▲ **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ**

1. Διεύθυνση Υπηρεσίας Δόμησης που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες

- α) Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών
- β) Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών και Χωροταξίας
- γ) Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών
- δ) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Αρχείου

2. Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Καθαριότητας, Αποκομιδής και Ανακύκλωσης
- β) Τμήμα Περιβάλλοντος
- γ) Τμήμα Πρασίνου
- δ) Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων

▲ **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Διεύθυνση Κοινωνικών Πολιτικών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής και Υγείας
- β) Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας
- γ) Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας και Ισότητας των Φύλων
- δ) Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης

▲ **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ**

1. Διεύθυνση Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου
- β) Τμήμα Δημοτολογίου, Ληξιαρχείου, Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
- γ) Τμήμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
- δ) Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας

2. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Λογιστηρίου, Προϋπολογισμού, Οικονομικής Πληροφόρησης και Αποθηκών
- β) Τμήμα Προμηθειών Υλικών/Εξοπλισμού/Υπηρεσιών
- γ) Τμήμα Ταμείου
- δ) Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας
- ε) Τμήμα Δημοτικών Κοιμητηρίων

3. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων, Συγκοινωνιών, Κυκλοφορίας και Σηματοδότησης
- β) Τμήμα Κτιριακών Έργων, Υπαιθρίων Χώρων και Εξοικονόμησης Ενέργειας
- γ) Τμήμα Υδραυλικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων και εν γένει συντηρήσεων
- δ) Τμήμα Αδειών Μεταφορών και Εγκαταστάσεων

4. Διεύθυνση ΚΕΠ που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών
- β) Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης
- γ) Τμήμα ΚΕΠ/Παράρτημα

8.1.3. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα των Κοινοτήτων του Δήμου, εξυπηρετούν τις ανάγκες της Κοινότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες μονάδες των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΑΙΓΕΙΡΟ

1. Αποκεντρωμένο Γραφείο Κ.Ε.Π.
2. Γραφείο Καθαριότητας και Ανακύκλωσης

3. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΟ ΝΕΟ ΣΙΔΗΡΟΧΩΡΙ

1. Αποκεντρωμένο Γραφείο Κ.Ε.Π.
2. Γραφείο Καθαριότητας και Ανακύκλωσης
3. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

8.1.4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Γενικός Γραμματέας

Ο Γενικός Γραμματέας υποστηρίζει τον Δήμαρχο στα διοικητικά του καθήκοντα υλοποιώντας τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφαση του. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν κυρίως στο συντονισμό των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου

Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Ειδικών Συνεργατών

Το Γραφείο παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο και τους συνεργάτες του. Η Γραμματεία Δημάρχου, οργανώνει και ρυθμίζει τις συναντήσεις του Δημάρχου, διεξάγει και διεκπεραιώνει την προσωπική αλληλογραφία του Δημάρχου και τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο αυτής. Η Γραμματεία Ειδικών Συνεργατών παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τους κατέχοντες θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών.

Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

Σχεδιάζει και εισηγείται τη επικοινωνιακή πολιτική για την προώθηση της αποστολής και των στόχων του Δήμου και αντίστοιχα σχεδιάζει και εισηγείται και προωθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων των ενεργειών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της επικοινωνιακής αυτής πολιτικής

Νομική Υπηρεσία

Η Νομική Υπηρεσία παρέχει νομική υποστήριξη προς τα αιρετά όργανα του Δήμου και τις δημοτικές υπηρεσίες για την προώθηση των επιδιώξεων, των στόχων και των συμφερόντων του Δήμου. Εδώ ανήκει το τακτικό προσωπικό με την ειδικότητα του Νομικού και στην περίπτωση που δεν υπάρχει αυτό τις αρμοδιότητες της αναλαμβάνουν οι Νομικοί με έμμισθη εντολή σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας

Το Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π).

Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής

Το Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής του Δήμου είναι αρμόδιο για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του Δήμου κατά τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των περιοδικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης, την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου κατά την επίτευξη των περιοδικών στόχων του και τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων του Δήμου υπό συνθήκες διασφάλισης του επιθυμητού επιπέδου ποιότητας των παρεχομένων κάθε είδους υπηρεσιών. Επίσης είναι αρμόδιο για τη διασφάλιση της ένταξης των πολιτικών ισότητας των φύλων στις τοπικές πολιτικές. Επιπρόσθετα το Τμήμα είναι αρμόδιο για την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση των συστημάτων ΤΠΕ του Δήμου, περιλαμβανομένης της ευθύνης εκπλήρωσης του έργου του ΚΟ.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882 / 2010 (ΦΕΚ Α΄166).

Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού & Υποστήριξης Νομικών Προσώπων του Δήμου

Το Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού & Υποστήριξης Νομικών Προσώπων του Δήμου, είναι αρμόδιο για τον συντονισμό της λειτουργίας και του έργου των ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου νομικών προσώπων του Δήμου και τη μεταξύ τους διασύνδεση, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των ενεργειών και των δράσεων τους, να μειωθεί, μέσω του συντονισμού, το κόστος λειτουργίας τους καθώς και να τηρείται ενιαία πολιτική και παροχή υπηρεσιών από το Δήμο. Επίσης έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου.

Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου διεξάγει εσωτερικό έλεγχο (internal audit) επί της λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου βάσει ετήσιου προγράμματος ελέγχων οι οποίοι διακρίνονται σε τακτικούς και σε έκτακτους. Η διενέργεια των έκτακτων ελέγχων πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης εντολής του Δημάρχου. Η διεξαγωγή εσωτερικών ελέγχων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα έχει ως σκοπό να προσθέσει αξία στον οργανισμό και να βελτιώσει τις λειτουργίες του. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες του αυτοτελούς Τμήματος στο πλαίσιο της αποστολής του, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας

Το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, υπαγόμενο απευθείας στον Δήμαρχο, το οποίο στελεχώνεται με προσωπικό αποκλειστικής απασχόλησης επί θεμάτων Πολιτικής Προστασίας, είναι αρμόδιο για τη διατύπωση εισηγήσεων σχεδιασμού και το συντονισμό δράσεων για την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση των καταστροφών στην περιοχή του Δήμου. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες του αυτοτελούς Τμήματος στο πλαίσιο της αποστολής του, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας

Η Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας είναι αρμόδια για την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχουν θεσπισθεί με το άρθρο 1 του Νόμου 3731/2008, όπως αυτό ισχύει. Ειδικότερα κάποιες από τις βασικότερες αρμοδιότητες που ασκεί η Δημοτική Αστυνομία είναι ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στη στάση και τη στάθμευση των οχημάτων και επιβολή των διοικητικών μέτρων του άρθρου 103 του Ν. 2696/1999, ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στο υπαίθριο εμπόριο και τις λαϊκές αγορές, ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία των παιδότοπων, η εκτέλεση των διοικητικών κυρώσεων που αφορούν στη λειτουργία καταστημάτων και επιχειρήσεων, των οποίων την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγεί η δημοτική αρχή και η συμμετοχή στην εφαρμογή των σχεδίων πολιτικής προστασίας.

Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Η Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης είναι αρμόδια για την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, της ζωικής παραγωγής και της αλιείας στην περιοχή του Δήμου, για την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου για την βελτίωση των

μεθόδων εργασίας και την καλύτερη οργάνωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, για την παρακολούθηση, αδειοδότηση και εποπτεία των εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιοχή του Δήμου, για την προστασία του καταναλωτή, για την προώθηση της απασχόλησης και για την εφαρμογή ενεργειών τουριστικής ανάπτυξης. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Διεύθυνση Υπηρεσίας Δόμησης

Η Διεύθυνση Πολεοδομίας είναι αρμόδια για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έκδοση και έλεγχο εφαρμογής των οικοδομικών αδειών και τον έλεγχο των αυθαίρετων κατασκευών. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης είναι αρμόδια για την εξασφάλιση της αποκομιδής κάθε είδους μη επικίνδυνων αστικών αποβλήτων, της μεταφοράς των σύμμεικτων απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών και των βιοαποβλήτων, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, τη συντήρηση των οχημάτων του Δήμου, την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων, καθώς και για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου, τη λειτουργία των Κοιμητηρίων, σε συνεργασία με την Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών και την περισυλλογή των αδεσπότεν. Η Διεύθυνση παρέχει κάθε συνδρομή σε επίπεδο επιχειρησιακού σχεδιασμού σε θέματα Πολιτικής Προστασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Καθαριότητας και Ανακύκλωσης των επιμέρους Κοινοτήτων Αιγείρου & Νέου Σιδηροχωρίου.

Διεύθυνση Κοινωνικών Πολιτικών

Η Διεύθυνση Κοινωνικών Πολιτικών είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη

των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την προώθηση και ρύθμιση ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτισμού, Αθλητισμού, Νέας Γενιάς, καθώς και του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι». Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Διεύθυνση Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού

Η Διεύθυνση Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού είναι αρμόδια για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που αφορούν την δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιοχή του Δήμου και για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό εφαρμογής των πολιτικών, συστημάτων και διαδικασιών που αποσκοπούν στην ορθολογική διοίκηση/διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Παράλληλα η Διεύθυνση είναι αρμόδια για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη των πολιτικών οργάνων του Δήμου, τη λειτουργία του κεντρικού πρωτοκόλλου, τον χαρακτηρισμό της εισερχόμενης αλληλογραφίας του Δήμου, την οποία προωθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες δια του πρωτοκόλλου. Επίσης, παραλαμβάνει, πρωτοκολλεί και προωθεί την εμπιστευτική αλληλογραφία. Είναι επίσης αρμόδια για την παροχή γενικών υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τις δημοτικές υπηρεσίες. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.)

Η Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) είναι αρμόδια για την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και σύμφωνα με τον κεντρικό σχεδιασμό του Υπουργείου. Εσωτερικών. Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά και τα Αποκεντρωμένα Γραφεία Κ.Ε.Π. της έδρας των δημοτικών Ενοτήτων Αιγείρου και Νέου Σιδηροχωρίου.

A.4.2 Όργανα διοίκησης του Δήμου

Τα όργανα διοίκησης στο Δήμο Κομοτηνής είναι:

Το Δημοτικό Συμβούλιο

Η Οικονομική Επιτροπή

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Η Εκτελεστική Επιτροπή

Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Δημοτικό Συμβούλιο

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποτελεί όργανο του Δήμου και αποφασίζει για όλα τα θέματα αρμοδιότητας που δεν ανήκουν ρητά στις αρμοδιότητες της Δημορχιακής Επιτροπής και του Δημάρχου, και ιδιαίτερα στους τομείς της Ανάπτυξης, του Περιβάλλοντος, της Ποιότητας ζωής και Εύρυθμης λειτουργίας των Πόλεων και Οικισμών, της Απασχόλησης, της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, της Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και της Πολιτικής Προστασίας. Συζητάει επί θεμάτων που σχετίζονται γενικότερα με τη διοίκηση του Δήμου, την οικονομική του πορεία και την εν γένει λειτουργία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των δημοτικών επιχειρήσεων και δίνει κατευθύνσεις προς τα υπόλοιπα όργανα του δήμου.

Οικονομική Επιτροπή

Η Οικονομική Επιτροπή είναι το όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου. Ειδικότερα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου,

β) ελέγχει την υλοποίηση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του δήμου. Η έκθεση αυτή στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου,

γ) προελέγχει τον απολογισμό,

δ) αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, εκτός από εκείνες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αποφασίζει το δημοτικό συμβούλιο, καθώς επίσης αποφασίζει αιτιολογημένα και για τις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις,

- ε) με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος, καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να συγκροτεί επιτροπές, από μέλη της, δημοτικούς ή δημόσιους υπαλλήλους ή ειδικούς επιστήμονες,
- στ) μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και εισηγείται σχετικά στο δημοτικό συμβούλιο,
- ζ) εισηγείται προς το δημοτικό συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, η) αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών,
- θ) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο ετήσιο σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του δήμου. Παρακολουθεί την υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου και ενημερώνει το δημοτικό συμβούλιο,
- ι) αποφασίζει για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,
- ια) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του δήμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 73 παρ.1B
- ιβ) και παρακολουθεί την υλοποίησή τους,
- ιβ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές,
- ιγ) αποφασίζει για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων.

Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής συνιστάται σε δήμους άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του Δήμου. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση αναπήρων ατόμων.

Εκτελεστική Επιτροπή

Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον Δήμαρχο ως πρόεδρο και τους αντιδημάρχους ως μέλη. Είναι συλλογικό, συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του δήμου και παρακολουθεί την εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής σε όλους τους τομείς

καθώς και την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου του δήμου, του μεσοχρόνιου, ετήσιου και πενταετούς προγράμματος δράσης. Η λειτουργία της παρακολούθησης της εφαρμογής της πολιτικής και των προγραμμάτων συνίσταται στην συνεχή συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διοίκησης που αφορούν την υλοποίηση προγραμματικών στόχων, την αντιστοιχία τους σε εγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, στην ροή και την απόδοση των διατιθέμενων πόρων και την επιτάχυνση διαδικασιών ή την τροποποίησή τους προκειμένου να υλοποιηθούν οι προγραμματισμένοι στόχοι εντός των εγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων.

Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Το έργο της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης υπηρετεί τους σκοπούς του νέου θεσμού της δημοτικής διαβούλευσης, δηλαδή της μεθόδου καταγραφής απόψεων και προτάσεων για ένα θέμα του Δήμου που ενδιαφέρει πολίτες και/ή δημότες και εντάσσεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων και της διαδικασίας της. Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου Κομοτηνής αποτελείται από δημότες και εκπροσώπους επιχειρήσεων, οργανισμών, συλλόγων, φορέων και κοινωνικών ομάδων που εμπλέκονται άμεσα σε κάθε υπό εξέταση διαδικασία ή δράση του Δήμου, να καταθέσουν τις προτάσεις τους, τις ιδέες τους και την εμπειρία τους. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής κληρώθηκαν δημόσια με τους αναπληρωτές τους από τους εκλογικούς καταλόγους, με ηλεκτρονικό σύστημα επιλογής, σύμφωνα με το Νόμο.

8.2. ΔΙ'ΑΡΘΡΩΣΗ - ΣΤΕΛ'ΕΧΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙ'ΩΝ Δ'ΗΜΟΥ

Στην παρούσα ενότητα καταγράφονται οι απασχολούμενοι στο Δήμο Κομοτηνής. Στόχος είναι να διαπιστωθεί η επάρκεια του δήμου από πλευράς στελεχιακού δυναμικού καθώς επίσης και ικανότητά του να ανταπεξέλθει στις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις.

Οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού του Δήμου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ)
- Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ)
- Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ)
- Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ)

Τα προσόντα διορισμού περιγράφονται στο Π.Δ. 37α/1987, στο Π.Δ. 22/90 και στο Π.Δ. 50/2001, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία του ΟΕΥ και της Δ/σης Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού του Δήμου, ο συνολικός αριθμός των υπηρετούντων υπαλλήλων ανέρχεται σε 262 άτομα.

Σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης 59 άτομα είναι Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, 26 άτομα Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, 93 άτομα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και 84 άτομα Υποχρεωτικής. Όπως αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα η πλειοψηφία των εργαζομένων είναι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (35,5%) και ακολουθούν οι Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης με 32%, οι Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης σε ποσοστό 22,5%, και τέλος οι Τεχνολογικής Εκπαίδευσης με 10%.

Σχέση εργασίας	Κατηγορία Εκπαίδευσης				
	Πανεπιστημιακή	Τεχνολογική	Δευτεροβάθμια	Υποχρεωτική	Σύνολο
Μόνιμοι	55	23	76	71	225
Συμβασιούχοι Ιδιωτικού δικαίου Αορίστου χρόνου	4	3	17	13	37

Πίνακας 20: Κατανομή Προσωπικού ανά επίπεδο εκπαίδευσης

9. ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΗΜΟΥ

9.1. ΟΧΗΜΑΤΑ

Ο Δήμος Κομοτηνής διαθέτει σημαντικό αριθμό από επιβατικά, φορτηγά, απορριμματοφόρα, οχήματα 4Χ4 και μηχανήματα έργου όπως παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω Πίνακα:

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΑ				
	ΠΙΝΑΚΙΔΑ	ΜΑΡΚΑ	ΑΡ.ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ
1	KHY 2967	FIAT IVECO	ZCFAIRGH00B015513	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
2	KHY 7169	FIAT IVECO	ZCFA1RG002328411	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
3	KHY 7178	FIAT IVECO	ZCFA1RGH002336090	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
4	KHY 7192	FIAT IVECO	ZCFA1RGH00B028041	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
5	KHY 7220	FIAT IVECO	ZCFA1TM0102392631	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

6	KHY 7239	FIAT IVECO	ZCFA1RGH002328166	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
7	KHY 7283	FIAT IVECO	ZCFA1VM1302550912	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
8	KHY 7243	IVECO	ZCFA1EJ0302501265	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
9	KHY 7248	IVECO	ZCFA1LJ0302501263	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
10	KHY 7293	MERCEDES	WDB9525031L396081	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
11	KHY 7294	MERCEDES	WDB9525031L388224	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
12	KHH 5297	MERCEDES	WDB9700751L814126	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
13	KHH 5298	MERCEDES	WDB9700751L813792	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
14	KHH 6841	MERCEDES	WDB96420010275539	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
15	KHY 7289	MAN	WMAN18ZZ89Y235329	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
16	KHY 7290	MAN	WMAN18ZZ69Y235300	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
17	KHY 7291	MAN	WMAN18ZZ59Y235319	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
18	KHY 7292	MAN	WMAN18ZZ59Y235322	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
19	KHH 6842	MAN	WMAN18ZZ7KY389715	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
20	KHH 6843	MAN	WMAN18ZZ2KY389718	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
21	KHH 6844	MAN	WMAN18ZZ5KY389731	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
22	KHI 4244	FORD	NMOLKXTP6LLL96304	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ

ΣΑΡΩΘΡΑ				
1	ME 91047	BUCHER	TEB50CS1068100213	ΣΑΡΩΘΡΟ
2	ME 97790	BUCHER	TEBS0CC2078136237	ΣΑΡΩΘΡΟ
3	ME 28463	FORD IVECO	ZCFA1G0000B01870	ΣΑΡΩΘΡΟ
4	ME 28484	JOHNSTON	ZCFA16000B028339	ΣΑΡΩΘΡΟ
5	ME 132254	DAF	XLRAEL2700L498321	ΣΑΡΩΘΡΟ
5	ME 146289	HAKO	WHW14911510344300	ΣΑΡΩΘΡΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΚΑΔΟΠΛΥΝΤΗΡΙΑ				
1	ME 105756	MITSUBISHI	TYBFE850CDU26039	ΚΑΔΟΠΛΥΝΤΗΡΙΟ
2	KHY 2969	FIAT IVECO	ZCFA14D0002136773	ΚΑΔΟΠΛΥΝΤΗΡΙΟ

ΦΟΡΤΗΓΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ				
1	KHY 7154	IVECO	WJMB1VMT00C062285	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ
2	KHY 7104	IVECO	WJME3TPT000032985	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ
3	KHY 7179	MAN	VAOF09A046L005223	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ
4	KHY 7183	MAN	WMAT46ZZZ1M324597	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ
5	KHY 2915	MERCEDES	38501414374365	ΦΟΡΤΗΓΟ
6	KHY 2937	MERCEDES	39535214390754	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ
7	KHY 2978	MERCEDES	62004615078624	ΦΟΡΤΗΓΟ
8	KHY 7260	MERCEDES	38101314968882	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ
9	KHY 7231	IVECO	ZCFA1TM0202447017	ΦΟΡΤΗΓΟ
10	KY 4870	VOLVO	YV3H5A8C8RB111198	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΒΟΘΡΟΣ
11	KHY 7235	MERCEDES	WDB9525031L016429	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΚΟΝΤΕΙΝΕΡ
12	KHY 7284	IVECO	ZCFA1VM0402553589	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΠΑΠΑΓΑΛΑΚΙ
13	ME 39382	IVECO	ZCFAIAD000236248	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ
14	ME 91010	IVECO	ZCFC5090005577670	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ
15	KHY 2913	MERCEDES	310312103882668	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ
16	KY 8731	IVECO	WJME2NTH404362273	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΚΟΝΤΕΙΝΕΡ

ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ				
1	KHY 7158	FIAT IVECO	ZCF04580105254711	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
2	KHY 7170	FIAT IVECO	ZCFC4580105258582	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
3	KOK 5813	IRISBUS	ZGA4A8C000H000196	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

4	KOK 5814	IRISBUS	ZGA4A8C000H000195	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
5	KHY 7296	FIAT	ZFA25000001599094	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
6	IZM 2886	FIAT	ZFA22000086269086	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ

ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ - ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ				
1	KHO 1754	FORD	SGHBNG31081	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
2	KHY 7222	FORD	SGHBNG30967	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
3	KHY 7133	MAZDA	JMZUF8UE200720222	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
4	KHY 7136	MAZDA	JMZUF8UE200720217	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
5	KHY 2976	MERCEDES	WDB6023671P030994	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
6	KHY 2910	NISSAN	W10FG2100428509	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
7	KHY 7167	NISSAN	VSKDEVC23U0121073	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
8	KHY 7198	NISSAN	VWASBFTL012148035	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
9	KHY 7203	NISSAN	VWASBFTL022153337	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
10	KHY 7223	NISSAN	KNMD21B17352	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
11	KHY 7224	NISSAN	KNMD21C14977	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
12	KHY 7263	PEUGEOT	VF3AAKFVC84234439	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
13	KHY 7264	PEUGEOT	VF3AAKFVC84229888	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
14	KHY 7265	PEUGEOT	VF3AAKFVC84231128	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
15	KHY 2990	RENAULT	VF1F40E0514672893	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
16	KHH 6847	DACIA	UU18SDPH563425161	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
17	KHY 7295	RENAULT	VF1UDCNG527917556	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
18	KHY 7275	VOLKSWAGE	WV1ZZZ2EZ86043575	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
19	KHH 6838	CITROEN	VF7AAFHY6G8764452	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
20	KHY 7149	VOLKSWAGE	WV2ZZZ7AZNH003805	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
21	KHY 7268	MERCEDES	WDF63960113034210	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
22	KHH 6846	CITROEN	VR7EFBHWBKN524191	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
23	NIE 2630	NISSAN	VSKBTND23U0118066	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

24	KHH 6848	DACIA	UU18SDPH563425162	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
25	KHH 6849	DACIA	UU18SDPH563425159	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
26	KHH 6850	DACIA	UU18SDPH563425160	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
27	KHY 2991	RENAULT	VF1F40E0514845956	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
28	KHH 6854	NISSAN	VSKBTND23U0133675	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ				
29	KHY 7249	DAEWOO CAPTIVA	KL1CG26RJ8B154445	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ ΤΖΙΠ
30	KHY 7237	HYUNDAI	MALAB51HP6M691290	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
31	KHY 7208	HYUNDAI	KMHPM81CP2U075666	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
32	KHY 7213	HYUNDAI	KMHPM81P3U076875	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
33	KHY 7238	HYUNDAI	KMHPM81CP5U204638	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
34	KOZ 8292	HYUNDAI	NLJWWH7WP5Z034216	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
35	KHY 7254	SUZUKI	JSAJTD54V00228499	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ-ΤΖΙΠ
36	KY 8675	SKODA	TMBHX21U822597398	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ

ΦΟΡΤΩΤΕΣ-ΕΚΣΚΑΦΕΙΣ				
1	ME 39355	FIAT-HITACHI	FB1104PSE031023949	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ
2	ME 105771	KOMATSU	K34030	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ
3	ME 105744	CASE	N6GH04536	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ
4	ME 24268	JCB	3CX305014	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ
5	ME 28482	JCB	SLP4CXFSTE0448619	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ
6	ME 39329	KOMATSU	93F21481	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ
7	ME 24271	CATERPILLAR	43J126114B	ΦΟΡΤΩΤΗΣ
8	ME 105775	MITSUBISHI	F18C-52738	ΠΕΡΟΝΟΦΟΡΟ
9	ME 33502	FOREDIL	6474	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ
10	ME 132253	CASE	FNHO821GNZHE13777	ΦΟΡΤΩΤΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

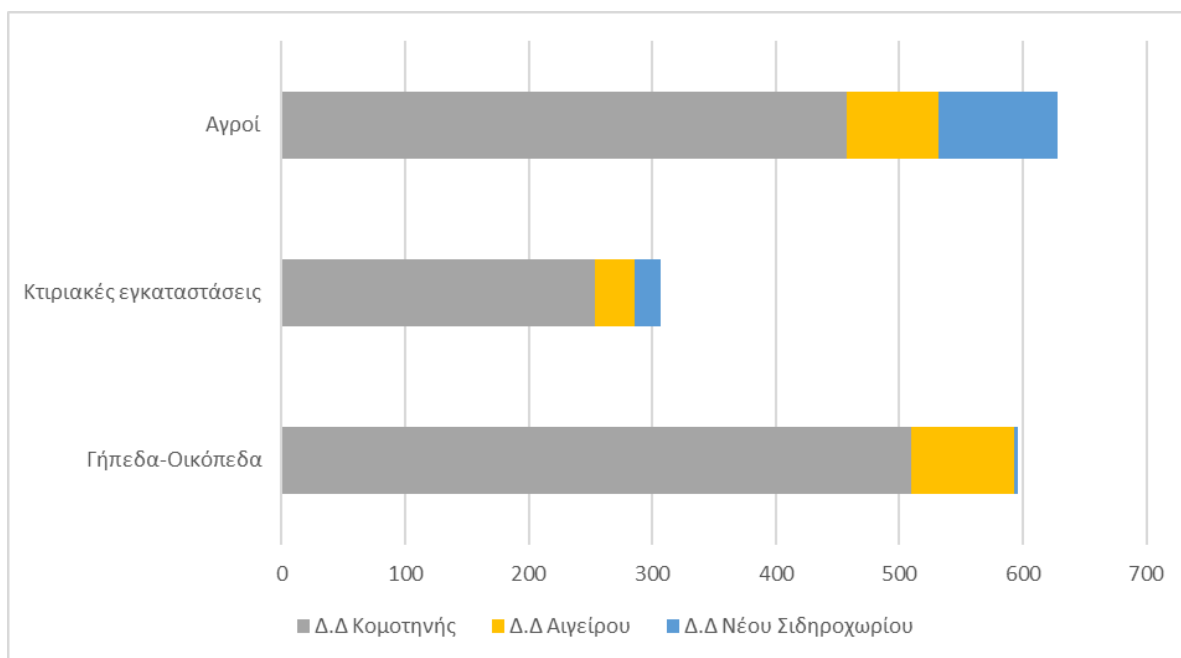
ΙΣΟΠΕΔΩΤΕΣ ΓΑΙΩΝ				
1	ME 33501	KOMATSU	G52A-1E	ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ ΓΑΙΩΝ
2	ME 33503	KOMATSU	652A-12121	ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ ΓΑΙΩΝ
3	ME 39358	KOMATSU	11M00234	ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ ΓΑΙΩΝ
4	ME 105767	LIEBHERR	3515279	ΠΡΟΩΘΗΤΗΣ ΓΑΙΩΝ
5	ME 97807	TANA	97653	ΣΥΜΠΙΕΣΤΗΣ
6	ME 37445	CATERPILLAR	12K 2194	ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ ΓΑΙΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΚΑΙ ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΑ				
1	AM 92968	FIAT	401063	ΓΕΩΡΓ. ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ
2	AM 61086	ZETOR	35774	ΓΕΩΡΓ. ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ
3	AM 62410	ZETOR	Z-844103313H	ΓΕΩΡΓ. ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ
4	AM 63210	KUBOTA	52219	ΓΕΩΡΓ. ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ

ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΑ – ΤΡΙΚΥΚΛΑ				
1	PON 4720	YAMAHA	389-1958790	ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΟ
2	PON 6728	PIAGGIO	Z4PC2500000036228	ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΟ
3	PON 8724	JINAN QINGGI	LAEAG24807B806941	ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΟ
4	PON 8725	JINAN QINGGI	LAEAG24807B803315	ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΟ
5	PBN 488	KYMCO	LC2C1200041000277	ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΟ
6	TNA 447	KYMCO	LC2C21000E1001723	ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΑ
7	KKP 360	PIAGGIO	NBX000T78SE001781	ΤΡΙΚΥΚΛΟ
8	KKP 361	PIAGGIO	NBX000T7BSE001741	ΤΡΙΚΥΚΛΟ

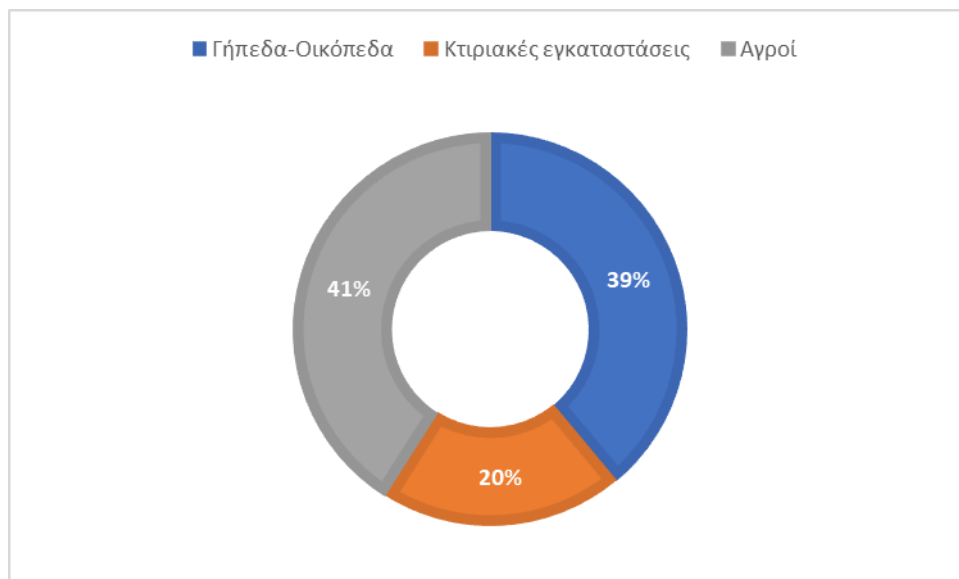
9.2. ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Στον παρακάτω γράφημα αποτυπώνεται η ακίνητη περιουσία του Δήμου, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Ε9 του Δήμου Κομοτηνής, ανά κατηγορία και δημοτικό διαμέρισμα:

Γράφημα 13: Ακίνητη περιουσία Δήμου Κομοτηνής

Το μεγαλύτερο ποσοστό τη δημοτικής περιουσίας ανήκει στο Δημοτικό Διαμέρισμα Κομοτηνής. Το μεγαλύτερο ποσοστό της δημοτικής περιουσία αποτελούν οι αγροί (41%), ακολουθούν τα γήπεδα και τα οικόπεδα (39%) και οι αγροί (20%).

9.3. ΜΗΧΑΝΟΡΓΆΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΆ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Οι υπολογιστές είναι εξοπλισμένοι με τα ακόλουθα βασικά προγράμματα:

- Λειτουργικό Σύστημα Windows
- Εφαρμογές Γραφείου (Open Office, MSOffice, Browsers)
- Εφαρμογές Antivirus

Ο Δήμος Κομοτηνής διαθέτει δομημένη καλωδίωση και βρίσκεται κάτω από το Δίκτυο Σύζευξης σε όλα τα κεντρικά κτίρια.

Αναφορικά με τα συστήματα πληροφορικής ο Δήμος έχει εγκατεστημένες τις παρακάτω εφαρμογές:

A. Εφαρμογή Λογιστικής

A1.Τμήμα Λογιστηρίου – Εξόδων

- Κατάρτιση Προϋπολογισμού
- Αναμορφώσεις
- Διάθεση Πίστωσης
- Παραστατικά Δαπανών
- Έκδοση Ενταλμάτων
- Μισθοδοσία

A2.Τμήμα Προμηθειών

- Καταχώρηση Τιμολογίων
- Ανάκληση Πρόταση Ανάληψης
- Έλεγχος Κωδικών Προϋπολογισμού για ύπαρξη πίστωσης

A3.Τμήμα Ταμείου

- Πληρωμή ΧΕΠ
- Έκδοση Γραμματίων Είσπραξης
- Έκδοση Διπλότυπων Είσπραξης
- Απόδοσης Κρατήσεων
- Ταμειακή Βεβαίωση ΧΕΠ

A4.Τμήμα Εσόδων

- Έκδοση Βεβαιωτικών Καταλόγων

- Έκδοση Βεβαιωτικών Σημειωμάτων
- Έκδοση Στατιστικών Πινάκων Ωφειλετών

Β. Εφαρμογή Κλήσεων

Β1.Τμήμα Εσόδων

- Έκδοση Βεβαιωτικών Καταλόγων
- Έκδοση Βεβαιωτικών Σημειωμάτων
- Καταχώρηση Κλήσεων

Γ. Εφαρμογή Φόρου Παρεπιδημούντων

Γ1.Τμήμα Εσόδων

- Καταχώρηση Δηλώσεων Καταβολής Φόρου
- Έκδοση Βεβαιωτικών Σημειωμάτων

Δ. Εφαρμογή Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ)

Δ1.Τμήμα Εσόδων

- Καταχώρηση Νέων Παροχών και Μεταβολών Ηλεκτροδοτούμενων Ακινήτων
- Έκδοση Βεβαιώσεων μη ωφειλής ΤΑΠ
- Φορολογικός Κατάλογος
- Έκδοση Βεβαιωτικών Σημειωμάτων

Ε. Εφαρμογή Ακίνητης Περιουσίας

Ε1.Τμήμα Εσόδων

- Έκδοση Βεβαιωτικών Καταλόγων Μισθωμάτων Ακινήτων
- Μισθώσεις Ακινήτων
- Έκδοση Βεβαιωτικών Σημειωμάτων
- Έκδοση Ε9
- Έκδοση Χαρτόσημου

ΣΤ. Εφαρμογή Μισθοδοσίας Προσωπικού

ΣΤ1.Τμήμα Μισθοδοσίας

- Υπολογισμός Μισθοδοσίας
- Υπολογισμός Υπερωριών – Αποζημιώσεων
- Δημιουργία ΑΠΔ
- Δημιουργία Αρχείων για ΕΑΠ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

- Βεβαιώσεις Αποδοχών
- Υπολογισμός Οδοιπορικών

ΣΤ2.Τμήμα Προσωπικού

- Μεταβολές Βαθμών, Κλιμακίων Μισθοδοσίας και Αναγνώρισης Προϋπηρεσίας
- Z. Εφαρμογή Δημοσιεύσεων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Z1.Τμήμα Λογιστηρίου

- Δημοσίευση Διαθέσιμων Πιστώσεων
- Δημοσίευση ΧΕΠ

Z2.Τμήμα Μισθοδοσίας

- Δημοσίευση Χρηματικών Ενταλμάτων Μισθοδοσίας
- Δημοσίευση Αποφάσεων Ανάληψης

Σύστημα	Υποσύστημα	Επιχειρησιακή Σκοπιμότητα	Ιστοσελίδα (URL)
ermis	Εθνική Πύλη Δημόσιας Διοίκησης	Δημόσια Διοίκηση	http://www.ermis.gov.gr/portal/page/portal/ermis/
taxisnet	Mytaxis	Οικονομικά/ Φορολογικά	http://www.gsis.gr
Διαύγεια	Πρόγραμμα Δι@ύγεια	Δημόσια Διοίκηση	http://www.diavgeia.gov.gr
Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων	ΕΣΗΔΗΣ	Προμήθειες	ebs.eprocurement.gov.gr
Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων	ΚΗΜΔΗΣ	Προμήθειες	ebs.eprocurement.gov.gr

Πίνακας 21: Μηχανογράφηση και ΤΠΕ στο Δήμο Κομοτηνής, Ιδία Επεξεργασία

9.4. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

Ο Δήμος Κομοτηνής διαθέτει επίσημη ιστοσελίδα με το κατοχυρωμένο domain name:

www.komotini.gr.

Η υπάρχουσα πληροφορία που είναι διαθέσιμη μέσα από την ιστοσελίδα αφορά θέματα που σχετίζονται με την Διοίκηση του Δήμου, τον πολιτισμό, την εκπαίδευση, τον αθλητισμό, αξιοθέατα, Δημοτικές Επιχειρήσεις, έργα του Δήμου, χρήσιμα τηλέφωνα & διευθύνσεις επικοινωνίας. Επίσης στα πλαίσια της διαφάνειας & ανοικτής διακυβέρνησης δημοσιοποιούνται τα παρακάτω:

- Αναρτήσεις στη Διαύγεια του Δήμου Κομοτηνής και των Νομικών του προσώπων
- Προκηρύξεις – Διακηρύξεις
- Συνεδριάσεις & Αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου
- Συνεδριάσεις & Αποφάσεις Πολιτικών Οργάνων
- Διαγωνισμοί προσλήψεων
- Νέα και Ανακοινώσεις
- Δελτία Τύπου

10. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στην παρούσα ενότητα γίνεται η αποτύπωση της οικονομικής πορείας του Δήμου Κομοτηνής. Ειδικότερα αναλύονται τα βασικά έσοδα και έξοδα βάσει των επίσημων οικονομικών στοιχείων των τριών τελευταίων ετών 2018, 2019 και 2020.

10.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΌΔΩΝ

Τα έσοδα κατηγοριοποιούνται σε έξι βασικές κατηγορίες και υποκατηγορίες:

- Τακτικά Έσοδα
- Έκτακτα Έσοδα
- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.)
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε.
- Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης

Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο πίνακας των εισπραχθέντων εσόδων του Δήμου Κομοτηνής για τις τρεις τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου.

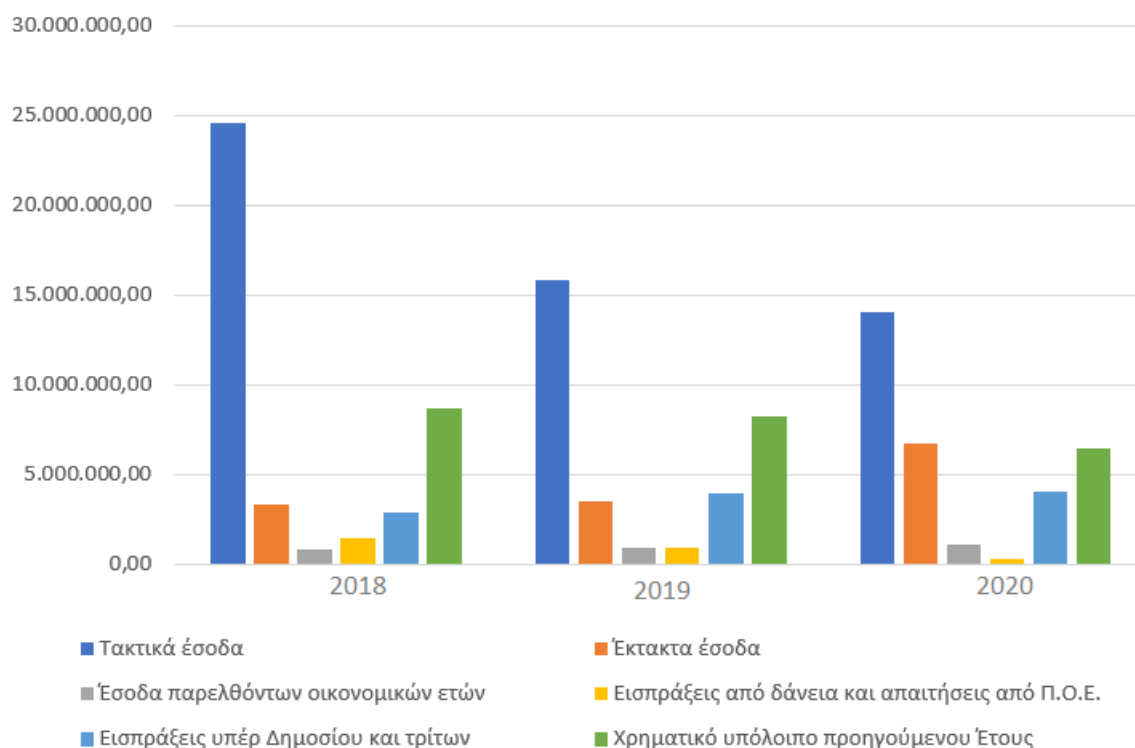
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Κ.Α.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΣΟΔΩΝ	2018	2019	2020
0	Τακτικά έσοδα	24.570.180,21	15.802.029,16	14.059.388,87
1	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	382.536,51	365.980,08	296.722,36
2	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	195.390,79	217.120,93	45.361,92
3	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	3.151.365,13	3.618.745,78	3.599.370,30
4	Έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	1.033.227,05	804.989,05	731.846,10
5	Φόροι και εισφορές	243.401,48	225.530,35	195.021,29
6	Έσοδα από επιχορηγήσεις	19.391.338,77	10.403.560,43	9.031.673,84
7	Λοιπά τακτικά έσοδα	172.920,48	166.102,54	159.393,06
1	Έκτακτα έσοδα	3.309.501,60	3.543.284,99	6.724.028,91
11	Έσοδα από την εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	12.755,02	21.565,59	1.236,00
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	32.797,81	222.227,80	2.222.816,84
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	2.698.433,30	2.854.496,45	4.270.048,37
14	Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες	0,00	17,93	0,00
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	329.960,18	330.562,37	213.614,97
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	235.555,29	114.414,85	16.312,73
2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών	886.358,38	965.037,05	1.076.102,61
21	Τακτικά έσοδα	864.668,73	959.466,56	1.067.295,60
22	Έκτακτα έσοδα	21.689,65	5.570,49	8.807,01
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	1.500.432,82	943.564,08	350.246,35
31	Εισπράξεις από δάνεια	0,00	0,00	0,00
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα προηγούμενων οικονομικών ετών	1.500.432,82	943.564,08	350.246,35
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	2.900.684,43	3.938.250,39	4.082.071,14

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

41	Εισπράξεις υπέρ του δημόσιου	2.870.712,57	3.204.198,71	3.431.156,44
42	Εισπράξεις υπέρ τρίτων	29.971,86	18.409,54	14.881,09
43	Έσοδα προς απόδοση τρίτων		715.642,14	636.033,61
5	Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενου Έτους	8.733.635,05	8.222.050,78	6.499.823,49
	Σύνολα εσόδων	41.900.792,49	33.414.216,45	32.791.661,37

Πίνακας 22: Ανάλυση εσόδων Δήμου Κομοτηνής ανά Κατηγορία 2018 - 2020

Γράφημα 15: Ανάλυση εσόδων Δήμου Κομοτηνής ανά Κατηγορία 2018 - 2020

Τα συνολικά έσοδα εμφανίζουν μείωση κατά την περίοδο 2018 – 2020 με την ίδια πορεία να ακολουθούν τα τακτικά έσοδα και το χρηματικό υπόλοιπο με κύρια αιτία την υγειονομική κρίση. Οι υπόλοιπες κατηγορίες εσόδων εμφανίζουν διακυμάνσεις με σημαντική αύξηση αυτών των εκτάκτων εσόδων. Οι κύριες πηγές τακτικών εσόδων συνίστανται στις κρατικές επιχορηγήσεις και έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα. Αντίστοιχα κύρια πηγή εκτάκτων εσόδων αποτελούν οι επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Ο απολογισμός της τελευταίας τριετίας συναρτήσκει του προϋπολογισμού αποτυπώνεται στον παρακάτω Πίνακα:

Έτος	Π/Υ	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	% Εισπραχθέντα /Βεβαιωθέντα	% Εισπραχθέντα/ Π/Υ
2018	64.285.019,77	56.556.207,86	41.900.792,49	74,09%	65,18%
2019	54.734.640,75	48.989.645,13	33.414.216,45	68,21%	61,05%
2020	55.729.023,53	48.771.361,58	32.791.661,37	67,24%	58,84%

Πίνακας 23: Προϋπολογισμός – Απολογισμός Εσόδων 2018 – 2020

10.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ

Οι δαπάνες ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες:

- Λειτουργικές δαπάνες και έξοδα χρήσης
- Επενδύσεις
- Πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε. - λοιπές αποδόσεις – προβλέψεις
- Αποθεματικό

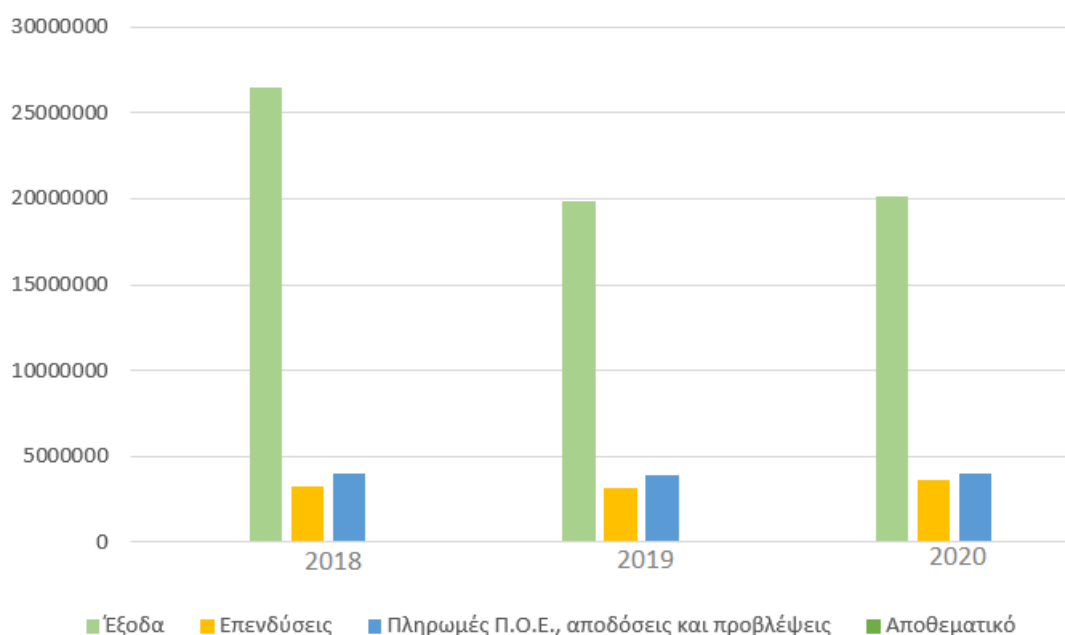
Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο πίνακας των πραγματοποιηθέντων δαπανών του Δήμου Κομοτηνής για τις τρεις τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις, σύμφωνα με τα επίσημα οικονομικά στοιχεία της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου.

Κ.Α.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΞΟΔΩΝ	2018	2019	2020
6	Έξοδα	26.508.227,70	19.870.629,11	20.100.176,81
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	6.124.194,65	7.251.850,16	7.346.766,11
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	755.862,77	924.627,91	915.438,41
62	Παροχές τρίτων	3.015.835,34	2.619.254,08	3.235.725,03
63	Φόροι - τέλη	259.899,78	249.136,22	97.552,74
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	665.938,46	672.281,31	602.166,04
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστωσης	568.869,87	558.996,27	268.952,08
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	1.061.661,66	1.593.095,90	2.100.191,00
67	Πληρωμές - Μεταβιβάσεις σε τρίτους	13.469.032,61	5.618.897,59	5.154.116,45
68	Λοιπά Έξοδα	586.932,56	382.489,67	379.268,95

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

7	Επενδύσεις	3.224.038,97	3.179.513,62	3.571.983,99
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	421.613,42	1.676.555,64	1.302.368,14
73	Έργα	2.798.854,35	1.495.425,98	2.266.127,02
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες κλπ	3.571,20	0,00	3.488,83
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0,00	7.532,00	0,00
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., αποδόσεις και προβλέψεις	3.946.474,96	3.864.250,23	4.015.910,56
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	979.648,87	620.994,65	597.004,48
82	Αποδόσεις	2.966.826,09	3.243.255,58	3.418.906,08
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε	0,00	0,00	0,00
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	0,00	0,00	0,00
9	Αποθεματικό		0,00	0,00
	Σύνολα δαπανών	33.678.741,63	26.914.392,96	27.688.071,36

Πίνακας 24: Ανάλυση εξόδων Δήμου Κομοτηνής ανά Κατηγορία 2018 – 2020

Γράφημα 16: Ανάλυση εξόδων Δήμου Κομοτηνής ανά Κατηγορία 2018 - 2020

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Αντίστοιχα, μείωση εμφανίζουν και τα συνολικά έξοδα για την περίοδο 2018-2020. Τα έξοδα χρήσης τα οποία αποτελούν και τη βασική κατηγορία εξόδων του Δήμου εμφανίζουν μείωση. Από τα έξοδα χρήσης το μεγαλύτερο ποσοστό αποτελούν οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού καθώς και οι Πληρωμές - Μεταβιβάσεις σε τρίτους. Οι επενδύσεις, Πληρωμές Π.Ο.Ε, αποδόσεις και προβλέψεις παρουσιάζουν μικρές διακυμάνσεις.

Ο επόμενος πίνακας αποτυπώνει την εξέλιξη των πραγματοποιούμενων εξόδων συναρτήσει του προϋπολογισμού και των δεσμευθέντων πόρων:

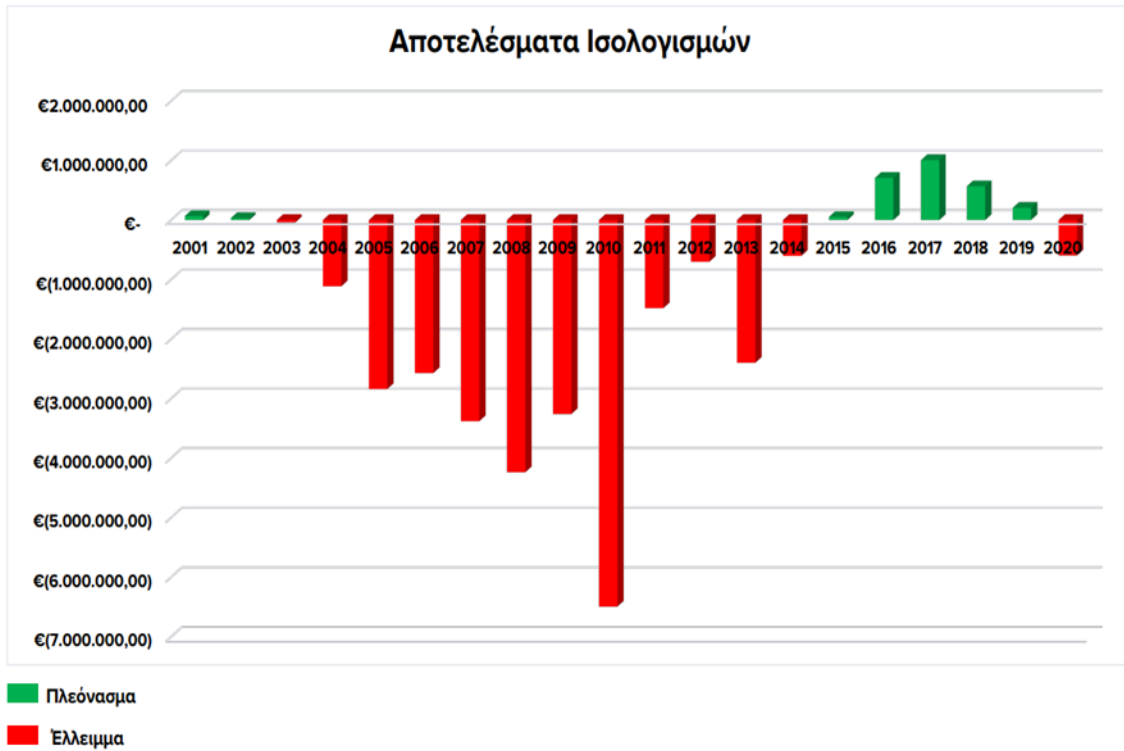
Έτος	Π/Υ	Δεσμευθέντα	Ενταλθέντα	% Ενταλθέντα/ Δεσμευθέντα	Πληρωθέντα	% Πληρω- θέντα/ Δεσμευθέντα	% Πληρωθέντα/ Π/Υ
2018	64.285.019,77	33.680.541,63	33.860.393,56	100,53%	33.678.741,63	99,99%	52,39%
2019	54.734.640,75	36.044.477,07	27.138.919,77	75,29%	26.914.392,96	74,67%	49,17%
2020	55.729.023,53	32.262.616,77	27.781.627,06	86,11%	27.688.071,36	85,82%	49,68%

Πίνακας 25: Προϋπολογισμός / Απολογισμός Εξόδων 2018 – 2020

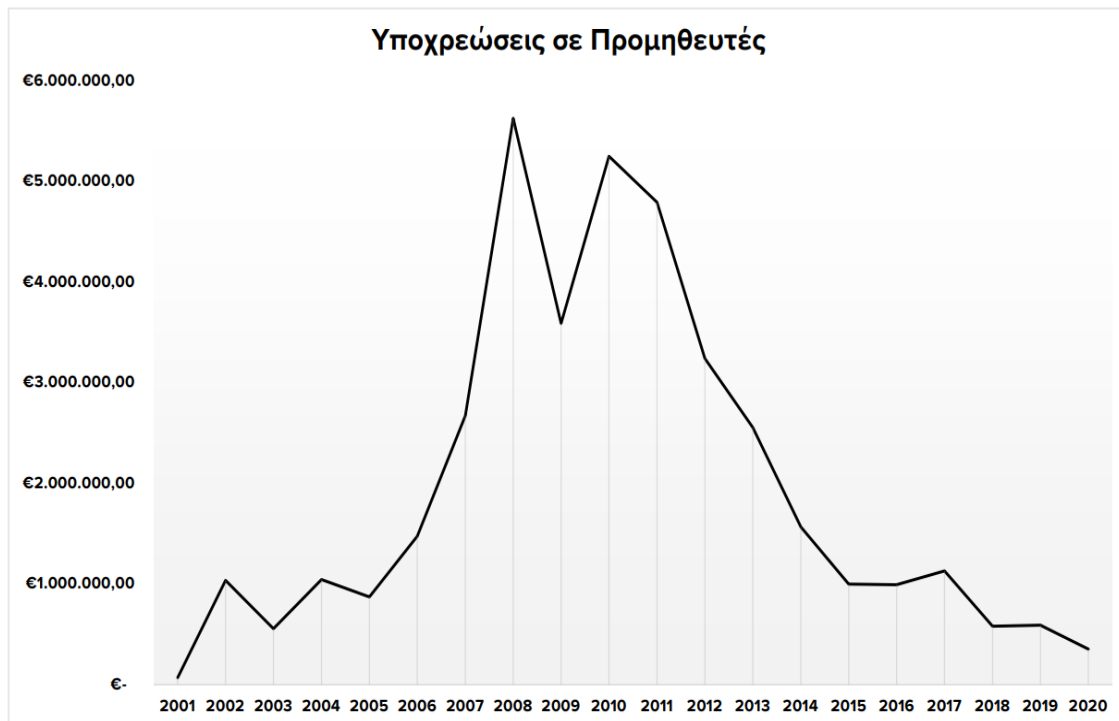
10.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

Παρακάτω παρατίθενται γραφήματα που παρουσιάζουν την εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών κατά τη τελευταία εικοσαετία (2001-2020) που παρουσιάζουν ενδιαφέρον.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

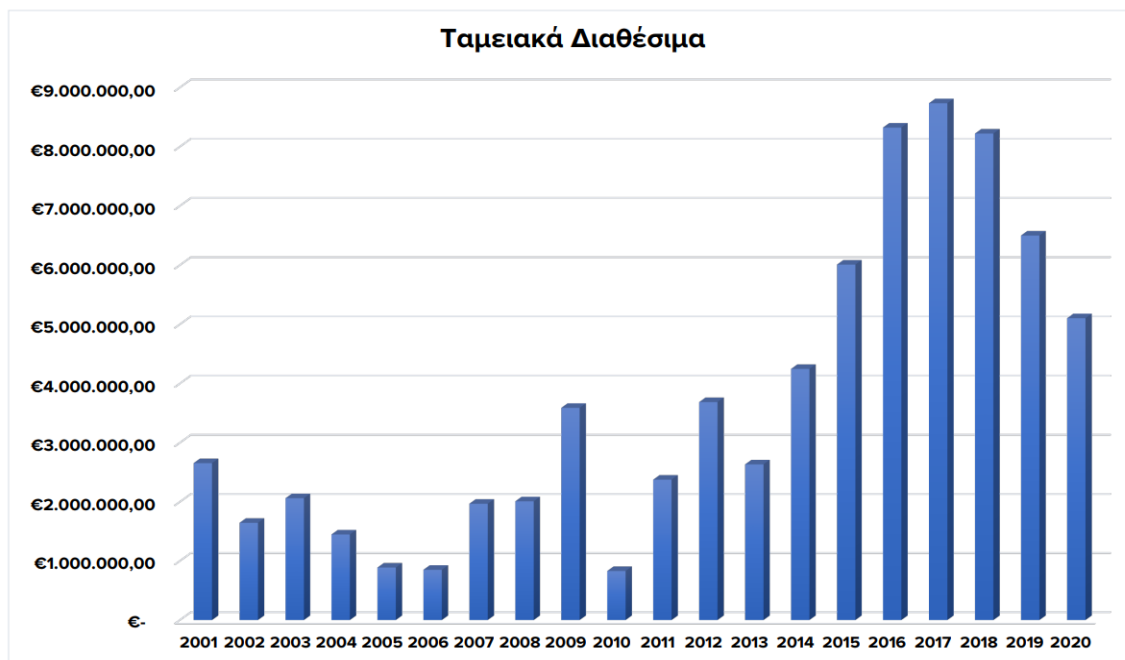

Γράφημα 17: Αποτελέσματα ισολογισμών Δήμου Κομοτηνής 2001-2020 Πηγή: Δήμος Κομοτηνής

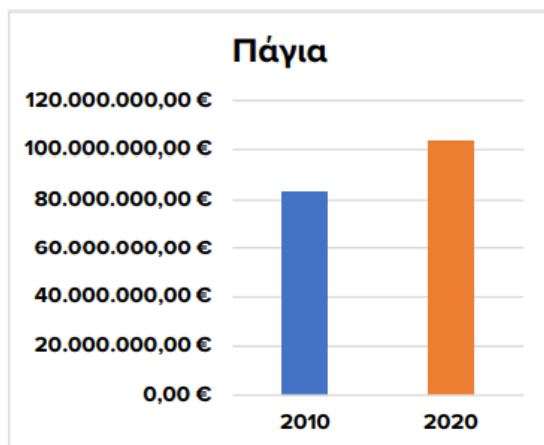
Γράφημα 18: Υποχρεώσεις σε προμηθευτές Δήμου Κομοτηνής 2001-2020 Πηγή: Δήμος Κομοτηνής

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

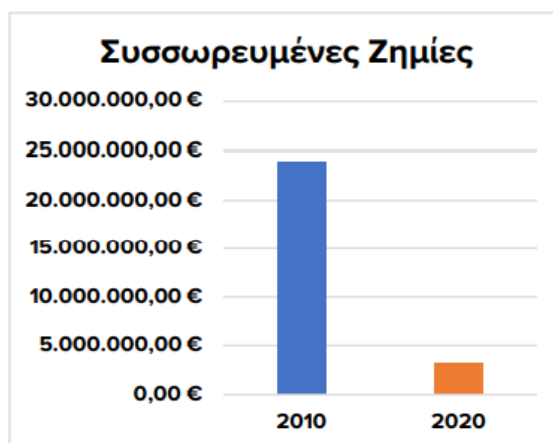

Γράφημα 19: Ταμειακά Διαθέσιμα Δήμου Κομοτηνής 2001-2020 Πηγή: Δήμος Κομοτηνής

Ακολουθούν γραφήματα βασικών μεγεθών Ισολογισμού συγκρίνοντας τα αποτελέσματα της 31η Δεκεμβρίου του 2010 με τη 31η Δεκεμβρίου 2020.

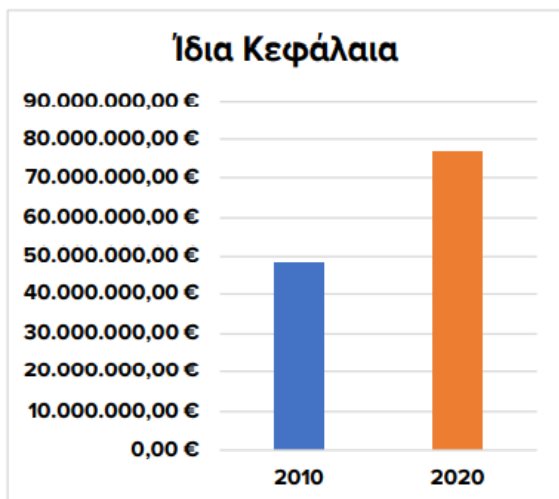

Γράφημα 20: Πάγια (2010,2020)

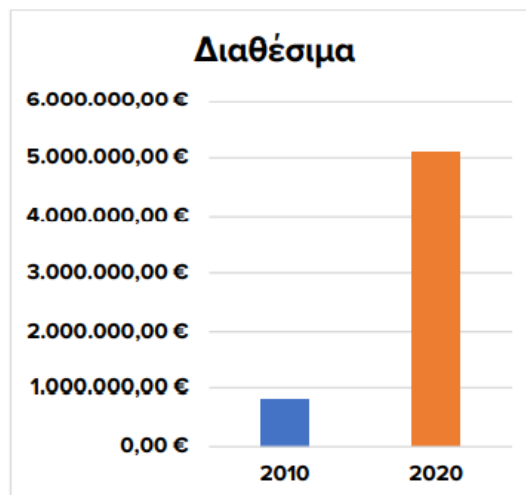

Γράφημα 21: Ζημίες (2010,2020)

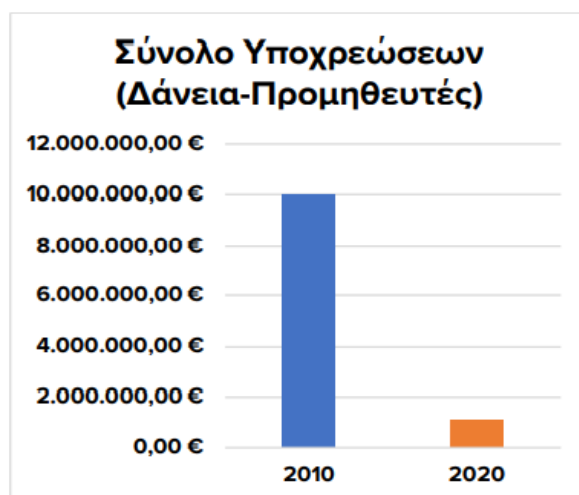
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Γράφημα 22: Ίδια Κεφάλαια (2010,2020)

Γράφημα 23: Διαθέσιμα (2010,2020)

Γράφημα 24: Σύνολο Υποχρεώσεων (2010,2020)

11. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Ως Νομικά Πρόσωπα του Δήμου νοούνται τα ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Δήμων, οι αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και οι κάθε λογής επιχειρήσεις των ΟΤΑ Α΄ βαθμού (επιχειρήσεις του Π.Δ 410/95, κοινωφελείς επιχειρήσεις, ανώνυμες εταιρείες ΟΤΑ, καθώς και δημοτικές επιχειρήσεις ειδικού σκοπού).

Στο Δήμο λειτουργούν τα παρακάτω Νομικά Πρόσωπα:

11.1. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΎΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ – ΔΕΥΑΚ

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Κομοτηνής (Δ.Ε.Υ.Α.Κ.), είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με κοινωφελή μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, επιχείρηση ειδικού σκοπού, που σκοπό έχει την μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων καθώς και μονάδων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων της περιοχής αρμοδιοτήτων του Δήμου Κομοτηνής.

Η ΔΕ.Υ.ΑΚ διέπεται ως προς την Διοίκηση, Οργάνωση, Εκτέλεση, Λειτουργία, και Συντήρηση των Έργων της αρμοδιότητας της καθώς και τις πηγές χρηματοδότησης.

Αντικείμενο της Δ.Ε.Υ.Α.Κ. είναι η άσκηση πάσης φύσεως δραστηριοτήτων του κυκλώματος Ύδρευσης και Αποχέτευσης της Διοικητικής Περιφέρειας του Δήμου Κομοτηνής.

Οι καταστατικοί σκοποί της είναι:

- ⇒ Μέριμνα για επαρκή και απρόσκοπτη προς τους καταναλωτές της παροχή νερού
- ⇒ Παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου προς τους κατοίκους του Δήμου
- ⇒ Κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των μεγάλων και βασικών έργων υποδομής.
- ⇒ Προστασία του περιβάλλοντος με την λειτουργία του Βιολογικού Καθαρισμού.
- ⇒ Προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.deyakom.gr/>

11.2. Κ.ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε

Η εταιρία Κ. Καραθεοδωρή Α.Ε. ιδρύθηκε το 2009 από το Δήμο Κομοτηνής, το Δήμο Μαρωνείας, το Δήμο Ιάσμου και τη Ν. Τσανακλής ΑΕ και έως το 2020 λειτουργούσε με τη μορφή Αναπτυξιακής Ανώνυμης Εταιρίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΝ.Α.Ε. ΟΤΑ).

Από το 2021, η Κ.ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε λειτουργεί με τη μορφή Αναπτυξιακού Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης με νέο μετοχικό σχήμα αποτελούμενο από το Δήμο Κομοτηνής, το Δήμο Ιάσμου, το Δήμο Αρριανών και το Δήμο Μαρωνείας-Σαπών.

Η εταιρεία δραστηριοποιείται στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση, στην εφαρμογή και στη διαχείριση εθνικών και ευρωπαϊκών- κοινοτικών προγραμμάτων και δράσεων που έχουν ως στόχο την υλοποίηση πρωτοβουλιών στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης, της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της αειφόρου διαχείρισης.

Αποτελεί στρατηγικό συνεργάτη των ΟΤΑ ως ολοκληρωμένη δομή επιχειρηματικότητας, και συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη μέσα από το σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών στους τομείς της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας της τοπικής και αειφόρου ανάπτυξης.

Κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες της αποτελούν:

- Η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Ο.Τ.Α και των ενώσεων τους
- Η προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και βιώσιμης ανάπτυξης των Ο.Τ.Α
- Η εκπόνηση μελετών αναπτυξιακών έργων και υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Ο σχεδιασμός, η εφαρμογή, η υλοποίηση και η παρακολούθηση εθνικών, ευρωπαϊκών ή διεθνών χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων

Σκοποί της Εταιρείας αποτελούν:

1. Η από κοινού με τους ΟΤΑ εφαρμογή της αναπτυξιακής πολιτικής προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.
2. Η ενίσχυση της διοικητικής και τεχνικής επάρκειας των ΟΤΑ, μέσω της επιστημονικής, συμβουλευτικής και τεχνικής υποστήριξης.
3. Η ωρίμανση και εκτέλεση έργων υποδομής.
4. Η υλοποίηση δράσεων και έργων που εντάσσονται στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ.
5. Η εκτέλεση έργων και η παροχή υπηρεσιών ψηφιακής σύγκλισης.
6. Η εν γένει υποστήριξη των ΟΤΑ στην υλοποίηση αυτοδιοικητικών αρμοδιοτήτων.
7. Η προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, η συμμετοχή τους σε αντίστοιχα προγράμματα και η εφαρμογή των σχετικών πολιτικών.
8. Η επιστημονική, τεχνική και διοικητική υποστήριξη των μελών της, καθώς και άλλων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορέων αυτών, φορέων του Δημοσίου τομέα, συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών, επιστημονικών φορέων, επιμελητηρίων, φορέων συλλογικών κοινωνικών ή οικονομικών συμφερόντων, καθώς και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

9. Η παροχή τεχνικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών διαχείρισης και αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας καθώς και η άσκηση των δραστηριοτήτων των άρθρων 182 και 183 του ν. 4555/2018 (Α' 133).
10. Η ανάληψη εκτέλεσης, εποπτείας κι επίβλεψης δημοσίων μελετών και έργων για λογαριασμό των μελών της και άλλων ΟΤΑ που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια ή τεχνικό προσωπικό καθώς και η υποστήριξη τεχνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών δόμησης των μελών της και άλλων ΟΤΑ κατά τα ορισθέντα στα Άρθρα 3 και 4 του Ν.4674/2020.
11. Η συμμετοχή της Εταιρείας στο σχεδιασμό, εφαρμογή και υλοποίηση Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) χωρικών στρατηγικών και άλλων σχετικών πολιτικών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό ή σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο.
12. Η προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος και αναβάθμισης της ποιότητας ζωής αυτών.
13. Η μελέτη, καταγραφή, έρευνα και αξιολόγηση υφιστάμενων δομών, αναγκών και προβλημάτων σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και αναπτυξιακή δραστηριότητα στην περιοχή δραστηριοποίησης, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή αποτελεσματικών μεθόδων και δράσεων για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και τον εμπλουτισμό της τουριστικής εμπειρίας, την ανάδειξη του ιστορικού πλούτου, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της πολιτιστικής ταυτότητας των μελών της, την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης, την προσέλκυση επενδύσεων και τη βελτίωση των υποδομών καθώς και η ανάπτυξη νέων μορφών εναλλακτικού τουρισμού.
14. Η στήριξη και ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας και συγκεκριμένα η ενίσχυση επενδύσεων και η στήριξη της επιχειρηματικότητας, η ανάπτυξη δράσεων αγροτικού τουρισμού και μικρομεσαίων επιχειρήσεων και συνακόλουθα η στήριξη και αξιοποίηση των τοπικά παραγόμενων προϊόντων και η ενίσχυση της προσπάθειας μεταποίησής τους σε επώνυμα ποιοτικά προϊόντα, καθώς και η σύνδεση τοπικού παραγόμενου προϊόντος και τουριστικής υπηρεσίας.
15. Η διερεύνηση, μελέτη και συντονισμός διαδικασιών και μηχανισμών για την παραγωγή, μεταφορά και παροχή τεχνογνωσίας, υπηρεσιών και υποστήριξης σε φορείς και επιχειρήσεις της αυτοδιοίκησης, του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα σε αναπτυξιακά θέματα χρηματοδότησης έργων υποδομής, αστικής ανάπτυξης, κοινωνικών δράσεων και αξιοποίησης της δημοτικής

- περιουσίας καθώς και για την αξιοποίηση και υλοποίηση εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων σε τοπικούς, περιφερειακούς, εθνικούς κι ευρωπαϊκούς σκοπούς.
16. Ο σχεδιασμός, εφαρμογή, υλοποίηση, αξιολόγηση και παρακολούθηση εθνικών, ευρωπαϊκών ή διεθνών χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων συναφών προς τους σκοπούς του καταστατικού.
 17. Η δημιουργία προϋποθέσεων για την σύμμετρη ανάπτυξη των μελών της από οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική άποψη, με βάση τις τοπικές δυνάμεις και πόρους ιδιωτικούς και δημόσιους, καθώς και με πόρους και μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ελληνικού Δημοσίου.
 18. Ο σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων και προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής, που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής, παιδικής και τρίτης ηλικίας, ο σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικών εν γένει και δράσεων, που αφορούν στην υποστήριξη ανέργων ή ατόμων προερχόμενων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες και ο σχεδιασμός, εισήγηση και μέριμνα για την εφαρμογή πολιτικών και δράσεων που στοχεύουν στην υποστήριξη και φροντίδα της υγείας των πολιτών και την προαγωγή της ψυχικής υγείας.
 19. Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και η δημιουργία υποδομών για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και η μελέτη της αγοράς για λογαριασμό επιχειρήσεων και φορέων της περιοχής.
 20. Η ανάπτυξη επιστημονικής δραστηριότητας και συνεργασιών με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, η χρήση εφαρμογών καινοτομίας και νέων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών καθώς και η ανάπτυξη δράσεων έρευνας και ανάπτυξης.
 21. Η συμμετοχή σε προγραμματικές συμβάσεις, όπως και ο ορισμός της ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης για την υλοποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων και η ανάληψη κάθε συναφούς ρόλου, σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς της ισχύουσας νομοθεσίας.
 22. Η σύσταση και διαχείριση Ταμείων Χαρτοφυλακίου για την αξιοποίηση των Μέσων Χρηματοοικονομικής Τεχνικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ευρωπαϊκών ή παγκόσμιων θεσμών ή άλλων ανάλογων ή συναφών, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση προς οποιαδήποτε εκάστοτε ισχύουσα διάταξη νόμου.
 23. Η επικοινωνία, ενημέρωση και προβολή πληροφοριών, δράσεων και ενεργειών δημοσίου ενδιαφέροντος για την πληροφόρηση του κοινού, καθώς και η αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας.

24. Η διοργάνωση εκδηλώσεων πολιτιστικού και αθλητικού χαρακτήρα, καθώς και η διοργάνωση ή συνδιοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων και άλλων εκδηλώσεων.
25. Κάθε άλλος σκοπός συναφής ή συνεχόμενος ή αναγκαία συμπληρωματικός ή υποβοηθητικός των ανωτέρω, ακόμη και μη ρητώς κατονομαζόμενος ή εξειδικευόμενος στο παρόν, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση προς οποιαδήποτε εκάστοτε ισχύουσα νόμιμη διάταξη.
26. Για την εκπλήρωση των παραπάνω σκοπών της, η Εταιρεία, εκτός από την αξιοποίηση της υλικοτεχνικής και στελεχειακής υποδομής, της εμπειρίας και της γνώσης των συμβαλλομένων μελών, δύναται να συνεργάζεται με άλλους φορείς ή να συμμετέχει σε άλλες εταιρείες, που επιδιώκουν τους ίδιους ή παρεμφερείς με αυτήν σκοπούς.
27. Ειδικότερα, επιτρέπεται να συμμετέχει σε άλλες επιχειρήσεις για την προώθηση των αναπτυξιακών σκοπών των μελών της. Προς τούτο απαιτείται απόφαση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 194 παρ. 4 του ν. 3852/2010.

11.3. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ «Ν.ΤΣΑΝΑΚΛΗΣ» Α.Ε.

Σκοπός της Δημοτικής Επιχείρησης Αξιοποίησης & Διαχείρισης Δημοτικής Περιουσίας & Κοινόχρηστων Χώρων «Νέστωρας Τσανακλής» Α.Ε. (Μονομετοχική) είναι η παροχή υπηρεσιών για τη διαχείριση, αξιοποίηση, και ανάπτυξη ακινήτων τα οποία ανήκουν στο Δήμο Κομοτηνής και τους Οργανισμούς αυτού ή σε τρίτους και εν γένει τη βέλτιστη εκμετάλλευσή τους.

Ειδικότερα, αντικείμενο της είναι:

- Η παροχή τεχνικής βοήθειας στο Δήμο και σε Τρίτους με σκοπό τη βελτίωση της διαχείρισης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας
- Η παροχή τεχνικής βοήθειας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας προς το Δήμο και σε Τρίτους καθώς και Συμπράξεων του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέας (ΣΔΙΤ)
- Η διαχείριση της Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας με την εφαρμογή λογιστικών και απογραφικών προτύπων και η εν γένει διαχείριση του Δημοτικού Χαρτοφυλακίου με σκοπό τη χάραξη στρατηγικής καθώς και καλύτερης απόδοσης συντήρησης και αξιοποίησης.
- Η πραγματοποίηση κτηματικών εργασιών και δραστηριοτήτων.
- Η αγορά και πώληση ακινήτων.

- Η εκπόνηση κάθε φύσεως μελετών για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, ως και η εκμετάλλευση ή συνεκμετάλλευση με τρίτους των έργων, η κτήση, η διάθεση και η ανταλλαγή ακινήτων και η παροχή συμβουλών για θέματα οργάνωσης και εκμετάλλευσης των παραπάνω επενδύσεων.
- Η διενέργεια εκτιμήσεων για λογαριασμό του Δήμου ή τρίτων.
- Η εξασφάλιση των απαιτούμενων χρηματοδοτήσεων για την απόκτηση γης και την πραγματοποίηση επενδύσεων.
- Η υποβοήθηση του Δήμου για την είσπραξη απαιτήσεών του, που προέρχεται από την ένταξη περιοχών στο σχέδιο πόλης.
- Η παροχή με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, εγγυήσεων υπέρ τρίτων, ιδία υπέρ συνδεδεμένων επιχειρήσεων ή και πιστώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις.
- Η αποτελεσματική διαχείριση μισθωτικών συμβάσεων, καθώς και η γενικότερη εκμετάλλευση της χρήσης δημοτικών ακινήτων.
- Η αγορά και εκμετάλλευση-μίσθωση εμπορικά αξιοποιήσιμων δημοτικών ακινήτων, διατηρώντας την προβλεπόμενη χρήση τους με οικολογική και κοινωνική ευαισθησία και με απώτερο στόχο την αύξηση των εσόδων.
- Η εκμετάλλευση κοινοχρήστων χώρων.
- Η καταγραφή των νομικών, πολεοδομικών και εμπορικών χαρακτηριστικών των ακινήτων και αποτύπωση αυτών σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών που θα παρέχει άμεση και ολοκληρωμένη εικόνα της γεωγραφικής θέσης των δημοτικών ακινήτων στην περιοχή αναφοράς, καθώς και οποιαδήποτε άλλη διαθέσιμη πληροφορία που συνδέεται με το εκάστοτε ακίνητο.
- Η ανάπτυξη προγραμμάτων αστικής διαχείρισης και αστικού σχεδιασμού καθώς και η εκπόνηση μελετών, έρευνας και ανάλυσης κτηματαγοράς.
- Οι επισκευές, ανακαινίσεις καθώς και συντηρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της καθαριότητας ακινήτων και περιουσίας του Δήμου.
- Η οργάνωση, πραγματοποίηση και εκμετάλλευση πολιτιστικών, αθλητικών, τουριστικών, ψυχαγωγικών, ξενοδοχειακών και άλλων επενδύσεων απευθείας, ή και σε συνεργασία, με άλλους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

11.4. ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ Α.Ε.

Η ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ Α.Ε. ιδρύθηκε το 2009 και αποτελεί ανώνυμη εταιρεία Ο.ΤΑ Αγροτικής Ανάπτυξης και Ο.Τ.Α με μετόχους της εταιρείας είναι το Δήμος Κομοτηνής σε ποσοστό 99% και η Ν. Τσανακλής Α.Ε. σε ποσοστό 1%.

Σκοπός της εταιρείας είναι:

- η παροχή προϊόντων και υπηρεσιών παραγωγής, τυποποίησης, εμπορίας και πιστοποίησης τροφίμων και επισιτισμού
- η παραγωγή και εμπορία αγροτικών (φυτικών και κτηνοτροφικών) προϊόντων
- η λειτουργία των Δημοτικών Σφαγείων
- η ενίσχυση των εμπόρων και των μικρό παραγωγών του Δήμου Κομοτηνής αλλά και του Νομού Ροδόπης
- η αξιοποίηση του Τουριστικού Περιπτέρου
- η διαχείριση και εκμετάλλευση εν γένει τουριστικών και πολιτιστικών πόρων.

Αναλυτικότερα ο σκοπός της εταιρείας επιτυγχάνεται διαμέσου:

- της λειτουργίας, εκμετάλλευσης και διαχείρισης των Δημοτικών Σφαγείων του Δήμου Κομοτηνής καθώς και της συμμετοχής σε αναπτυξιακά και επενδυτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες, που στοχεύουν στην καλύτερη αξιοποίηση, βελτίωση, εκμετάλλευση και λειτουργία των Σφαγείων και συναφών δραστηριοτήτων, όπως αλλαντοποιείο, κονσερβοποιείο και εργαστήριο κρεατοσκευασμάτων.
- της λειτουργίας εκμετάλλευσης και διαχείρισης του Τουριστικού Περιπτέρου Νυμφαίας καθώς και της συμμετοχής σε αναπτυξιακά και επενδυτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην καλύτερη αξιοποίηση, βελτίωση εκμετάλλευση και λειτουργία της επιχείρησης και την αξιοποίηση μέσω συναφών δραστηριοτήτων της γύρω περιοχής.
- της παραγωγής εμπορίας και διάθεσης ζωικών και αγροτικών προϊόντων και παραγώγων τους.
- της ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων παροχής υπηρεσιών σίτισης και εμπορίας προτυποποιημένων προϊόντων σίτισης.
- της εκμετάλλευσης πάσης φύσεως δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον πρωτογενή τομέα.
- της καθιέρωσης σήματος τοπικών Αγροτικών και Κτηνοτροφικών Προϊόντων και της δημιουργίας συστήματος πιστοποίησης σήματος για τα τοπικά προϊόντα.
- της προβολής και προώθησης των αγροτικών προϊόντων της περιοχής.
- της διαχείρισης εγκαταστάσεων επισιτισμού και ψυχαγωγίας που παραχωρούνται από τον Δήμο Κομοτηνής και άλλους φορείς

11.5. ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΚΕΜΕΑ

Το Κέντρο Μέριμνας και Αλληλεγγύης Δήμου Κομοτηνής» και υπό το διακριτικό τίτλο «ΚΕ.ΜΕ.Α. ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ» αποτελεί τη συγχώνευση των Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου των πρώην Δήμων Κομοτηνής, Αιγείρου, Ν.Σιδηροχωρίου και

συγκεκριμένα των παιδικών σταθμών, των Κέντρων Φροντίδας Οικογένειας, τη Φιλαρμονική Ν.Σιδηροχωρίου και το ΝΠΔΔ Αλέξανδρος Συμεωνίδης του πρώην Δήμου Κομοτηνής.

Στόχοι και σκοποί του νομικού προσώπου είναι:

- ✚ Η εφαρμογή πολιτικών ή η συμμετοχή σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με την ίδρυση και λειτουργία νομικών προσώπων και ιδρυμάτων όπως παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, κέντρων ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων και λοιπών ιδρυμάτων προαγωγής της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης. Συγκεκριμένα, η παροχή υπηρεσιών Αγωγής, Φροντίδας, Προστασίας και Αλληλεγγύης στον βρεφονηπιακό και παιδικό πληθυσμό του Δήμου Κομοτηνής, οι Υπηρεσίες Φροντίδας, Προστασίας και Αλληλεγγύης στην Τρίτη και Τέταρτη ηλικία του Δήμου Κομοτηνής
- ✚ Η εκπόνηση και εφαρμογή σχετικών μελετών, κοινωνικών προγραμμάτων και οι ενέργειες για τη χρηματοδότησή τους από εθνικούς, ευρωπαϊκούς ή ιδιωτικούς πόρους, μελέτη και εφαρμογή σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων.
- ✚ Η εφαρμογή πολιτικών ή η συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα, που στοχεύουν στη μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων, με την παροχή συναφών υπηρεσιών.
- ✚ Η σχεδίαση, η οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για την πρόληψη της παραβατικότητας στην περιφέρειά τους, με τη δημιουργία Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.
- ✚ Ο σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- ✚ Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου Κομοτηνής.

11.6. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ- Δ.Κ.Ε.Π.Π.Α.Κ

Η Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού – Παιδείας– Αθλητισμού Κομοτηνής είναι αποτέλεσμα συγχώνευσης των Κοινωφελών Επιχειρήσεων των πρώην Δήμων Κομοτηνής, Αιγείρου, Ν.Σιδηροχωρίου σε νέα Κοινωφελή Επιχείρηση του Δήμου Κομοτηνής, οι δραστηριότητες της οποίας διακρίνονται σε τρεις τομείς:

Τομέας Πολιτισμού

1. Η εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, με την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων και θεάτρων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, ζωγραφικής, γλυπτικής κ.λπ., καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.
2. Η διοργάνωση πολιτιστικών τοπικών δρώμενων και εκδηλώσεων προβολής της τοπικής κοινωνίας και των πολιτιστικών της αγαθών και πόρων,
3. Η ίδρυση και λειτουργία βιβλιοθήκης.
4. Η προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.
5. Η επισκευή, συντήρηση και αξιοποίηση παραδοσιακών και ιστορικών σχολικών κτιρίων και κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
6. Η διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων ή η συμμετοχή τους σε αυτά.
7. Η προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς και η εφαρμογή πολιτικών που θα αποσκοπούν στην ανάδειξη, προώθηση και προβολή του πολιτιστικού πλούτου του Δήμου Κομοτηνής στον Ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.
8. Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού, χωρίς εμπορικό χαρακτήρα.
9. Η ίδρυση και λειτουργία Φιλαρμονικής.

Τομέας Αθλητισμού

1. Η λειτουργία αθλητικού κέντρου και γυμναστηρίου.
2. Η προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων και αθλοπαιδιών.
3. Η λειτουργία τμημάτων αθλητισμού και άθλησης.

4. Η συντήρηση και διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων στα όρια του Δήμου Κομοτηνής όπως δημοτικών γυμναστηρίων, αθλητικών κέντρων και δημοτικών χώρων άθλησης.

Τομέας Παιδείας

1. Η ίδρυση και λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (ΚΔΑΠ).
2. Η λειτουργία πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής.
3. Η λειτουργία ωδείου.

11.7. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ - ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Κομοτηνής ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 1984 και λειτουργεί ως Ν.Π.Ι.Δ, βάση προγραμματικής σύμβασης μεταξύ ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ - Δήμου Κομοτηνής και Υπουργείου Πολιτισμού. Οι στόχοι του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Κομοτηνής είναι οι εξής:

- Η οργάνωση και παρουσίαση Επαγγελματικών Θεατρικών παραστάσεων.
- Η αξιοποίηση και ανάδειξη ντόπιου στελεχειακού καλλιτεχνικού δυναμικού.
- Η παρουσίαση παράλληλων θεατρικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων.
- Η λειτουργία ερασιτεχνικού σχήματος στα πλαίσια του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ σε συνεργασία με την πανεπιστημιακή κοινότητα.
- Η συμμετοχή στις καλλιτεχνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Κομοτηνής.
- Η ανάδειξη του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ σε ζωτικό φορέα καλλιτεχνικής ανάπτυξης και πνευματικής καλλιέργειας, που μπορεί να συνδιαλέγεται γόνιμα σε θέματα πολιτισμού τόσο με τους όμορους Βαλκανικούς λαούς, όσο και με τους απόδημους Θρακιώτες.

11.8. ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Η Σχολική Επιτροπή Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Κομοτηνής είναι Ν.Π.Δ.Δ και πρόκειται για τη συγχώνευση των υφισταμένων σχολικών επιτροπών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης των πρώην Δήμων Κομοτηνής, Αιγείρου, Ν. Σιδηροχωρίου.

Σκοπός της είναι:

- 1) Η διαχείριση και κατανομή των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.).
- 2) Οι συντηρήσεις και μικροεπισκευές πάγιου εξοπλισμού εκτός κτιρίων.
- 3) Οι προμήθειες εποπτικών μέσων, επίπλων και σκευών, μηχανών γραφείου, βιβλίων για τον εμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών, γραφικής ύλης και φαρμακευτικού υλικού τα έξοδα καθαριότητας (αμοιβές και κοινωνική ασφάλιση καθαριστριών, υλικά καθαρισμού).
- 4) Η εκτέλεση μικρών έργων για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών μονάδων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους.
- 5) Η εισήγηση προς τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τον ανεφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες.
- 6) Η αποκατάσταση φθορών και ζημιών των επίπλων, εξοπλισμού και γενικά των εγκαταστάσεων των διδακτηρίων.
- 7) Η φροντίδα για την εξεύρεση άλλων πόρων και ο εφοδιασμός της σχολικής μονάδας με όλα τα μέσα που είναι απαραίτητα για την λειτουργία της και εν γένει η λήψη όλων των μέτρων που κρίνονται αναγκαία για την στήριξη της διοικητικής λειτουργίας της σχολικής.
- 8) Η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων.
- 9) Η αμοιβή καθαριστριών και η αποζημίωση των σχολικών τροχονόμων.
- 10) Η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

11.9. ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Η Σχολική Επιτροπή Μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι Ν.Π.Δ.Δ Δήμου Κομοτηνής και πρόκειται για τη συγχώνευση των υφισταμένων σχολικών επιτροπών, σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των πρώην Δήμων Κομοτηνής, Αιγείρου, Ν.Σιδηροχωρίου.

Σκοπός της είναι:

- 1) Η διαχείριση και κατανομή των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας

- εκπαίδευσης (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.).
- 2) Οι συντηρήσεις και μικροεπισκευές πάγιου εξοπλισμού εκτός κτιρίων.
 - 3) Οι προμήθειες εποπτικών μέσων, επίπλων και σκευών, μηχανών γραφείου, βιβλίων για τον εμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών, γραφικής ύλης και φαρμακευτικού υλικού τα έξοδα καθαριότητας (αμοιβές και κοινωνική ασφάλιση καθαριστριών, υλικά καθαρισμού).
 - 4) Η εκτέλεση μικρών έργων για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών μονάδων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους. ε) Η εισήγηση προς τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τον ανεφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες.
 - 5) Η αποκατάσταση φθορών και ζημιών των επίπλων, εξοπλισμού και γενικά των εγκαταστάσεων των διδακτηρίων.
 - 6) Η φροντίδα για την εξεύρεση άλλων πόρων και ο εφοδιασμός της σχολικής μονάδας με όλα τα μέσα που είναι απαραίτητα για την λειτουργία της και εν γένει η λήψη όλων των μέτρων που κρίνονται αναγκαία για την στήριξη της διοικητικής λειτουργίας της σχολικής.
 - 7) Η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων.
 - 8) Η αμοιβή καθαριστριών και η αποζημίωση των σχολικών τροχονόμων
 - 9) η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

12. SWOT ANALYSIS

Με την ανάλυση SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) που ακολουθεί θα εντοπιστούν όλοι εκείνοι οι σημαντικοί παράγοντες που καθορίζουν το περιβάλλον δράσης του δήμου για τον στρατηγικό του σχεδιασμό. Θα εξασφαλιστεί έτσι η σύνδεση όλων των παραγόντων, που επηρεάζουν τον Δήμο Κομοτηνής και συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο στον καθορισμό και υλοποίηση των πολιτικών του.

Έτσι σε εσωτερικό επίπεδο έχουμε:

1. Πλεονεκτήματα (Strengths): Πρόκειται για τα ενδογενή χαρακτηριστικά της περιοχής στα οποία μπορεί να βασιστεί η αναπτυξιακή προοπτική και σχετίζονται άμεσα με τη

δυναμική της περιοχής και του οργανισμού του δήμου. Τα πλεονεκτήματα αυτά αφορούν τους φυσικούς και μη πόρους της περιοχής, τους συντελεστές παραγωγής, την οργάνωση, τη λειτουργία και τη διάρθρωση του κοινωνικοοικονομικού ιστού και γενικά όλους τους παράγοντες που καθορίζουν την αποτελεσματικότητα των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

2. Αδυναμίες (Weaknesses): Πρόκειται για τα ενδογενή χαρακτηριστικά της περιοχής που εμποδίζουν ή δυσχεραίνουν την αναπτυξιακή προσπάθεια. Οι παράγοντες αυτοί, με την αρνητική τους επιρροή, μειώνουν την απόδοση και την αποτελεσματικότητα είτε ορισμένων, είτε όλων των κλάδων της οικονομικής δραστηριότητας και ταυτόχρονα καταγράφονται ως προβλήματα για την περιοχή μελέτης. Όπως ισχύει και για τα πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες συσχετίζονται με όλους τους παράγοντες που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων.

Ενώ σε εξωτερικό επίπεδο:

1. Ευκαιρίες (Opportunities): Πρόκειται για τις υφιστάμενες, καθώς και τις μελλοντικές συνθήκες του γενικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο υφίσταται και λειτουργεί η περιοχή μελέτης, συνθήκες που έχουν ή τείνουν να έχουν θετική επιρροή στην αναπτυξιακή διαδικασία και βοηθούν τις εσωτερικές προσπάθειες για πρόβλεψη και προώθηση των οικονομικών αλλαγών, αναδιάρθρωση του τοπικού προϊόντος, αναβάθμιση του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, βελτίωση και επέκταση των προσφερόμενων υπηρεσιών κ.α.

2. Απειλές (Threats): Πρόκειται για τις τρέχουσες ή μελλοντικές συνθήκες του γενικού περιβάλλοντος που ασκούν αρνητική επιρροή στις προσπάθειες ανάπτυξης της περιοχής. Αναφέρονται σε παράγοντες που απειλούν τη βιώσιμη ανάπτυξη με την έννοια αποτελώντας εμπόδιο στη μέχρι σήμερα οργάνωση και λειτουργία των οικονομικών δραστηριοτήτων και δυσκολεύοντας τις προσπάθειες για μελλοντική βελτίωσή τους.

Συνοψίζοντας και ιεραρχώντας τα προβλήματα, προκύπτουν τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης σε κάθε θέμα, το οποίο συνδέονται με τον αντίστοιχο άξονα του στρατηγικού σχεδιασμού του Δήμου. Τα κρίσιμα ζητήματα είναι πολυάριθμα και σημαντικά (στρατηγικής σημασίας) προβλήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει κατά την τρέχουσα περίοδο, αξιοποιώντας τις σχετικές Δυνατότητες και Ευκαιρίες, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του απέναντι στους πολίτες, θέτοντας ταυτόχρονα τον Δήμο σε αναπτυξιακή τροχιά βασιζόμενος σε στέρεα θεμέλια, παρά τις ιδιαίτερες προκλήσεις της εποχής. Εναλλακτικά, τα κρίσιμα ζητήματα είναι οι σημαντικές Δυνατότητες και Ευκαιρίες που θα πρέπει να αξιοποιήσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να

αντιμετωπίσει τα Προβλήματα και τους Περιορισμούς. Κάποια από τα ζητήματα που τίθενται στην ανάλυση είναι διαχρονικά και απαιτούν μακροπρόθεσμη στρατηγική, ενώ άλλα είναι θέματα καθημερινής διαχείρισης, για την αντιμετώπιση των οποίων απαιτείται η βελτίωση του συστήματος διαχείρισης και παροχής υπηρεσιών στους πολίτες του.

Τα ζητήματα παρουσιάζονται ιεραρχημένα σε **τέσσερις θεματικούς τομείς**:

1. Εσωτερική οργάνωση του δήμου και βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του.
2. Κοινωνική πολιτική, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός.
3. Περιβάλλον, ποιότητα ζωής και πολιτική προστασία.
4. Τοπική οικονομία και απασχόληση.

Στον τομέα της εσωτερικής οργάνωσης και βελτιστοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών του δήμου έχουμε:

Θεματικός τομέας 1: Εσωτερική οργάνωση του δήμου και βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p>-Κάλυψη από το υπάρχον σύστημα διαχείρισης υπηρεσιών ISO μόνον για ορισμένες από τις διευθύνσεις του Δήμου Κομοτηνής, και όχι σε όλο το εύρος των διευθύνσεων και των επιχειρήσεων.</p> <p>- Συνεχής εισαγωγή από την κεντρική διοίκηση νέων ηλεκτρονικών εργαλείων, διαδικασιών, και πλατφορμών που δεν σχετίζονται ή συνδέονται μεταξύ τους.</p> <p>-Δεν έχει όλο το δυναμικό του Δήμου την γνώση και την επάρκεια, όσον αφορά στα εγκατεστημένα εργαλεία διαχείρισης και αδυναμία αξιοποίησής τους στο έπακρο.</p> <p>-Μεγάλα ανελαστικά έξοδα του Δήμου αφενός και μη αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας συστηματικά αφετέρου.</p> <p>-Ανεπαρκής υλικοτεχνική υποδομή στις</p>	<p>-Δυνατότητα επέκτασης των υπηρεσιών διαχείρισης και των ηλεκτρονικών εργαλείων του Δήμου καθώς και ενσωμάτωσής τους στην ίδια υποδομή και οργανωτικό σύστημα.</p> <p>-Συστηματοποίηση της δια βίου εκπαίδευσης του προσωπικού του Δήμου Κομοτηνής και επικαιροποίηση του γνωστικού και εργασιακού τους αντικειμένου</p> <p>-Σημαντική δημοτική περιουσία με ισχυρή πολιτιστική ταυτότητα-πολιτιστική κληρονομιά.</p> <p>-Πρώθηση της κοινωνικής διαβούλευσης με εφαρμογή πολιτικής στους χώρους συνάθροισης: «στρατηγική των συναθροίσεων» αλλά και «επιλεκτική ευαισθητοποίηση πόρτα – πόρτα» με την έννοια της ενημέρωσής στα δημοτικά</p>

<p>δημοτικές υπηρεσίες</p> <ul style="list-style-type: none"> -Υποστελέχωση υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του σε κρίσιμες ειδικότητες -Μη πλήρης καταγραφή της υλικοτεχνικής υποδομής του νέου Δήμου. -Ελλιπής πληροφόρηση των πολιτών όσον αφορά στους θεσμούς που στόχο έχουν να τον ενημερώσουν και να τον υποστηρίξουν σχετικά με τα δικαιώματά του. -Μη ολοκληρωμένη πρόσβαση των υπηρεσιών του Δήμου σε ανάπηρα άτομα. -Δυσκολία του Δήμου, λόγω νομικών κωλυμάτων και περιορισμών, να προσαρμοστεί με γοργούς ρυθμούς στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον 	<p>διαμερίσματα εκεί ακριβώς όπου μπορούν να εκφραστούν και να συλλάβουν τα μηνύματα ευκολότερα οι κάτοικοι.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Δυνατότητα ανάπτυξης περισσότερων ηλεκτρονικών εργαλείων και εφαρμογών προς τους δημότες, καθώς υπάρχει μεγαλύτερη χρήση πια των νέων μέσων της τεχνολογίας - Σύνδεση της δράσης και των υπηρεσιών των διευθύνσεων του Δήμου ανάμεσά τους, καθώς και με τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου
Κίνδυνοι ή Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> -Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού που θα προωθήσει τις διαδικασίες αναδιοργάνωσης. -Συνεχείς αλλαγές στην κεντρική δημόσια διοίκηση -Καθυστερήσεις στην έγκριση αποφάσεων από την κεντρική διοίκηση. -Μειωμένοι πόροι λόγω οικονομικής κρίσης -Συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις λόγω της πανδημίας -Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού και τεχνογνωσίας από την ευρύτερη περιοχή, λόγω φυγής από την περιοχή 	<ul style="list-style-type: none"> -Δυνατότητα του Δήμου Κομοτηνής (ως έδρα της περιφέρειας) να καταστεί το διοικητικό κέντρο αυτής και να έχει ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε περιφερειακό αλλά και εθνικό επίπεδο. -Αναβάθμιση του επιπέδου των πολιτών σε επίπεδο ενημέρωσης, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων-ενίσχυση του αποκαλούμενου 'ενεργού πολίτη'. -Ενίσχυση του επιπέδου εκπαίδευσης και της κοινωνικής παιδείας. -Δικτύωση του Δήμου Κομοτηνής με άλλους Δήμους και περιφέρειες της Ελλάδας και του εξωτερικού. -Αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων για την ενημέρωση και συναλλαγή με τους δημότες

	-Ισχυρή παρουσία του Δήμου στις προκλήσεις της εποχής, που ενδυναμώνουν τον σημαντικό ρόλο του στην τοπική κοινωνία
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>-Συνεχής αναδιοργάνωση του Δήμου σύμφωνα με τις νέες προκλήσεις και την νέα νομοθεσία.</p> <p>-Αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από το στελεχιακό δυναμικό του Δήμου μέσω εκπαιδεύσεων και καταρτίσεων – αναβάθμιση και εφαρμογή του ISO.</p> <p>-Ενίσχυση των οικονομικών πολιτικών και διαδικασιών του Δήμου με σκοπό την οικονομική αυτοτέλειά του</p> <p>-Αναβάθμιση υλικοτεχνικής υποδομής και νέων υποδομών των υπηρεσιών του Δήμου.</p> <p>-Συνεχής επέκταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.</p> <p>-Διευκόλυνση της προσβασιμότητας των υπηρεσιών στους πολίτες.</p> <p>-Ενίσχυση της αποκέντρωσης και συμμετοχή των δημοτικών διαμερισμάτων στις διαδικασίες.</p> <p>-Αναβάθμιση και υποστήριξη των διαδικασιών διαβούλευσης και διαλόγου με τους πολίτες.</p> <p>-Ανταπόκριση του Δήμου στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες των δημοτών λόγω των εξωτερικών προκλήσεων (Πανδημία, ενεργειακή κρίση, πόλεμος, κλπ).</p>	

Στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού έχουμε:

Θεματικός τομέας 2: Κοινωνική πολιτική, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p>-Το ασφυκτικό οικονομικό περιβάλλον</p> <p>- Περιορισμοί στην χρηματοδότηση των Νομικών Προσώπων του Δήμου</p> <p>- Η αύξηση του αριθμού των δημοτών που διαβιούν στο όριο της φτώχειας ή κάτω από αυτό</p> <p>-Γενικότερο οικονομικό περιβάλλον και οι</p>	<p>-Συσσωρευμένη εμπειρία των κοινωνικών δομών του Δήμου Κομοτηνής και των τοπικών φορέων σε στήριξη κοινωνικών δομών και των δικτύων συνεργασίας που έχουν αναπτυχθεί.</p> <p>-Αυξημένη ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας.</p>

<p>υστερήσεις (χρονικές και οικονομικές) στη χρηματοδότηση των υποδομών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.</p> <p>-Έλλειψη σταθερού θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη κοινωνικών δομών, καθώς σημαντικές κοινωνικές δομές χρηματοδοτούνται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα</p> <p>-Ελλείπεις κτιριακές υποδομές</p> <p>-Μη πλήρως ικανοποιητικό επίπεδο της φιλικότητας παροχής υπηρεσιών προς τα ανάπηρα άτομα καθώς και της πρόσβασης και δυνατότητας αυτόνομης μετακίνησης στις επιχειρήσεις, δημόσιους χώρους, σχολεία, κτίρια και εγκαταστάσεις της πόλης της Κομοτηνής.</p> <p>-Μη αξιοποίηση όλων των εκπαιδευτικών υποδομών του Δήμου.</p> <p>-Προβλήματα «γήρανσης» στις σχολικές υποδομές του Δήμου.</p> <p>-Έλλειψη υποδομών παιδείας και αθλητισμού στους οικισμούς του Δήμου Κομοτηνής.</p> <p>-Χαμηλή προσφορά και συμμετοχή των ενήλικων κατοίκων του Δήμου σε επιμορφωτικά προγράμματα επανεκπαίδευση ή απόκτησης δεξιοτήτων.</p> <p>-Χαμηλή προβολή των πολιτιστικών δρώμενων και πρωτοβουλιών των κατοίκων της περιοχής.</p> <p>-Ελλιπής συνέργεια μεταξύ των δράσεων πολιτισμού.</p> <p>-Προβλήματα υποδομών και συντήρησης</p>	<p>-Έμπρακτο ενδιαφέρον και συμμετοχή για δράσεις εθελοντισμού.</p> <p>-Αυξανόμενη δράση των εθελοντικών ομάδων της περιοχής του Δήμου Κομοτηνής.</p> <p>-Ενσωμάτωση και χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ στις λειτουργίες του Δήμου.</p> <p>-Πρωώθηση του Δήμου Κομοτηνής ως προορισμός διακοπών για ανάπηρα άτομα, λόγω της εύκολης πρόσβασης στις παραθαλάσσιες περιοχές, αλλά και των υποδομών προσβασιμότητας στον αστικό ιστό</p> <p>-Βράβευση της Κομοτηνής ως Προσβάσιμη Πόλη σε Ευρωπαϊκό επίπεδο</p> <p>-Αξιοποίηση κινητής βιβλιοθήκης.</p> <p>-Ύπαρξη Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας στην πόλη της Κομοτηνής.</p> <p>-Συνεργασία με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.</p> <p>-Εκπόνηση και συντονισμός από το Δ.Π.Θ. θεματικών δράσεων δια βίου Μάθησης σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου Κομοτηνής, καθώς και να συντονισμός εθελοντικών δράσεων.</p> <p>-Ύπαρξη εθελοντικών ομάδων από τους κατοίκους με αξιόλογη δράση στο κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα και ανάπτυξη δομής συνεργασίας εθελοντικών ομάδων</p> <p>-Ύπαρξη πολυποίκιλων και πολυδιάστατων υποδομών πολιτισμού στα όρια του Δήμου που μπορούν να φιλοξενήσουν αξιόλογες πολιτιστικές δράσεις (θερινός κινηματογράφος, Τσανάκλειος κ.λ.π., παλιά Καπναποθήκη).</p>
--	---

<p>των υπαρχόντων αθλητικών εγκαταστάσεων.</p> <p>-Έλλειψη κουλτούρας ερασιτεχνικής άθλησης στους κατοίκους της περιοχής.</p> <p>-Περιορισμοί συνεχώς μεταβαλλόμενοι λόγω της πανδημίας</p>	<p>-Αξιοποίηση μέσα από τοπικές και περιφερειακές συνέργειες του «Συνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου Κομοτηνής».</p> <p>-Δράσεις και έργο του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κομοτηνής στα πολιτιστικά δρώμενα.</p> <p>-Αυξανόμενη τάση και ενδιαφέρον των πολιτών για εναλλακτικές μορφές πολιτισμού.</p> <p>-Υπαρξη αξιόλογων αθλητικών υποδομών στο Δήμο.</p> <p>-Υπαρξη της σχολής ΤΕΦΑΑ του Δ.Π.Θ. και των υποδομών της Πανεπιστημιούπολης</p> <p>-Η αξιοποίηση και ανάδειξη του ιστορικού κέντρου της Κομοτηνής και η συνεχής διεύρυνση της περιοχής παρέμβασης</p> <p>-Ικανότητα του Δήμου να οργανώνει δράσεις παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού με δικούς του πόρους.</p> <p>-Αξιοποίησης συγχρηματοδοτούμενων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης</p>
<p>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<p>-Προβλήματα κοινωνικής συνοχής και ανάγκη στήριξης των ασθενέστερων λόγω γενικότερης οικονομικής δυσχέρειας.</p> <p>-Συνεχής διεύρυνση του φάσματος των δημοτών που χρήζουν υποστήριξης από τις υπηρεσίες του Δήμου Κομοτηνής</p> <p>-Δυσκολία στην εύρεση πόρων για τη λειτουργία και επέκταση του συνόλου των κοινωνικών υποδομών του Δήμου Κομοτηνής.</p> <p>-Αδυναμία υλοποίησης εξειδικευμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης και</p>	<p>-Η αξιοποίηση της υπάρχουσας υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου.</p> <p>-Οι δυνατότητες υποβολής και υλοποίησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων με τη συνεργασία ή τη σύμπραξη εθελοντικών ομάδων.</p> <p>- Η καθιέρωση στη συνείδηση των δημοτών και των θεσμικών φορέων των δομών παροχής κοινωνικής πολιτικής του Δήμου</p> <p>-Δυνατότητες χρηματοδότησης για πιλοτικές δράσεις προγραμμάτων προληπτικής Ιατρικής.</p> <p>-Οι δυνατότητες αναβαθμίσεις των σχολικών υποδομών μέσα από τις δράσεις του ΠΕΠ</p>

<p>δραστηριοτήτων λόγω έλλειψης κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής στις σχολικές μονάδες.</p> <p>-Μη διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και κατανάλωση πολύτιμων πόρων λόγω της παλαιότητας των σχολικών υποδομών.</p> <p>-Υψηλό κόστος συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων.</p> <p>-Αυξανόμενες και συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες και προκλήσεις λόγω της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης</p>	<p>-Ωρίμανση και υποβολή προτάσεων για χρηματοδότηση για την κατασκευή νέων σχολικών μονάδων και την ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής των υφιστάμενων σχολικών υποδομών από τις προσκλήσεις του ΠΕΠ</p> <p>-Αξιοποίηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης για τη στήριξη και ενίσχυση των «Κέντρων Δημιουργικής απασχόλησης».</p> <p>-Υποβολή θεματικών προγραμμάτων Δια βίου Μάθησης προς Χρηματοδότηση στα πλαίσια του τομεακού επιχειρησιακού προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση».</p> <p>-Υποβολή και υλοποίηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων με τη συνεργασία ή την σύμπραξη εθελοντικών ομάδων.</p> <p>-Ενθάρρυνση και υποστήριξη των εθελοντικών δράσεων μέσω της υπάρχουσας υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου.</p> <p>-Υπαρξη μόνιμου μηχανισμού συνεργασίας με τις εθελοντικές ομάδες.</p> <p>-Δυνατότητα αξιοποίησης του Δυναμικού του Τμήματος ΤΕΦΑΑ του Δ.Π.Θ για την ανάπτυξη προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού στους οικισμούς του Δήμου.</p> <p>-Αυξανόμενο ενδιαφέρον για φυσιολατρικό τουρισμού, και γενικότερα την παραλιακή, αλλά και ορεινή ζώνη της Κομοτηνής</p> <p>-Στροφή των κατοίκων προς τον ερασιτεχνικό αθλητισμό και δραστηριοποίηση των αθλητικών συλλόγων του Δήμου για να αξιοποιηθούν οι υποδομές του.</p> <p>-Εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων του Δήμου</p>
---	---

	<p>Κομοτηνής με στόχο την ενεργοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου και πληθυσμιακών ομάδων, όπως ανάπηρα άτομα, άτομα τρίτης ηλικίας κ.λ.π.</p> <p>-Δημιουργία στον Δήμο Κομοτηνής ενός προγράμματος πολιτιστικών εκδηλώσεων και δράσεων σχεδιασμένο χωρικά και χρονικά, ώστε να επωφεληθούν όλοι οι κάτοικοι των οικισμών του Δήμου.</p> <p>-Αξιοποίηση των πολιτιστικών υποδομών και μνημείων στον Δήμο, η οποία μπορεί να δημιουργήσει εστίες πολιτισμούς σε χώρους κατάλληλους για τέτοιες δράσεις</p> <p>-Αύξηση της εξωστρέφειας σε περιοχές στόχου στην Ελλάδα και το εξωτερικό για την προβολή του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής</p>
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

- Υλοποίηση πολιτικών κοινωνικής πρόνοιας με στήριξη των υπαρχουσών υποδομών και έναρξη λειτουργίας συμπληρωματικών προς αυτές.
- Ανάπτυξη της δυνατότητας του Δήμου Κομοτηνής και των υπηρεσιών του να ανταποκρίνεται άμεσα στις συνεχώς κλιμακούμενες και αυξανόμενες ανάγκες των δημοτών
- Συνεχής δράση για την δημιουργία μιας πλήρως φιλικής πόλης ως προς τα ανάπηρα άτομα.
- Αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας.
- Υποστήριξη των υπηρεσιών παιδείας.
- Ενίσχυση της Δια βίου Μάθησης.
- Αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας με χρήση ΤΠΕ.
- Υποστήριξη των δράσεων Νέας γενιάς.
- Υποστήριξη του Εθελοντισμού.
- Αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων και δράσεων ενίσχυσης του αθλητισμού.
- Ανάπτυξη δράσεων πολιτισμού.

- Αξιοποίηση πολιτιστικών υποδομών.
- Συντονισμός και οργάνωση πολιτιστικών δράσεων.
- Επένδυση στην εξωστρέφεια
- Ανταπόκριση στις ανάγκες και προκλήσεις που δημιουργεί η πανδημία και η ενεργειακή κρίση

Στον τομέα του περιβάλλοντος έχουμε:

Θεματικός τομέας 3: Περιβάλλον, ποιότητα ζωής και πολιτική προστασία.	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> -Διασπορά και μεγάλος αριθμός οικισμών και θέσεων συγκέντρωσης οικιακών απορριμμάτων που δυσχεραίνει την αποκομιδή. -Αύξηση του αριθμού των δημοτών και επισκεπτών, που επισκέπτονται την παραθαλάσσια ζώνη την καλοκαιρινή περίοδο -Ρύπανση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων από τα ανεπεξέργαστα λύματα των οικισμών και των κτηνοτροφικών μονάδων όπως και από την χρήση φυτοπροστατευτικών χημικών και λιπασμάτων. - Γήρανση του υφιστάμενου εξοπλισμού και αδυναμία του Δήμου να ανταποκρίνεται μόνιμα στην ανανέωσή του -Έλλειψη περιβαλλοντικής συνείδησης των κατοίκων. -Υπερεκμετάλλευση των υπόγειων υδάτων για την άρδευση καλλιεργειών με συνεπακόλουθη πτώση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα. 	<ul style="list-style-type: none"> -Αναδιοργάνωση και συνεργασία υπηρεσιών και φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης. -Αναβάθμιση εσωτερικών δικτύων ύδρευσης των οικισμών του Δήμου Κομοτηνής. -Εγκατάσταση, επέκταση, αντικατάσταση και συντήρηση δικτύου ύδρευσης των οικισμών του Δήμου. -Δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών γεωργίας (πχ βιολογικής), κτηνοτροφίας και μελισσοκομεία που δεν απαιτεί τη χρήση φυτοφαρμάκων. -Μείωση αστικών απορριμμάτων μέσω ενημέρωσης του πληθυσμού για καλύτερη διαχείριση στην πηγή. -Προώθηση εναλλακτικής διαχείρισης των απορριμμάτων μέσω προγραμμάτων ανακύκλωσης και διαλογής στην πηγή. -Δημιουργία συστήματος κομποστοποίησης του οργανικού υπολείμματος των απορριμμάτων του Δήμου Κομοτηνής.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019-2023
Φάση Α΄ : Στρατηγικός Σχεδιασμός

<ul style="list-style-type: none"> -Προβληματικές περιοχές με τοπικά ζητήματα ρύπανσης και θέματα οικιστικής αισθητικής . -Αυθαίρετη δόμηση και καταπάτηση δημοτικής περιουσίας εντός περιοχών των οικισμών του Δήμου. -Προβλήματα σε τμήματα του δικτύου ύδρευσης. -Προβλήματα ποιότητας τοπικού οδικού δικτύου και υλοποίησης χαράξεων αγροτικής οδοποιίας. -Άναρχο αστικό περιβάλλον -Υποστελέχωση των σχετικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα σε κρίσιμες ειδικότητες 	<ul style="list-style-type: none"> -Συντήρηση και ανάδειξη παλαιών /εγκαταλελειμμένων δημοτικών κτισμάτων και αξιοποίηση τους από φορείς και δραστηριότητες των πολιτών. -Αισθητική αναβάθμιση των περιοχών με εργασίες αναπλάσεων και ανάδειξης κοινόχρηστων χώρων. -Χάραξη και προώθηση τοπικών πολιτικών κτιριακής ενεργειακής εξοικονόμησης. -Ενθάρρυνση ιδιωτικής πρωτοβουλίας για την αναβάθμιση των ενεργειακών υποδομών των δημοτικών κτιρίων. - Επέκταση του δικτύου των ποδηλατοδρόμων και δρόμων ήπιας κυκλοφορίας - Η αυξημένη εμπειρία του υπάρχοντος προσωπικού του Δήμου Κομοτηνής στην εκπόνηση και υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων παρέμβασης -Ολιστικές στοχευμένες παρεμβάσεις σε περιοχές-στόχου, εντός τους αστικού ιστού, αλλά και στους οικισμούς
Κίνδυνοι ή Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> -Έλλειψη οργανωμένου συστήματος διαχείρισης αποβλήτων εκσκαφών κατασκευών και κατεδαφίσεων(ΑΕΚΚ) με κίνδυνο να μετατραπούν περιοχές σε τοπικές εστίες περιβαλλοντικής μόλυνσης. -Έλλειψη οργανωμένου συστήματος συλλογής και επεξεργασίας του οργανικού κλάσματος (υπολείμματα 	<ul style="list-style-type: none"> -Δημιουργία χώρου επεξεργασίας των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) σε κατάλληλο χώρο του Δήμου. -Δυνατότητες εκμετάλλευσης τομεακών επιχειρησιακών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων σε θέματα περιβάλλοντος και οικολογίας.

<p>κρεάτων - ψαριών από αγορές, πράσινα υπολείμματα πάρκων/κήπων, υπολείμματα κουζίνας νοικοκυριών), με κίνδυνο τον υπερκορεσμό του ΧΥΤΑ από τη δημιουργία τοπικών εστιών μόλυνσης.</p> <p>-Αδυναμία λειτουργίας των περιβαλλοντικών πάρκων των οικισμών του Δήμου με κίνδυνο να μετατραπούν σε μικρούς χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.</p> <p>-Κίνδυνος δασικών πυρκαγιών στις ορεινές περιοχές εξαιτίας προβλημάτων πρόσβασης (δύσβατες) και έλλειψης ζωνών πυροπροστασίας.</p> <p>-Κίνδυνος δυσχερούς αντιμετώπισης έκτακτων φαινομένων.</p> <p>-Περιορισμένοι κοινόχρηστοι χώροι και χώροι πρασίνου στον αστικό ιστό και στους οικισμούς.</p> <p>-Οι μερικές άναρχες επεκτάσεις χρήσεων γης εντός των οικισμών ασκούν πιέσεις στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον.</p> <p>-Προβλήματα προσπελασιμότητας δικτύων και κυρίως αστικών οδών και πεζοδρομιών, με κίνδυνο τον κοινωνικό αποκλεισμό ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (πχ ανάπηρα άτομα).</p>	<p>-Δημιουργία και προώθηση στοχευμένων προγραμμάτων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των κατοίκων και των φορέων της περιοχής και ευαισθητοποίησης για την ανάπτυξη και ενίσχυση της οικολογικής συνείδησης και την ενεργό συμμετοχή στη διατήρηση της καθαριότητας του περιβάλλοντος.</p> <p>-Παρουσία εθελοντικών δράσεων από εθελοντικές ομάδες σε θέματα αντιμετώπισης έκτακτων φαινομένων και πολιτικής προστασίας.</p> <p>-Εκμετάλλευση τομεακών επιχειρησιακών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την ωρίμανση, υποβολή και χρηματοδότηση προτάσεων σχετικών με το δομημένο περιβάλλον.</p> <p>-Δυνατότητες επίλυσης σύνθετων πολεοδομικών και χωροταξικών προβλημάτων.</p> <p>-Ευκαιρίες αναβάθμισης και αξιοποίησης οικιστικά υποβαθμισμένων περιοχών.</p> <p>-Εκμετάλλευση τομεακών, επιχειρησιακών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την ωρίμανση, υποβολή και χρηματοδότηση προτάσεων σχετικών με τα δίκτυα υποδομής και την αγροτική οδοποιία.</p> <p>-Ενημέρωση πολιτών για τη σωστή λειτουργία των συστημάτων αποχέτευσης εντός των οικισμών με στόχο την αποφυγή προβλημάτων.</p> <p>-Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προσπελασιμότητας δικτύων και υποδομών.</p>
--	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης
<ul style="list-style-type: none"> -Αναβάθμιση των υποδομών και υπηρεσιών καθαριότητας, μέσω της ενίσχυσης των υλικοτεχνικών υποδομών του Δήμου και την προώθηση στοχευμένων ενημερωτικών δράσεων. -Διαρκής ετοιμότητα αντιμετώπισης εκτάκτων φαινομένων και πολιτική προστασία διά της αναβάθμισης και επικαιροποίησης του σχεδίου αντιμετώπισης εκτάκτων φαινομένων και μέσω Ενημερωτικών εκστρατειών προς τους πολίτες, επαγγελματίες και τις εμπλεκόμενες πληθυσμιακές ομάδες. -Πολιτικές εξοικονόμησης ενέργειας δημοτικών κτιρίων, σε συνδυασμό με την κεντρική διοίκηση και την ιδιωτική πρωτοβουλία. -Επικαιροποίηση και εφαρμογή του γενικού πολεοδομικού σχεδίου και των ειδικών τοπικών. -Παροχή υπηρεσιών υποδομών και διαχείρισης δομημένου περιβάλλοντος. -Αναβάθμιση οδικού δικτύου. -Παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και έγγειων βελτιώσεων, μέσω της κατασκευής νέων και της συντήρησης υπάρχοντων δικτύων εντός του Δήμου. -Ενίσχυση και προστασία των χώρων πρασίνου. -Ενίσχυση και επέκταση του συστήματος ανακύκλωσης σε όλο τον Δήμο. -Ενίσχυση της οικολογικής και περιβαλλοντικής συνείδησης με την προώθηση στοχευμένων ενημερωτικών προγραμμάτων ευαισθητοποίησης. -Εφαρμογές των δικτύων οπτικών ινών και ηλεκτρονική διακυβέρνηση μέσω της αξιοποίησης και επέκτασης των δικτύων οπτικών ινών του Δήμου Κομοτηνής. - Η ολοκλήρωση του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου για την μετεγκατάσταση των κατοίκων της περιοχής Τέρμα Αδριανουπόλεως

Στον τομέα της τοπικής οικονομίας και της απασχόλησης έχουμε:

Θεματικός τομέας 4: Τοπική οικονομία και απασχόληση	
Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> -Μείωση των εσόδων του Δήμου, λόγω των συνεπειών της πανδημίας -Αύξηση των δαπανών του Δήμου, 	<ul style="list-style-type: none"> -Προώθηση των ποιοτικών τοπικών προϊόντων. -Δυνατότητα ανάπτυξης του Δευτερογενή

<p>λόγω των συνεπειών της ενεργειακής κρίσης</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η οικονομική κρίση, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για την περιοχή του Δήμου, αλλά και τη Ροδόπη - Αυξημένη φορολογία για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αγρότες -Χαμηλό μέσο μορφωτικό επίπεδο και επίπεδο εξειδίκευσης. -Φυγή εξειδικευμένου και έμπειρου στελεχιακού δυναμικού -Διαρκώς αυξανόμενη ανεργία στην περιοχή. -Γήρανση ενεργούς πληθυσμού. -Έλλειψη επιχειρηματικών διαδικασιών και γνώσεων από τον πληθυσμό. -Συρρίκνωση του εισοδήματος λόγω της εφαρμογής της ΚΑΠ. -Χαμηλή Διάχυση πληροφόρησης επενδυτικών ευκαιριών στους Αγρότες και κτηνοτρόφους. -Ύπαρξη κυρίως παραδοσιακών καλλιεργειών (έλλειψη σε θερμοκήπια, βιομηχανικά φυτά κλπ). -Έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας στην περιοχή. -Ελλιπής διασύνδεση στην αγορά εργασίας μεταξύ πιθανών εργοδοτών και εργαζομένων. -Ανάγκη άρτιου συντονισμού όλων των δράσεων που αφορούν στο πρόβλημα της απασχόλησης. 	<p>τομέα μέσα από την ίδρυση και λειτουργία μεταποιητικών επιχειρήσεων τοπικών προϊόντων.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ανάπτυξη βιολογικών προϊόντων. -Αξιοποίηση εναλλακτικών αλιευτικών δραστηριοτήτων. -Ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού (θρησκευτικός, φυσιολατρικός, κ.λ.π). -Πόλος έλξης ιστορικού κέντρου της πόλης για τους δυνητικούς επισκέπτες της. -Πόλος έλξης των παραλίμνιων και παράκτιων περιοχών του Δήμου για δραστηριότητες εναλλακτικού Τουρισμού (πτηνοπαρατήρηση, πεζοπορία, δίκτυο ποδηλατικών διαδρομών, προσπελασιμότητα αναπήρων ατόμων). -Εύκολα προσβάσιμες εμπορικές οδοί της πόλης για ανάπηρα άτομα. -Σύνδεση με την ενδοχώρα της Βουλγαρίας μετά την ολοκλήρωση του Κάθετου Άξονα Κομοτηνή–Νυμφαία-Ελληνοβουλγαρικά σύνορα. -Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων -Δημιουργία συνεργασιών ανάμεσα στον Δήμο και τους τοπικούς επαγγελματικούς φορείς για την ενίσχυση του τουρισμού και της επιχειρηματικότητας -Δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας των νέων -Δημιουργία σχεδίου δράσης και προβολής για την τουριστική ανάπτυξη στον Δήμο
---	--

<ul style="list-style-type: none"> -Απουσία μεταποιητικών μονάδων και μονάδων συσκευασίας και τυποποίησης των αγροτικών και κτηνοτροφικών. -Περιορισμοί στις χρήσεις Γης λόγω των περιοχών (SPA SCI, NATURA). -Ανάγκη συντονισμού και συνέργειας των δράσεων για την ανάπτυξη του Τουρισμού. -Μη ύπαρξη Ξενοδοχείων 5 αστέρων στην περιοχή. -Περιορισμένη δυνατότητα οργανωμένης μεταφοράς από και προς το Αεροδρόμιο Αλεξανδρούπολης. -Ελλιπής αξιοποίηση και ανάδειξη των μνημείων, μουσείων και αρχαιολογικών χώρων του Δήμου. -Μείωση των τουριστικών ροών προς την περιοχή λόγω των περιορισμών της πανδημίας 	
Κίνδυνοι ή Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> -Γενικότερη διεθνής και εγχώρια οικονομική συγκυρία. -Συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα. -Αδυναμία διάθεσης αγροτικών προϊόντων σε τοπικές μεταποιητικές και τουριστικές επιχειρήσεις. -Μείωση των βιομηχανικών μονάδων μεταποίησης της περιοχής. -Κατακερματισμός της ιδιοκτησίας. -Έλλειψη συντονισμού και ολοκληρωμένης προσέγγισης στον τομέα των ποιοτικών υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> -Στροφή των καταναλωτών στα τοπικά βιολογικά προϊόντα. -Αξιοποίηση των ποιοτικών παραγόμενων προϊόντων του πρωτογενή τομέα. -Αξιοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για απόκτηση τεχνικών ικανοτήτων, αναβάθμιση τεχνογνωσίας, προσαρμογή στις αλλαγές του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος. -Χρηματοδοτικά εργαλεία από Ευρωπαϊκά και άλλα διακρατικά προγράμματα σχετικά

<p>τουρισμού.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ελλιπής συνεργασία ανάμεσα στους θεσμικούς φορείς -Περιορισμοί λόγω της πανδημίας -Ασταθές οικονομικό περιβάλλον, λόγω της ενεργειακής κρίσης 	<p>με οικονομικές δραστηριότητες και επιχειρηματικότητα.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω προγραμμάτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας. -Δυνατότητες Δικτύωσης και συμμετοχή σε θεματικά δίκτυα τουρισμού. -Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη προώθηση του τουρισμού μέσω Ε.Π. -Επένδυση σε ΑΠΕ. -Δυνατότητες ενίσχυσης του εισοδήματος μέσω επενδύσεων στον αγροτουρισμό από κοινοτική πρωτοβουλία LEADER. -Συντονισμός των δράσεων τουριστικής προβολής
--	---

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

- Η συρρίκνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Η αντιμετώπιση του φαινομένου της ανεργίας και ιδιαίτερα των νέων στην περιοχή του Δήμου, αλλά και ευρύτερα της Ροδόπης
- Η δημιουργία ενός ευρύτερου αναπτυξιακού σχεδιασμού για την περιοχή με τη συμβολή όλων των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών φορέων
- Ο Σχεδιασμός θα πρέπει να λάβει υπόψη τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στη περιοχή λόγω της λειτουργίας του Κάθετου Άξονα Κομοτηνή-Νυμφαία-Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα. Επίσης το ιδιαίτερο φυσικό κάλλος της περιοχής, την τοπική παραγωγή μοναδικών προϊόντων, η παραλίμνια και παραλιακή ζώνη, και το ιστορικό κέντρο της περιοχής είναι εν δυνάμει αναπτυξιακοί παράγοντες. Παράλληλα θα πρέπει ο Δήμος να δουλέψει ώστε να εξαλειφθούν οι αδυναμίες της περιοχής όσον αφορά την υιοθέτηση των υψηλών τεχνολογιών, την έλλειψη τεχνογνωσίας, επιχειρηματικής κουλτούρας από τον τοπικό πληθυσμό και την καταπολέμηση των εμποδίων που τίθενται από το θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες.
- Ενίσχυση της απασχολησιμότητας των πολιτών και καταπολέμηση της ανεργίας.
- Συντονισμένες τουριστικές δράσεις στον Δήμο Κομοτηνής και στην ευρύτερη

περιοχή

- Προβολή του Δήμου με στόχο την Τουριστική Ανάπτυξη.
- Υποστήριξη των δράσεων και επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα
- Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.
- Υποστήριξη των τοπικών επαγγελματιών που έχουν πληγεί από τις συνέπειες της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης.
- Ενίσχυση της ικανότητας του Δήμου να προσαρμόζεται σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο τοπίο, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των δημοτών του

13. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ Ο.Τ.Α. ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Για την ανάπτυξη της στρατηγικής του Δήμου Κομοτηνής κυρίαρχο ρόλο έχει το αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή και των κατευθυντήριων αρχών που το διέπουν, αρχών που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων.

Το όραμα αποτελεί συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιδιώξιμης κατάστασης της περιοχής του Δήμου και του ίδιου του Δήμου Κομοτηνής, ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

Η στρατηγική του επομένως και ο προσδιορισμός της αποτελείται από εκείνες τις γενικές στρατηγικές που με την υλοποίησή τους ο Δήμος Κομοτηνής, θα πετύχει το όραμά του.

Ο προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, σύμφωνα με τις οποίες διαρθρώνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα, λαμβάνει υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες.

13.1. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2019-2023

Η κατάρτιση της στρατηγικής του Δήμου Κομοτηνής αποτελεί αποτέλεσμα του συνδυασμού των θεσμικών αρμοδιοτήτων του Δήμου, την ανάγκης επίλυσης των χρόνιων προβλημάτων της περιοχής του Δήμου, της αντιμετώπισης των συγκυριακών

προβλημάτων και προκλήσεων, αλλά και υλοποίηση του οράματος της εκλεγμένης διοίκησης του Δήμου.

Κατά την προηγούμενη δημοτική περίοδο, ο Δήμος Κομοτηνής κατόρθωσε ορισμένα σημαντικά επιτεύγματα. Η εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας του Δήμου, η καθιέρωση της αξιοπιστίας του Δήμου Κομοτηνής ως οργανισμό, η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων βάσει των δυνατοτήτων του και τελικά η δημιουργία στέρεων θεμελίων για την καθιέρωση μιας αναπτυξιακής πορείας για το μέλλον αποτέλεσαν τα κύρια χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου.

Η παρούσα Δημοτική Αρχή, βασιζόμενη σε αυτήν την δουλειά, προχωράει ακόμη παραπάνω, αναπτύσσοντας μεγαλύτερη ακόμη δραστηριότητα, ώστε να καταστήσει τον Δήμο Κομοτηνής έναν ισχυρό και σύγχρονο Δήμο, που όχι μόνο θα κατορθώσει να επιλύσει τα χρόνια προβλήματα της περιοχής, στον βαθμό, που ο χρόνος σε αυτήν την δημοτική περίοδο επαρκεί, αλλά ταυτόχρονα θα αξιοποιήσει σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες, προκειμένου στενευμένα και με σχέδιο να δημιουργήσει πόλους ανάπτυξης για τον Δήμο και τους δημότες του.

Όπως είναι φυσικό, ο σχεδιασμός του Δήμου Κομοτηνής, όπως και όλων των δήμων της χώρας, επηρεάστηκε από τις συνέπειες της πανδημίας. Μια πανδημία που επηρέασε τη λειτουργία όλου του συστήματος, δημιούργησε νέες ανάγκες, ενώ συρρίκνωσε, την οικονομική δραστηριότητα, δημιουργώντας μεγαλύτερη ανάγκη στήριξης από όλους τους δημότες, αλλά και περιορίζοντας τους πόρους του Δήμου Κομοτηνής, όπως και του κράτους γενικότερα.

Και οι συνέπειες της πανδημίας οξύνθηκαν ακόμη περισσότερη από την κλιμακούμενη ενεργειακή κρίση και την άνοδο των τιμών, που επηρεάζει όλη την οικονομική δραστηριότητα, τόσο των θεσμικών φορέων, όσο και των δημοτών.

Παρόλα αυτά, η στοχευμένη και συνεπής δουλειά των προηγούμενων χρόνων και η προετοιμασία για την άντληση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτήσεων, καθιστούν τον Δήμο Κομοτηνής ισχυρό και ικανό να κοιτάει το μέλλον με αισιοδοξία, χωρίς να σημαίνει, ότι δε θα απαιτηθούν μέτρα στήριξής του, όπως και ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας, λόγω του ασταθούς οικονομικού περιβάλλοντος.

Με βάση τα παραπάνω, αλλά και τη swot ανάλυση που προηγήθηκε, οι κύριοι άξονες της στρατηγικής του Δήμου Κομοτηνής για την περίοδο 2019 - 2023, όπως αποτυπώνονται και στην ανάλυση του επιχειρησιακού προγράμματος συνίστανται στα εξής:

- Αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου Κομοτηνής, αλλά και της ευρύτερης περιοχής, μέσα από τα εργαλεία που παρέχει το θεσμικό πλαίσιο

και διεκδίκηση ενίσχυσης του μόνιμου προσωπικού και της υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου

- Γενικευμένη χρήση των σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων σε όλους τους τομείς δραστηριότητας του Δήμου Κομοτηνής και των Νομικών Προσώπων του
- Διατήρηση του σταθερού οικονομικού περιβάλλοντος στον Δήμο Κομοτηνής και τα Νομικά Πρόσωπά του.
- Ενίσχυσης της ικανότητας του Δήμου Κομοτηνής να παρέχει κοινωνικές υπηρεσίες στους ευπαθείς δημότες του, αλλά και στις ομάδες που επηρεάζονται από το ασταθές οικονομικό περιβάλλον.
- Αξιοποίηση όλων των δυνατών χρηματοδοτικών εργαλείων μέσα από την υλοποίηση εθνικών, συγχρηματοδοτούμενων και Ευρωπαϊκών προγραμμάτων
- Ανάπτυξη τοπικών, περιφερειακών και διακρατικών συνεργασιών
- Ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της φυσιογνωμίας του Δήμου Κομοτηνής
- Αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου της περιοχής
- Ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον
- Δημιουργία ενός brand name για την περιοχή
- Η ενίσχυση των δράσεων επιχειρηματικότητας και καινοτομίας στην περιοχή
- Ανάπτυξη σταθερών συνεργασιών με τους θεσμικούς φορείς της περιοχής

13.2. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2019-2023

Οι στόχοι του Δήμου Κομοτηνής για την τρέχουσα δημοτική περίοδο έρχονται ως συνέχεια των στρατηγικών επιδιώξεών του, της ανάγκης υλοποίησης μιας ρεαλιστικής πολιτικής, που θα συνδυάζει την ικανότητα επίλυσης χρόνιων προβλημάτων, την ανταπόκριση στις ιδιαίτερες προκλήσεις της περιοχής, αλλά ταυτόχρονα θα έχει το βλέμμα στο μέλλον για την δημιουργία ενός δυνατού Δήμου Κομοτηνής.

Από την αρχή της τρέχουσας δημοτικής περιόδου, οι στόχοι αυτοί αναδιατυπώθηκαν, καθώς προέκυψαν νέες καταστάσεις, όπως η δημοσίευση του Νέου ΕΣΠΑ και του προγράμματος χρηματοδότησης του Ταμείου Ανάκαμψης, οι συνέπειες και οι ανάγκες της πανδημίας, αλλά και η κλιμακούμενη και με ανυπολόγιστες ακόμη συνέπειες ενεργειακή κρίση.

Οι βασικοί στόχοι, άμεσα συναρτώμενοι με τις στρατηγικές επιλογές του Δήμου, αλλά και σύμφωνοι με τις οικονομικές του δυνατότητες του, λαμβάνοντας υπόψη το ευρύτερο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον, αλλά και τις όποιες ευκαιρίες υπάρχουν, καθορίζονται ως εξής:

- Βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Δήμου μέσα από την καθιέρωση ποσοτικών και ποιοτικών μονάδων μέτρησης, αλλά και τη συνεχή υποστήριξη του ανθρωπίνου δυναμικού του Δήμου Κομοτηνής
- Δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση και επικοινωνίας με τον Δημότη, αλλά και την ενίσχυση της εξωστρέφειας του Δήμου
- Καθιέρωση μόνιμων καναλιών διαλόγου ανάμεσα στον Δήμο και τον δημότη
- Δημιουργία θεματικών και χωρικών ολοκληρωμένων σχεδίων παρεμβάσεων και υλοποίησή τους
- Ενίσχυση της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας, με έμφαση στον τουρισμό και τον πρωτογενή τομέα
- Δημιουργία και υλοποίηση ενός ξεκάθਾਰου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης και προβολής με τη συμμετοχή των θεσμικών φορέων της περιοχής
- Δημιουργία ολοκληρωμένου και συνεχώς αναβαθμιζόμενου συστήματος κοινωνικών παροχών και υπηρεσιών
- Ενίσχυση της ικανότητας του Δήμου να ανταποκρίνεται στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες των ευπαθών ομάδων
- Ανάδειξη του πολιτιστικού χαρακτήρα της περιοχής και ενθάρρυνση της καλλιτεχνικής και ερασιτεχνικής δημιουργίας και συμμετοχής
- Αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων των οικισμών και ανάπτυξη πολυποικίλης δραστηριότητας σε αυτούς
- Συνεχής ενίσχυση της Κομοτηνής ως προσβάσιμου Δήμου
- Ενίσχυση και οργάνωση των εθελοντικών ομάδων και πρωτοβουλιών
- Καθιέρωση της Κομοτηνής ως πόλη νεολαίας
- Δράσεις ενίσχυσης της περιβαλλοντικής συνείδησης, αλλά και πρακτική αντιμετώπιση οικολογικών-περιβαλλοντικών προβλημάτων
- Ενίσχυση των συνεργειών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και ενδυνάμωση της εξωστρέφειας

13.3. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο Δήμος Κομοτηνής κλήθηκε να συντάξει τον στρατηγικό του σχεδιασμό και το επιχειρησιακό του πρόγραμμα κάτω από πρωτόγνωρες συνθήκες, τόσο σε ελληνικό, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η πανδημία COVID-19 που ενέσκηψε άλλαξε τις προτεραιότητες, έθεσε νέες άμεσες προκλήσεις και δημιούργησε αλυσιδωτές αντιδράσεις στην δημόσια διοίκηση, αλλά και στην καθημερινότητα των πολιτών.

Η δημόσια υγεία και ασφάλεια των πολιτών μπήκε σε πρώτη προτεραιότητα σε όλες τις βαθμίδες του κράτους και της αυτοδιοίκησης, η στήριξη των ευάλωτων συμπολιτών μας αποτέλεσε καθημερινή μέριμνα του Δήμου, ενώ η αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας, ιδιαίτερα για τους κλάδους που επλήγησαν περισσότερο, αποτέλεσε ένα ζήτημα που ο Δήμος Κομοτηνής κλήθηκε να αντιμετωπίσει και να δώσει λύσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Υπό αυτές τις συνθήκες ο Δήμος Κομοτηνής κατόρθωσε να διατηρήσει την οικονομική του σταθερότητα και αυτοτέλεια, παρά τους μειούμενους πόρους και τις αυξημένες ανάγκες, συνεχίζοντας το έργο των προηγούμενων δυο δημοτικών περιόδων σε αυτόν τον τομέα, ενώ ταυτόχρονα κατάφερε να προσδώσει νέα δυναμική και πνοή στην δράση του, αυξάνοντας την δραστηριότητα και την αποτελεσματικότητά του, με νέα έργα, με ετοιμότητα ανταπόκρισης στα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, με την δημιουργία master plan και σχεδίων δράσης παρέμβασης σε καίριους τομείς και σημεία του Δήμου μας και την αύξηση της εξωστρέφειας.

Διαρκής στόχος του Δήμου Κομοτηνής και κύριος άξονας της πολιτικής του ήταν και συνεχίζει να είναι η δημιουργία των καλύτερων δυνατών συνθηκών ασφάλειας στους δημότες σε όλα τα επίπεδα, ακόμη και με οικονομικές υπερβάσεις.

Έχει ιδιαίτερη σημασία να τονιστεί, ότι ο Δήμος Κομοτηνής καλείται να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις της εποχής, αλλά και στην υλοποίηση του οράματος της διοίκησης υποστελεχωμένος σημαντικά συγκριτικά με τους υπόλοιπους μητροπολιτικούς δήμους της ΑΜΘ. Το ποσοστό πλήρωσης των οργανικών θέσεων στον Δήμο Κομοτηνής ανέρχεται περίπου στο 45%, το οποίο δεν αντικατοπτρίζει καν τη δύσκολη κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει, καθώς οι οργανικές θέσεις μετά από νομοθετική παρέμβαση του υπουργείου το 2012 δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες του, όπως αυτός τις είχε ορίσει, αλλά αποτελεί αποτέλεσμα ποσόστωσης ανάμεσα στις πληρούμενες και τις κενές οργανικές θέσεις. Η διοίκηση και οι υπηρεσιακοί

παράγοντες καλούνται συνεχώς να βρίσκουν σύννομες και βιώσιμες λύσεις, ώστε ο Δήμος Κομοτηνής να ανταποκρίνεται με επιτυχία στον ρόλο του.

Και το γεγονός αυτό χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, καθώς λόγω της υποχρηματοδότησης των δήμων από τους τακτικούς πόρους, η κύρια πηγή χρηματοδότησης για την υλοποίηση έργων υποδομής και αναπτυξιακών και κοινωνικών δράσεων είναι το ΕΣΠΑ. Ο Δήμος Κομοτηνής λοιπόν, σημαντικά υποστελεχωμένος, ιδιαίτερα σε επιστημονικό προσωπικό, καλείται να ανταγωνιστεί τους υπόλοιπους δήμους και κυρίως τους μητροπολιτικούς της περιφέρειας στην άντληση ευρωπαϊκών πόρων, ιδιαίτερα τη στιγμή που αυτές οι πηγές χρηματοδότησης δεν είναι άπειρες και ανεξάντλητες. Και οι υπηρεσίες του Δήμου Κομοτηνής τα καταφέρνουν εξαιρετικά σε αυτήν την κατεύθυνση.

Συνεπώς, κύριο συστατικό της πολιτικής του Δήμου Κομοτηνής είναι η βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων από ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και από εθνικούς πόρους. Οι παρεμβάσεις που προετοιμάζονται είναι έγκαιρες και στοχευμένες, ώστε οι διαθέσιμοι πόροι να αξιοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, δεδομένου ότι είμαστε μια περιοχή με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες. Και η αναπτυξιακή αυτή πολιτική του Δήμου Κομοτηνής προσπαθεί να βασιστεί στο τοπικό ανθρώπινο δυναμικό και τεχνογνωσία, ώστε αυτό να στηριχτεί, αλλά και ταυτόχρονα να αποτελέσει παράδειγμα, ώστε να επιστρέψουν στην περιοχή νέοι κυρίως άνθρωποι με εξειδικευμένες γνώσεις, που έφυγαν στο εξωτερικό για την αναζήτηση εργασίας.

Τελευταίο, αλλά σημαντικό στοιχείο της πολιτικής του Δήμου Κομοτηνής αποτελεί η διατήρηση της αξιοπιστίας του απέναντι στους δημότες και ιδιαίτερα τους επαγγελματίες, χωρίς σκιές και αδιαφανείς διαδικασίες, ανοιχτός σε όλους του δημότες και τους θεσμικούς και κοινωνικούς φορείς.

14.ΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ - ΆΞΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα με τη μορφή αξόνων. Οι άξονες αυτοί είναι:

1. Σύγχρονος Δήμος Κομοτηνής
2. Πόλη για Όλους

- 3. Βιώσιμη και Ισόρροπη Ανάπτυξη
- 4. Τοπική Οικονομική Ανάπτυξη

14.1. Α΄ ΑΞΟΝΑΣ: 1. ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ
1.1 Συνεχής ενίσχυση της λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου Κομοτηνής	1.1.1. Κατάρτιση και εφαρμογή του νέου Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου Κομοτηνής με βάση τις νέες συνθήκες που έχουν προκύψει
	1.1.2. Πλήρης εφαρμογή του ΣΥΖΕΥΞΙΣ σε όλες τις υπηρεσίες του Καλλικρατικού Δήμου Κομοτηνής και τα Νομικά Πρόσωπα
	1.1.3. Διεύρυνση του συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης των υπηρεσιών του Δήμου Κομοτηνής
	1.1.4. Αξιοποίηση της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Δήμου Κομοτηνής
	1.1.5. Διοικητική και τεχνική κάλυψη των Δήμων Μαρωνείας - Σαπών, Αρριανών και Ιάσμου στις υπηρεσίες Πολεοδομίας και Πρόνοιας
1.2. Αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών από το στελεχιακό δυναμικό του Δήμου μέσω εκπαιδεύσεων και καταρτίσεων – αναβάθμιση και εφαρμογή του ISO και της διαχειριστικής επάρκειας	1.2.1. Αναβάθμιση του συστήματος ποιότητας ISO με βάση τη διάρθρωση, καθώς και τις αρμοδιότητες του Δήμου Κομοτηνής, όπως συνεχώς προκύπτουν
	1.2.2. Διαρκής εκπαίδευση του στελεχιακού δυναμικού του Δήμου Κομοτηνής
1.3. Αναβάθμιση υλικοτεχνικής	1.3.1. Πλήρης καταγραφή και αξιοποίηση της

υποδομής και νέων υποδομών των υπηρεσιών του Δήμου	υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου Κομοτηνής και των Νομικών Προσώπων του
	1.3.2. Σχέδιο αξιοποίησης δημοτικών κτηριακών υποδομών
1.4. Ηλεκτρονική διακυβέρνηση και ψηφιακές υπηρεσίες	1.4.1. Βελτιστοποίηση της χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Δήμου Κομοτηνής
	1.4.2. Επέκταση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Δήμου Κομοτηνής
	1.4.3. Αναβάθμιση, αξιοποίηση και ανάδειξη της ιστοσελίδας του Δήμου Κομοτηνής ως κόμβο ενημέρωσης και εξυπηρέτησης
	1.4.4. Δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής πληροφόρησης και επικοινωνίας των δημοτών με τις υπηρεσίες του Δήμου
1.5. Διευκόλυνση της προσβασιμότητας των υπηρεσιών στους δημότες	1.5.1. Λειτουργία γραφείου εξυπηρέτησης των δημοτών με προβλήματα προσβασιμότητας
1.6. Συμπαραστάτης του Δημότη	1.6.1. Υλικοτεχνική και στελεχιακή στήριξη του θεσμού του «Συμπαραστάτη του Πολίτη»
	1.6.2. Ενημέρωση των δημοτών για τη λειτουργία του θεσμού και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτόν
1.7. Ενίσχυση της αποκέντρωσης και συμμετοχή των δημοτικών διαμερισμάτων στις διαδικασίες	1.7.1. Τακτική σύγκλιση και ενημέρωση των τοπικών συμβουλίων
1.8. Ενίσχυση των οικονομικών πολιτικών και διαδικασιών του Δήμου με σκοπό την διαφάνεια, εξυγίανση και αυτοτέλειά του	1.8.1. Ενίσχυση των ανταποδοτικών υπηρεσιών του Δήμου Κομοτηνής και των επιχειρήσεών του

1.9. Αναβάθμιση και υποστήριξη των διαδικασιών διαβούλευσης και διαλόγου με τους πολίτες	1.9.1. Στήριξη και ενίσχυση του θεσμού της επιτροπής διαβούλευσης
	1.9.2. Ενίσχυση των θεσμών τοπικής διαβούλευσης σε θέματα μείζονος ενδιαφέροντος των πολιτών
	1.9.3. Ενίσχυση των διαδικασιών συνεχούς ηλεκτρονικής διαβούλευσης σε κρίσιμα ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος
	1.9.4. Σύσταση και λειτουργία Δημοτικού Συμβουλίου Νέων

14.2. Β΄ ΆΞΟΝΑΣ : 2. ΠΟΛΗ ΓΙΑ ΌΛΟΥΣ

ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ
2.1. Διαρκής αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας	2.1.1. Βελτίωση των υπηρεσιών υγείας του Δήμου Κομοτηνής στις δομές, όπου απαιτείται (π.χ. ΚΑΠΗ, Κέντρα Κοινότητας, κ.α.)
	2.1.2. Ανάπτυξη δράσεων προληπτικής ιατρικής και τηλεϊατρικής στην πόλη και τους οικισμούς του Δήμου Κομοτηνής
	2.1.3. Συνεργασία με το Νοσοκομείο Κομοτηνής με σκοπό την βελτίωση των εγκαταστάσεών και του εξοπλισμού του, ιδιαίτερα σε θέματα της Πανδημίας COVID 19
	2.1.4. Υποστήριξη στην κατασκευή του Νέου Νοσοκομείου Κομοτηνής
2.2. Υλοποίηση πολιτικών κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας	2.2.1. Στήριξη και ενίσχυση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»

2.2.2. Στήριξη και ενίσχυση των δομών των «Κέντρων Κοινότητας»
2.2.3. Λειτουργία του «Κέντρου Σίτισης» του Δήμου Κομοτηνής
2.2.4. Λειτουργία «Στέγης Αστέγων» του Δήμου Κομοτηνής
2.2.5. Λειτουργία «Κέντρου Παροχής Ειδών Ρουχισμού, Σίτισης, Καθαριότητας, Καύσιμης ύλης και Ιατροφαρμακευτικού Υλικού»
2.2.6. Λειτουργία των ΚΑΠΗ Δήμου Κομοτηνής
2.2.7. Λειτουργία παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών δήμου Κομοτηνής
2.2.8. Ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής των παιδικών σταθμών, καθώς και δημιουργία νέων
2.2.9. Λειτουργία «Στέγης προσωρινής διαβίωσης θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας»
2.2.10. Λειτουργία της «Στέγης ημιαυτόνομης διαβίωσης αναπήρων ατόμων»
2.2.11. Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την αντιμετώπιση των συνεπειών της ανθρωπιστικής κρίσης (TEBA)
2.2.12. Λειτουργία «Κοινωνικού φροντιστηρίου»
2.2.13. Ολοκληρωμένο σχέδιο οικιστικής αποκατάστασης κατοίκων περιοχής Τέρμα Αδριανουπόλεως
2.2.14. Δικτύωση των κοινωνικών υπηρεσιών

	των Δήμων, ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων και αλληλοσυμπλήρωση σε επίπεδο υπηρεσιών
	2.2.15. Δράσεις ενίσχυσης των ευπαθών συμπολιτών μας λόγω των συνεπειών της Πανδημίας COVID 19
2.3. Υποστήριξη των υπηρεσιών παιδείας	2.3.1. Στήριξη και αναβάθμιση των «Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης»
	2.3.2. Μεταστέγαση της Βιβλιοθήκης Δήμου Κομοτηνής στην Τσανάκλειο, αναβάθμιση της λειτουργίας της και επέκτασή της δραστηριότητάς της στους οικισμούς του Δήμου
	2.3.3. Ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολικών μονάδων στον αστικό ιστό και στους οικισμούς του Δήμου Κομοτηνής
	2.3.4. Κατασκευή νέων σχολικών μονάδων
	2.3.5. Λειτουργία Εργαστηρίων χορού, μουσικής και θεατρικής παιδείας
2.4. Ενίσχυση της Δια Βίου μάθησης	2.4.1. Ανάπτυξη θεματικών προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης αξιοποιώντας συγχρηματοδοτούμενα και διακρατικά προγράμματα
	2.4.2. Ανάπτυξη θεματικών προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης σε συνεργασία με το Δ.Π.Θ.
2.5. Υποστήριξη των δράσεων νέας γενιάς	2.5.1. Ανάπτυξη θεματικών συνεργασιών με το Δ.Π.Θ.
	2.5.2. Ανάπτυξη δράσεων ενθάρρυνσης της ερασιτεχνικής δημιουργίας (εκθέσεις, διαγωνισμοί, ανοιχτές δράσεις, κ.α.)

	2.5.3. Λειτουργία Κέντρου Νεολαίας υπό την αιγίδα του Δήμου Κομοτηνής
2.6. Υποστήριξη του εθελοντισμού	2.6.1. Λειτουργία μόνιμου μηχανισμού συνεργασίας του Δήμου Κομοτηνής με τις εθελοντικές ομάδες
	2.6.2. Στήριξη με υλικοτεχνική υποδομή και τεχνική υποστήριξη των δράσεων των εθελοντικών ομάδων
	2.6.3. Υποβολή και υλοποίηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων με τη συνεργασία ή την σύμπραξη εθελοντικών ομάδων
2.7. Ανάπτυξη δράσεων πολιτισμού	2.7.1. Λειτουργία ερασιτεχνικών θεατρικών ομάδων για παιδιά, ανάπηρα άτομα, φοιτητές και Τρίτη ηλικία
	2.7.2. Λειτουργία και υποστήριξη σχολικών θεατρικών ομάδων
	2.7.3. Λειτουργία θερινού κινηματογράφου
	2.7.4. Οργάνωση θεματικών εκδηλώσεων με θέμα τον κινηματογράφο, το χορό, το θέατρο, τα παραδοσιακά δρώμενα
	2.7.5. Οργάνωση θεματικών και καλλιτεχνικών φεστιβάλ και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων
	2.7.6. Ενίσχυση της πολιτιστικής δραστηριότητας στους οικισμούς του Δήμου Κομοτηνής
	2.7.7. Ανάδειξη ιστορικών μνημείων του Δήμου Κομοτηνής σε συνεργασία με αρχαιολογικούς φορείς, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και εθελοντικούς και πολιτιστικούς συλλόγους

	2.7.8. Αναβάθμιση, αξιοποίηση και λειτουργία μουσείων Δήμου Κομοτηνής
	2.7.11. Υποστήριξη της λειτουργίας της Φιλαρμονικής του Δήμου Κομοτηνής, αλλά και των αντίστοιχων σχημάτων του Ν. Σιδηροχωρίου και της Αιγείρου
	2.7.12. Διασύνδεση των αρχαιολογικών και πολιτιστικών χώρων του Δήμου Κομοτηνής και δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών
	2.7.12. Δράσεις εξωστρέφειας και διεθνών συνεργασιών
2.8. Πολιτικές στήριξης Ανάπηρων Ατόμων	2.8.1. Ενίσχυση της προσβασιμότητας των δημοτικών και δημόσιων χώρων
	2.8.2. Αναβάθμιση υλικοτεχνικής υποδομής ειδικών σχολείων αλλά και υποδομών σχολικών μονάδων για τα ανάπηρα παιδιά
	2.8.3. Δικτύωση της Κομοτηνής ως Προσβάσιμος Δήμος σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο
	2.8.4. Προμήθεια, ενίσχυση και εκσυγχρονισμός εξοπλισμού πρόσβασης ανάπηρων ατόμων στη θάλασσα
2.9. Αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων και δράσεων ενίσχυσης του αθλητισμού	2.9.1. Αναβάθμιση των αθλητικών εγκαταστάσεων του Δήμου Κομοτηνής και αξιοποίησής τους σε συνεργασία με τους αθλητικούς συλλόγους της πόλης.
	2.9.2. Υλοποίηση προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού
	2.9.3. Συνεργασία με το Δ.Π.Θ. για την ανάπτυξη προγραμμάτων άθλησης

	2.9.4. Ανάπτυξη προγραμμάτων άθλησης στους οικισμούς του Δήμου Κομοτηνής
	2.9.5. Προσέλκυση μαζικών αθλητικών εκδηλώσεων και γεγονότων εθνικής και ευρωπαϊκής εμβέλειας
	2.9.6. Αναβάθμιση υποδομών και επαναλειτουργία κατασκηνώσεων Πανδρόσου
2.10. Αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας	2.10.1. Σχεδιασμός και υλοποίηση θεματικών ενημερώσεων για την αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας
	2.10.2 Στήριξη δομών αντιμετώπισης φαινομένων κοινωνικής παθογένειας και διαρκή συνεργασία με φορείς, εθελοντές και πανεπιστήμιο

14.3. Γ΄ ΆΞΟΝΑΣ: 3. ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ
3.1. Αναβάθμιση των υποδομών και υπηρεσιών καθαριότητας και ενίσχυση του συστήματος ανακύκλωσης σε όλο τον Καλλικρατικό Δήμο και ενίσχυση της οικολογικής και περιβαλλοντικής συνείδησης	3.1.1. Βελτιστοποίηση της λειτουργίας της υπηρεσίας με την καθιέρωση νέου συστήματος
	3.1.2. Ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου
	3.1.3. Ενημερωτική εκστρατεία με σκοπό τη συνεργασία με επαγγελματίες και επιχειρήσεις του Δήμου Κομοτηνής σε θέματα καθαριότητας και ανακύκλωσης
	3.1.4. Δημιουργία ενημερωτικών δράσεων προς τους πολίτες και ιδιαίτερα τους νέους

	3.1.5. Δημιουργία συστήματος συλλογής στην πηγή, μηχανικής διαλογής και κομποστοποίησης του οργανικού υπολείμματος των απορριμμάτων του Δήμου Κομοτηνής
3.2. Αναβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος και Ενίσχυση και προστασία του πρασίνου	3.2.1. Αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου Κομοτηνής
	3.2.2. Ενίσχυση και αναβάθμιση χώρων πρασίνου
	3.2.3. Δημιουργία νέων χώρων πρασίνου στην πόλη και τους οικισμούς του Δήμου
3.3. Διαρκής ετοιμότητα αντιμετώπισης εκτάκτων φαινομένων και πολιτική προστασία	3.3.1. Συνεχής επικαιροποίηση του σχεδίου αντιμετώπισης εκτάκτων φαινομένων του Δήμου Κομοτηνής και ενημέρωση των εμπλεκομένων φορέων
	3.3.2. Υλοποίηση όλων των προληπτικών δράσεων για την αντιμετώπιση έκτακτων φαινομένων
	3.3.3 Συνεχής κατάρτιση του στελεχιακού δυναμικού του Δήμου που σχετίζεται με την αντιμετώπιση εκτάκτων φαινομένων
	3.3.4. Ενημερωτικές εκστρατείες προς τους πολίτες, επαγγελματίες και ειδικές πληθυσμιακά ομάδες για την αντιμετώπιση εκτάκτων φαινομένων
3.4. Παροχή υπηρεσιών υποδομών και διαχείρισης δομημένου περιβάλλοντος	3.4.1. Ανάπλαση και ανάδειξη του ιστορικού κέντρου της Κομοτηνής και κεντρικών περιοχών της
	3.4.2. Δημιουργία master plan για την ανάδειξη της Κεντρικής Πλατείας και του Πάρκου Αγίας

	<p>Παρασκευής</p> <p>3.4.3. Ανάπλαση της περιοχής περιξ της Παλιάς Νομικής Κομοτηνής</p> <p>3.4.4. Εργασίες ανάπλασης και συντήρησης δημοτικών κτιρίων και σχολικών μονάδων</p> <p>3.4.5. Εργασίες βελτίωσης της προσβασιμότητας (πεζοδρόμια, βελτίωση αστικών οδών, κατασκευή ραμπών, υποδομές προσβασιμότητας σε δημοτικούς χώρους, κ.α.)</p> <p>3.4.6. Κατασκευή έργων κοινωνικής διάστασης (πλατείες, παιδικές χαρές, ανοιχτοί χώροι κ.α.)</p> <p>3.4.7. Συντηρήσεις υφιστάμενων υποδομών</p> <p>3.4.7. Αστικές αναπλάσεις</p>
3.5. Αναβάθμιση οδικού δικτύου	<p>3.5.1. Εργασίες αγροτικής οδοποιίας και οδών πρόσβασης σε κτηνοτροφικές μονάδες</p> <p>3.5.2. Συντηρήσεις υφιστάμενων υποδομών</p> <p>3.5.3. Έργα σύνδεσης της πόλης με τους οικισμούς</p>
3.6. Πολιτικές εξοικονόμησης ενέργειας	<p>3.6.1. Εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου ενεργειακής αποτύπωσης και εξοικονόμησης ενέργειας των δημοτικών κτιρίων</p> <p>3.6.2. Ένταξη σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα και ενθάρρυνση ιδιωτικής πρωτοβουλίας για την αναβάθμιση των ενεργειακών υποδομών των δημοτικών κτιρίων</p> <p>3.6.3. Αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας</p> <p>3.6.4. Αξιοποίηση του Γεωθερμικού Πεδίου</p>

	στην Ισμαρίδα Λίμνη
3.7. Παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και εγγείων βελτιώσεων	3.7.1. Έργα αναβάθμισης των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης στην πόλη και τους οικισμούς
	3.7.2. Κατασκευή φράγματος Συμβόλων
	3.7.3. Κατασκευή έργων εγγείων βελτιώσεων
3.8. Έργα συντήρησης, υποδομής και υποστήριξης οικισμών	3.8.1. Σύνταξη μελετών και κατασκευή έργων εσωτερικής οδοποιίας οικισμών
	3.8.2. Αναπλάσεις κοινοχρήστων χώρων
	3.8.3. Αναβάθμιση λιμένα Φαναρίου
3.9. Βιώσιμη αστική κινητικότητα	3.9.1. Βελτιστοποίηση της λειτουργίας των αστικών συγκοινωνιών
	3.9.2. Σύνταξη και εφαρμογή Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας
	3.9.5. Αναβάθμιση και βελτίωση της λειτουργίας του Δημοτικού Κυνοκομείου

14.4. Δ΄ ΑΞΟΝΑΣ: 4. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ
4.1. Δράσεις ενίσχυσης της απασχολησιμότητας των πολιτών και καταπολέμησης της ανεργίας	4.1.1. Υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης
	4.1.2. Ίδρυση και λειτουργία γραφείου τοπικής απασχόλησης και επιχειρηματικότητας
	4.1.3. Συνεργασία με τοπικούς θεσμικούς φορείς για την ενίσχυση των δράσεων επιχειρηματικότητας

	<p>4.1.4. Υποβολή και υλοποίηση προγραμμάτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας και κατάρτιση των επαγγελματιών του Δήμου</p>
	<p>4.1.5. Ενίσχυση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον Δήμο Κομοτηνής για την αντιμετώπιση των συνεπειών της Πανδημίας</p>
4.2. Τουριστική Ανάπτυξη και Προβολή	<p>4.2.1. Δημιουργία και υλοποίηση ολοκληρωμένου τουριστικού προγράμματος για την ανάδειξη του Δήμου σε τουριστικό προορισμό και προβολή του με εξειδίκευση σε ετήσια βάση</p>
	<p>4.2.2. Ανάπτυξη ηλεκτρονικών εργαλείων προώθησης του τουριστικού προϊόντος της περιοχής</p>
	<p>4.2.3. Καθιέρωση πολιτιστικής και τουριστικής ταυτότητας του Δήμου Κομοτηνής (City Branding)</p>
	<p>4.2.4. Ενίσχυση υποδομών τουριστικού ενδιαφέροντος</p>
	<p>4.2.5. Δημιουργία διεθνών συμμαχιών και συμμετοχή σε δίκτυα για την τουριστική ανάπτυξη του Δήμου Κομοτηνής</p>
4.3. Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας	<p>4.3.1. Αναβάθμιση και αξιοποίηση της Δημοτικής αγοράς</p>
	<p>4.3.2. Ανάδειξη του ιστορικού κέντρου της Κομοτηνής</p>
	<p>4.3.3. Αναβάθμιση και υποστήριξη παράκτιων περιοχών του Δήμου Κομοτηνής</p>

	4.3.4. Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών και των υπηρεσιών του Δημοτικών σφαγείων
4.4. Αγροτική & κτηνοτροφική ανάπτυξη	4.4.1. Διαρκής ενημέρωση των αγροτών και κτηνοτρόφων του Δήμου Κομοτηνής με βάση τις αρμοδιότητες του Δήμου Κομοτηνής
	4.4.2. Οριοθέτηση και εκτέλεση προγραμμάτων βελτίωσης στους βοσκότοπους του Δήμου Κομοτηνής
4.5. Ανάπτυξη αλιευτικών & υδρογεωλογικών δραστηριοτήτων	4.5.1. Υποστήριξη της αλιευτικής δραστηριότητας με βάση τις αρμοδιότητες του Δήμου Κομοτηνής
4.6. Οργάνωση υπηρεσιών αδειοδοτήσεων & ρύθμισης εμπορικών δραστηριοτήτων	4.6.1. Βελτίωση των υπηρεσιών του Δήμου απέναντι σε επαγγελματίες και πολίτες σε σχέση με τις αδειοδοτήσεις και τη ρύθμιση των εμπορικών δραστηριοτήτων